

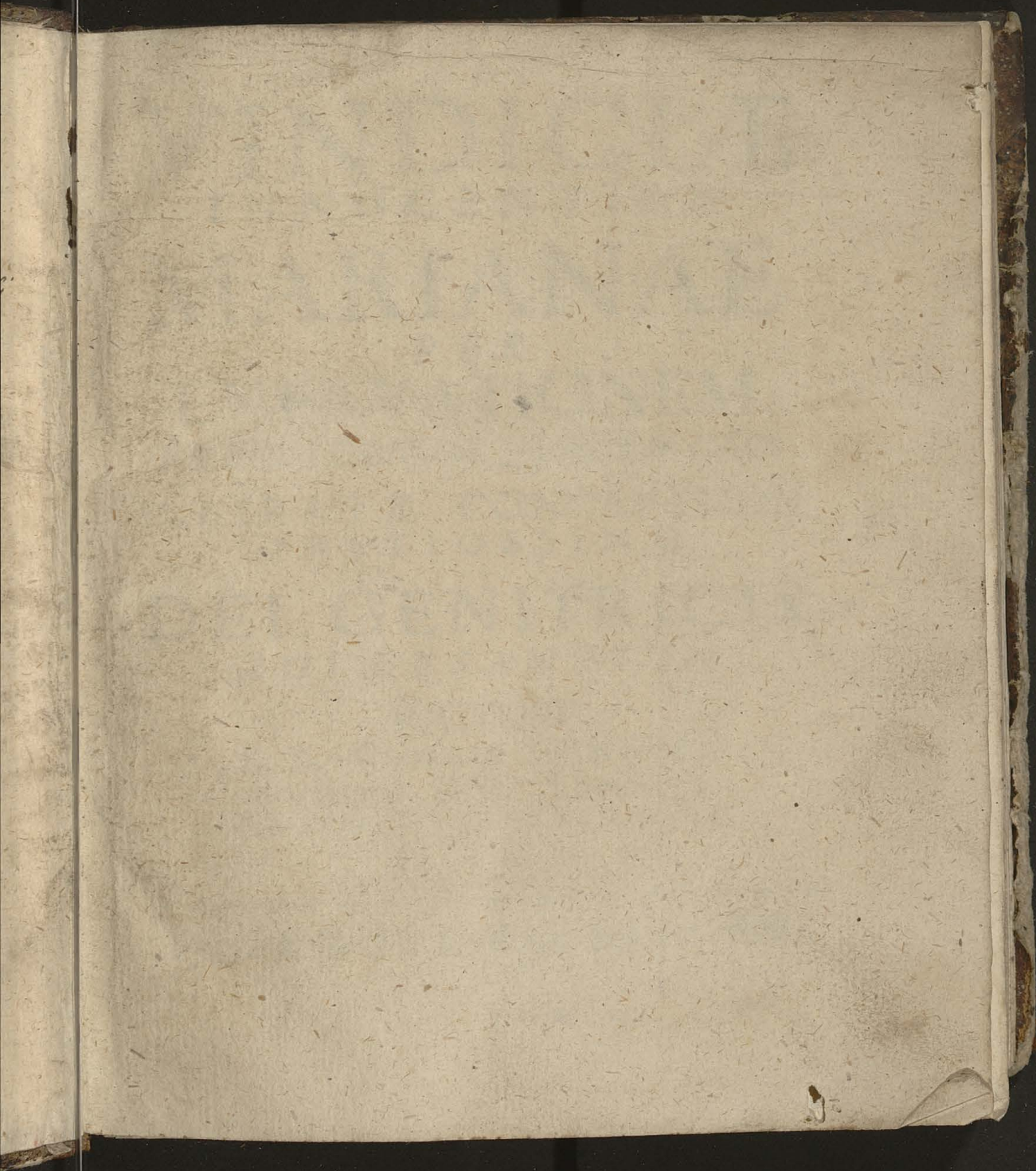
586278

BIBLIOTHECA
UNIVJAGELL
CRACOVENSIS

Mag. St. Dr.

Ex Libris Hyacynthi Kępczyński

V

M

E
PRO

ILL

DI

—
Ty

Small purple stamp or mark.

VINDICIÆ

INNOCENTIAE

MARIANAE

PER

ENERVATIONEM

PROPOSITIONUM QUADRAGINTA

ILLIBATÆ CONCEPTIONI
PRETIOSISSIMÆ

DEI GENITRICIS

ADVERSANTIUM

AUCTORE

R. P. GEORGIO GENGELL

Societatis JESU Theologo

LEOPOLI IMPRESSÆ 1725.

NUNC

CALISSII ANNO 1766.

Typis S. R. M. Collegii Societ: JESU.

VINDICIAE

EX INNOCENTIAE

MARIANAЕ

PER

ENERVATIONEM

PROPOSITIONUM QUADRAGINTA

ILLIBATAE CONCEPTIONI

PRETIOSISSIMAE

DEI GENITRICIS

1872 2785

Mag. St. Dr.

CANDIDATI

AUCTORE

R. R. GEORGIO GENGELI

SOCIETATIS IESU THEOLOGO

LEOPOLDI IMPRESSORIS

PHILIPPO NUNO

CAROLINI ANNO 1872

Typis S. R. M. Collegii Societatis IESU

1969 K 22-St. Dr.

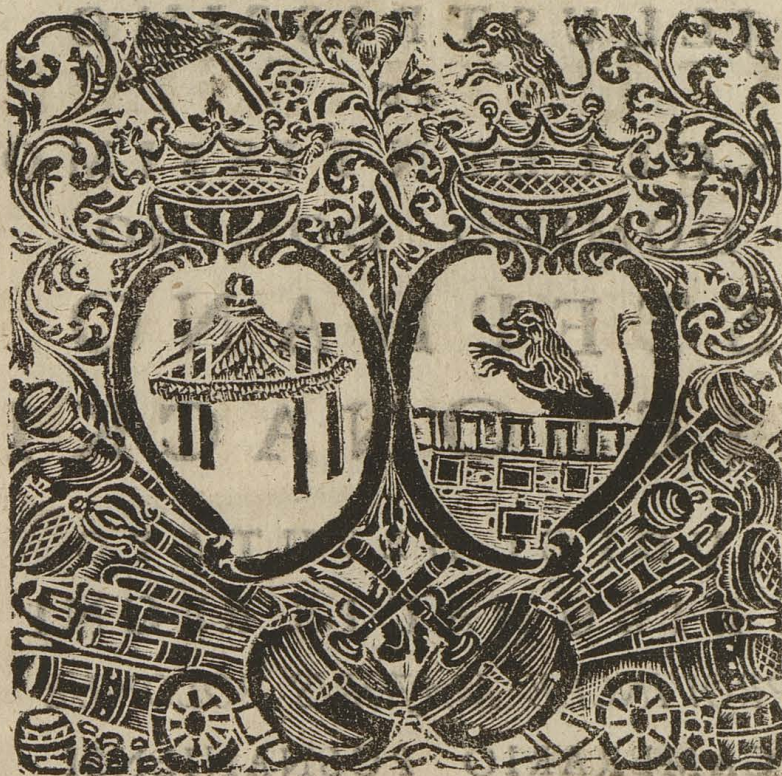
JLLUSTRISSIMO
46
EXCELLENTISSIMO
DOMINO DOMINO
STEPHANO
ZIELONACKI
JUDICI DEPUTATO
TRIBUNALIS REGNI
PROVINCIAE MAJORIS POLONIAE
CAMERARIO POSNANIENSI

unà cum
ASSERTIONIBUS THEOLOGICIS

DEDICATAE

Annò 1766 Die 28. Junii.

Ex Libris Hieronimi Kopyński

I.

Vestrum perlustrans vacuum quis dicat ACERVUM?
 Alti quem meriti messis abunda réplet.
 Tot meriti species, quot continet iste columnas,
 Omnia pro Patria, Legeque, Rege, DEO.

II.

MENIA præcelsi monstrant stabilimen honois,
 Excolit hoc virtus, roborat ista LEO.
 Addent ut spero Patriæ Fideique levamen,
 Nec Domui Vestra quidquid obesse sœnent.

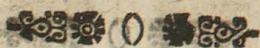
JLLUSTRISIME
EXCELLENTISIME
D O M I N E
M Æ C E N A S
A M P L I S S I M E

*Uem nobis JLLUSTRISIME
DOMINE proponeremus fi-
nem, cum unâ cum Theologicis
Thesibus MARIANAS etiam
Reverendi Patris Georgii Gengell Societa-
tis*

tis JESU Viri Præstantissimi Vindicias Tibi
potissimum à nobis voluissimus dicatas: ope-
ræ pretium, opinor, est: Te consilii nostri ra-
tionem, quo majore benevolentia complectaris
hoc munus, ex nobis intelligere. Etenim
præterquam quod ILLUSTRISSIMA
ZIELONACCIORUM Profapia & amplissi-
mis in Republica honoribus, & celeberrima-
rum in toto hoc Regno Gentium CIELECCI-
ANÆ, WALKNOWSCIANÆ, MIASKO-
WSCIANÆ, BIERNACCIANÆ, JABKO-
WSCIANÆ, GALCZYNSCIANÆ, KO-
BIELSCIANÆ, PONIATOWSCIANÆ,
MIERZEIEWSCIANÆ, KOMOROWSCI-
ANÆ, KOWALSCIANÆ, BRZEZINSKI-
ANÆ, KRAKOWSCIANÆ, MIKORSKI-
ANÆ, SKRZYPINSKIANÆ, OLEWIN-
SCIANÆ, CHELMSCIANÆ, SIEWIER-
SCIANÆ, & aliorum innumerabilium Præ-
stantissimorum Nominum Consanguinitatibus
inclita

inclita grande huic operi Theologico visa est
allatura fuisse decus: præterquam quod messi
huic Theologicae, quam postremâ hâc anni
Scholastici parte colligimus, cum Acervo Tuo
perquam eleganter conveniât. Illa, quâ in
Amplissimo Vice Regiæ potestatis Conspicuis
resplendisti Theatro, illa, inquam: dignitas
vel sola sufficeret, quæ nos in eam, ut Te
hujus nostri Principem prosteremur operis,
cogitationem induceret. Authoritate nam-
quæ, authoritate profectò Magnorum atquæ
Sapientum Virorum qui aut Theses
Theologicas præsertim, aut libros Divina-
rum continentis tractationem rerum in lucem
emittimus, nobis est imprimis opus. Ad ea
nempe tempora: fatò quodam miserò & ca-
lamitosò Theologi devoluti sumus, quibûs non
Heterodoxi tantum, verum etiam Orthodoxi
vel sanctissima Religionis Nostræ dogmata,
non jam refutandi, (quî enim hoc possunt?)
sed

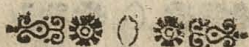

sed conviciandi sugillandique sibi Jus arbitrentur competere. Nihil jam hodie quibusdam tam in congressibus familiare, nihil tam super mensam frequens, quam auctoritatem Ecclesiasticam, quam rigorem Divinarum Legum, quam arcanorum Scientiæ Sapientiæque Divinæ consiliorum superbe rationes exposcere, condemnare cachinnis, maledictis proscindere; quin eò progressa est hominum istorum perversitas; ut etiam imperiti ac rerum omnium penè rudes Juvenculi totidem verbis, quot è Heterodoxo quopiam libello memoriter didicerint, veritatem Catholicam audeant impugnare. Et ut quisque est natu minor, rerum imperitiâ rudior, temeritate & audaciâ notior, eò in calumnianda sanctitate Religionis protervior.

Huic petulantie ac temeritati cum præter Te JUDEX ILLUSTRIS-
SIME quem opposuissimus, inveniremus neminem:

cum

cum
es,
etatis
Sapient
metu
rum
am
niqu
ME
REG
inpr
tatem
velut
Asylu
probi
gratō
libera
Tibi
per n
DEI

cum Tu solus maximè nobis Idoneus visus
es, Qui ineptæ Juventutis audaciam, &
ætatis & supercilii gravitate, imperitiam
Sapientiâ, petulantiam injecto pœnarum
metu cohibere atquè refellere Sanctissimo-
rum Religionis nostræ dogmatum reverenti-
am asserere posses & constituere: equi bo-
niquè credo consules **VIR ILLUSTRIS-
SIME** nos cum Theſibus istis Theologicis &
REGINÆ nostræ Vindiciis, cujus Te
inprimis esse Studiosum constat, ad authori-
tatem, ad sinum, ad patrocinium Tuum
velut tutissimum quoddam & munitissimum
Asylum contra temeritatem, audaciam im-
probitatemquè confugisse. Quod quia
gratò, ut res ipsa loquitur, animò atquè
liberali suscipis: quod nimirum religioni
Tibi ducas, qui de hominibus optimè sem-
per meritus es, non etiam de DEO atquè
DEIPARA quoquomodo mereri: idem Tibi
JU.

JUDEX ILLUSTRISIME opto,
 quod mihi certissima spe jam concepisse vi-
 deor, ut nimirum Idem ipse **DEUS**, Eadem-
 que **DEIPARA**, Quorum Honoris tam
 Studiosus es, Genus istud tam insignis ob-
 sequii Tibi Tueque **ILLUSTRISSIMÆ**
 Prosapie quam uberrimis atque amplissi-
 mis beneficiis rependant.

ITA PRECATUR.

ILLUSTRISSIMO ac EXCELLENTISSIMO
NOMINI TUO

additissimos

D. Michæl GORCZYCKI
Prefectus Congregationis Maximæ.

30

ASSE^RTIONES
SCHOLASTICO DOGMATICÆ
E X
THEOLOGIA

Ex Prima Parte Sancti Thomæ

DE
DEO Uno & Trino.

I.

NON est DEUS solius insipientis in corde assertio est, verè Fidelibus autè DEUS est, seu existit non quidem per se quo ad nos Viatores simpliciter notum est, notum tamen quo ad se. Siquidem Teste D. Augustino Tract: 19. in Joan: *Apprehenso hoc vocabulo Deus non nisi insipiens potest negare Deum esse & ideo.*

)1(

II.

I I.

Ignorari DEUS nequit positivâ invincibili ignorantia, cum Sacræ Paginæ Sap: 13. homines Deum ignorantes *vanos* & Rom: 1. *Inexcusabiles* increpent. Nequè negativâ ignorantia invincibili; ait enim Job: 39. *Omnès homines vident eum, unus quisque intuetur procul* & Augustinus Serm: Dom: in monte cap: 5. *Nulla est anima quantumvis perversa, quæ tamen ullo modo ratiocinari potest, in cujus Conscientia non loquatur Deus.* Nisi fors ad breve tempus.

Audi Isràel: Dominus Deus noster Deus unus est.
Deut: 6. *Videte, quod ego sim solus, & non est alius Deus præter me. Hæc est vita æterna, ut agnoscant te solum Deum verum* Joan: 17 &c. &c. Infallibile Dei verbum est Politheistarum figmenta enervans imo rationes naturales ea convincunt, probando Deum esse unicum, pluresquè impossibiles.

EX Divinarum Perfectionum numero etiam *scientia* est; quâ Deus se & omnia extra se absquè errore cognoscit *non enim opinatur Divinitas:* inquit Augustinus Tract: 34. in Joan:
Hæc

Hæc scientia quamvis entitate sua unica sit, ob terminorum tamen, quos cognoscit, numerum, triplex dici potest. Scientia *Simplicis intelligentiæ* Scientia *Visionis* & Scientia inter utramq; *media*.

v.

HAc videt universa, quæ sub conditione futura sunt vel non futura, utpote quæ sæpenumero Deus per Christum & Prophetas prædixerat, quemadmodum aptè de Tyriis & Sydonensibus refert S. Mathæus cap: II. de Davide liber primus Regum capite 32. unde elegantissimè pro ista scientia Augustinus loquitur, dum ait libro de Corr. & Gratia cap: 9. *Cujus Deus miseretur sic eum vocat, quomodo scit ei congruere, ut vocantem non respuat.*

v i.

Nullæ Creaturæ beatiores sunt, quàm; quas dum Deus amat, usque in finem diligit, non diligit autem, nisi quas benè operaturas, & usque in finem perseveraturas noverat. *Quos enim præscivit, hos & prædestinavit, quia non ante prædestinavit, quàm præscivit, sed quorum merita præscivit, eorum præmia prædestinavit* D. Ambrosii lib: I. de Fide cap: 15. est Judicium,

) 2 (

nobis

nobis autem non postremum argumentum
Deum probabilius quemadmodum ad gloriam
ut coronam, ita ad pœnam ut pœnam præde-
stinare post absolute prævisa merita, vel deme-
rita constituendi.

VII.

Tres sunt Personæ in Deo realiter inter se di-
stinctæ cum unica natura, Spiritus Sanctus
procedit etiam à Filio, Quare rectè facta est
additio in Symbolo *Filioque* & debuit fieri.

Ex Prima Secundæ & Secunda
Secundæ D. Angelici

DE

Jure & Justitia.

VIII.

Creatura utpote essentialiter Serva DEI non
potest per quamcunque nobilissimam actio-
nem acquirere Jus adversus Deum. Proinde
implicat in Deo Justitia Commutativa.

IX.

Judici etiam supremo à deo circumscripta est
potestas, ut capitis sententiam ferre nequeat
in eum, quem testimonia publica probant no-
centē, si revera constet aliunde esse innocentem.

Potest

Potest verò suam Jurisdictionem extendere in
innocentem, si allegata probant nocentem, &
punire pœnis mere civilibus, ita Bono publico
postulante.

L Ex Mosaica abrogata est quo ad præcepta
cerimonialia, & judicialia, in ipso puncto
mortis Christi, adeo, ut post Salvatoris mor-
tem cessaverit omnino quo ad obligationem.
An verò cessaverit etiam quo ad utilitatem
litigant Theologi. Nos distingvimus cessasse,
quatenus continebât Sacramenta, non verò:
quatenus continebat opera Religionis. An
verò à puncto mortis Christi Lex Cerimonialis
statim cessaverit, his est inter Hieronymum
& Augustinum. Primus dicit cerimonias le-
gales statim post mortem Salvatoris non solum
fuisse mortuas, sed & mortiferas, ac proinde se-
rio eas usurpare non licuisse, secus simulate;
prout Paulum usurpasse asseverat. Augustinus
cujus sententiam sequimur, dicit: nequaquam
Apostolis aut aliis Christianis usurpare licuisse
cerimonias legales affectû simulandi judai-
smum, tamen concedat affectû compassionis,
seu ad ostendendum cerimonias illas non fu-

isse malas, sed à Deo profectas. Non est tamen Lex vetus abrogata secundum præcepta moralia, etiam quatenus tradita est Judeis, si verba Legis præcisè spectentur, minæ & terrores, & pænæ temporales, quæ præceptis annexæ fuerant.

X I.

Imméritò Valdenses & Anabaptistæ, quibus consentit Calvinus, negant Principibus esse potestatem condendi Leges civiles. Idcirco si quas ferunt, quæ verò Leges sunt, obligant in conscientia siye sub mortali siye sub veniali.

X I I.

Leges Imperatoriæ esto obligare non videntur subditos, nisi prius factâ in singulis Provinciis promulgatione, ut quidam non abire autumant, tamen considerata rei natura hoc requiri minimè volumus, cum sufficiat promulgatio in Curia Imperatoris, idemquæ cum disparitatem difficilius videamus, censemus planè de Legibus Pontificiis.

Ex Tertia Parte.

DE

Incarnatione Filii DEI.

X I I I.

Incarnatio; perquam promissi Messiae adven-
tum in humana carne intelligimus, integris
quidem Novi Testamenti libris executioni da-
ta ostenditur, Sed quoniam Gens, quæ Unctum
Domini de gremio ipsa edidit, Dominum Eum
suum esse non cognovit, nec Evangelio credi-
dit, tum ei Prophetas ipsos impletos propo-
nimus. Et si ve oraculum Patris Israël Gen: 49
v. 10. *Non auferitur sceptrum de Juda & Dux de
Femore ejus, donec venerit, qui mittendus est.*
si ve Angeli consolationem Danieli datam *Se-
ptuaginta hebdomades abbreviatæ sunt, ut finem
accipiat peccatum, & deleatur iniquitas, & unga-
tur Sanctus Sanctorum Dan: 9. v. 24.* spectam9,
sufficiens utrobiquè habituri sumus Incarna-
tionis peractæ testimonium.

HÆc humanæ carnis in Deum assumptio,
non fuit quidem necessaria absolutè &
antecedenter ad omnem suppositionem, factâ
tamen hypothese præstandæ ab homine con-
dignæ satisfactionis pro peccato, nonnisi ne-
cessario unitum homini Deum esse dicimus.

NAm cum injuria Personalis Deo per peccatum illata ceu Dei summi ac Infiniti Boni vilipensio ac dehonoriatio omnem naturæ nostræ ordinem transcendat, clarum planè est, quòd Persona humana utpote infinite vilior injuriam Májestati Divinæ illatam secundum Justitiæ æqualitatem compensare non potuerit. Consequenter necesse fuerat, satisfieri quidem ab homine, sed in Persona Divina Constituto.

ID quod nos à Nestorio avocant docente terminatam sua subsistentia fuisse prius humanitatem, quam in Deum assumeretur. Quamobrem unam duntaxat, non duplicem Personam Christo tribuimus, nec Divinam in humana velut in Templo habitasse somniamus.

QUoniam verò Filius Dei atque hominis, jam æqualem Patri, jam! minorem se esse fatebatur, naturam in eo fuisse duplicem sine hæsitatione confitemur. *Alteram Divinam quæ æqualis Patri, imo idem cum Patre dicitur. humanã alteram quã homo ut Patre minor constituitur.*

XVIII.

AD hujus autem Suppositi, Natura Divina, non minus atque humana instructi unionem, cum Virgo Immaculata Materno ex munere serviverit, Deumque & hominem de propriis visceribus ediderit. Jure Illam Deiparam salutamus contra Nestorium.

XIX.

AD duplicem porro DEI & hominis naturam duplex sequitur in Christo voluntas. Parum igitur sapiens est, qui unicam cum Monothelitis in Theandro voluntatem, confusasque vult naturam duplicis vel operationes, vel proprietates. Aberrat quoque, qui Honorium primum in suis ad Sergium epistolis Monothelitis adnumerat.

Ex Prima Parte & Prima secundae

^{DE}
Angelis & Actibus humanis.

Universum Angeli, quo Superiores sunt, eo per species universaliores intelligunt. Repugnat tamen Species impressa & expressa, universalissima, repraesentativa clare & distincte

)b(

.VIXX

omnium simul possibilem, nec non infinito-
rum objectorum sub eadem specie,

^{XXI.}
Quamvis naturalium rerum cognitio Ange-
lico intellectui sit debita, futura tamen,
quæ à libero arbitrio pendent, nonnisi conje-
cturaliter cognosci possunt ab Angelis.

^{XXII.}
Liberum arbitrium convenit homini etiam
in statu naturæ lapsæ, nec solum habetur
pro statu naturæ lapsæ libertas à coactione &
violentia, sed etiam libertas indifferentiæ ad
opposita, quæ est libertas à necessitate. Imo
hæc requiritur ad merendum vel demerendum
pro eo statu.

^{XXIII.}
Actui tamen externo libero accidit libertas
à deo, ut possit intrinsecè invariatus è li-
bero evadere necessarius, & è necessario liber.
Idem asseveramus de actu interno imperato,
si supponatur carere libertate formali immedi-
ata, secus verò, si supponatur esse formaliter
liber. Ex quo sequitur puram omissionem
liberam repugnare.

XXIV.

Dantur actus secundum speciem & ex objecto, neque honesti, sed indifferentes, & probabilius dari potest actus indifferens etiam in individuo, idque non solum per accidens ex opinione probabili, quod non detur obligatio referendi signate omnes actiones ad finem virtutis, sed etiam per se; quatenus probabile est non dari huiusmodi obligationem semper ex amore honestatis.

Ex Prima Secundæ Partis

DE

Gratia Divina.

XXV.

Repugnat creatura omnibus auxiliis Divinæ gratiæ consensura, aut etiam dissensura.

XXVI.

In natura lapsa ac reparata per Christum omnibus omnino adultis per Baptismum justificatis, confertur defacto auxilium sufficiens ad non peccandum, & ad salutariter operandum usque ad viæ ac vitæ terminum. Adultis vero infidelibus ac barbaris confertur auxilium sufficiens ad credendum fide stricta

) b2 (l

Deum

Deum Remuneratorem & ad Baptismum sal-
tum fluminis suscipiendum. Obduratis etiam
juxta opportunitates, quæ passim occurrunt
sufficiencia Physica confertur ad resurgendum,
& salutariter operandum. Providit denique
Deus Parvulis omnibus de sufficiencia remedio
ad salutem adeo, ut dici nequeat per Divinam
voluntatem peccati vindicem stare, quominus
Infantibus in utero Matris decedentibus Bap-
tismus conferatur, ut salvantur. Ideoque bap-
tismi debent Infantes etiam non nati ex utero,
sed in utero, cum necessitas postulat, & Physicè
ablui possunt.

XXVII.

Repugnat Divina Prædefinitio, quæ nullo há-
bito respectu ad scientiam mediam effica-
citer actum liberum intendat illum prædeter-
minando, aut condeterminando. Physica si-
quidem præmotio libertatem arbitrii evertit,
quinimo destruit Conceptum gratiæ purè suf-
ficientis in malè operantibus; ut proinde va-
cent culpá, dum peccant.

XXVIII.

Decretum etiam condeterminans vel liberta-
tem evertit arbitrii creati, si ponatur inim-

mus

pedibile

pedibile, vel infrustrabilitatem Divinæ Volun-
tatis, si ponatur impedibile.

XXXIX.

UTrovis autem modo ponatur formale pec-
cati, non minus Deo imputaretur quam
creaturæ, si uterque simultaneè ad illud deter-
minaret.

De SACRAMENTIS.

XXX.

IN Sacramentis designandis Lutherus de mis-
sarij: Fidei & rationis transgressus limites, ut
Angelis sive bonis, sive malis, id muneris & po-
testatis adjudicaret, quod D. Chrys: lib: 3. de
Sacram: *neque Angelis, neque Archangelis datum
esse asseruit.*

XXXI.

UNde & Sacramentorum Ministros ordina-
rios solos homines rationis compotes, &
(ut loquendi mos fert) viatores profiteamur. Ita
in iis, qui sive conficiendo, sive ministrando,
pro Christo legatione funguntur, 2. ad Cori: 5.
Neque Fidei integritatem, neque sanctimoniam
vitæ ad Sacramenti valorem & efficaciam, mo-
do cætera requisita adsint, deposcimus.

XXXII

236

XXXII. *pedibile vel infu-
Dixit Divus Volun-*
IN eodem, ut validè conficiat Sacramentum,
requiritur intentio; non sufficit tamen in
eodem intentio faciendi serìò ritum externum,
sive sensibilem illam cærimoniam, & actionem
sacramentalem. Nec intentio interna non se-
ria, sed jocola simulata; sed requiritur inten-
tio, faciendi simpliciter, quod facit Ecclesia.

XXXIII.

CUM pernovæ Legis Sacramenta tanquam
gratiæ instrumenta & signa *omnem veram
justitiam vel incipere, vel inceptā augeri, vel am-
sam reparari* Trid: ses: 7. de Sacr: Fide tenendum
sit: perspicuum quoquè ac planum sit alia Sa-
cramenta producere gratiā sanctificantem *pri-
mam*, alia *secundam*. Primi ordinis dicuntur
mortuorum, & hæc ex fine primario per se gra-
tiam *primam* operantur. Secundi autem or-
dinis appellantur vivorum, & hæc ex præcipua
instituentis voluntate præstant gratiam *Secun-
dam*. Hæc ut inter certissima habemus, mini-
mè tamen etiam ambigimus spectato fine se-
cundario, & priora gratiam secundam, & po-
steriora gratiam primam per accidens efficere.
*Sacramenta enim quævis non ponentibus obicem
Conferunt gratiam.* Trid: ses: 7. can: 6.

Non paucis sæculis antiquioribus tum circa materiam, tum circa formam Baptismi varios in errores sunt prolapsi. Nec Lutherus se ab eorum deliramentis satis removit, dum quidquid nomine balnei comprehenditur, aptâ Baptismo materiam in symposia coll: cap: 17. dixit: Eumquæ quâvis verborum forma collatum, modo in Nomine Domini daretur, habuit ratum lib: de cap: Bab: cap: de Bap:

Verum ut hæc veluti somnia ab Orthodoxæ Fidei veritate alienissima refugimus, ita materiam remotam Baptismi omnem & solam aquam naturalem, seu elementarem dicimus. Et cum hujus Sacramenti necessitas sit maxima, rectè ejusdem ministrandi potestas in casu necessitatis præcipuè ad omnes simpliciter viatores extenditur, ut ejusdem valoris & efficacix nec sexûs diversitas, nec Religionis discrimen adferat nocumentum; modo intentione ac more, quo Ecclesia cupit, conferatur.

Ad M. D. G.

Defenditur publicè à R. D. Michâle GORCZYCKI Profecto Congregationis maximæ in Aula KARNKOVIANA & LUBIENIANA Collegii Galiffiensis Societatis Jesu.

Non paucis feculis antiquioribus tum circa
 matris, tumque formam baptismi va-
 rios in errores fuit lapsus. Nec Lutherus
 se ad eorum delinquentis laqueos removit, cum
 quidam nomine hanc comprehensionem ap-
 pletur. Hinc in Synodo coll. cap. 17.
 dicitur: Eiusque quavis verborum forma colla-
 tum, modo in Nomine Domini daretur, habuit
 ratum lib: de cap: bab: cap: de bap:

Verum ut hac verum formam ab Orthodoxis
 Fidei veritate alienissima refugimus, ita
 materiam remota baptismi omnem & solam
 aquam naturalem, seu elementarem dicimus.
 Et cum huius sacramenti necessitas sit maxima,
 recte eiusdem ministerii potestas in casu ne-
 cessitatis praequae ad omnes simpliciter viatores
 extenditur, ut eiusdem valoris & efficacis nec
 lexus diversitas, nec Religionis discrimen adde-
 rat nocuum; modo intentione ac more
 quo Ecclesia cupit, conferatur.

M. M. D. C.

Imprimatur publico R. D. M. G. GORNYCKI Praefecto Collegii
 eius maxime in Aula KANONIANA & EUBENIANA Collegii
 Caesareo Sacerdotii Joh.

A
N

Sed e
 dem
 habet.
 Georg
 Schol
 cieta
 agit;
 CEN
 evol
 enerv
 venia
 conce
 polien

30
Apel
Orn

APPROBATIO.

NON sine gravi fundamento, *Sacratissimæ Virginis Immaculata Conceptio, quæ per Turrim David, in Canticis Cap. 4. figuratur, hucusq; etiam quandoq; impugnari solet.* Sed ecce mille Clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium, dum millia millium Heroum suorum facile computat & præstò habet. Inter quos quoniam Admodum Reverendus Pater Georgius Gengell SOCIETATIS JESU, doctissimus Theologiæ Scholasticæ consummatus Professor, nunc Collegii Leopoliensis Societatis JESU Emeritissimus Rector, Eximium Propugnatozem agit; ideo Opus ipsius, *VINDICIÆ MARIANÆ INNOCENTIÆ* intitulum, magno labore, sedula lucubratione, & revolutione Auctorum, ac solida Contrariarum Propositionum enervatione percelebre, ut quantocius ad oculos legentium perveniat, necessitatem video & imprimendi facultatem perlibenter concedo. Datum Leopoli, in Residentia DD. Canonicorum Leopoliensium, 29. Julii. Annò 1724.

JOANNES THOMAS JOSEPHOWIC ProtoNotarius
Apostolicus, Canonicus Leopoliensis, S. R. Majestatis Secretarius,
Ordinarius Librorum per Archidiocesim Leopoliensem, Censor.

FA-

FACULTAS

R. P. Præpositi Provincialis Societatis
JESU per Poloniam.

Cùm Opus, quod inscribitur *VINDICIÆ MARIANÆ INNOCENTIÆ*, &c: aliquot ejusdem SOCIETATIS Theologi recognoverint, & in lucem edi posse probaverint, potestate mihi facta ab Admodum Reverendo Patre Nostro Michæle Angelo Tamburino, præfatæ SOCIETATIS JESU Præposito Generali, facultatem concedo, ut Typis mandetur, si iis ad quos pertinet, ita videbitur. Cujus rei gratiâ, has Literas manu mea firmatas & sigillò munitas dedi Cracoviæ; 21. Maji, Annò 1724.

MARTINUS TRAMPCZYNSKI

m pp.

ciola
femin
onis
gnant
Annò
ex pu
Archi
sus
ima
ginta

PROLOGVS

Onus jam ferè devolvitur Annus ,
cum dedi luci publicæ , Tractatum in
quo luculentis Rationibus ostendi, ad-
mirandè esse erroneam Propositionem
hanc; Sententia asserens B. Vir-
ginem, sine macula esse Conceptam,
est Opinio contraria Veritati Scri-
pturarum: ex eaq̃ infertur perniti-
ciosa sequela.

Quam Propositionem, ab Anno 1704 dif-
seminavit per Gallias & Belgium, quidam Congregati-
onis Oratorii, [à Cardinali Petro Berullo, in Gallia re-
gnante Ludovico XIII, fundatæ, & à Paulo V. approbatæ,
Annò 1613] Presbyter Paschasius Parisinus, ut constat
ex publico Decreto Humberti Guilhelmi à Precipiano ,
Archiepiscopi Mechlinensis, Primatis Belgii, lato adver-
sus Paschasium, Bruxellis , in Palatio Archiepiscopali , Motiva con-
tra Novembri Anno 1704. Nunc verò jam ultra quadra-
ginta Propositiones, illibatæ passivæ Conceptioni B. Vir-

Propositio
Paschasii, il-
libatæ Conce-
ptioni B.V.
injuriōsa.

A

ginis

ginis oppositas, placet convellere, & enervare, ad quod præstandum impellor, non modò obsequii exhibendi gloriâ, illibatissimo Ejus Conceptui, sed etiam exsolvendæ appromissionis debito: utpote, quæ Anno superiore valetudinem meam, periculossimò oppressam morbò, singulari beneficiò erexit, servavit, servatq; incolumem: ut maximum operæ pretium fore existimem, aliquantum pro primo instanti, sine labe Conceptæ Virginis, laborare, cui Servatrici, vita integra meritò esset impendenda. Accedit. Quòd expedire videam, arma porrigere Lectoribus meis, ut si quando in eorum manus inciderent Auctores, quorum hic Propositiones refelluntur, paratum in promptu habeant telum, quod opponant, pro Mariano Conceptu strenuè certaturi, adversamq; aciem prosterant. Serviet deniq; ut qui prælo subjicitur labor exiguus; fortius eruditæ mentibus imprimat pietatem in Beatissimâ V. Immaculatè Conceptam; quæ in primo suæ Conceptionis instanti intaminatis fulget honoribus, etiam evidenti Rationum luce, juratis tantæ felicitati, animis innotescat.

Propositionum, quæ in hoc libro convelluntur, fuerunt præcipui Auctores, Cajetanus, Libellatores Romani, Neo-Castrius & Rhamnus. Thomas de Vio, à Leone X. assumptus ad Purpuram, Anno 1517, Cardinalis Cajeta: vulgò, Cajetanus Cardinalis, appellatus sic: tum [ut vult Mireus, Possevinus, & alii] à Patria sua. tum quia suæ Patriæ Urbis, quæ vocatur Cajeta, obtinuerat etiam Episcopatū. Vir fuit vastissimi Ingenii, & magnæ eruditionis. Is Tractatum composuit

Præcipui Auctores Propositionum, quæ in hoc libro convelluntur

de Conceptione Beate MARIÆ V. in quinque Capita
 divisum, obtulitq; illum Anno 1515. Leoni X. qui tunc
 Concilium Lateranense à Julio II. Congregatum conti-
 nuabat: ex quo Tractatu sunt sat multæ Propositiones de-
 sumptæ. quæ in hoc libro convelluntur. Scio equidem
 nonnullis [ut Hyppolyto Marraccio in Vindicatione Caje-
 tana; Patri Schonleben in Palma Virginea Cap: 16] vi-
 deri, Tractatum illum non esse Cajetani, sed alicujus
 minorum Gentium Scriptoris, qui illud Opusculum,
 sub amplissimo Cajetani Nomine, ad majorem applausum
 composuit, & imprimi fecit. Ratio citatorum Authorum
 est, quod dictus Tractatus plurimum recedat à Pruden-
 tia, Doctrina, Judicio, Pietate, tanti Viri, contineatq;
 falsas ac fictas Patrum allegationes. Verum, innume-
 ri penè classici Scriptores ac Theologi, Authorem indu-
 bitatum illius Tractatus testantur fuisse Cajetanum.
 Quod etiam ex hoc confirmari potest: quia iidem
 satis crudæ Propositiones, contra illibatam Conce-
 ptionem, habentur in ejus Commentario in 3. p. Summæ
 Sancti Thomæ. Quest: 27. Artic. 2. inter quas crudas,
 est & Propositio XV. vide infra.

Libellatorum Romanorum Nomine, intelligo
 eos, qui Anno 1646 conscripserunt & obtulerunt Libellos
 duos Eminentissimis Cardinalibus, pro abolendo titulo Im-
 maculatæ Conceptionis.

Neo-Castrius [qui obiit Anno 1506] scripsit in-
 ter alia, Tractatum, cui posuit titulum: De Veritate,
 Conceptionis Beate Virginis. alterum Tractatum.
 De singulari puritate, & prærogativa, Salvatoris
 Domini Nostri JESU Christi. Item Librum in quo

ducentorum & sexaginta Sanctorum & Doctorum testimonia allegat pro Maculata Conceptione Beatæ Virginis. De hoc NeoCastrio Pater Raynaudus Tom 8vo. in libro cui titulus: Pictas Lugdunensis &c. ait: Neo-Castrius Falsariorum in allegandis Patribus atq; Doctoribus, Primicerius; homo tam proiectæ audaciæ, ut etiam Scotum, quo nullus generosius, ac ingeniosius, pro pura Conceptione laboravit, numeret inter maculatores. Nec absimilia de eodem scripsit Catharinus & Velasquez.

Rhamnus, posterior fuit NeoCastriò, librum composuit, cui titulus: De Universalì corruptione generis humani. Utrumq; hunc Authorem non immeritò Pater Raynaudus & alii, vocant: infrunitæ, in Conceptionem Immaculatam, maledicentiæ, facilè Principes. Nomina eorum propria, consultò reticeo, ob reverentiam Officiorum perhonorificorum, quæ uterque Romæ gessit. Si tamen sollicitè inquiras benevolè Lector eorum genuina Nomina & Officia: reperies illa apud Catharinum in Eius libro de Conceptione, & apud Patrem Raynaudum Tom: 7. in Diptychis Marianis; & Tom: 8. in Pietate Lugdunensi, nec non apud Patrem Velasquez & alios.

Frequenter allego Patrem Raynaudum, & Patrem Velasquez. Primus fuit Natione Gallus; Innocentius X. multis audientibus, de illo pronunciavit, peculiari eum Divino instinctu ad scribendum appulisse Animum; Alexander verò VII. in magno semper illum pretio habuit: Princeps Eruditionis & Sapientiæ Compendium, passim appellatus. Eius sunt 9decem Tomi sat

gran-

Propugnatores eximii
piæ Sententiæ
P. Raynaudus & P. Velasquez.

grandes in folio, Octogenario major, & multis clarus
 Virtutibus, Obiit Lugduni: Anno 1663. Pater Antoni-
 us Velasquez, Natione fuit Hispanus. Vir Politissimi In-
 genii, Humanioribus literis, ac Sacris apprimè excultus; Sa-
 cre Scripturæ in Collegio Salmanticensi pluribus Annis
 Interpres: postea moderatus est totam Provinciam Castel-
 lanam Apud Regem Catholicum Philippum IV. &
 Procures Regni in summo fuit pretio. Obiit Madri-
 ti Anno 1669. Ex his Authoribus, [quorum libri rarò
 reperiuntur in Regno nostro,] multùm me profecisse glo-
 rior, imò & multa me desumpsisse, non diffiteor.

Brevitatis & veritatis causâ, Sententia illa, quæ
 tenet Beatissimam Virginem sine labe esse Conceptam, de-
 notabitur semper à me nomine Sententiæ piæ. Op-
 posita verò nomine, Opinionis minùs piæ: vel no-
 mine Opinionis rigidæ.

A pluribus longè meliùs, eandem materiam per-
 tractatam esse non dubito. Ast quid exinde? Non omnia
 contemnenda sunt [verbis loquor Beati Hildeberti,
 in Epistola ad Henricum Primum Regem Angliæ] qui
 bus multa possunt reperiri meliora: ex aqua, plures
 quàm ex mulsò, sitis ardorem extinxisse invenies.
 Nec propterea tacere debui: [Magni Augustini ore
 loquor, libro imò de Trinitate cap. 3.] quia non tam
 expeditè ac dilucidè, quàm alii [in talibus rebus,
 quæstionibusq; versati] eloqui potui: nec enim o-
 mnia, quæ ab omnibus conscribuntur, in omnium
 manus veniunt: & fieri potest, ut nonnulli, qui
 etiam hæc nostra intelligere valent, illos planiores
 non inveniant libros, & in istos saltem incidant ide-

Nihil obest,
 quòd plurimi
 antea, eandem
 materiam
 tractaverint.

omn̄ utile est, plures à pluribus fieri, diversò sty-
lò, non diversa fide, etiam de quæstionibus eisdem,
ut ad plurimos res ipsa veniat, ad alios sic, ad alios
autem sic.

*Respondeo item verbis Sancti Gregorii
Nysseni, Oratione contra Usurarios. Semper cum gran-
dioribus, visuntur nonnulla humiliora. Nam one-
rariam navim, quæq̄ millenis, mercibus referta, à
ventis hinc inde impellitur, sequitur exigua quæ-
dam cymbula, idem secans æquor; Virisq̄ Athletico
more depugnantibus, eadem lege digladiantur &
pueri. Addo. Hujus materia tantam esse dignitatem
ac præstantiam, ut posteris etiam aliquid novi adden-
dum supersit. Imò universaliùs loquendo: rarum li-
brum nancisceris (nec meos libros inter rara monumen-
ta repono) invenireq̄; postea queas, ita ad amissim con-
scriptos, aut conscribendos, ut omnino nihil sit, quod in
illis desideretur. Quare juvabit plures in eadem mate-
ria conscribere, qui supplere possint in illis, quod in a-
liis desideres. Optarem tamen cum Lucilio, ne liber hic,
à Doctissimis (suò solò judicìò) neq̄; ab indoctissimis,
legatur: eò, quòd hi nihil, illi nimium sapiant: Solen-
neque sit, [ut notat Sanctus Hieronymus Præfatione in
Esdram,] quòd etiam doctissima Scripta carpant illi,
quorum altum est supercilium.*

*Authoris de-
siderium.*

*Prologum hunc meum, iisdem verbis, quibus o-
lim suum, ardentissimus propugnator hujus Mysteriorum,
Reverendus P. Joannes Antonius Velasquez; Concludo:
Accipe jam, o Deiparæ immunitatis studiosè, meum do-
num, non quidem, quale volui, esset enim id elegans,*

atq̄;

6
sty-
dem,
alios
egorii
gran-
one-
a, à
quæ-
letico
ur &
itatem
adden-
m li-
ymen-
con-
quod in
mate-
in a-
er bic,
imis,
Solen-
one in
at illi,
us o-
terii,
ludo:
n do-
egans,
atq;

7
atque eruditum; sed quale potui, nempe rude, & im-
poliitum, ut habeas quod ignoscas.

*Insuper Concludo Prologum Anagrammatibus,
quæ (prætermisissis aliis pluribus) eruta sunt ex his An-
geli ad Beatissimam Uirginem verbis.*

AVE MARIA, GRATIA PLENA, DOMIN⁹ TECUM.

Tu unica Pura es, ô Magni DEI Mater alma.
Dignare me, ut vi canam Te, ô pura à malis.

Anagrammata.

Age, diva immaculata, inter omnes pura.

I procul, i Satan, i à vera munda, & gemma.

Pura unica ego sum, Mater alma DEI Nati.

Deipara inventa sum, ergo immaculata.

Procul angvis à me una Mater DEI Amati.

Ruat angvis amare, immane Caput elido.

Tota sine macula Adam, pure germinavi.

Digna Mater JESU, & pura à macula omni.

Alma Virgo ante casum Adæ permunita.

Nivea Mater JESU, culpam ignorat Adam.

Ita Eva secunda, malum ignorat primæ.

Virgo est, ac præmunita in Adæ malum.

Tanta Virgo, merè immunis à culpa Adæ.

Deipara magna venit, morsu mali vacet.

Iram

Iram, maculamve Adæ, penitus ignorat.
 Purior Angelis, DEUM, unice amata, amat.
 Regina mirè tuta à lapsu communi Adæ.
 Magna Deipara, unice tuta, e morsu mali.
 O Divam pure genitam sine atra macula.
 Tu magna, servata, à nece mali duri Pomii.
 En vacas multâ pomi, Regina Diva Mater.
 Adam & Evam in macula pure ignorasti.
 Virgo, à macula Adæ patenter immunis.
 Te puram, sine macula genitam, adoravi.
 Aula sum tota munda, ac Regina Empirei.
 Una paries DEI Natum: Ergo immaculata.
 Tu jure immaculata, ô Magna DEI Parens.
 O Regina summe nitida, & pura à macula.
 Virgo plane munda, ac Mater JESU amati.
 Euge mali nescia, pura, munda, mira tota.
 Age Patrona Mundi, jure immaculata es.
 En Tu Immaculata es, nam Virgo Deipara,
 Lapsum, ac reatum Adami, nivea ignoret.
 O Divam ingenti macula præservatam!
 Mature nego in Deipara justa maculam.
 Jure negamus maculam in tota Deipara,

**

ELENCHVS

PROPOSITIONVM

Ultra quadraginta, quæ in hoc
LIBRO ENERVANTUR.

Dico. *Ultra 40 Propositionum.* Quandoq; enim hic sub uno numero, plures continentur Propositiones: quarum singularum Auctores annotantur ibi, ubi enervantur eorum Propositiones.

I.

Questio de Immaculata Conceptione B. Virginis, est planè inutilis, & nullius omnino momenti.
folio 17.

II.

Non est B. Virginis prærogativa, aut verus Ejus honor, Præservatio à peccato originali. *folio 21.*

III.

Sententia, quæ tenet Deiparam Immaculatè esse Conceptam, Opinio est nova. *folio 26.*

IV.

Conceptio Immaculata, invictè expugnatur à Sacra Scriptura. *folio 29.*

B

V

V.

Nullus Scripturæ Sacræ textus afferri potest, qui fa-
veat Immaculatae Conceptioni Beatæ Virginis. *folio 36.*

VI.

Nullus Sanctus, nullus Illustis Doctor antiquus affer-
tur pro hac parte, scilicet, B. Virginem esse sinè labe
Conceptam, nisi forte à falsariis. *folio 42.*

VII.

Conceptio Immaculata, à Doctrina Sanctorum omniū
invictè expugnatur. *folio 47.*

Opinio vulgò pia de Conceptione B. Virginis, est
cōtra omnes Sanctos Patres, & antiquos Doctores. *fol: 47.*

Sententia assertiva Immaculatae Conceptionis, repu-
gnat dictis ducentorum & Sexaginta Patrum ac Docto-
rum. *folio 47.*

VIII.

Constat, Sanctum Augustinum, & S. Anselmum, ex-
pressè docuisse B. Virginis Conceptionem fuisse macula-
tam. *folio 51.*

IX.

Divus Bernardus, illibatam Conceptionem B. Vir-
ginis, clarissimè impugnat. *folio 56.*

X.

Constat, Sanctum Thomam expressè docuisse, B. Vir-
ginem in originali labe Conceptam. *folio 65.*

Iuxta

Iuxta Divi Thomæ Doctrinam, dicendum est, Sententiã de Immaculata Conceptione, esse hæreticam. *ibidẽ.*

XI.

Dicere, quòd Sanctus Thomas, & alii Sancti ac prisca Doctores, qui asseruerunt B. Virginem, cum originali peccato conceptam, si nunc viverent, dicerent oppositum; Glossa hæc, stultitia est; estq; ita vera, quemadmodum verum est, quòd si Christus nunc in terris conversaretur, mutaret Doctrinam Fidei suæ, ut conformaret se populis. *folio 78.*

Asserere, quòd Sanctus Thomas suam de Conceptione B. Virginis mutaret Sententiam, si modò viveret, frivolum est, & sine fundamento conjecturare. *ibidem.*

XII.

Opinio tenens B. Virginem in instanti infusionis animæ, fuisse Sanctificatam, tempore S. Thomæ fuit inopinabilis. *folio 82.*

Ecclesia, tempore S. Thomæ, Sententiam vulgò piã tolerabat, sententiã autem si oppositam, asserbat. *fol: 82.*

XIII.

Fateor, quòd pia esset credulitas ista: videlicet sentire, quòd B. Virgini, quidquid gratiæ, sub Christo tamen, conferri potuit, ad actualem munditiam à peccati macula, collatũ est; nisi Sanctorum Authoritates obstarẽt. *f: 85.*

XIV.

Bz

Opi.

Opinio, quæ negat B. Virginē sinē labe Cōceptam, in sinu Sāctorum, & Sacrorū Doctorū priscorū quiescit. *f. 89*

XV.

Opinio tenens B. Virginem in instanti infusionis animæ, fuisse Sanctificatam, hodie mulieribus, vulgo, affectuq; nonnullorum pio, multorum industriâ ac questu, cogentibus, ita prævaluit, ut doctrinæ Sāctorum, æstimata pietas præferatur; & moderni, antiquis; & non Sancti, Sanctis præferantur. *folio 91.*

XVI.

Affertio Immaculatæ Conceptionis fundatur in confictis & somniatis miraculis. *folio 92.*

Miracula, quæ in causa hac afferuntur; pro mulierculis sunt. *ibidem.*

XVII.

Miracula quæ sunt & prædicantur in favorem Conceptionis Immaculatæ, à Domino DEO permessa sunt patrari, ut errorem in Ecclesia nutriant. *folio 106.*

Sub hac Propositione, folio 107. & sequ. recensentur aliæ quinque; execrandæ Propositiones adversus Illibatam Conceptionē B. Virginis.

XVIII.

Sanctæ Catharinæ Senensi revelatum est, B. Virginem Conceptam esse in peccato originali. *folio 108.*

XIX.

Sancta Catharina Senēsis, in fine Orationis 16tæ, quā habu-

habuit Romæ, Annô 1317, dum esset in abstractione à sensibus, dicit, B. Virginem post Conceptionem suam à peccato originali mundatam. folio 112.

XX.

Beatæ Brigittæ revelatum dicitur, B. Virginem præservatam esse ab originali peccato; sed oppositum est revelatum Sanctæ Catharinæ, quæ Majori fide videtur digna, quia Canonizata est, sicut Cæteri Sæcti. S. verò Brigitta, Canonizata est tempore Schismatis, quô nullus habebatur certus, & indubitatus Papa, à Bonifacio IX. f. 115

Revelationes, quæ (ut dicitur) pro pia sententia jactantur, innotuerunt per infames, & malæ vitæ personas, atq; adeo, ab Angelo Satanæ transfigurante se in Angelum lucis prodierunt. folio 119.

XXI.

Opinio vulgo pia, est nonnisi hominum è media plebe, lanariorum, talarium, Sutorum, & artificum. folio 120

XXII.

Titulus Immaculatæ Conceptionis in Bullis adulteratis fundatur. folio 125.

XXIII.

Sacra Inquisitio Romana, sub Urbano VIII tulit Decretū, in quo prohibetur vocari Immaculata Conceptio; sed jubetur solum dici, Cōceptio Immaculatæ Virginis. fol. 126

XXIV.

Ex

Ex hoc, quòd in Officio Conceptionis, in Breviarium inducto, dicatur *Conceptio Sancta*. non sequitur, Eam esse Immaculatam. *folio 128.*

XXV.

Ex eo, quòd Ecclesia celebret Festum Conceptionis B. Virginis, non rectè inferitur, B. Virginē in primo instāti suæ Conceptionis fuisse Sāctam & Immaculatā. *f: 129.*

XXVI.

Opinio de Immaculata Cōceptione est etiā ex eo cācelanda, quia diffitetur Sanctificationem B. Virginis. *f: 143.*

XXVII.

Ex Consensu totius ferè Ecclesiæ, approbativo Immaculatæ Conceptionis B. Virginis, non sequitur, Eam sine labe Conceptam. *folio 145.*

XXVIII.

Ex Assertionem Conceptionis Immaculatæ, inferuntur tres perniciosæ Sequelæ: imò erro es quadraginta octo contra fidem ex ea sequuntur. *folio 158.*

Sub hac Propositione 28, à folio 158 & seq. recensentur aliæ Propositiones graviter erroneæ impugnātes purissimam Conceptionē Deiparæ.

XXIX.

Concilium Florentinum definivit contrarium Sententiæ vulgo piæ. *folio 164.*

XXX.

Opinio de Immaculata Conceptione, debet esse probis
Catho-

Catholicis suspecta, utpote quæ est approbata à Schismaticis, in Concilio Basiliènsi, inconsultè ac temerarie cudentibus, novam ac insolitam determinationem, in qua DEUS permisit Concilium Schismaticum errare, quia sinè probatione præsumpsit definire, B. Virginem sinè labe esse Conceptam. folio 166.

XXXI.

Tridentini Concilii Patres non fuerunt docti, qui declarârunt B. Virginem non comprehendi, in illa Propositione universali. Omnes in Adam peccaverunt. fol: 170

Sub hac Propositionè folio 173, habentur etiam aliæ detestandæ Propositiones.

XXXII.

Nulla affertur Ratio valida, imò nec ulla congrua, ut quis prudenter inducatur ad sentiendum, illibatam fuisse Conceptionem B. Virginis. folio 174,

XXXIII.

Pontifices Romani in favorem illibatæ Conceptionis, non dispositivè sunt locuti, sed recitative. folio 186

XXXIV.

A Summis Romani Pontificibus, utraq; Sententia in hac Controversia est ut probabilis declarata & confirmata. folio 188.

Hæc Propositio: *Improbabile est Deiparam in peccato esse Conceptam:* damnata est ab Alexandro VII *ibidem.*

XXXV.

Officium Leonardi Nogarolis editum, in quo clarissime & pluries, Conceptio B Virginis sine macula fuisse asseritur, non fuit Sixti IV Pontificis Authoritate munitum, sed privata cujusdam Doctoris pietate editum: jussu verò Pii V. expunctum est ex Breviario, ut sic Pontifex aliquomodo derogaret Cōceptioni Immaculatæ. f. 189

XXXVI.

Juxta Pium V. Sententia de Immaculata Conceptione est minus probabilis, & minus, fundata, & solida. folio 194.

XXXVII.

Universus Celebris Ordo S. Dominici, acerrime semper impugnabat Illibatā Cōceptionem B. Virginis. f. 196

XXXVIII.

In gratiam Immaculatæ Conceptionis non sunt concedendæ Indulgentiæ, timendum enim est, ne veritas Immaculatæ Cōceptionis videri possit definita, tanquā certa ex Fide, quod tamē Ecclesia hætenus non definit. f. 204

XXXIX.

Indulgentiæ concessæ nihil conferunt Opinioni, de Immaculata Conceptione; hæ enim non sunt concessæ Opinioni, nec Mystério Conceptionis, sed pietati Fidelium. folio 205.

XL.

Non potest ab Ecclesia definiri, & inter Fidei Dogmata constitui, B. Virginem fuisse Immaculatæ Conceptam. folio 206.

PRO-

J*****G

PROPOSITIO I.

Quæstio de Immaculata Conceptione
Beatæ Virginis, est planè otiosa, ac in-
utilis, & nullius omnino momenti.

*Ita Caratia de Ripalta, Tract: de Controver: circa
Concept: B. V: Puncto 2do. Hispaniolus, & alii quidam.*

Reverendus P. Alphonsus Salmeron, unus ex decem pri-
mis Patribus Soc: JESU; qui & Concilio Tridentino,
sub Paulo III. Item sub Julio III. ac sub Pio IV. ut Thec-
logus Sedis Apostolicæ, interfuit: Obiit verò Annò 1585.
Ætatis suæ 69. In Tomo 3. suorum Operum, in Cōmentariis
suis, super Epistolam ad Roman: 5. Disput: 49. scripsit.
*Nullus ferè exstitit Doctor, aut Scriptor, à quadringentis Annis,
qui hanc Controversiam de Immaculata Conceptione B. Virginis,
non agitaverit.* Cardinalis item Sforcia Pallavicinus, in
Historia Concil: Triden: lib: 7. c. 7. ait: *Pro Sententia pia,
edita est ea librorum copia, quæ ad instruendam Bibliothecam
abundè foret.* Et Certè, inter ferè innumeros Auctores, pro
Immaculata Conceptione, conscripsere libros integros, S.
Bernardinus Senensis (ut testatur oculatus testis, in libro

*Propositio
hæc refellitw
Primò, Au-
thoritate
multifaria.*

stus de Conceptione, Bernardinus de Buis) S. Petrus Thomas, Patriarcha Constantinopolitanus, Ritûs Latini, Beatus Joannes de Capistrano; Nicolaus Brekspeare, Episcopus Albanensis, postea dictus Adrianus IV. Romanus Pontifex: Petrus Philargi Cretensis, Episcopus primùm Novariensis, tum Vincentinus, & postea Archiepiscopus Mediolanensis, ac demum Papa Alexander V. Alexander Alensis, Præceptor S. Thomæ, & S. Bonaventuræ: Joannes Charlier (cognomento de Gerson è pago eius nominis, in agro Rhemensi, natus Annò 1363) Celeberrimus Academia Parisiensis Cancellarius: Joannes Fischer, Cardinalis, Episcopus Rossensis, & inclÿtus in Angliâ Martyr. Nec non ex ipso Ordine celeberrimò Prædicatorum, Ambrosius Catharinus, Archiepiscopus Compensis; Vincentius Justinianus Antistius, Nicolaus Coiffeteau, Episcopus Massiliensis; &c. quorum libros hac in materia, si legas, crederes, te non Thomistas, sed Scotum aliquem, Conceptioni Immaculatæ addictissimum legere. Itane tot, & tanti Viri, eximie pietatis, Summæ Eruditionis, ac doctrinæ, & limatissimi ingenii, otiosam planè, & inutilem, ac nullius omnino momenti Quæstionem tractasse, censerî prudenter possunt?

Secundò, Ratione multiplici. A S. Thoma Doctore Angelico, & ab iis, qui se Thomistas profitentur esse, nec non ab innumeris classicis aliis Theologis, censetur esse utilis Quæstio. *An B. Virgo immunis semper fuerit, à peccato Actuali Veniali?* Et cur otiosa, ac planè nullius momenti censenda est Quæstio; *An semper immunis fuerit à labe peccati mortalis originalis?* Illane Quæstio planè inutilis, in qua agitur de super-

excel-

exceller
Matre
ne ad
NO
lus: Pi
Mantu
ces Ma
contra
one X
Mensu
Conce
- -
M
A
V
R
I
A
N
U
& inf
sa fig
H
debitæ
patet e
Add
tini, &
certati
mand
pientif
est, in

excellenti B. Virginis puritate, atq; Christi Domini erga Matrem suam eximio affectu? ut patebit ex Responsione ad Propositionem Secundam.

NOTA Ex P. Raynaudi Tomo 8. ex libro cui Titulus: *Pietas Lugdunensis*. Baptista Hispaniolus, cognomento, *Mantuanus* (vivebat is Annò 1500) etsi libro 1. Parthenices Marianæ, cap. 6. collaudaverit piam Sententiam, & ei contrariam perstrinxerit, tamen in Opere exarato, sub Leone X. (atq; adeò longè post Sixtum IV) de Sacris fastis Mensis Decembris, agens, de Festo Virginis Immaculatæ Conceptæ, habet hæc.

*Hispanioli
censuratur
Crisis.*

- - *Due veniunt ista in certamina sectæ,
Nonnunquam magno implentes subsellia risu,
Æquanimis autem volumus, si vera fateri,
Vanus uterq; labor, pietas temeraria, præceps
Religio, levitas velata Scientiæ amictu.
Nec natura potest, illuc extendere visum,
Nec DEUS hoc docuit, nec se dependet ab ista
Nostra Salus. Quæ nos igitur dementia torquet,
Ut studeamus, in his, consumere litibus Annos?*

& infra ait. *Hæc esse insomnia, & ridiculas gerras, pernicio-
sa fragmenta, Questionem stultam.*

Hæc Centura Mantuana, limites Religiosæ modestiæ, debitiæ moderationis & veritatis longè prætergressa est; ut patet ex dictis paulò suprâ & ex dicendis.

Addo. In conspectu totius Sacro-Sancti Concilii Tridentini, & quidem illo approbante, illa Quæstio, variis Concertationibus Theologicis, agitata est. Item Annò 1475, mandante Sixto IV. in Eiusdem præsentia, à Viris Sapientissimis, undequaq; advocatis, & conquistis, tractata, est, in qua celebri Concertatione, adeo strenuum Marianæ

*In Concilio
Tridentino, &
coram Sixto
IV. laudabili-
ter Quæstio
de Imac. Cõ-
ceptione pro-
pugnatur.*

immunitatis Propugnatores, sese exhibuit, P. F. Franciscus Insuber Brixianus Ordinis Seraphici, ut commeritus fuerit ab eodem Pontifice audire, *Tu es verus Samson*, quam ipse appellationem, tanti fecit, ut deinceps de Samsonis nomine, vocatus fuerit. Gloriosissime item eadem Quaestio coram Pontificiis Legatis, & Universa Academia Parisiensi, proposita, & immunitas Deiparae, à subtili Doctore Scoto, etiam prodigiosè defensa, & victrix evasit, *Victorq;* ab omnibus proclamatus, exinde *Victoris* nomen retulit. Dictam proinde Quaestionem, inter planè otiosas Quaestiones reponere, saltim magna temeritate non vacat. Concedo, non dependere ab hac Quaestione, & ab assensu piæ Sententiæ nostram salutem: sed inde minimè sequitur, Quaestionem hanc esse inutilem. Siquidem laude Dignissimum, & meritorium est, pro hac B. Virginis insigni satagere prerogativa, quâ B. Virginem fuisse condecoratam ipsemet DEUS videtur docere, per miracula & Revelationes factas, communissimumq; sensum Ecclesiæ. Insuper id ipsum multifariæ Rationes etiam naturales, infra dandæ, comprobant. Conticescat proinde Cæli ac terræ Censor Erasmus, (sic eum non immeritò appellant Viri graves, inter quos Catharinus) qui Universam Disputationem de Immaculata Conceptione B. Virginis asserit esse de lana caprina, de re inquam nihili faciendæ, & studio concertatorum indigna. Spureus Hæreticus verò Sarcerius, & Calvinus Hæresiarcha digni conspui. Primus enim ad initium suæ Postillæ, ausus est scribere: Quaestionem hanc otiosis ventribus relinquendam esse: & Beatam Virginem non tantum

Con-

Concepra
Secundus
impudent
ginem pur

P
Non

va,
vatio
us M

P
ne
ut
Tum qu
fuisse,
nes, qua
Tum qu
enim dic
Redemp
ni, hac
& XX
Tu
Oppag
abfolu

Conceptam esse, in peccatō originali, sed etiam Natam. Secundus verō in sua Harmonia super Caput 1. Lucae, impudenter scripsit. *Non est magnopere laborandum, ut B. Virginem purgemus ab omni vitio.*

PROPOSITIO II.

Non est Beatae Virginis prerogativa, aut verus ejus honor, praeservatio à peccato Originali. *Ita Bartholomaeus Medina, in 3. part. quest. 23. Art. 2. & alii.*

Pramitto imò. Absolutè loquendo, potuisse B. Virginem in ipso momento Conceptionis ita Sanctificari, ut peccatum Originale non contraheret. Ratio est. Tum quia, non tantum potuisse, sed defacto ita factum fuisse, Patroni pia Sententia asserunt, & evincunt Rationes, quae continentur sub Propositione XXXII, & alibi. Tum quia nulla affertur solida huius repugnantia. Quod enim dicitur, Christum alias non futurum fuisse B. Virginis Redemptorem; vel per id derogari dignitati Christi Domini, haec non subsistere, patet ex dictis sub Propositione IV, & XXVIII.

Potuit absolute B. Virgo praeservari, à labe originali

Tum quia Cardinalis Caietanus, & alii nonnulli, ex Oppugnatoribus pia Sententiae, non diffitentur, id potuisse absolute fieri, sed tantum id negant, defacto fuisse factum,

est quod Sancti Patres (ut erroneè opinatur Caietanus) id negent.

Originale
peccatum in
quo consistit?

Præmitto 2do. Peccatum Originale, est peccatum, quod in ipsa cuiuslibet puri hominis (excepta tamen B. Virgine) origine contrahitur. Peccatum eiusmodi dari, ex fide est certum. Quid nam autem in re sit hoc peccatum, variant in Responsione Authores etiam Catholici; aliqui cum Gregorio Ariminensi censebant (sed minùs rectè) esse quandam qualitatem morbidam, primùm à pomo vetito derivatam, vel per serpentis afflatum inhalatam, (ut voluit Gabriel) vel à DEO ipso (ut censebat Holcot) immiffam, quæ Adami carnem vitiauit, & ad animam quoq; contagione pervasit, unde exstitit seminis infectio, & totius posteritatis via seminali (hoc est per conjugale commercium) ab Adamo oriundæ inquinatio. Alii cum Phiglio, Catharino, censuerunt esse peccatum ipsius Adæ, per imputationem & per extrinsecam denominationem, singulis applicatam, tamdiu manens, quamdiu inducra per illud gratiæ privatio perseverat. Durandus sentiebat esse ipsam Concupiscentiam, seu fomitem peccati, non quidem secundùm se, (is enim non tollitur per Baptismum) sed prout substantem reatui & pænæ. Communiter & meliùs dicitur: Peccatum originale esse ipsum actuale peccatum inobedientiæ præcepto Divino prohibenti esum pomi, ab Adamo physicè, à nostra verò voluntate, ratione moralis in Adamo inclusionis, moraliter commissum, & perseverans in privatione gratiæ Sanctificantis, quæ vi generationis ex Adamo invehitur à nimæ. Unde S. Anselmus librò de Conceptione Virginis: cap: 26. ait. *Hoc peccatum, quod Originale dico, aliud intel-*

ligere nequeo in ipsis infantibus, nisi ipsam factam per inobedientiam Ade, Justitiæ debitæ, id est, Sanctitatis nuditatem, per quam omnes, sunt Filii iræ.

PRemitto 3tio. Certum esse ex Scriptura Sacra, ad Rom: 5. & ex Concilii Tridentini Decreto Primo, 2do, 3tio, in Sess: 5. Quod peccatum originale, sit verum & propriè peccatum, & quidem mortale, reddens animam odibilem DEO, & mancipium Diaboli, ac æternæ damnationi obnoxiam. Ideoq; Spiritus S. in Sacra Pagina, inquinatos labe originali, vocat *Filios Iræ, Massam damnatam, vasa contumeliæ*. Certum item est, peccatum originale, longè maius malum esse, quàm sit culpa venialis; hæc enim non tollit gratiam Sanctificantem, quæ iuxta Sanctos Patres est supernaturalis imago DEI in homine: nec reddit hominem odibilem DEO & vitâ, æternâq; hæreditate indignum. Imò iuxta S. Thomam 1. 2. q. 89. Artic. 1. in corpore. *Propriè loquendo, peccatum veniale non causat maculam in anima*. Insuper in aliquo sensu, & ex multifariis rationibus, gravius est originale peccatum, quàm mortale Actuale. Primò. Quia originale peccatum, inficit communiter omnes, quod non facit peccatum Actuale mortale. Secundò. Quia est semen omnium peccatorum; unde Sanctus David, ex legitimo matrimonio, licet conceptus, dicebat tamen *Psal: 50, se à Matre, in peccatis & in iniquitatibus conceptum*. id est (ut explicant SS. Patres, Hilarius, Hieronymus &c.) in peccato originis, quod est radicaliter omnia peccata. Unde à S. Leone, appellatur, *Radix peccatorum omnium*. Et Infantes,

*Originalistæ
bæ s't peccatū
mortale.*

*Et quidem
aliquomodo
gravius pec-
catum, quàm
Actuale
mortale.*

qui

qui solo originali peccatō inquinati sunt, eā ob causam dicuntur Baptizari in remissionem peccatorum: id est, noxa originalis, ut exponit S. Augustinus, & S. Fulgentius. Est item ex eo Radix omnium peccatorum, quia nullus peccat Actualiter, nisi peccaverit originaliter, & non è contra, ut patet de Sanctificatis, vel de ijs, qui post Baptismum, in Infantia moriuntur. Tertio. Quia originale peccatum, est quodammodo necessarium, quia non potest vitari à creatura, ex sua libertate, quia non pendet ex Actu (puta personali physico) voluntatis eius. Quarto. Quia peccatum mortale non impedit, quin homo sit membrum Ecclesiæ; Jā verò homo (saltim ut plurimū, si fortè Catechumenus iā existens, Ecclesiam quidem, per Fidem Actualemente intravit, Jus tamen ad suscipienda Sacramenta nondum accepit) manet extra Ecclesiam, donec à peccato originali in nova lege per Baptismum mundatus sit.

Præservatio à labe originali est singularis prærogativa B. Virginis.

Ex dictis, in præmissis Primo, & 2do evidenter inferitur, quod sit singularis prærogativa, & verum, ac eximium decus, præservatio B. Virginis à labe originali, sic enim præservata, nunquam fuit B. Virgo, exosa DEO; nunquam Dæmonis mancipium, nunquam rea damnationis; nunquam sine gratia Sanctificante. Nemo diffitetur speciale esse prærogativam B. Virginis, quod eam DEUS præservaverit semper à noxa veniali. Item quod Eius Corpus vivum, præservaverit, à quacunq; faminea illuvie, ac immunditia, etiam menstrua; Item ab ærumnosa multiplicatione, conceptuum & partus cruciatibus. Et non censetur esse eximius honor & prærogativa, quod DEUS

præ-

præservaverit Animam Eius, à fœdissima peccati originalis macula?

Neq̄ dicas, cum Abulensi, Parad. 1. c. 21. Utiq̄ illi; qui censent Dominam nostram, in peccato originali esse conceptam, non asserunt Eam diu, in hac labe mansisse, sed Eam immediatè, post primum instans sui esse, suæ animationis, fuisse purgatam; Unde videtur evanescere dedecus, quod inferitur ex labe originali. Respondetur enim. Complectitur Universa ætas, B. Virginis (ut P. Bancholtzer Allocuti. 53. ad Sodal. Marian. supputat.) triginta sex miliones, septingenta nonaginta duo millia minutorum. Si vel unicò minutò primò vitæ suæ, fœdata fuisset B. Virgo labe originali, tunc nunquam evanesceret, & nunquam esset deletibile, quò minùs semper, & per totam æternitatem verum esset dicere: Pretiosissima DEI Mater, fuit aliquando mortali peccatò fœdata; fuit vas Diaboli, mancipium Satanæ, expers vitæ supernaturalis, fuit aliquando à Jure Cœli alienata, ac æternæ damnationis rea, Angelis omnibus exosa, Præservatio autem à labe originali per infusionem gratiæ Sanctificantis, facit ut contrarium dicatur per totam æternitatem de B. Virgine, scilicet: in omni omnino momento vitæ suæ totius, fuit Sancta, fuit Sponsa Spiritus Sancti, Filia adoptiva DEI, Hæredissa Cœli, cunctis Angelis multum Amabilis &c. Nonne hæc summè honorabilem reddunt B. Virginem? Certè, nitor animæ primævus, per exclusionem mortalis ab ea maculæ, (ut sapienter annotavit cum aliis P. Raynaudus,) longè excellentius bonum est, quàm sit intemerata Corporis Virginitas, vel

*Quot minuta
continebat
temporalis vi-
ta B. Virginis?*

D

omnia

omnia Charismata, gratis data, & sive intellectui, sive voluntati indita. Nullusq; Orthodoxus prudenter ambigere potest, incomparabiliter præstantius bonum esse, habere Animam semper ornatâ gratiâ Sanctificante, quàm habere infusas omnes scientias naturales, & donum Prophetiæ, vel vim patrândi miracula.

PROPOSITIO III.

Sententiâ quæ tenet Deiparam Immaculatè esse Conceptam, Opinio est nova. Ita Cajetanus in 3. part: Summæ, Quæst. 27. Art. 2. & alii.

*Sententiâ piâ,
nô est Opinio.*

Sententiâ nostrâ non est *Opinio*, cum non sit assensus; cui formido & falsum subesse possit: E contra, *Sententiâ*, certâ atq; evidens esse potest: Unde & Alexander VII, in sua laudatissima Constitutione, Assertionem piâ, *Sententiâ*; Assertionem verò adversæ partis, *Opinionem*, semper vocat. Et quidem Sententiâ nostrâ, maximè post Constitutiones Sixti IV. Gregorii XV. præcipuè verò Alexandri VII, est *Sententiâ*, verâ, certâ, & evidens: cuius ipsius Ratio, inter alias est. Quia Ecclesia celebrat Festum Immaculatæ Conceptionis. Vide dictâ sub Propositione XXV, satis fusè. Nec non sub Propositione XI.

*Antiquitas
piâ Sententiæ
demonstratur.*

Negatur item, Sententiâ nostrâ esse novam, Alexander enim VII. in illa sua celebri Bulla, hanc Sententiâ

no

nominat,
in Ecclesiâ
erga Ejus
Ejus Animâ
fuisse à N

Antic
eo, Qu
celebra
Propo
ne 36,

Situion
ut aper
per alia
consoet
quorum
à Divo
nem sac
laudatu
scus Co
te dissem
sine prob
nota &

S. C
Ephesim
tum, q
sonem,

(qui f

nominat, non modò *piam, laudabilem, verùm & Antiquam* in Ecclesia DEI. *Sanè* (inquit) *vetus est Christi Fidelium erga Ejus B. Virginem Matrem MARIAM pietas, sentientium, Ejus Animam, in primo instanti Creationis, atq; infusionis in Corpus fuisse à Macula peccati Originalis præservatam.*

Antiquitas etiam piæ Sententiæ comprobatur; Tum ex eo, Quia ante Annos mille ducentos, in Ecclesia Græca, celebrabatur Festum Immaculatae Conceptionis. Vide sub Propositione XXV. Et Concilium Basileense, Sessione 36, habita Annò 1439, ait. *Renovantes præterea, Institutionem, de celebranda Ejus Conceptione, (Immaculata scilicet ut apertissimè inibi declaratū est) que ià per Romanā, quàm per alias Ecclesias sexto Idus Decembris, Antiqua & laudabili consuetudine celebratur.* Tum quia idem comprobat Antiquorum Patrum sensus: S. Amphilochius Iconii Episcopus, à Divo Hieronymo in Epist. ad Magnum, ob Eruditionem sæculi & insignem scientiam Scripturarum, eximie collaudatus) Orat. 4. quam in Latinam convertit, Franciscus Combefis Dominicanus. *Quid (inquit) stulte à veritate dissentis? qui enim antiquam illam Virginem (nempe Evam) sine probro condidit, & secundam (id est B. Virginem) sine nota & crimine, fabricatus est.*

S. Cyrillus, Archiepiscopus Alexandrinus, in Concilio Ephesino; homil. 6. *Quis (inquit) unquam audivit, Architectum, qui sibi Domum ædificavit? Ejus occupationem & possessionem, primùm suo inimico cessisse?*

Idem S. Cyrillus, Vir Sanctissimus & doctissimus (qui floruit Annò Christi 430) contra Nestorium Hæresiar-

fiarcham, Episcopum Constantinopolitanum, ait. *Nulli dubium est de Matre DEI, quin talis esse debuit, quæ non possit argui de peccato.*

Sophronius Patriarcha Constantinopolitanus, in Epistola approbata à sexta Synodo. *Deipara, ab omni contagio, seu labe peccati libera fuit. Si ab omni. Ergo & ab originali labe.*

S. Bonaventura in 3. Dist. 3. Art. 1. q. 2. quærit, *An Beata Virgo Sanctificata fuerit, ante peccati originalis contractionem?* Et partem negativam, ut probabiliores tuetur. Posthac tamen suam hanc Sententiã mutavit, siquidem serm. 2. de Nativ. Tomo 3. dicit, *Domina nostra fuit plena gratiã præveniente in sanctificatione, Gratiã scilicet præservativã, contra feditatem originalis culpæ, quam contraxisset, ex corruptione naturæ, nisi speciali gratiã, præventa, præservatãq; fuisset. Solus enim Filius Virginis, fuit ab originali culpa immunis & ipsa ejus Mater Virgo. Credendũ est enim, quòd novo Sãctificationis genere, in Ejus Conceptionis primordio, Spiritus Sanctus Eam, à peccato originali, non quòd insuit, sed quòd insuisset, redemit: atq; singulari gratia præservavit. Nec ab similitudine habet in Opusc. de Eccles. Hierarchia 4. p. cap. 7. & alibi. Aliorum Antiquorum Patrum Textus, vide sub Propositione VI. VII. VIII.*

Imò huius Sententiæ Veritas ante Annorum aliquot millia, in Scriptura Sacra, variis signis & ænigmatibus, à Davide, Salomone, aliisque Prophetis veteris Testamenti præsignata est. Vide sub Propositione V. Concedi tamen potest, piam Sententiã esse novam in hoc sensu, quòd semper de novo splendeat, novis fulta. Rationum radiis.

PRO-

PROPOSITIO IV.

Conceptio Immaculata, invictè expugnatur, à Sacra Scriptura, quæ testatur, omnes Universaliter in Adam peccasse; & Christum Dominum esse Universalem omnium hominum Redemptorem.

Ita Rhannus lib. de Universalì Corruptione Generis humani, part. 5.

Non diffiteor scripsisse Apostolum ad Romanos cap. 3. Omnes peccaverunt, & egent gloriâ DEI. Item cap. 5. Per unum hominem, in hunc Mundum peccatum intravit, in quo omnes peccaverunt. Attamen in his & similibus, Sacræ Scripturæ Propositionibus, non includi Deiparam.

Scripturam Sacram, non contrariari piæ Sēntentiæ, clarè deducitur. Tum ex ipsa Sacra Scriptura.

Constat sat patenter imò ex eo; nam idem Sanctus Apostolus, in illo ipso cap. 3. habet Propositiones Universales, etiam has: Omnis homo mendax. Omnes sub peccato sunt. Non est Justus quisquam; Non est intelligens, non est requirens DEUM. Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt. Non est, qui faciat bonum, non est usq; ad unum. Et ad Philippenes 2dò: Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ IESU Christi. Scripsit etiam Sanctus Joannes Epist. 1. cap. 1. Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, mentimur. Item, licet in Scriptura, Ecclesiastici cap. 40. universaliter dicatur, Omnia quæ de terra sunt, in terram revertentur. Tunc gene-

Ubi dicitur
posse
Epi-
ontia-
rigi-
An
contra-
uetur.
uidem
plena
roati-
et, ex
dataq;
munis
ficatio-
Sanctus
Ter, re-
ia ha-
alibi.
posi-
quot
ibus,
menti
a men
sem-
PRO-

generi humano, impositæ sunt leges istæ: *In pulverem reverteris: Paries in dolore.* Nihilominus extra omne dubium, apud omnes Catholicos est, illas Propositiones Universales, debere accipi in sensu accommo, restringente. Certum enim, non solum Christum Dominum, quæ hominem; ast & B. Virginem, Eius Matrem, nullum commississe peccatum Actuale; nec etiam ullos in partu dolores sensisse; nec Corpus eius resolutum etiam in pulverem. Ita pariter, accipiendæ in sensu accommo Propositiones, de transfusione Originalis peccati, in omnes homines. Loquuntur enim de lege communi, non de Privilegio, & exceptione. Convenit B. Virgini, illud Assveri, Esther cap. 5. *Noli metuere, non morieris, non enim pro te, sed pro omnibus lex hæc constituta est.* Unde & Negarolicum Officium, à Sixto IV, speciali Constitutione approbatum, & legitimo usu, in Ecclesia, privatim & publicè recitatur, Estherem facit figuram B. Virginis, sine labe Conceptæ.

Tum ex Concilio Tridentino.

Secundo Constat. Et quidem convictivè. Quia Oecumenicum Sanctum Concilium Tridentinum, perpensis huiusmodi Propositionibus scripturæ, quibus asseritur Omnes in Adam peccasse, & exactissimè discussâ hac in parte Controversiâ, auditisq; contrariæ Opinionis Authoribus, eorumq; argumentis diligentissimè examinatis, postquam Sessione 5ta definivit. *Si quis Adæ prævaricationem sibi soli, & non etiam ejus propagini, asserat nocuisse, Anathema sit.* Paulo post subiungit, *Declarat tamen hæc ipsa Sancta Synodus non esse sue intentionis, comprehendere in hoc Decreto, ubi de peccato originali agitur, Beatam & immaculatam Virginem*
MARI

MARIAM, DEI Genitricem, sed observandas esse Constitutiones, felicis Recordationis, Sixti, Papæ IV, sub penis, in ejus Constitutionibus contentis, quas innovat. Hæc Verba Concilii moverunt Animos maximorum Magistrorum, & huius Mysterii, reddiderunt Defensores. (ut testatur Episcopus Franciscus de Sossa, in Epistola pro Oratione de Conceptione) quorum unus Magistrorum (fuit is Franciscus à Penna, Dominicanus, & primarius, ac Sapientissimus apud Salmanticenses Theologiæ Lector) in suis ad 3, p. D. Thomæ scriptis, ita ait. *Valde quidem urgebant Decreta generalia, circa peccatum originale; sed Sacro Universali Concilio, liberam facultatem concedente, quid in nos admisit Sanctissima Virgo, ut de Ejus puritate non credamus, quidquid credi sine scrupulo potest? Et si Sacrum Concilium, illam comprehendere non vult, idq; protestatur, nec ego, comprehendere volo, sed per illud ingredi ostium quod mihi Synodus totam Ecclesiam repræsentans patefacit.* Cum ergo Sacrum Concilium non censuerit in illis Propositionibus Universalibus, comprehendendi Beatam Virginem, quomodo audet Rhamnus asserere, ex iisdem Propositionibus expugnari invictè Conceptionem Immaculatam?

Accedit. Quod Sixtus IV, in suis Constitutionibus, quas observandas decernit Concilium, Sententiæ piæ, plurimum favit, ut constat evidenter. Unde sequitur Concilium quoq; plurimum favisse. Vide dicta etiam sub Propositione XXXI, & XL.

Tertio Constat. Tum quia Patres eximunt Beatam Virginem, ab illarum Propositionum Universalitate; Sanctus enim Anselmus in Officio Nagorolis, Lect: 4. ait. *Vas electionis S. Paulus, omnes homines in Adam peccasse, fatetur.*

Verò

NB.
Adversio notabilis.

Tum ex Patribus.

Vera utiq; Sententia. & cui contradici, nefas esse pronuntio. Sed cum eminentiam gratiæ, in Te, MARIA Virgo, considero, sicut Te non intra omnia, sed supra omnia, quæ facta sunt, ineffabili modo intueor, ita & Te, in lege naturæ, aliorum, in Tua Conceptione non devinctam fuisse opinor. S. Augustinus sermone de Virginis Assumptione. Non immeritò MARIA excipitur, à quibusdam generalibus, verà estimatione, quam tanta servat gratia, & extollit dignitatis prærogativa. Albertus Magnus in libro de laudibus MARIAE, (vel, ut alii volunt, Richardus à S. Victore) Hec enim Virgo sola, à communi illa Regula excipitur; Omnes in Adam peccaverunt. Tum quia Jura & leges ad casum singularissimum non extenduntur. Et quod semel aut his existit, prætereunt Legislatores, ut habetur in Decretalibus. Sed casus singularissimus est, concipi Matrem DEI; Item, semel & iterum, (Christus & MARIA) homo concipitur sine labe originali. Ergo &c. Tum quia idem probant omnes Rationes, quæ afferri solent, pro illibato Conceptu Virginis, quarum sat multæ habentur in hoc libro, præsertim sub Propositione XXXII.

Tum ex Re-
sione.

Excellentis-
simè Redem-
pta est B. Vir-
go à Christo
Domino.

Redemptam fuisse B. Virginem à Christo Domino, nullus nostrum disitetur; quin dicimus, Eam Redemptam Redemptione excellentissima, id est, non curativâ, Sanativâ, reparativâ, sed præservativâ; præter enim Redemptionem sanativam, datur iuxta Scripturam & Patres, imò & Thomistas ipsos, Redemptio præservativa; Psal. o enim 143. dicitur. *Qui redemisti David Servum Tuum de gladio maligno: nempe Goliath, præservando Davidem à vulnere, nec non de insidiis, ac persecutione Saulis: & hæc*
optima

Optima
verba il-
riori; ita
si dixit;
ci ad ter-
deat, in
dicat; p
non fecer
dicis me
qua su
tendus
quid dic
Serm: 12
nem lap
vitate e
fuit equ
randus
catorum
clesiæ P
dicit: Q
potest ta
ce sua,
dum pee
Quæst:
tivaliter
notabis
cas ev
disputa
duplic

optima Redemptio, quæ casum avertit. S. Augustinus in verba illa Psalmi 85. *Eruiſti animam meam ex inferno inferiori*; ita ait: *Eruiſſe DEUM, animam ſuam ex inferno inferiori dixit; quia liberavit ſe à talibus peccatis, per quæ poſſet deduci ad tormenta inferni inferioris. Quemadmodum ſi Medicus videat, imminentem tibi ægri tudinem, fortè ex aliquo labore, & dicat; parce tibi, ſic te tracta, requieſce, his cibis utere, nam ſi non feceris, ægrotabis; tu autem ſi feceris & ſaluſ fueris, rectè dicis medico: liberaſti me ab ægri tudine, non in qua jam eras, ſed in qua futurus eras. Nefcio, quĩs habens cauſam moleſtam, mittendus erat in carcerem, venit alius defendit eum; gratias agens quid dicit? Eruiſti animam meam de carcere.* S. Bernardus Serm: 22. ſuper Cantica. *Chriſtus Dominus, qui erexit hominem lapſum, dedit ſtanti Angelo, ne laboretur, ſic illum de captivitate eruens, ſic hunc, à captivitate defendens, & hac ratione fuit æquè utriq; Redemptor, ſolvens illum & ſervans iſtum. Durandus à Sancto Portiano (natione Gallus, Ordinis Prædicatorum & Epifcopus, Meldenſis, & deinde Amitienſis Eccleſiæ Præful, floruit Anno 1315) in 3. Diſtinct: 3. Quæſt: 2. dicit: Quòd etiamſi B. Virgo, peccatum originale non contraxiſſet, poteſt tamen dici verè Redempta, à DEO, ex eo, quòd in radice ſua, ex natura ſuæ Conceptionis obligata erat ad incurrendum peccatum, niſi fuiſſet à DEO præſervata. Caietanus in 1. 2. Quæſt: 81. Artic: 3. Non ſolùm (inquit) Redemptione eget Actualiter captivus, ſed etiam obnoxius captivitati. Et hæc bene notabis tu Thomiſta, ne nimio zelò, non ſecundùm Scientiam dicas erronea, quæ non ſunt erronea, cùm de B. Virginis Conceptione diſputas. Hæc prudentiſſima admonitiò Caietani, adeo dupliciuit Rhamno, ut integrum Tractatum adverſus Cai-*

letantum conscripserit, in quo (ut notat P. Raynaudus o-
blitus pudoris, eadem petulantia in eum debacchatus est, quã
folet in Scotum & Scotistas Propugnatores strenuissimos
Conceptionis Inimaculatæ.

Acute & solide, subtilis Scotus, in 3. Questione unicã
de Conceptione B. Virginis differens, ait: *Ipsa etiam contra-*
xisset peccatum originale, ex ratione propagationis communis, nisi
fuiſſet preventa per gratiam Mediatoris; & sicut alii indiguerunt
Christo, ut per Ejus meritum, eis remitteretur peccatum, jam con-
tractum, ita illa magis indiguit Mediatore preveniente peccatum,
ne esset ab ipsa aliquando contrahendum, & ne ipsa contraheret.
Quare autem magis indiguit B. Virgo, Mediatore, & Re-
demptione, quã quicumq; alius, inde est. Quia ut doctis-
sime idem subtilis Doctor probat, Tantò magis indiguit Re-
demptione, quantò maius bonũ sibi conferebatur, per Redẽ-
ptionem; cum igitur maius bonum sit Innocentia perfecta, quã
post lapsum, culpa remissa, maius bonum sibi conferebatur,
preservando ipsam ab originali culpa, quã si postea fu-
isset purgata.

NOTA. Inter Defensores piæ Sententiæ, controver-
situr. An B. Virgo contraxerit debitum proximum pecca-
ti originalis incurrendi? id est. An voluntas B. Virginis
æquẽ ac cæterorum posterorum fuerit moraliter contenta,
in voluntate Adami, peccato consentientis? Affirmant Su-
arez, Vasquez, Bellarminus, Cornelius à Lapide, & alii.
Negant verò plurimi alii, numerò & doctrinã præcipui, ut
Salazar, Granado, Cardinalis de Lugo, Aldrette, Vela-
squez, Morawski, &c. Imò nunc ferè omnes Theologi Socie-
tatis, qui de hac Controversia post Patrem Granado im-
presse-

An debitum
peccati Ori-
ginalis, con-
traxit Bea-
ta Virgo?

preſſer
millis.
indica
tium
melius
ptione.
stinus
Conven
rificat
ctus
to orig
rissima
DEO n
in Ma
go, se
it, &
fuit in
hendi.
ra dig
reret.
inclusi
videra
quia i
dempr
tum.
lorun

prefferunt libros suos, nec non plurimi ex aliis Sacris Fa-
 miliis. Affirmantium Ratio est: Quia hoc videntur
 indicare, Universales Scripturæ Patrum locutiones, docen-
 tium omnes in Adamo peccasse; admittendū hoc debitū,
 melius intelligitur, quomodo B. Virgo indiguerit Redem-
 ptione. Negantium verò Ratio est. Tum quia S. Augu-
 stinus in Expositione Symboli, & Orationis Dominicæ ait.
Conveniens erat, ut lege peccati, quæ per duorum concubitus ve-
rificatur in prole, Mater DEI non teneretur obnoxia. Et San-
 ctus Anselmus in libro de Conceptione Virginali, & pecca-
 to originali c. 18. *Decebat ut Christi Conceptio de Matre pu-*
rissima fieret, nempe decens erat, ut eâ puritate, quâ major sub
DEO nequit intelligi, Virgo illa niteret, Et Albertus Magnus
 in Mariali de Laud: Virg: cap. 51. *Dicimus, quod B. Vir-*
go, secundum omnem dignitatis & nobilitatis modum esse debu-
it, & fuit Nobilissima & Dignissima in summo. Ergo non
 fuit in illa debitum & obligatio proxima peccati contra-
 hendi. Tum quia videtur id spectare, ad Deipara-
 ræ dignitatem, ut etiam debitū proximū peccandi, ca-
 reret. Tum quia frustra in pacto cum Adamo,
 inclusisset DEUS Beatissimam Virginem, quam præ-
 viderat omnino ex illo pacto eximendam defacto. Tum
 quia iuxta S. Bernardum, ut vidimus supra. Angeli Re-
 dempti sunt, & tamen certè in iis, non fuit peccandi debi-
 tum. Idem ergo à potiori censendum, de Regina Ange-
 lorum. Hæc secunda Opinio, videtur mihi probabilior,

PROPOSITIO V.

Nullus Scripturae Textus afferri potest, qui faveat Immaculatae Conceptioni Beatae Virginis. Ita communiter Patroni rigidae Sententia.

*Pia Sententia
favet Sacra
Scriptura, et
Veteris quam
Novi Testa-
menti.*

PLurimis Scripturae Sacrae locis, pia Sententiam firmari, ostenditur. Dicitur Genesis 3. *Ponam inimicitias inter te & mulierem, & ipsa conteret Caput tuum.* Ubi ex multorum sensu Interpretum (ut videre est apud Patrem Velazquez, fol. 36. P. Raynaudum Tomo 7. fol. 135) B. Virgo significatur, Caput serpentis, id est, peccatum originale (quod verè est Caput Dæmoniacum, initiumque totius pravitatis in homine) ita contrivisse, ut eò nunquam infecta fuerit.

Exodi 3tio. *Videbat Moyses, quod Rubus arderet, & non combureretur.* S. Ludovicus Bertrandus, ex Ordine Sacro Divi Dominici, clarus miraculis & Prophetico Spiritu (floruit Annò 1548) in sermone suo de Purissima Virgine, Valentiae habito, ait: *Hac est, Rubus ille Moyses, qui ardebat & non comburebatur; ardebat hæc, nam more reliquorum ex Adamo descendentium, ex femine virili, & ardore concupiscentiae, fuit concepta; verum incombusta, ac à communi peccati originalis incendio, remansit illæsa.*

Exodi capite ultimo. *Postquam cuncta perfecta sunt,*
opea

operuit nubes tabernaculum testimonii, & gloria Domini implevit illud. Ex hoc loco Sanctus Thomas 3. part. Quæst. 27. Artic. 2. intert: Ergo B. Virgo non fuit Sanctificata, nisi postquam ejus cuncta perfecta sunt, scilicet Corpus, & Anima. Sed in primo instanti Unionis animæ cum Corpore, perfecta sunt B. Virginis cuncta; nempe Corpus & anima; Ergo in primo instanti unionis, B. Virginem Gloria Domini implevit, seu Sanctificavit.

Psalmo 45. Sanctificavit Tabernaculum suum Altissimus. S. Vincentius Ferrerius, Ordinis Prædicatorum, Vir Apostolicus, obiit Annô 1418) Serm: 1. de Nativit: Quando Corpus B. Virginis, fuit perfectè organizatum; & Anima illi conjuncta per creationem, tunc Altissimus Sanctificavit Tabernaculum suum. Et Serm: 2. de Nativit: Non credatis, quòd fuerit sicut in nobis, qui in peccatis concipimur; sed statim ac Anima fuit creata, fuit Sanctificata, & statim Angeli in Cælo, celebrârunt Festum Conceptionis.

Psalmo 84. Benedixisti Domine terram tuam, avertisti captivitatem Jacob. S. Bruno (Carthusianorum Institutor, obiit Annô 1101) in Psal: 105. ait. Hæc est incorrupta terra illa, (nempe B. Virgo) cui benedixit Dominus, ab omni propterea contagione peccati libera, per quam, viam vitæ cognovimus.

Proverbiorum 8. Nondum erant abyssus, & Ego jam concepta eram. Albertus (Magnus in Sapientia, nec minor in colenda Deipara, Professione Religiosus S. Domini, Dignitate Episcopus Ratisbonensis, floruit Annô 1260) in Tract: suo: cui Titulus: Biblia Mariana, ait: Necdum
erant

erant abyssi, id est Dæmones, vel abyssi miseria & peccati, & ego jam concepta eram; scilicet in præscientia & prædeterminatione DEI, ut exhiberem lucem contra tenebras; gratiam, contra culpam; vitam, contra mortem. Ipsa est sine peccato Nubes purissima *Isaie 19*, Ecce ascendit Dominus supra nubem levem.

Canticorum 2dò. Sicut lilium inter spinas, sic Amica mea inter Filias. Item ibidem, Hortus conclusus, ad quem ut dixit, S. Damascenus Orat. 2. de Assumpt. Virgin. Serpens aditum, non habuit, Fons signatus.

Canticorum 4tò. Tota pulchra es, & macula non est in Te. Quæ verba Sapientissimus Idiota, (floruit 15 Annò, 1380, vocabaturque nomine proprio, Raymundus Iordani, fuitque Præpositus Uticensis, postea Abbas Cellensis ex Ordine Canonicorum Regularium) libro de Contemplat. Virgin: c. 2. rectè explicat sic: Tota pulchra es Virgo gloriosissima, non in parte, sed in toto, & macula peccati mortalis, sive venialis, sive originalis, non est in Te nec unquam fuit, nec erit; Tuae gloriosæ Animæ, nihil unquam adfuit turpitudinis, vitii ac peccati. Et Philothæus, Patriarcha Constantinopolitanus in Menæis Græcis, die 16 Julii, Ode 8va, ait: Tota pulchra es ò Virgo, planè tota pulchra, tota nihil nisi Nitor, & species lucis.

S. Bernardinus, Patria Senensis, Professione Franciscanus, obiit Annò 1443. Tomo 1. Serm: 52. de Salut: Angelica, Fuit B. Virgo sine primo Va, id est sine Tyranno concupiscentiæ Originalis, quia sine ipso concepta est, juxta illud; Tota pulchra es Amica mea, & macula non est in Te, scilicet
Origina

Originalis culpa. Similiter prædictus textus Scripturæ explicatur in Officio Conceptionis, approbato à Sixto IV. S. Thomas in 3 parte Quæst: 27. Art: 4. *Simpliciter faciendum est, quòd B. Virgo, nullum Actuale peccatum commisit, nec mortale, nec veniale, ut sic in ea impleatur, quod dicitur Cantorum IV. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in Te.* Si igitur (ut sapienter infert Catharinus) ex mente S. Thomæ, ad pulchritudinem istam complendam, unius etiam peccati venialis maculam, à Virgine remove-re opus est, quis afferat, teterimiam illam peccati originalis maculam, cum tanta pulchritudine componi, & copulari potuisse, ut nihilominus tota pulchra, & sine macula prædicari debeat? Quin & Judæi, ut testatur Galatinus libro 7. de Arcanis, cap. 2. 4. & 11. Veteresq; Rabi-ni omnes certissimè sentiebant, etiam ante Adventum Christi Domini, Eius Matrem ab omni labe peccati immu-nem fore, idq; ex Cant: 4. colligebant. *Tota pulchra et &c.*

Matthæi 10. *Inter natos Mulierum non surrexit Ma-jor Joanne Baptista.* Paulus de Palatio, Eruditissimus Commentator Scripturæ Sacræ, in locum illum citatum, ait. *Ex quo loco sub aliorum censura, aperte colligo, Virginem MA-RIAM in peccatum originale non cecidisse, patet manifestè; Jo-annes est Major omnibus, qui ceciderunt & surrexerunt. At non est Virgine Major; igitur Virgo non cecidit: Fateor: Ne-scio hoc Argumentum dissolvere.* Huc referri potest & illud, quod .pud S. Bernardinum Senensem, Sermon: 49, de Amo-re glorioso legitur. *Quia Christus non cecidit in aliquo pec-cato*

cato Conceptionis, nec Actualis. & similiter B. Virgo, ideo non dicuntur surgere, sicut omnes ceteri homines, qui ceciderunt, & cadunt ab Adam.

Idem S. Bernardinus, Tomo 4. Serm: 49. post Pascha, ex eo etiam comprobatur B. Virginitatem, sine labe conceptam, quia primi Parentes producti sunt in Innocentia. Certum est (inquit) quod DEUS creavit Adam, sine peccato originali, ex limo terræ; deinde ex Costa ejus creavit Evam, etiam sine peccato. Et certum est, quod Christus Incarnatus fuerit DEUS & Homo, & fuit major quam Adam & Eva; modo non est credendum, quod ipse Filius DEI voluerit nasci ex Virgine, & sumere ejus Carnem, quæ esset maculata, aliquo peccato originis? Imò credendum est, quod voluit sumere carnem, ex carne purissima; & quod ejus Mater fuerit, plus quam Adam & Eva, qui creati fuerunt sine peccato originali.

S. Bernardus, Serm: de verbis Apocalyp: Signum magnum. ait. Defectus omnis sub B. Virgine, & quidquid fragilitatis & corruptionis est, Excellentissima quadam sublimitate, præ ceteris omnibus excedit, & supergreditur creaturis, ut merito sub pedibus ejus, Luna esse dicatur,

Richardus de S. Victore (Canonicus Regularis, S. Bernardo amicissimus) Exposit: 2. c. 40. in Cant: inquit. Est autem Luna sub pedibus B. Virginis, quia omnis homo præter eam, defectum habuit.

Joseph, ut legitur Genes: 47. Omnem terram Ægypti, subiecit Pharaoni, & cunctos populos, præter terram
Sacer.

Sacerdotum. Terra benedicta & Sacerdotalis, teste Ecclesia est E. Virgo, quæ dñi etiam censatur, Privilegio exempta speciali, à culpa originali, ne unquam subiecta fuisse dicatur potestati infernali?

Noluit DEUS in Altari, à Gentilibus profanato, offerri sibi Sacrificia, ut habetur 1. Machab: cap. 4. Noluit item Corpus suum deponi, nisi in monumento, in quo necdum quisquam repositus erat? Et credemus, à DEO electam sibi Matrem, peccatò gravi originali profanatam, & in cuius Anima, prius reposita erat noxa mortifera?

Nota imò. Quibuscunq; Sacra Scriptura textibus probat Divus Thomas 3. p. q. 27 Artic: 4. Beatam Virginem immunem fuisse, à peccato veniali, iisdem à fortiori evincitur immunitas eius à labe originali. Vide dicta sub Propositione X.

Nota adò. Rectè Franciscus Suarez (quem meritò Paulus V. titulò: *Eximii Doctoris* condecoravit) Tomo 2. in 3. p. Disput: 1. Sect: 5. asserit: Ex Scriptura Sacra petendum non esse clarum testimonium, ubi asseratur Beatam Virginem immaculatè esse conceptam; cum alia Privilegia B. Virginis, quæ tanquam certa tenet Ecclesia (ut quòd nunquam peccaverit venialiter, nunquam habuerit motus inordinatos concupiscentiæ, semper Virgo permanserit. Eiusq; Sacrum Corpus nunquam viderit corruptionè &c. non requirant eiusmodi testimonium. Et S. Augustinus in causa non abssnili dicit, Epist. 99. *Ecclesia ferè tota consensit, quod etiam non inaniter credidisse, credendum est, unde-*

*Sat multa us
certa, tenet
Ecclesia de
E. Virg., quæ
non asserit
clarè Sacra
Scriptura
de B. Virgine*

cumq; hoc traditum sit, etiamsi *Canonicarum Scripturarum hinc expressa non proferatur Auctoritas.*

Nota 3tia. Nostra aetate, quidam Pater, Vitus Schef-fer, è Societate nostra, plures libros composuit, ac Typo impressit, in quibus, è singulis Scripturae textibus sat ingeniosè illibatam Virginis Conceptionem deduxit. Titulus librorum illorum est, *Biblia Immaculata.* Hoc certum, quòd S. Vincentius Ferrerius, Sermone de Concept: B. Virginis scripserit. *Virgo MARIA in omnibus libris Sacrae Scripturae, & in omnibus Canticis, imò etiam in singulis versibus, directè, vel indirectè, est mysticè contenta.*

PROPOSITIO VI.

Nullus Sanctus, nullus Illustris Doctor antiquus, affertur pro hac parte (scilicet Beatam Virginem, sine labe esse conceptam) nisi fortè à falsariis. *Ita Cardinalis Cajetanus in Tract: de Conceptione Beatae Virginis, cap. 5.*

PLurimos Sanctos & Illustres Doctores Antiquos fuisse piæ Sententiæ Assertores, copiosè & dilucidè inter alios ferè innumeros, demonstrat Magnus Suarez Tomo 2. in 3. parte Disput: 3. Sect: 5. Perlinus Dist: 10. per sexdecem Capita, P. Ferdinandus verò de Salazar in Apo-
logia

logia pro Imaculata Cōceptione, c. 42. per singula Christiana
 sacula, mira Eruditione collegit testimonia Patrum,
 & Sanctorum, pro eadem veritate: nec non Apostolorum
 scilicet S. Andreæ, S. Jacobi utriusq; &c. Nobis hic suffi-
 ciat ad convincendam falsitatis Propositionem dictam Ca-
 rietani, adducere duos ex Latinis, aliquos ex Græcis San-
 ctis Patribus.

S. Hieronymus, de quo Gelasius Papa, cum septua-
 ginta Episcopis, Annò 494. in Concilio Rom: dixit: *Ille*
sentimus, quæ Beatissimum Hieronymum sentire cognovimus. *S. Hieronymus*
 Hic inquam Maximus Ecclesiæ Doctor, Tomo 7. ad il- *& S. Augusti-*
 la verba Psalmi 77. versu 14. *Deduxit eos, in Nube diei,* *nus euentur*
 sic scribit. *Nubes B. Virgo, quæ pulchrè dicitur, Nubes di-*
illis *illibatam Cō-*
Virginis.
Virginis.
ei; quia non fuit in tenebris, sed semper in luce; Audi, sem-
per. Ergo neq; in primo vitæ momento, fuit in tenebris pec-
 cati, sed per vitam totam, fuit in luce gratiæ. Nam nul-
 lum dubium est de Matre Domini (ut ex eodem Sancto Hie-
 ronymo, Guibelmus Pipinus, in Serm: de Conceptione ait)
 quin talis esse debuerat, quæ de peccato reargui non posset, cum
 hoc ad improprium filii sui fuisset.

S. Augustinus, quem Concilium Florentinum ap-
 pellat, *Illustrissimum Doctorum Latinorum,* & de quo Con-
 cilium Toletanum octavum, ante Annos centum, supra
 mille, celebratum: ait. *Vir Sapientissimus Augustinus, vesti-*
gatione, acumine cautus, inveniendi Arte precipuus, Sapientiæ
fructu secundus, est. Et quem S. Petrus Damiani. *Lingvæ*
Ecclesiæ nominat. Hic inquam S. Doctor, Tomo 7mo.
 libro de Natura, & gratia, c. 36. habet hæc: *Omnes pec-*
cave

coverunt, excepta B. Virgine, de qua, propter Honorem Domini, nullam profus, cum de peccatis agitur, habere volo *Questionem*. Inde enim scimus, Et plus gratiae collatum fuisse, ad vincendum omni ex parte peccatum, quae concipere, ac parere meruit Eum, quem constat, nullum habuisse peccatum. Verba haec intelligenda sunt de peccatis, iam Actualibus, quam originali, ut sat clarum est, ex illo, *omni ex parte*. Ratio item ducta ex honore Christi, aequè militat pro exclusione peccati originalis, ac etiam Actualis. Neque dicas cum Estio; In rennullis codicibus manuscriptis haberi notam interrogandi, *Unde enim scimus?* non autem affirmationem. Contra enim clare est. Tum quia, illa Lectio cum nota interrogandi, pugnat cum filo discursus, S. Augustini: ut consideranti patet. Tum quia receptissima Lectio, non habet *Unde*, sed *Inde*. Et ita legit Magister Sententiarum in 3. Dist. 3. & S. Thomas 3. parte Quaest. 27. Artic. 4. & communisimè ceteri. Idem S. Doctor, libro de quinque haeresibus, fol. 16. Manichaeis dicentibus *Non esse dignum, ut tanta Majestas, per sordes & squallores semine, transisse credatur.* circa numerum fol. 18vi inducit DEUM, respondentem sic. *Haec, quam despicias, Manichae, Mater mea est, sed manu fabricata est mea; Unde sordes in domo, ad quam nullus habitator accessit? solus ad eam Dominus, & fabricator ejus venit.* Si solus DEUS ad eam venit. Ergo prius non fuit à Damone polluta per originale peccatum.

*Nec non alii
Sæcili Patres.*

S. Sabbas, qui ante mille Annos floruit & ad usum Ecclesiae Graecae, confecit Cræcorum Patrum: Menæa, si-
ve. Rituale. Is ergo ipsemet Menæorum Collector, San-

ctus

Sus Sabbas, retroactorum Patrum sensu imbutus, die 2. Januarii, Ode 2. de S. Gerardo, dicit. *Nemo, ut Tu Domina, inculpatus est equè: nec præter Te, intaminatus quispiam, ò, neve nulli subiecta!* Et ibidem de S. Malachia: *In Te o Domina, quæ nulli unquam culpæ affinis fuisti spem meam omnem repono.* Item ibidem Ode 9. de S. Syncretica. *In Te, MARIA, primi Parentis, substitit lapsus, ultra pergendi facultate sublatâ.*

S. Damascenus, Ode, de Beata Virgine, infera Menæis, 27 Januarii, sic eam alloquitur. *Salve passercule nitidissime, absq; ulla nevi vel umbra; ò semper & ubiq; inculpatissima, Numinis Mater.* Item 25. Martii: in Menæis Græcorum: leguntur hæc: *DEUS Providentiâ singulari perfecit, ut Sacra Virgo, ab ipso vitæ suæ principio, tam omnino existeret pura, quam esse puram decebat illam, quæ tanto bono, id est Christo digna existeret.*

S. Theophanes Episcopus Nicæus, in Menæis, die 23 Februarii, Ode 4. & 5. de Sancto Polycarpo, sic exclamat de *MARIÆ* gloria. *O! à cunctis sordibus intaminata, & super omnes inculpato, inculpatissima Demina!* Aliorum SS. Patrum testimonia, pro illibata Conceptione Virginis, Vide sub Propositione III. V. & VIII.

Nota imò. Ex P. Joanne Absolone, sub Theologica Thesi, 44. Nullus Sanctus, vel Sancta, à tempore Extravagantium Sixti IV. (id est Ab Annò 1483) Pontificis fuit, qui piæ de Immaculata Conceptione Sententiæ, non adhereret ex Animo. Imò impedimentum, quò minus legi-
time

timè, in Catalogum Sanctorum Beatorumq̄ referatur, sibi-
met obicit, quisquis de Conceptione magnæ Matris, se-
cus, quàm omnis nunc iam Ecclesia, sentit.

Nota 2da. A nonnullis pro illibato Conceptu B. Vir-
ginis, allegari solet locus, ex S. Bernardo, Serm. 4. super
Salve Regina; ubi habentur hæc: *Libanus mons, qui dici-
tur, dealbatio, signat B. Virgo præ omnibus Innocentiam Tuam;
Innocens fuisti ab originalibus, & ab Actualibus peccatis, nemo
ita præter Te.* Item allegari, pro Immunitate B. Virginis,
solet, sub nomine Divi Bernardi Sermo 13. de Cæna Do-
mini. Verùm, Sermonum super *Salve Regina*, verus Au-
thor non est S. Bernardus, Clarevallensis; sed est Bernar-
dus Archiepiscopus Toletanus; ut scribit Julianus, Ar-
chipresbyter in Chronico, & alii, ex Ordine S. Benedicti as-
sumptus, sermo coævus S. Bernardi Abbatis. Et quod ma-
ius est, ex contextu ulteriori patet, ab illo Toletano Bernar-
do non affirmari, nisi emundationem à peccato originis,
iam contracto: ut fat clarè deducit P. Raynaudus, in Di-
ptychis Marianis. Sermonum etiam illorū 15. de Cæna Do-
mini verus Author est, quidam Ogerius, qui fuit Abbas
in Cænobio Lucedii, in Italia, ut habetur in manuscripto
Codice, Cænobii Stafurdensis, apud Salutianos, qui nunc
asservatur, in Bibliotheca, Serenissimi Sabaudix Ducis.
Citari solet & Flavius Lucius Dexter, qui dicitur vixisse
seculo 4. & in fragmento sui Chronici fol. 113. scripsisse, à
Sancti Jacobi predicatione, celebratur in Hispania Festum, Im-
maculate, & illibate Conceptionis DEI Genitricis MARIE. Ast
patet ex contextu, ut annotavit Raynaudus, & Bivarius, ibi

Au.

Authorem locutum esse, de Conceptione Activa B. Virgine non de passiva: de qua hic quarimus.

Accedit. Quod licet Flavius Dexter scripserit Chronicon, ut testatur S. Hieronymus: tamen Chronicon, quod ante annos ferè octoginta, sub nomine Flavii Dextri, est vulgatum, Eruditissimus Dionysius Petavius lib: 1. Epist: 19. cum nonnullis aliis asserit, esse ab aliquo Nebulone imperitissimo confectum, nec dissentit à Petavio P. Raynaudus Tomo 11. fol: 282.

PROPOSITIO VII.

Conceptio Immaculata, invictè expugnatur à Doctrina Sanctorum Omnium.

Ita Rhamnus in lib: de Universalì Corruptione Parte 5ta.

Opinio vulgò pia, est contra omnes Sanctos Patres, & Antiquos Doctores.

Ita Libellatores in supplici suo libello.

Sententia assertiva Immaculatæ Conceptionis repugnat dictis, sexaginta & ducentorum Patrum, ac Doctorum. *Ita*

Neocastrius in Tract: de Concept: B. Virginis.

QUOD non omnibus Sanctis Patribus, adversatur pia Sententia, constat sufficienter. Tum ex dictis sub Propositione III. V. VI.

Evidèter deducitur Sententia piã non repugnare Sãctis Omnibus Patribus.

Tum, quia aliàs pia Sententia esset erronea, & hæretica; cum tamen à Sixto IV. in Bulla, quæ incipi: *Grave nimis*. Damnata sit expressè Propositio hæc: *Qui tenent Beatam Virginem absq; originali peccato conceptam, mortaliter peccant, & sunt heretici*. Similiter eandem Propositionem damnarunt, alii plurimi Pontifices, Succellores, in Sede Apostolica Sixti IV.

Insuper constat falsitas Propositionum dictarum; Tum ex eo; Quia nullus magis Sanctorum Patrum, Sententias veneratur, & sequitur, quàm Ecclesia Catholica, Romani Pontifices, & omnes insimul Universitates Orthodoxæ. Hi tamen clarè profitentur, B. Virginem in sua Conceptione fuisse illibatam. Tum quia iidem Patres, qui à Neo-Castrio, Rhamno, & Caietano adducuntur contra piam Sententiam. Iidem inquam, communiter dicunt: solum Christum esse sine peccato natum; solum ipsum à peccato Actuali fuisse immunem; & tamen B. Virginem fuisse Sanctificatam in utero & natam sine peccato, certum est apud omnes Orthodoxos. Indubitatum item, ab ea nullum peccatum Actuale, commissum fuisse; ut declaravit Concilium Tridentinum. Sess. 6. Canon: 23. Cum ergo Patres dicunt: Omnes, exceptò solò Christò esse peccatò originali maculatos: solum illa locutione adstruunt, quòd omnes, exceptò solò Christò secundum suam naturam considerati, aut peccatum incurrerent, aut illud haberent, si à Redemptore Christo non præventrentur, per infusionem habitualis gratiæ; Beatam verò Virginem sic fuisse præservatam, asserunt multis in locis Patres, etiam ii, qui

Christo

sum su

Patrib

Rom:

demq;

stus A

ynitate

Et S.

gine, c

do C

Patres

gunt.

Sanct

lib: 3.

purga

datam.

ad pri

pervenit

perius,

fecit p

que non

tem Ejs

Nam e

venit

Christum solum à peccato originali exceperunt, ut ostensum sub Propositione IV. & VI.

Sat bene item P. Salmeron (unus ex decem primis Patribus Soc: JESU) Respondet in Dispt. 41. in Epist: ad Rom: nempe à Patribus in multis casibus, pro uno eodemq; Sumi Christum & eius Matrem; & sic dicit Sanctus Augustinus, Homil: 4. de Assumptione. *Cum gratie unitate ipsa specialitas nature unum efficit, Matrem & Filium.* Et S. Damianus Serm: 2. de Nativ: *Habitat DEUS in Virgine, cum qua unius nature habet identitatem.* Proinde quando Conceptionem & nativitatem Christi Domini excipiunt Patres, à peccato, etiam Matris Conceptionem subintelligunt.

Nota 1mo. Dum Sancti Patres quidam, inter quos Sanctus Maximus, in serm: de Assump: S. Damascenus lib: 3. de Fide, c. 2. dicunt B. Virginem mundatam, vel purgatam à peccato, intelligendum est, præservativè mundatam. Unde & S. Thomas in 3. part. quæst: 32. Artic: 4. ad primum ait. *Ideo dicit S. Damascenus, quòd Spiritus S. supervenit Virgini, purgans ipsam, id est præservans.* Et superius, Quæst: 23. art: 3. ad 3. *Spiritus S. in B. Virgine fecit purgationem, quasi preparatoriam ad Christi Conceptionem, quæ non fuit ab aliqua impuritate culpæ vel fomitis, sed mentem Ejus magis in unum colligens, & à multitudine sustollens: Nam & Angeli purgari dicuntur, in quibus nulla impuritas invenitur: ut Dionysius dicit c. 6. Eccles. Hierar:*

In quo sensu dicitur Beatam Virginem esse müdatam?

Nota 2do. Demus aliquos Patres Antiquos docuisse,

G

B. Virgi-

Modo constat B. Virginem non fuisse immutem, à labe originali. *Proclarig* veritas tempore illo, id probabiliter locuti sunt; quia (ut rectè advertebat *Imac. Cõce-⁹* tit Joannes Maior in 3. Distinct: 3. Quæst: 1.) non constabat veritas istius Conclusionis, sicut modo constat, ut patet per Concilii (Basiliensis) Sixti IV: & Universitatum determinationem, & crebra miracula, super illa Conceptione facta; nec erat Festum Conceptionis, in tanta celebritate celebratum, tunc, sicut modo. In ò post Maiorem, qui floruit circa Annum 1500. Accesserunt Decreta Pauli V. Gregorii XV. Alexandri VII. Declaratio Concilii Tridentini impensè faventia, puritati originali, Virginis; Accesserunt de novo multa miracula, Revelationes, Academiae & Universitates plurimæ, Consensus ferè omnium Fidelium. Quid ergo mirum est, Patres aliquos, non invenisse, nec vidisse, quæ latebant, & non quærebantur? quàm multa nunc firmiter ut certa tenemus, quæ præteritis sæculis erant ignota, aut dubia; ut de Processione Spiritus S. à Patre & Filio; de B. Virginis immunitate à peccato veriali, & Eius Assumptione cum Corpore ad Cælestia. De creatione Animæ rationalis; de Animarum Sanctarum statim post mortem Corporis, fruitione DEI, per visionem Beatificam &c.

Nota 3^{id}. Patres, si qui sunt, qui dicunt Conceptionem Virginis non fuisse Sanctam, fuisse maculatam, & in peccato; intelligendi sunt loqui, de Conceptione prima, materiali, imperfecta: non verò de Conceptione secunda, formali, completa, perfecta. Vide dicta, sub Propositione IX.

Nota 4^{id}. Et si, ut dixi supra, nunc indubitatum sic post
decla

Declara
unqua
B. Virg
te à Ch
nullus n
Disput
nostra,
cleia,
ageba

F
Con
Eum
Beat
cept

I Me
sti
tic

cap. 1
carum
Et ide
vulus

Declarationem Concilii Tridentini, à B. Virgine, nullum unquam peccatum Actuale commissum, tamen ab eadem B. Virgine, Orationem Dominicam *Pater noster &c.* utpote à Christo Domino traditam, frequenter fuisse recitatam, nullus negabit: ut dicit Magnus Suarez Tomo 2. in 3. part: Disput: 4. Sect: 4. illa autem verba: *Dimitte nobis debita nostra*, proferebat B. Virgo, pro aliis, seu pro Univerſa Ecclesia, pro ſe verò gratias potius de acceptis beneficiis agebat, eorumq; perpetuam durationem postulabat.

An B. Virgo recitavit Orationem Dominicam?

PROPOSITIO VIII.

Conſtat, Sanctum Auguſtinum, & Sanctum Anſelmum, expreſſè docuiſſe, Beatæ MARIÆ Virginis fuiſſe Conceptionem maculatam.

Ita Cajetanus in Tract: de Conceptione B. Virginis cap. 4.

IMò pro veritate piæ Sententiæ ſtetiſſe Sanctum Auguſtinum, ſufficienter conſtat, ex dictis ſub Propoſitione VI.

Addo. Divus Auguſtinus, in lib: 5. contra Julianum. cap. 15. ſtatuit Principium hoc. Is, qui in adulta etate, peccatum nullum fecit, in infantili etate peccatum non contraxit. Et ideo Chriſtus proſecto peccatum etiam major feciſſet, ſi parvulus habuiſſet. Sed B. Virgo ab omni peccato Actuali, ejuſ-

Rationib; ex S. Auguſtino deſumptis probatur in maculata cõceptio

am veniali, semper immunis fuit; ut docet idem S. Doctor libro de natura & gratia, c. 36. estq; id indubitatum, apud Catholicos, (etsi olim minus sapienter, Gregorius Ariminensis, in 2. Sententiarum, Distincta: 31. cum quibusdam aliis senserit, B. Virginem habuisse aliquando veniale peccatum Actuale) cum hæc sit constans Ecclesiae firmatq; traditio, & Sententia. Unde dicit Concilium Tridentinum. Sess. 6. Canon: 23. *Si quis hominem semel justificatum, dixerit amplius peccare, non posse, neq; gratiam amittere, atq; ideo eum qui labitur & peccat, nunquam verè fuisse justificatum, aut contra, posse in tota vita, peccata omnia, etiam venialia vitare, nisi ex speciali DEI Privilegio, quemadmodum de B. Virgine MARIA, tenet Ecclesia, Anathema sit.* Ergo B. Virgo iuxta Augustinum, fuit immunis à labe originali.

Idem S. Doctor Tomio 9. Serm: de Assumpt: B. MARIAE Virginis, (quem sermonem ipse S. Thomas, 3. part: Quasi: 30. Artic: 2. ad 2. & alibi, cum pluribus tribuit Sancto Augustino) dicit: *Illud Sacratissimum Corpus, de quo Christus Carnem Assumpsit, escam vermibus traditum, in communi sorde putredinis, & futurum de vermibus pulverem, quia sentire non valeo, dicere pertimesco. Quanam causa huius pertimescentiae Dive Augustine? Respondet ipsemet. Quia non immerito excipitur, quam tanta servat gratia! & atollit dignitatis prerogativa! Quia si voluit integram Matrem, Virginitatis servare pudore, cur non velit incorruptam à putredinis servare fetore? Quia, nunquid non pertinet ad benignitatem Domini, Matris servare honorem, qui legem non solvere venerat,*

sed

sed adimplere. Quia, qui in vita, præ cæteris, illam gratiâ sui conceptus honoravit, Pium est credere, singulari salvatione, eam in morte, & speciali gratiâ honorâsse. Quia, putredo & vermis, humanæ est opprobrium conditionis. Porro Rationibus his validius propugnari, illibatum conceptum Virginis, quis non videat?

Sanctum Anselmum, Archiepiscopum Cantuariensem (qui floruit circa Annum 1090) fuisse Patronum piæ Sententiæ, constat sufficienter, ex eius Textibus; Quorum aliquos hic appono. Libr: de Conceptione Virg: & de peccato originali, c. 18. (locus est apud Divum Thomam, in 1. Sentent: Disq: 44. q. unica, alibiq; nec non apud alios Scholasticos Theologos celebratissimus pro hac veritate, quo Vir Sanctus asserit potuisse quidem Christum concipi, de muliere peccatrice, sed decuisse concipi de Matre purissima. Nempe (inquit ille) decens erat, ut ea puritate, qua major sub DEO nequit intelligi, Virgo illa niteret, cui DEUS Pater, unicum Filium suum, quem de corde suo, æqualem sibi genitum, tanquam seipsum diligebat, ita dare disponebat, ut naturaliter esset, idemq; communis DEI Patris, & Virginis Filius, & quam ipse Filius facere sibi Matrem eligebat, & de qua Spiritus S. volebat, & operaturus erat, ut conciperetur & nasceretur ille de quo procedebat. Sed profecto maior aliqua puritas potuisset DEO intelligi, si Virgo vel ad unicum momentum facta fuisset peccatõ originali: imò re ipsa, Angeli & primi Parentes nostri, maiorem obtinuissent puritatem, quàm Beata Virgo.

Idem S. Anselmus in Serm: de Concept: qui etiam
contis

S. Anselmus
Defensor est
piæ Sententiæ

continetur in Officiis approbatis à Sixto IV. & aliis Pontificibus, ait. *DEUS Angelos, aliis peccantibus, à peccato servavit; & feminam Matrem suam futuram, ab aliorum peccatis exsortem servare non potuit? in eternitate Consilii sui, statuit Eam Dominatricem, & Reginam fieri Angelorum, & tunc Angelis inferiorem gratiam datam, in consortium conceptam, esse crederemus hominum peccatorum? Existimet hoc qui vult, argumentis suis probet, qui vult, his quæ dicimus, adversetur qui vult. Ego donec ostendat mihi DEUS, aliquid dignius excellentiâ Domine meæ dici posse, quæ dixi, dico, quæ scripsi non muto.*

*Objectiones
in cõtra sol-
vantur.*

Neq; dicas primò. Cùm Caietano, locò suprà citatò: Utriq; S. Augustinus in lib: 10. super Genesim, ad litteram dicit. Carnem B. Virginis, fuisse carnem peccati. Sanctus etiam Anselmus, in libro. Cur DEUS Homo c. 16. ait. *Licet ipsa Christi Conceptio munda sit, Virgo tamen ipsa, unde assumptus est, in iniquitatibus concepta est & in peccatis concepit eam Mater ejus.* Respondetur enim, sola Caro Christi, non est Caro peccati; quia, ut dicit S. Augustinus Epist: 99. *Non est Carnali concupiscentiâ, sive feminata, sive concepta.* Caro verò B. Virginis, fuit caro peccati, non ex eo, quòd Anima illius fuerit, originali peccatò coinquinata: est, quia Caro B. Virginis, ex concubitu processit, & formata est, in quo est voluptas, & concupiscentia, quæ licet in conjugibus, non semper peccata sunt; sunt tamen effectus peccati originalis. Verba adducta ex lib: 2. *Cur DEUS Homo,* non sunt Sancti Anselmi, etsi ab Anselmo San-

sto scripta: sed inquirentis Discipuli, Bosonis nomine, Anselmum interrogantis; ut patet legenti illud Caput. Etenim, quis credat, S. Anselmum, eximium Doctorem & cultorem B. Virginis, censuisse Eam, non solum in peccato conceptam, sed & natam? utiq; sciebat ab Ecclesia Universa Nativitatem Desparæ, ut Sanctam celebrari? cum tamen post illa verba, cap. 16. *In peccatis concepit Eam Mater ejus: immediatè additur, & cum originali peccato nata est, quia & ipsa in Adam peccavit, in quo omnes peccaverunt.*

Necq; dicas 2dò. Cum Neocastrio. S. Anselmus, evidenter convellit vulgò piam Sententiam, siquidem in Meditatione quadam, ad DEUM sic loquitur. *Animam Gloriosæ Virginis MARIE in culpa macule originalis creasti, sed consequenter eandem à primaria labe purgasti, & amictu munditiæ decorasti, & in Sanctitatis puritate postea confirmasti.*

Respondetur. Testimonium hoc, omnino à Neocastrio confictum esse; nec enim in libro decem Meditationum, (qui incipit *Evigila*) nec in alio Meditationum libro, cuius initium est: *Dum considero.* Nec demum in ullo libro Sancti Anselmi invenitur.

PROPO-

PROPOSITIO IX.

Divus Bernardus, Conceptionem Beatae Virginis Immaculatam, clarissimè impugnat in sua Epistola 174, ad Canonicos Lugdunenses datâ; totusquè ibi est in reprehendendo Festo Conceptionis, tanquam Immaculatae & Sanctae.

Ita omnes Patroni rigida Sententiæ.

*S. Bernardus
de Immaculata
Concep: quid
pensuit?*

COncedo, in illa Epistola, inter alia haberi hæc. *Ante Conceptum sui Sanctificari minimè potuit, quoniam non erat. Sed neq; in ipso quidem Conceptu, propter peccatum, quod inerat. Restat ut post Conceptum, in utero jam existens, Sanctificationem accepisse credatur, quæ exclusò peccatò, Sanctam fecerit Nativitatem, non tamen Conceptionem. Uno excepto Domino JESU, qui de spiritu S. conceptus fuit? de cetero universos respicit ex Adam natos, quod unus humiliter de seipso & veraciter confitetur, iniquitatibus, inquiens, conceptus sum, & in peccatis concepit me Mater mea. Cùm hæc itaq; se habeant, quo pacto, aut Sanctus asseretur conceptus, qui de Spiritu Sancto non est; aut festus habebitur, qui minimè Sanctus est? Libenter Gloriosa, hoc honore carebit, quò vel peccatum honorari, vel falsa videtur induci Sanctitas.*

Respon-

Hucusq; Sanctus Bernardus in illa Epistola 174.

Sed ad ista

Respondetur imò. A gravissimis Theologis, ut Bellarmino, libro 4. de Amiff. Gratiæ, & statu peccati c. 16. Valentia in 3. p. Dist: 2. Quæst. 1. Puncto 2. Francisco Bivatio, Opus: de hoc Argumento. lit: 2. §. 3. Granada, & aliis communiter; S. Bernardum in illa Epist: locutum fuisse, de Conceptione Materiali Generationis, (alio hæc nomine vocari solet, conceptio seminum, conceptio Carnis, conceptio prima imperfecta, prima formatio factus &c.) quæ exerceri solet in ipso concubitu Parentum, cum motu concupiscentiæ, quæ concupiscentia, ab Apostolo dicitur peccatum improprie, habetq; insuper ordinariè secum, proprie dictum peccatum, nempe veniale, annexum, ratione excessus libidinis: non autem locutum fuisse, de conceptione formali (vocari hæc etiam solet, conceptio naturarum, personæ. Conceptio 2da perfecta, animatio, infusio Animæ Rationalis, &c.) Horum Theologorum & communis Responsio, fundatur in verbis, S. Bernardi, in eodem Epist: contentis; *Nunquid potuit maritalibus osculis, & amplexibus, Sanctitas admisceri? ut simul cõcepta esset, & Sãcta. Nõ valuit B. Virgo ante Sãcta esse, quã esse, siquidẽ nõ erat, antequẽ cõciperetur. An fortè inter amplexus maritales, Sanctitas, se ipsi conceptioni immiscuit, ut simul Sanctificata fuerit & concepta? peccatum quomodo non fuit, ubi libido non defuit? nisi fortè, quis dicat, de Spiritu S., Eam, & non de Viro fuisse conceptam, sed id hactenus inauditum. Maritales autem amplexus, & oscula Maritalia, motus concupiscentiæ, interveniunt in concepti-*

*Respondetur
multifariè
ad Objectionẽ
ex S. Bernar-
do desumptã.*

H

one

one prima, non in secunda. Et ita mentem mellissui Doctoris, intellexerunt Antiquissimi Theologi, qui S. Bernardi temporibus viciniore fuerunt. Illi enim inquirendo, An B. Virgo fuerit Sanctificata, ante animationem? Respondent negativè. Probantq; id præcipuè ex citata Epistola, Authoritate S. Bernardi. Sic facit Magnus Albertus, in 3. Dist. 3. Art. 4. Alensis, 3. p. Summæ, Quæst. 9. Membro 2. Artic. 2. S. Thomas, in 3. Distinct. 3. Quæst. 1. Art. 1. Sanctus Bonaventura, in 3. Dist. 3. Art. 1. Quæst. 1. Subtilis item Doctor, Scotus, ad obiectionem illam, ex S. Bernardo desumptam, in 3. Dist. 3. Respondet sic. *Ad Argumentum Bernardi potest Responderi; Quòd in instanti conceptionis naturæ, fuisset Sanctificatio, non à culpa, quæ tunc infuit, quia nulla fuit, sed à culpa, quæ tunc infuisset, nisi tunc, gratia illi animæ fuisset infusa. Et, si arguatur, quòd ibi fuit libido; falsum est, de conceptione naturarum, licet posset concedi, fuisse in conceptione, & commixtione Seminum.*

2dò Respondet P. Theophilus Raynaudus, Tomo 7. fol. 147. Quòd S. Bernardus, quamvis non esset alienus, à puritate Deiparæ, eamq; foveret animo, (ut Cardinalis Baronius in Annalibus suis, ad Annum 1136. pronuntiavit) illud tamen in Lugdunensibus Canonicis improbavit, quòd Marianæ Conceptionis Festum, recenter instituerint, in consulta Sede Apostolicâ. Ut autem Solennitatem illam dissvaderet, vel fortius eos urgeret, ad consulendam Apostolicam Cortynam, difficultates, quæ contra puritatem conceptionis secundæ, esse poterant, non dissimulavit, nec aliter se

se gefisse videtur, hoc in parte, quàm aliqui Patres, qui in hæresis alicuius oppugnatione, nimio refellendi fervore, in contrarium errorem deflectere videntur & ulterius, quàm par sit abripi. Quod ipsum in Gregorio [Neo-Cæsariensi & Dionysio Alexandrino notavit S. Basilius (de illo, Epist: 64. de hoc Epist: 41) qui non secus Dionysio accidisse ait, quàm plantatori cupiam, qui recentis plantæ correcturus aversionem, ita immoderatè illam retorquet, ut in contrarium abducatur, aberrans à medio. Idem cum Patre Raynaudo in præfati materia, de S. Bernardo, respondet P. Perlinus Theologus, celeberrimus, & nonnulli alii.

siò Respondent. P. Petrus de Hoveda in Informati pro Immaculata Conceptione, c. 14. Ægidius à Præfati In Opere de Conceptione. Martinus de Rea. Tomo 2. singul: c. 10. Antonius Jeyes, Generalis Chronicæ Benedictinæ Tomo 7. Centur: 7. & alii, multi. Rationibus à P. Hoveda, adductis, convicti, ut testatur prædictus Antonius. Respondent inquam, Epistolam illam non esse Sancti Bernardi, sed esse cuiusdam Nicolai Monachi, qui fuit S. Bernardo à Secretis & calamo. Homo quidem is erat apprime doctus, & S. Bernardi in scribendo styli æmulus, ac ad amussim, imitator, ut refert Cardinalis Baronius Tomo 12, ad Annum 1146. Verùm simul astutissimus simulator, & insignis falsarius, utpote, qui multas Epistolas, sub nomine S. Bernardi scripsit, falsoq; Sigillò munivit, ut ipse S. Bernardus, de illo Nicolao conqueritur, Epistolâ, 284, ad Eugenium Papam, inquiens, *Periclitati sumus in*

fratribus, & multæ literæ falsæ, sub falso Sigillo nostro in manus multorum exierunt. Et Epist. 298. Præter libros, Denarios, & Aureos multos, in ipso exitu, ejus (id est Nicolai) inventa sunt apud illum sigilla tria unum ejus proprium, alterum Prioris, tertium nostrum: ipsumq; non antiquum, sed novellum, quod & ob ipsius dolos, & furtivas surreptiones, mutare nuper coactus fueram; hoc enim est, quod Vobis tacito nomine, scripsisse, me memini, quia videlicet periclitati sumus, in falsis fratribus; quis possit dicere, ad quam multas Personas, sub nomine meo, que voluit, scripsit? Quis mihi det, ut ipsa vestra Curia, ad purum purgetur fece mendaciorum ejus. Porro citatam Epist. 174. esse à falsario illo Nicolao conscriptam, multis probat, Pater Hoveda, cum sat sufficienti solutione Obiectionum in contra.

Mihi omnes tres Responsiones, videntur sat probabiles.

Sed demus esse omnino certum, Epistolam illam, ab ipso met mellifluo S. Doctore conscriptam esse, sensisseq; protunc, nondum adulta luce huius veritatis, piæ Sententiæ oppositum, ut opinatur etiam P. Vasquez, in 3. p. Disp. 177. P. Canisius de B. Virgine lib. 1. & alii, tamen indubitatum est, si nunc inter mortales degeret prædictus Sanctus, cerneretq; à tota Ecclesia, conceptionem formalem Beatæ Virginis, ut Immaculatam & Sanctam celebrari non minùs, quàm olim Festum, & memoria Assumptionis & Nativitatis celebrabatur; legeret exceptiones Concilii Tridentini, pro omnimoda puritate B. Virginis; evol-
veret

veret tot Pontificum diplomata; lustraret Orbis Orthodoxi universas Academias, & tot volumina Doctorum, impense faventia illibatae Conceptioni Virginis, si inquam hæc omnia cerneret, evolveret, lustraret, indubita um est, quod ambabus manibus, piam amplecteretur Sententiam, amantissimus Deiparæ Alumnus, Divus Bernardus: quippe, qui omnes Ei Ordinis Cisterciensis Basilicas dedicavit, ut scribit Petrus Cellensis, lib: 6. Epist: 23. constatq; id ipsum ex prædicta Epist: ut dicitur, S. Bernardi, in qua de Romana Ecclesia loquens, scribit. *Ego verò, quod ab illa accepi, securus & teneo, & trado, quòd non scrupulosius fateor admiserim. Accepi ab Ecclesia illa, diem summa veneratione colendum, quo assumpta de seculo nequam, Cælis quoq; intulit, celeberrimorum Festa gaudiorum. Sed & ortum Virginis didici nihilominus in Ecclesia, & ab Ecclesia indubitanter haberi festivum, atq; Sanctum, firmissimè cum Ecclesia sentiens, in utero eam accepisse, ut Sancta prodiret. Non fallitur Sancta Ecclesia Sanctum reputans Nativitatis ejus diem. Demum Epistolam eandem, concludit his verbis. Quæ autem dixi, absq; præjudicio sanè dicta sint, sanius Sapiens; Romane præsertim Ecclesie Autoritati atq; examini totum hoc, sicut & cætera, quæ ejusmodi sunt universa refero, ipsius si quid aliter sapio, paratus judicio emendare.*

Nota imò. Licet S. Bernardus agendo de Conceptione B. Virginis, absolute asseruerit (ut vidimus supra) quòd in Conceptione Eius (intellige prima) non defuerit libido: Subtilis verò Scotus dixerit, posse id concedi: tamen est Sententia plurimorum Theologorum inter quos est Galatinus

tipus lib: 7. de Arcanis, cap. 3. Fernandez in Caput 26. um
 Genetis, Spinellus lib: de Throno DEI c. 18. qui docent,
 quod illa Conceptio prima, contigerit sine ulla libidinosa
 inordinatione; doctrinæ huic consonat Revelatio S. Briggite
 lib: 1. Revelationum, c. 19. in qua B. Virgo sic loquens in-
 troducitur. *Ipse DEUS Conjugium Patris mei & Matris tanta
 Castitate conjunxit, ut tunc non inveniretur castius conjugium
 - & cum sibi nuntiatum esset ab Angelo, quod Virginem pa-
 rereut, unde salus Mundi procederet, magis voluissent mori, quam
 carnali more convenire, & voluptas in eis mortua erat. Tamen
 pro certo dico tibi, quod ex Charitate Divina, & ex Verbo An-
 geli nuntiantis, convenerunt carne, non ex concupiscentia aliqua
 voluptatis. Consonat hæc doctrina & Sanctis Patribus, ut
 S. Iudephonso, qui in sermone de Nativitate B. MARIÆ
 dicit: ex Anna sterili & Patre iam senes post refrigerescen-
 tem calorem & omnis ab amore libidinis discessum B. Virgo
 est nata. Simile quid S. Damascenus habet serm: de Na-
 tivitate Deiparæ.*

Nota 2da. Nicolaus Monachus, (de quo paulo supra
 dictum) in Epist: sua ad Petrum Cellensem, quæ inter eius-
 dem Petri Epistolas habetur, lib: 9. Tomo 1. Bibliothecæ
 veterum Patrum habet hæc: *S. ille Bernardus, quondam San-
 ctorum Catalogo adscriptus, nuper est in Ecclesia Canonizatus
 & ab hominū judicio exēptus; Exēptus inquit est; ne de ejus gloria dubi-
 temus, sed nō ut minus de ejus dictis disputemus. Ego sic veneror B. Cōfess:
 Bernardū, ut laudem & amem ejus Sanctitatem, qui nec amē, nec
 laudem ejus opinionem, in Matris Domini Conceptionem. Et ne
 putes, me magis pertinaci, quam bonā conscientia agere, que di-*

eo, audi, quid ab ipsis Cisterciensibus, vera Religione præditis, & Virginem in veritate diligentibus, acceperint de S. Bernardo, quorum nomina abscondo sub modio, ne odiosos faciam Fratrum suorum Collegio. In Clarevallensi Collegio, quidam Conversus bene Religiosus, in visu noctis, vidit Abbatem Bernardum, niveis induram vestibibus, quasi ad mamillam pectoris, furvam habere maculam. Quem ex admiratione tristior alloquens. Quid est inquit Pater, quod nigram in Te maculam video? Et ille, Quod de Dominae nostrae Conceptione, scripsi non scribenda: Signum purgationis meae, maculam in corpore porto. Frater, visa Conventus inmotuit: & aliquis Fratrum, in scriptura redegit. Relatum est in Cisterciensi Generali Capitulo, & de communi Consilio scriptum incendiò perit. Petrus etiam Aureolus, Ordinis Minorum, ex Provinciali Aquitaniae, Archiepiscopus Aquensis, floruit Annò Domini 1317. Is in 3. Sent. dist. 3. Art. 3. ait. Bernardus dicitur illam opinionem, scilicet de conceptione maculata, retractasse, saltem mortuus, unde dicitur quod apparuit cui-
 dam Monacho post mortem, cum macula in pectore, propter illa, quæ dixerat, de Conceptione Virginis gloriose. Sed apparitionem prædictam, à vero alienam esse, censent plurimi, Marianæ Innocentiæ strenui Defensores. Inter quos Joannes Maior, in 2. dist. 30. q. 4. Dionysius Carthusianus lib: de falsa macula S. Bernardi. Pater Raynaudus Tomo 7mo fol: 148. Quibus libens assentior Ratio est, Tum quia ex una parte, illam apparitionem refert absolutè ferè solus, unicus Nicolaus Monachus, homo, ut constat ex dictis supra, insignis falsarius, & S. Bernardi, hostis. Mentionem quidem facit, illius apparitionis, etiam Aureolus, sed solum sub hoc, multum de probabilitate, diminvente Termino, dicitur.

Ex

S. Bernardus
 apparuisse
 post mortem
 cum macula,
 veritati non
 consonat.

Ex altera verò parte, sat congruenter ostensum est, in Respon-
sione prima, nihil in illa Epistola contineri oppositum, Im-
maculatae formali Conceptioni: Tum quia tempore, Sancti
Bernardi, qui obiit Annò 1123, non erant adeò multifaria,
& adeò gravia fundamenta, pro illibato conceptu B. Virg.,
ut sunt, incipiendo præserim ab Anno 1476. ad nostra tem-
pora: liberumq; tunc fuit, sine ulla læsione conscientiae,
sentire & dicere contrarium piæ Sententiæ, imò rigida
Sententia, etiam tempore Sancti Bonaventuræ, qui obiit
Annò 1274 communiter in Schola Parisiensi, assereba-
tur; ut constat ex eodem Sancto Bonaventura in 3^{is}.
distincti: 3. Artic: 1. Quæst: 2. Tum quia Divus Ber-
nardus sat clarè multis in locis tuetur illibatum Conce-
ptum Virginis.

In sermone enim de Privilegiis Sancti Joannis Ba-
ptistæ dicit: *Quicumq; de Massa prevaricante, Mundum
ingredimur, longam vestem originalis peccati, nobiscum tra-
himus; solus ille qui peccatum non fecit, excipitur: & que
Eum Virginali sui uteri Thalamo ignorans Virum, &
ignorato Viro terris effudit. Et Serm: de Nativit: Caro
MARIÆ ex Adam assumpta, maculam Ade non admisit.*
Hicq; Textus appositus est in Officio Divino, ap-
probato per Sixtum IV. Item Serm: de Aquæ du-
ctu. *Pura (inquit) siquidem humanitas in MARIA.
non modò pura ab omni contaminatione, sed & pura, singulari-
tate nature.*

PRO-

PROPOSITIO X.

Constat Sanctum Thomam expressè docuisse, Beatam Virginem in Originali Libe Conceptam. *Ita Cajetanus in Opusculo, de Conceptione Beatae Virginis cap: 4,*

Fateor juxta Divi Thomæ doctrinam, mihi hac in parte probatam, dicendum esset, Sententiam de Immaculata Conceptione esse hæreticam. *Ita Ferrariensis, teste Catharino lib: 1. pro Conceptione.*

Certè, cur apud cuiusdam celeberrimi Ordinis Religiosos, Conceptio Maculata, antea inualuerit, ferè unica ratio fuit, quòd credebatur, in hac Sententia fuisse Divum Thomam. Verùm, Oppositum fat dilucidè, tum ex eius Libris ostenditur, tum ex multiplici Ratione,

Primus. Locus clarissimus habetur, & vix non radiis Angelicū Do-
sclaribus conscriptus in 1. Sent: dist: 44. Quæst: unica Art. 3. *storè pæ Sen-
ad 3. Ubi postquam proposuisset Art: 1. An DEUS possit tētia fuisse
aliquid meliùs facere, quàm fecit; descendit postea in par- Defensorem
I ticu- probatur.*

Tum ex ejus
libris.

ticulari, Quæst: 3. Quærendo An DEUS potuerit facere Humanitatem Christi, meliorem, quàm sit; & in 3. Argumento dicit: *Videtur, quòd & Beatissima Virgine, nihil meliùs possit facere DEUS, quia hæc, secundùm Anselmum, debuit eâ puritate nitere; quâ sub DEO major non potest intelligi.* Ad hoc Argumentum Respondet S. Doctor, his formulis: *Puritas intenditur per recessum à contrario, & ideo potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati, inquinatum sit, & talis fuit puritas B. Virginis, quæ à peccato originali, & Actuali immunis fuit: Fuit tamen sub DEO, quatenus erat in Ea, potentia ad peccandum.* Quid evidentius dici poterat, pro illibata Conceptione Virginis? Unde Illustrissimus Pater Magister Gaspar Catalan, de Monzonis, Ordinis Prædicatorum, electus Episcopus Hierdenfis, in Epistola sua ad Michàelem de Lanuza, Equitem Ordinis S. Jacobi, à Consilio Regis Catholici, eiusq; in Regno Aragoniæ, Protonotarium, Annò 1651, 5ta Septembris, scribit hæc: [Me percunctatur tua Dominatione: An S. Thomas in aliqua parte sui Operis, docuit B. Virginem fuisse præservatam, à peccato originali. Respondeo, quòd sic, ac primo in lib: 1. Sent: Dist: 44. (Citatisq; Textibus S. Thomæ suprâ relatis addit) Talis fuit solutio Doctoris Angelici, in qua expresse, ac evidenter affirmat, B. Virginem fuisse præservatam à peccato originali, his verbis: *A peccato Originali & Actuali immunis fuit.* Nam vox *immunis* illam fuisse exemptam, ac præservatam ex specialu Privilegio significat. Porro quemadmodum Di-

,vus Thomas per illud: *immunis à peccato Actuali* denotavit,
 ,quòd DEUS sic B. Virgine[m] à peccato Actuali tam mer-
 ,tali, quàm veniali, ex peculiari Privilegio præservavit, ut
 ,nec per unicum temporis momentum, eius labem admiserit:
 ,ita æquè minus dubitandum est, S. Doctorem per illa ver-
 ,ba: *Immunis fuit à peccato Originali*, etiam affirmasse DEI
 ,Genitricem, nec per unum inhians, maculæ Originalis for-
 ,dem agnovisse, ob specialem DEI manutenentiam, ac præ-
 ,rogativam, quâ ab eadem fuit præservata, alioqui Ange-
 ,licus Doctor, non loqueretur prudenter, aut tanquam Theo-
 ,logus, utendo in una, ac eadem Propolitione, verbo, *im-*
 ,*munis*, cum equivocatione, ac varietate significationum:
 ,nec meritò dixisset, DEUM præservasse, aut exemisse, di-
 ,lectissimam suam Matrem, à macula originali, sed tantùm
 ,exterfisse, iam contractam] Hucusq[ue] ille.

Bergomensis quidem, in *Aurea* sua, (verius, plumbea)
tabula, Respondet S. Thomam se ùm voluisse, quòd B. Vir-
 go, peccatò originali caruerit, etsi illud contraxit antea.
 Verùm Responso hac nullatenus subsistit. Tum quia puri-
 tas B. Virginis, non fuisset tanta, ut maior in Creatis esse
 nequeat; possit enim esse maior, si nunquam peccasset. Tum
 quia, aliàs, puritas B. Virginis, non esset maior, quàm sit
 puritas Infantium, etiam Hæreticorum Baptizatorum, qui
 post Baptismum moriuntur statim: quæ omnia repugnant
 S. Thomæ menti, expressæ in illo Articulo, & alibi. S. enim
 Doctor in libro 1. Sen: distinc: 17. quæst: 2. Articulò 4tò.
 dicit: *In Beata Virgine fuit depuratio* (intellige præ-
 ,servativa) *ab omni peccato, ideo pervenit, ad sum-*
mun-

num puritatis sub DEO. Et Opusc: 61. postquam asseruit DEUM esse esse Angelos: *Speculum puritatis immaculatum incoinquatum, incontaminatum:* addit: quod ad demonstrandam magnitudinem tuam infinitam potentiam, fecerit. *Speculum tersius & purius Seraphim, ac tanta puritatis, ut purius intelligi non possit, nisi DEUS sit.* Et hoc speculum est, B. Virgo, de qua S. Anselmus, lib: de Concept: c. 19. ait: *Decuit ut Virgo, quam DEUS Unigenito Filio suo, preparavit in Matrem, ea puritate niteret, quâ major sub DEO nequit intelligi.* Ex his constat, S. Thomam, locutum fuisse de ea puritate, in allatis Textibus, quæ conveniunt soli B. Virgini, nec ulli creaturæ puræ, præter illam. Ergo Explicatio illa Bergomensis, de vera carentia omnis peccati, pro aliquo tantum tempore, sit patenter erronea, siquidem talis in eâ carentia, convenit non solum Angelis, sed omnibus etiam infantibus, post Baptismum mortuis, & aliis plurimis Sanctis. Neque dicas testimonium illud, adeo evidenter favens piæ Sententiæ, desumptum ex 1. Sent: dist: 44: quæst: 1 Art: 5. non reperitur in una Editione Antverpiensi, cui præfuit Cosmas, Morelles. Concedo non reperiri in una illa Editione, sed reperitur in aliis omnibus editionibus, ut in Editione Romana iussu Pii V. edita: & in Editionibus Parisiensibus, Anno 1532 & 1539. nec non in Editione Veneta, Anni 1555. item in vetustissimis Manuscriptis.

2dus locus S. Thomæ, pro illibato Conceptu Virginis, est in Expositione c. 3. Epist. ad Galat: Lect: 6. ubi Editiones omnes antiquæ, sic habent: *Virum de mille unum*
repe-

reperi (nempe Christum) qui esset sine omni peccato: Mulierem autem ex omnibus non inveni, quæ à peccato immunis esset, ad minus originali, vel veniali: excipitur purissima & omni laude dignissima Virgo MARIA. Exceptio hæc in Editionibus modernis expuncta est: & quidem in Antverpiensi Annò 1591. à Remigio Florentino, omissa est. Sed habetur in horum Commentationum super Epistolas Pauli impresionibus, quæ factæ sunt Parisiis An: 1529 & 1532. ac Venetiis 1555. in alijsq; insuper diversis septem impresionibus antiquis.

Tertio. In Expositione Epist: ad Rom: 5. S. Thomas ait: *Omnes in Adam peccaverunt, excepta B. Virgine, quæ nullam contraxit maculam Originalis peccati;* Ut habetur in Antiquo Originali manuscripto Codice, Operum Sancti Thomæ, super Epistolas S. Pauli, reperto in Bibliotheca Cardinalis Sfortiæ An: 1623. & per Cardinalem de Trexo, exhibitò, Urbano VIII. Pontifex autem illa verba legens, & intelligens ea, non inveniri in novis Editionibus, vehementer admiratus muniendo se signo Crucis, dixit: Res est magni momenti, ac consideratione digna, mihiq; magnam novitatem & admirationem attulit: Vide P. Eusebium, in lib: Exceptionum Concilii Triden: c. 21. Porro Commentaria, in Epistolas Sancti Pauli, scripsit Divus Thomas, post Summam suæ Theologiæ: Unde si quid contrarium piæ Sententiæ reperitur in Summa, id correxisse videtur Sanctus Thomas in his Commentariis.

4to. In prima impresione Opusculorum S. Thomæ, Opusc: 8. in Expositione Salutationis Angelicæ, ut videre est

est in Exemplaribus existentibus in Monasterio Patrum S. Brigittæ, in Ducatu Clivensi, & apud Conventuales Colonienses, exstant hæc verba: *Quantum ad puritatem, B. Virgo, non solum fuit pura in se, sed etiam procuravit puritatem aliis, ipsa enim purissima fuit, quantum ad omnem culpam, quia nec Originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit.* Et sic etiam reperitur in diversis Originalibus manuscriptis, uno existente in Bibliotheca Regia Parisiensi, altero, in Monasterio Parcensi Præmonstratensium, prope Lovanium, & aliis pluribus. Sicq; hoc testimonium Divi Thomæ citat Pater Salmeron (unus ex decem primis Patribus Societatis JESU, obiit Annô 1585) in Epist: ad Roman: disp: 51, affirmatq; Cardinalem Turrecrematan., Nobilissimum Thomistam, verba citata esse Divi Thomæ, proprio suo calculo confirmasse. Pater Canisius lib: 1. de B. Virgine, c.6. Bernardinus de Bustis, in Officio, de Conceptione, 8. die, Lect: 1. Et en nunc modò sunt ea Verba truncata, sed contraria planè Sententia exarata legitur, in illo Divi Thomæ Opusculo.

Doctor Angelicus, dum Neapoli ad Imaginem Crucifixi vehementius oraret, audivit vocem hanc: *Bene scripsisti de me Thoma.* Verùm ex hucusq; dictis constat fati-
ficienter, Divum Thomam, etiam de pretiosissima DEI Parente, bene scripsisse.

*Tum Ratione
multifaria.*

Probatum id ipsum 2do multiplicitate ratione Sanctum Thomam Suffragari Immaculatæ Conceptioni.

Primò. Quia alias invalidæ forent omnes Rationes, quas affert S. Thomas 1. p. q. 27. art: 4. pro adstruenda im-

munitate

munitate
tiones en
fuisse id
honor Pa
Gloria F
mnia M
larem a
acceptit
Christi
Us F
est, quo
mortale
Canti: 4
Hucusq;
idmag
ginale;
magis r
quam e
se ratur
illud Ez
fui: pe
ex se na
us, Mar
tale, qu
macula
1.2. q. 8
veniale
Senten

munitate B. Virginis, ab omni culpa, etiam veniali, Rationes enim eius sunt istæ: Quia (inquit ille) Virgo non fuisset idonea Mater Dei, si peccasset aliquando. Tum quia honor Parentum redundat in Prolem, iuxta illud Proverb: 7. *Gloria Filiorum Patres eorum.* Unde & per oppositum, ignominia Matris. ad Filium redundasset. Tum quia singularem affinitatem habuit ad Christum, qui ab ea carnem accepit. Dicitur autem 2. ad Corinth: 6. *Quæ Conventio Christi ad Belial?* Tum etiam quia singulari modo DEUS Filius in illa habitavit: & ideo simpliciter fatendum est, quod B. Virgo nullum Actuale peccatum commisit, nec mortale, nec veniale; ut sic in ea impleatur, quod dicitur Cant: 4. *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Hucusq; S. Doctor. Sed hæc allata eadem Rationes, multo magis evincunt non fuisse in B. Virgine peccatum originale; quia non fuisset idonea Mater DEI: Tum quia magis redundat dedecus in Filium ex peccato originali, quam ex Actuali; peccatum enim Actuale, non est ex se natum, à Parentibus transfundi in Filium; secundum illud Ezechielis 15. *Filius non portabit iniquitatem Patris sui:* peccatum verò originale ad hanc transfusionem est ex se natum. Tum quia peccatum originale, multo fortius, Maternam cum Filio unitatem sustulisset, utpote mortale, quam veniale Actuale. Tum quia peior longè est macula peccati originalis, quam venialis: imò S. THOMAS 1. 2. q. 89. Art: 1. in Corpore ait: *Propriè loquendo, peccatum veniale non causat maculam in Anima.* Imò est probabilis Sententia antiquorum Theologorum, ut Francisci Martini

Car

Carmelitæ (qui Doctor Theologiæ Parisiis creatus fuit Annô 1390) Tract: 5. libri de Immaculata Concept: Suarez, Tomo 2. in 3. p. D. 3. S. 5. peccatum originale maioris esse malitiæ, quàm Actuale mortale. Vide sub Propositione II. fol: 23.

Ergo si propter Rationes superiùs recensitas, ex mente S. Thomæ, non fuit ullum peccatum veniale, multò magis originale non fuit in Beata Virgine.

Tum testimonio Celebrü Thomistarum 2dò. Tum quia S. Thomam esse Defensorem piæ Sententiæ multi celebres Thomistæ, in libris à se editis, palam testati sunt, ut Catharinus Episcopus Complesæ, Hieronymus Lanuza, Episcopus Balbastrensis & Albaracinus, Gaspar Catalan Episcopus Jlerdentis. Vide suprà fol: 66. Item Jacobus Hochstraten, Sacræ Theologiæ Doctor, & Inquisitor, & alii plurimi. Tum quia in Sacro Ordine Prædicatorum licet omnes Doctores, posteriores Sancto Thoma, Juramentò se obstringant, ad defendendas Sententias Doctoris sui Angelici, tamen ex illorum numero plurimi (ut constat ex dictis & constabit etiam ex iis quæ habentur sub Propositione XXXVII) palam acerrimè propugnârunt, piam Sententiam, adeoq; idem sensisse censuerunt Divum Thomam: aliàs periurii fuissent; quod, quis de tantis totq; viris pietate & doctrinâ conspicuis d. cere audeat?

Tum quia, ut refert Bernardus de Buis, sermone 3. de Conceptione, Joannes de Carth: in Homilia de Arcanis Deiparæ, Doctor Bartholomæus delos Rios, Au-

gusti.

gustinianus, in Horizonte Mariano, P. Nierembergii, & alii, Frontino Episcopo Pictavienti, miranti, quod S. Thomas peccatum originale B. Virgini adscripseret, apparuisse Angelicum Doctorem, & dixisse: *Scias Episcope, quod solum respectum habui ad Divinum statutum, quod B. Virgo peccatum originale contrahere debuerat, nisi per Filium suum fuisset preservata, sed DEI Filius Matrem suam, ab originali macula preservavit.* Hæc omnia Vicarius ipius Episcopi (inquit Bernardus de Buis) fidelissimè exposuit, asserens se à præfato Domino Episcopo hanc visionem propriis auribus audisse. Item, idem S. Doctor, apparens Venerabili Virgini Martinæ de Ekobar, appellans Conceptionem B. Virginis Sanctissimam, dixit. *Non placere sibi illos, qui dissentunt B. Virginem sine labe conceptam, putantes inde sibi aliquem cultum & obsequium præstari.* Idem ipsum Religiosis sui Ordinis significari voluit, ut scribitur in lib: 4. vitæ huius præclaræ Virginis capite 30.

Accedit. Quia Divus Thomas, singulari pretiò, & amore prosecutus est Præceptores suos, Alexandrum Alensem, & Abertum Magnum; hi verò asseruerunt, B. Virginem esse sine labe conceptam. Alensis enim in Conventu suo, in Lucam ad Evangelium super *Missus est* ait: *In Diva Virgine, fuit Universalis carentia culpæ, fuitq; B. Virgo sine ullo v. Et super illud Cant: Magnificat. dicit: Dominus fecit B. Virginem, triumphare de Principe Dæmonum. Genesis 3. Ipsa conteret Caput tuum. Moriens autem sic allocutus Deiparam, Tota pulchra es amica mea, & neq; origina.*

ginalis, neq; Actualis macula est in te; in quo dicto etiam pñ-
 ti. imò Animam efflavit. Albertus verò Magnus cuius fuit
 Discipulus S. Thomas & Auditor diligens per novem annos
 integros, in lib. de laudibus Mariæ inquit. *Hæc Virgo sola à com-
 muni Regula excipitur. Omnes in Adam peccaverunt. Idem
 Doctor Magnus in Explicatione Evangelii S. Lucae, enu-
 merando multa Væ, à quibus libera fuit B. Virgo, supra
 omne genus humanum, ait: Est aliud triplex væ, scilicet cul-
 pæ, pænæ, ignorantie, Væ culpa, est triplex, scilicet originalis,
 Actualis Mortalis, venialis, sine isto multiplici væ, fuit B. Virgo.
 Ergo censendum est, S. Thomam idem hoc in passu sentisse
 cum Alesii & Alberto.*

Omitto. Quòd Joannes Vitalis Cardinalis (qui flo-
 ruir Annò 1312) in Tract. de Conceptione, refert se vidisse
 librum Retractationum S. Thomæ, de eo, quod dixerat
 in 3. Sententiarum, contra Conceptionem Matris DEI. I-
 dem testantur alii Viri graves, se nempe vidisse librum Re-
 tractationũ, in quo scilicet ad imitationem S. Augustini, opi-
 niones aliquas & dicta retractavit, & inter has, Opinionem
 de Concep: B. Virginis in peccato originali. Aut verius An-
 gelicus Doctor, suam claris explanavit mentem, & indu-
 bitatam fecit pro illibato conceptu Virginis. Dixi. Omitto.
 Conceditur enim Librum fuisse Retractationum: sed an ille
 Liber verè S. Thomæ, incertum est. Imò P. Raynaudus
 Tomo 11. suorum Operum, mihi fol. 265, ait. *Palinodiam
 illam esse confictam, non est dubitandum.*

Neq; dicas imò. S. Thomas, 1. 2. q. 81. Art. 3. cui

Titu-

Titulus. *Utrum peccatum primi Parentis, transeat per originem in omnes homines?* In Corpore illius Articuli habet ^{Desumptio} *hæc: Dicendum, quod secundum Fidem Catholicam, firmiter* ^{Objectionibus ex S. Thomæ libris, satis.} *est tenendum, quod omnes homines; præter solum Christum ex Adam derivati, peccatum originale ex Adam contrahunt, alioquin non omnes indigerent Redemptione, quæ est per Christum, quod est erroneum.* Probatq; paulò superius id ipsum, ex verbis Apostoli ad Rom: 5. *Mors in omnes pertransit, in quo omnes peccaverunt.* Ergo iuxta S. Thomam, secundum fidem Catholicam, firmiter est tenendum B. Virginem labe originali fuisse infectam, & lege illa comprehendi; *Omnes in Adam peccaverunt.* Respondetur. Fateor hæc legi apud S. Thomam, sed Eum etiam ipsumet nonnulli celebres Thomistæ, ut Caietanus, Joannes à S. Thoma, Franciscus Arauxo &c. Sat bene explicant, locutum scilicet fuisse S. Thomam de Conceptione ordinaria, exclusò speciali Privilegiò vel de debito peccati, non de ipso peccato originali. Et certè Explicatio eiusmodi adhibenda est, aliàs Propositio illa Divi Thomæ crudè accepta dissenaret Concilio Tridentino, quod Sess. 5. agendo de peccato originali, declaravit, Universalibus illis Propositionibus *Omnes in Adam peccaverunt &c.* Non comprehendi B. Virginem, illisq; salvis, posse agnosci Conceptionem B. Virginis Immaculatam. Dissonaret item declarationibus Summorū Pontificum, Sixti IV, Pauli III, Clementis VIII, Pauli V, Gregorii IV, Alexandri VII, &c.

Neq; dicas xdo. Utiq; S. Thomas clarissimè in 3. Senten: dist: 3. art: 1. dicit: Sanctificatio B. Virginis non potuit

esse decenter ante infusionem Animæ, quia nondum gratiæ capax erat. Sed nec in ipso instanti infusionis, ut scilicet per gratiam tunc sibi infusam præservaretur, ne culpam Originalem incurreret. Nam Christus hoc singulariter in humano genere habuit, ut Redemptione non indigeret, quia Caput Nostrum est: sed aliis omnibus condemit redimi per ipsum: Hoc autem esse non posset, si aliqua alia anima inveniretur, quæ nunquam maculâ peccati infecta fuisset: & ideo nec B. Virgini, nec alicui Sanctorum hoc concessum est, præterquam Christo. Ergo non censuit S. Thomas, B. Virginem sine labe esse Conceptam. Respondet enim ad hanc Obiectionem Cardinalis Sfondrati, illam Sententiam Divi Thomæ vitiatam & suppositam esse; Probatq; id inter alia ex eo, Quia ipse Vincentius Bandellus, Generalis Ordinis Sacri Prædicatorum, decretoria verba hæc: *In ipso instanti infusionis*, non ponit in Opere impresso Ferratiæ, An: 1502: Neq; Nicolaus Eymericus in libro, quem edidit A: 1395. Pater verò Nicolaus Cichovius, Vir in Scientiis altioribus, & Religiosa animi demissione, nulli, suo tempore in Polonia secundus, in Eruditissimo suo libello, cui Titulus: *Angelici Doctoris de B. Virgine Immaculata Conceptione Sententia*. c. 5. Respondet pr imò, se dubitare, an non ea verba: *Neq; in ipso instanti &c.* ex margine, in Textum irrepsissent, recensetq; multiplices huius dubitationis suæ rationes congruas, quas ibidem videre licet. Adò Respondet. Quòd S. Doctor, in ipsa unione & infusione animæ, agnovit in B. Virgine, prius fuisse hominis esse, & esse personæ obnoxia contrahendæ Originis maculæ, quàm infusionem gratiæ: quæ non nisi in 2do instanti naturæ infusa sit: nullo

nullo modo tamen probari potest, S. Doctorem sensisse, in animatione Deiparæ, prius tempore ab Eius anima actu fuisse peccatum contractum, quam Ei infusa fuerit gratia Sanctificans. Quocirca hoc instans infusionis non est censendum esse instans temporis, sed naturæ, atq; ita nihil contra piam Sententiam facit; præsertim, quòd nullibi de hoc, S. Doctor ex professo egerit: nullibi id docuerit per se; nullibi probaverit: nullam, quæ in contrarium afferri possit, Obiectionem, solverit: sed (si hæc verba eius sunt, quæ ex 3. dist: afferuntur) dicta sunt obiter, per accidens, & per modum accessorii incidentis: ut ideo videantur posthabenda clariori Angelici Doctoris doctrinæ, qui alicubi clarè profitetur, Deiparam ita fuisse immunem, & ita puram à peccato Originali & actuali, ut solâ potentiâ deficiendi, puritate Divinâ fuerit inferior: alicubi multis & solidis rationibus, omne ab eius anima submovet peccatum.

Neq; dicas 3°. Sunt & alii Angelici Doctoris plurimi Textus, in quibus dicit Nostræ Sententiæ contrarium. Respondetur, nullus exstat S. Thomæ Textus (supposito, quòd non sit corruptus vel suppositus) qui prorsus militet contra piam Sententiam, omnes enim ferè, qui afferri solent, in contra, explicari congruè possunt & debent de Conceptione Corporis B. Virginis, non verò ipsius animæ, seu de Conceptu eius generationis, non animationis, ut dilucidè deducit P. Cichovius in citato libello,

PRO-

PROPOSITIO XI.

Dicere, quòd Sanctus Thomas & alii Sancti ac prisca Doctores, (qui asserunt Beatam Virginem, cum originali peccato Conceptam) si nunc essent, dicerent oppositum: Glossa hæc, stultitia est. Hancq̃ ego Glossam, ita veram putaverim, quemadmodũ verum puto, quòd si Christus nunc in terris conversaretur, mutaret doctrinam fidei suæ, ut conformaret se populis. *Cajetanus in*

Opusc: de Concept: B. Virginis, cap. 4. ad finem.

Asserere, quòd S. Thomas, suã de Conceptione B. Virginis mutaret Sententiã, si modo viveret, frivolũ est, & sine fundamento cõiecturare. *F. Petrus Maytincox in Thesib9 Lõvanii, die 23. Iulii, Añ: 1655, propugnatis, Thesi 24.*

Propositiones dictas, à vero multum deflectere asserunt non solũ gravissimi Theologi cum eximio Doctore,
Pa-

Patre S.
S. d. etia
inter qu
bat: S.
id, quod
ut teltat
stinianu
Huius
motiva
rio, d.
viginti
Thomi
Procer
Angeli
tium e
re Virg
Ecclesia
non est
mista)
quia E
Ecclesi
celebra
tur, lo
Senten
tim e
tam,
Ergo

Patre Suarez, Tomo 2. in 3. p. Comment: in q. 27. Art: 2.
 Sed etiam magnæ Authoritatis, nonnulli ipsimet Thomistæ, *Improbant*
 inter quos S. Ludovicus, Bertrandus; hic enim dicere sole- *dictas Propo-*
 bat: *Si Antiqui Patres modò viverent, dicerent scriberentq; sitiones ipsi*
id, quod nos sentimus, de Immaculata Regina Celi Conceptione. celebres Tho-
 ut testatur ex eodem Ordine Prædicatorum Vincentius Ju- *mista.*
 stinianus Antistitus, in Addit: ad vitam Eiusdem, cap. ultimo.
 Huius Pronuntiati à Divo Bertrando, frequenter inculcati,
 motiva cùm inquirerent nonnulli, satisfecit eorum delide-
 rio, dictus Vincentius in suo Aureo Tractatu in duos de-
 viginti paragraphos distribuito. Hocq; ipsum celebris
 Thomista, Frater Joannes à S. Thoma, in 1. part: Disput: 2.
 Proceciali Art: 2. etiam postea solidè evicit, ex ipsomet
 Angelico Doctore, qui 3. p. c. 27. Art: 1. ait: *Ad ter-*
tium dicendum, quòd licet Romana Ecclesia, Conceptionem Bea-
te Virginis non celebret, tolerat tamen consuetudinem aliquarum *Ex ipsoq; An-*
Ecclesiarum illud Festum celebrantium; unde talis celebritas gelico Docto-
non est totaliter reprobanda. Si ergo (inquit prædictus Tho- re refellitur
mista) non est reprobanda celebritas Festi Conceptionis, multipliciter
 quia Ecclesia Romana illud tolerabat, cùm modò / eadem
 Ecclesia, non solùm toleret, sed etiam positivè præcipiat,
 celebrari tale Festum, illudq; magnis favoribus prosequa-
 tur, loquendo in via S. Thoma, oportet vice versa de his
 Sententiis censere, & Divus Thomas, sic censeret. Præfer-
 tim cùm ex hoc probet B. Virginem esse sine peccato na-
 tam, quia eius festivitas celebratur ab Ecclesia Romana.
 Ergo pariter probaret B. Virginem sine peccato fuisse con-

ceptam, si videret eius Conceptionem, nunc celebrari solennissimè à tota Ecclesia.

Accedit 1mò. Quòd idem Sanctus Doctor 2. 2. q. 10. Art. 12. in Corpore dicat: *Dicendum, quòd maximam Authoritatem habet Ecclesie consuetudo, que in omnibus, est imitanda, quia & ipsa Catholicorum Doctorum doctrina, ab Ecclesia Authoritatem habet. Unde magis est standum Authoritati Ecclesie, quàm Augustini vel Hieronymi.* Ergo ex mente Sancti Thomæ, prævalere debet alius, illa Sententia, quæ pro se Authoritatem Ecclesie habet. Certum verò est, quòd pia Sententia habet pro se Authoritatem Ecclesie, utpote, celebrantis Conceptionem ut Sanctam, habet pro se, tot summos Pontifices, Academiâs omnes, consensumq; omnium fere fidelium, plurimasq; alias validas rationes, facileq; in contra oppositæ solvuntur.

Accedit 2dò. Quia Ange'us Doctor, summè semper procius fuit, in Ecclesie Romanæ iudicium. Unde Joanes XXII in Bulla eius Canonizationis, habet hæc, de hoc Sancto. *Tanquam fidelis servus, & prudens, non pernix, non proprio sensui, aut prudentiæ insistens, & nulla de se, scientiæ suæ opinione superbus, sapienter atq; humiliter, omnem suam, verbò, vel scriptò, doctrinam, ad Ecclesie fidei normam fidei devotione traduxit.* Quante item demissionis & docibilitatis tuerit, colligi potest, etiam ex hoc. Cùm, aliquando Officio Lectoris, ad mensam fungens, syllabam rectè pronuntiasset, & de ipsa à Præfecto Lectionis malè fuisset admonitus, magna animi demissione, à recta pronuntiatione discedens, sinistra correctioni se se subiecit, atq; confirma-

Insigne demissionis Exemplum in S. Thoma.

formavi
pronunt
rum int
sodie fa
ri confor
pruden
in vivis
nem Sa
nem su
corrigi
Concl
non su

RE

cere so
us Ca
quore
essent,
nis ult
ctos il
pro C

formavit: cumq̄ ab amicis interrogatus fuisset: cur malè pronuntiasset? scitè & humiliter respondit; *Nilil aut parum interest, syllabam brevem, aut longam, contra leges Prosodie facere; referi vero quàm plurimum, sese omnino Superiori conformare, atq; ei iudicium submittere.* Et quomodo prudenter etiam vel dubitari potest, S. Thomam, si modò in vivis foret, & ab Ecclesia Romana, Deiparæ Conceptionem Sanctam, celebrari tam solenniter cerneret, Opinione suam, si sua fuit, non fore mutaturum? Syllabam malè corrigenti, iudiciũ suum submitit, & tot Summis Pontificibus, Concilioq̄ Tridentino bene de Honore Virginis admonenti, non subiiciendum iudicaret?

Quod de Angelico Doctore dictum est, idem de aliis Sacris Doctoribus iudicium esto.

Rectissimè Joannes de Ferrario, Doctor Parisiensis, & Generalis Magister quadragesimus secundus, celeberrimi Ordinis Prædicatorum (obiit An: 1538) *Dicere solebat, (ut testatur ex eodem Sacro Ordine Ambrosius Catharinus in Disp: ad Concil: Trident: p. 1.) Antiquum Primariores Magistros, quantò magis docti & quantò magis Sancti rii Thomista. essent, tantò magis etiam Sententiam de Concept: Beatæ Virginis ultro amplexaturos, non quidem sectantes alios; sed cunctos illi antevertentes animo, multò promptiore, ac propensiore, pro Gloria Matris D E I.*

L

PRO-

PROPOSITIO XII.

Opinio, tenens Beatam Virginem, in instanti infusionis animæ fuisse Sanctificatam, tempore Sancti Thomæ, fuit inopinabilis. *Ita Cajetanus in 3tia. p. Summa quest: 27. Art: 2.*

Ecclesia tempore Sancti Thomæ, Sententiam vulgo piam, tolerabat; Sententiam autē ei oppositam asseribat. *Ita Ioannes à S. Thoma in 1. p. Dis. 2.*

Quomodonā opinio illa fuit inopinabilis, tempore S. Thomæ (qui obiit An: 1274. mense Julio, Ætatis suæ 50) Siquidem Patres longè ante S. Thomam, Latini & Græci illam Sententiam docebant, colebatq̃ Ecclesia Græca, ante Annos mille ducentos, Festum Immaculatæ Conceptionis; In Angliā verò & Gallia saltem ante Annos sexcentos idem Festum colebatur? Ut ostensum sub Propositione XXV.

Ex his etiam constat, falli Joannem à S. Thoma, in sua Propositione. Concedo tamen, quòd tempore Sancti Thomæ toleraverit Ecclesia Latina, Festum Conceptionis,

In aliquibus Ecclesiis celebrari solitum, ut constat ex Divo *Cur tempore*
 Thoma, in 3. p. q. 22. Art: 2. ad 3. Concedo item, quod tem- *S. Thomae Pa-*
 pore eiusdem S. Thomae, communiter in schola Parisiensi *rifis doceba-*
 afferebatur, B. Virginem fuisse in peccato originali con- *tur oppositū*
 ceptam, ut constat ex S. Bonaventura (Divo Thomae a- *pie Sentētia*
 micissimo, & eodem Anno, quo S. Thomas, mortuo) in 3.
 dist: 3. Art: 1. quæst: 2. Si quæretur cur nam fuerit illa Sen-
 tentia communis? Respondet Adm: R: P. Thyrsus Gonza-
 les in suo Eruditissimo Tract: de Inmac: Concep: Disp: 2.
 Sect: 14. id factum fuisse ob triplicem Rationem. Primò.
 Quia illi Doctores, existimabant magis conformem hanc
 Sententiam menti Ecclesiæ Romanæ, quæ noluerat eo-
 usq; admittere Festum Concep:, licet illud toleraret, in Ec-
 clesiis quibusdam particularibus, per Angliam, Galliam,
 Germaniam, Nortmaniam. 2dò. Quia Mauritius, Epi-
 scopus Parisiensis prohibuerat Annò 1175. ne Festum Con-
 ceptionis B. Virginis celebraretur in Ecclesia Parisiensi.
 3tiò. Quia eo tempore Doctores Parisienses censurave-
 rant Sententiam piam; quæ prohibitio duravit, quousq;
 Subtilis Joannes Dūs, vulgò Scot9, evocat9 Oxoniò ex Anglia,
 Parisios, ita præclarè defendit in Parisiensi Academia,
 præsentibus Legatis Pontificiis, piam Sententiam, ut eam
 persvaserit Doctoribus Parisiensibus, & quidem ita eam *Subtilis Do-*
 persvasit intensè, ut ante Annum 1346, Theologica Fa- *ctoris Scoti*
 cultas Parisiensis decreverit, ne oppositum piæ Sententiæ, *efficacia, in*
 publicè in scholis legi possit: postea verò Annò 1497, le- *persvadenda*
 gem statuit, ut nullus deinceps Lauream, & Gradum Do- *pie Sententia.*

*Cur Mauri-
tius Episcopus
prohibuit Fe-
stum Conce-
ptionis cele-
brari?*

floris vel Magistri capefferet, quin prius Immaculatam Conceptionem, à se acerrimè defendendam, Jurciurando promilisset: ut præter alios scribit Spondanus Episcopus Apamiarum in Gallia. Ideo autem Mauritius prohibuerat Festum Conceptionis celebrari, & Academia Parisiensis censuraverat Sententiam piam, quia cum viderent Conceptionem celebrari Octauâ Decembris, & ab illo die, usq; ad octavam Septembris, quo die celebratur Nativitas Beatæ Virginis, solum novem Menses numerantur, qui regulariter transire debent, à die Materialis Conceptionis factus in utero, ad diem Nativitatis ex Utero; censebant, idem esse, colere eo die Conceptionem Beatæ Virginis, ac colere tanquam Sanctam Conceptionem carnalem Fius. Et in hac opinione iuxta multos fuit & Sanctus Bernardus; hoc autem erroneum est. Licet enim etiam in materiali carnali prima Conceptione B. Virginis, iuxta nonnullos Theologos (quibus consonat revelatio Sanctæ Brigittæ & aliqui Patres, ut dictum supra sub Propositione IX, fol: 64) nullum fuerit peccatum; tamen constat evidenter ex Bulla Alexandri VII, coli ab Ecclesia Conceptionem B. Virginis formalem. Vide hanc Alexandri VII pro Coronide ad finem libri huius positam Bullam à numero 1. ad 2. & à num: 10. ad 14. Vide etiam dicta sub Propositione IX. & sub Proposit: XXV.

PRO-

PROPOSITIO XIII.

Fateor, quòd pia esset credulitas, sentire, quòd Beatæ Virgini, quidquid gratiæ, sub Christo tamen conferri potuit ad Actualem munditiem, à peccati macula, collatum est; nisi Sanctorum Auctoritates obstarent. Ita Cajetanus in Tract: de Concep. cap. 5.

Auctoritas Sanctorum non modò non obstat, sed firmiter roborat illam piam credulitatem. Utiq; S. Anselmus, lib. de Conceptione B. Virginis c. 18. scripsit? *Decens erat ut ea puritate qua major sub DEO nequit intelligi, B. Virgo niteret.* Quod dictum S. Anselmi, approbat Divus Thomas in 1. Senten: dist: 44. Quæstione unica. Et certè non decebat, ut Mater DEI, Regina Angelorum, niteret minori puritate, quàm Cælestes Spiritus. Et Sanctus Thomas locò citatò de sùo addit. *Puritas intenditur per recessum à contrario, & ideo potest aliquid creatum inveniri, quò nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla peccati contagione inquinatum sit, & talis fuit puritas B. Virginis.*

S. Thomas de Villanova, Archiepiscopus Valentini-

nus Serm: 2. de Nativ: B. Virg'nis ait. *Quenam obsecro, pulchritudo? quenam Virtus? quenam gratia? quæ gloria Mariæ DEI non congruit? Solve cogitationibus habenas, dilata intellectu simbrias, & describe apud te in animo Virginem quandam purissimam, prudentissimam, pulcherrimam, devotissimam, humillimam, mitissimam, omni gratia plenam, omni Sanctitate pollentem, omnibus Virtutibus ornatam, omnibus charismatibus decoratam, DEO gratissimam. Quantum potes, tantum auge: quantum vales, tantum aude; Major est ista Virgo, Superior est Virgo ista. Non Eam Spiritus S. literis descripsit, sed tibi Eam animo depingendam reliquit, ut intelligas, nihil gratiæ aut perfectionum, aut gloriæ, quam animus in pura Creatura concipere possit, illi defuisse, imò re ipsa omnem intellectum superasse.*

Ad majorem enervationem Propositionis XIII

Quam intensius fuerit gratia Sanctificans B. Virginis in Conceptione?

NOTA primò. Ex Doctore Eximio Francisco Suarez Tomo 2. in 3. p. S. Thomæ, disput: 3. Sect: 2. Gratiam Sanctificantem B. Virgini in sua animatione collatam, intensiorem fuisse, quàm fuerit suprema gratia, in qua singuli Angeli & homines, consumantur.

Probaturq; id imò ex Psalmo 86. Fundamenta ejus in montibus Sanctis. quia fundamenta Sanctitatis Virginis posita fuerant, ubi alii Sancti consumantur. Quia diligit Dominus portas Sion super omnia Tabernacula Jacob. Neq; mirum, quia Altissimus qui Eam fundavit, in Ea factus est homo. Licet enim in mystico sensu argumentari, præsertim, cum

Eccle-

Ecclesia huiusmodi scripturas B. Virgini accommodet. Et in eundem sensum videtur S. Gregorius, lib: 1. Reg: c. 1. explicare illud Isaia 2. *Et erit preparatus mons Domini in vertice montium. Potest (inquit) huius montis nomine, B. Virgo designari.* In Veruse autem montium fuisse, intelligi potest, quia gratia, quæ aliis fuit hinc, & terminus, illi initium ac fundamentum fuisse videtur.

Probatur 2do. Quia Divus Thomas in 3. p. q. 27. Art: 5. dicit. B. Virgo MARIA, propinquissima principio gratie Christo fuit secundum humanitatem, quia ex Ea accepit humanam naturam, & ideo præ ceteris majorem debuit à Christo, gratie plenitudinem obtinere.

Confirmatur hæc Ratio ex S. Laurentio Justiniano Serm: de Nativ: B. Virginis. Quia B. Virgo in instanti suæ Sanctificationis, plus amabatur à VERBO, quàm ullus Angelus, vel homo. Sed gratia respondet amoris, & est quasi obiectum eius. Ergo maior gratia illi data fuit, quàm habuerunt Angeli etiam Beati. Maior patet quia ex illo instanti amabat ipsam VERBUM, ut futuram sui Matrem. Totus autem hic Amor debetur Matri, & tota hæc perfectio gratiæ, optimè quadrat cum tanta dignitate. Unde eleganter S. Petrus Damiani Serm: de Annuntiat: dixit. *Attende Seraphim, & videbis, quidquid majus est, minus Virgine, solumq; Opificem, Opus istud supergredi.* Et S. Vincentius Ferrerius, Serm: 1. de Nativitate MARIE, apertè tenet hanc Sententiam, dicens: fuisse Sanctificatam Virginem in Utero Matris, supra omnes Sanctos

ctos, & supra omnes Angelos; accommodans illud Psalmi
Quam inten- 41. *Fluminis impetus, letificat Civitatem DEI.* Hucusq;
sa item fuit Doctor Eximius Franciscus Suarez.
gratia B. Vir-
ginis in ter-
mino viræ cō-
temporalis? **NOTA** add. Idem magnus Suarez, dicit Tomo 2.
 in 3. p. disp: 18, Sect: 4, Quod Deiparæ gratia Sancti-
 ficans in viæ termino, consequenter & Eius gloria in Cælis,
 superaverit Omnium Sanctorum Angelorum gratiam in
 unum acervum, mente congregatum. Sententiam hanc Su-
 arii, plurimi Sapientissimi Theologi sunt secuti, ut Valentia
 3. p. dis: 2. q. 1. p. 5. Cornelius à Lapide, in c. 31. Proverb:
 Salazar, Henriquez, Barradias, Morawski, Spinellus &c.
 colligiturq; Veritas huius Sententiæ, Tum ex Sanctis
 Patribus, quos allegat P. Suarez, Tum quia Matris DEI
 Dignitas, omnes Sanctorum Omnium & Angelorum Di-
 gnitates, licet in unum coniungantur, superat. Ergo &
 Gratia Dignitati tantæ respondens, nec non & gloria Cæ-
 lestis, omnes gratias, & gloriam, etsi in unū copulentur,
 superabat. Tum quia, B. Virgo P. Martino Gutierrez
 facta spectabilis, gratias ei egit, quod hortatu ipsius, illam
 Sententiam docuerit Franciscus Suarez. Probabilis i-
 tem est doctrina nonnullorum gravissimorum Theologorum,
 ut P. Joannis Morawski, Thomæ Modzianowski &c. in
 primo statim instanti suæ Conceptionis, fuisse in illa ex-
 cessum istum gratiæ. Multum item probabile est, quod
 cum gratia Sanctificante, infuderit illi DEUS Scientias,
 & in eadem mensura, cum gratia, habitus supernatura-
 les, Virtutum omnium Theologicarum, & moralium. Ha-
 buerit insuper tunc usum rationis, & liberi arbitrii. Quin
 etiam non Improbabile est, Eam tunc ad videndum intuiti-
 vè DEUM, elevatam fuisse. **PRO-**

*Aliis etiam
 donis ornata
 B. Virgo in
 instanti Con-
 ceptionis fuit.*

Op
 sine
 rum
 qui

C
 man
 N. P
 distim
 betur,
 nibus,
 B. V
 Greg
 Sancti
 ptis pr
 fuerit
 firmat
 hanc
 Alex
 Eius.

PROPOSITIO XIV.

Opinio, quæ negat Beatam Virginem sine labe Conceptam, in sinu Sanctorum & Sacrorum Doctorum præscorum quiescit. *Ita Cajetanus in Tract: de Conceptione B. Virginis c. 5.*

COncedo, Opinionem illam quiescere, quia illi rigorissimum silentium impositum est, à Summis Pontificibus. Annò enim 1617. Sacra Congregatio Romana, & Universalis Inquisitionis, coram Sanctissimo D. N. Paulo V. eorū approbante, Decretum incipiens. *Sanctissimus Dominus, edidit, in quo sub gravissimis pænis prohibetur, ne quispiã in publicis Cõcionib9, Lectionib9, Cõclusionibus, & aliis quibuscunq; Actibus publicis, asserere audeat, B. Virginem fuisse conceptam cum peccato originali. Gregorius item XV, Annò 1622. Constitutione incipiente Sanctissimus Dominus, præcepit, ut neq; in sermonibus & scriptis privatis, quæpiam audeat asserere, quòd eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac Opinione affirmativa, aliquomodo agere, seu tractare; Constitutionem hanc, & Decretum illud Sacræ Congregationis innovavit Alexander VII. Vide à numero 4to ad num: 18. Bullam Eius, quæ exstat infra post XL Propositionem enervatam.*

M

Cum

*In quo sensu
quiescit illa
Opinio?*

*NeoCastrius
falsarius.*

Cùm verò Magister Sacri Palatii petierat facultatem, ab eodem Alexandro VII. vi cuius liberè posset loqui de hac materia, cum solo suo P. Generali, & Responsum esset ei à Pontifice, *ad quem bonum finem?* cùm nullum posset suggerere, quem videret Pontifici placiturū, abstinuit ab ulteriori petitione, & tacuit. Ex quo tam vocali silentio iniuncto, videtur (ut non malè opinantur Velasquez, Novarinus, & alii plurimi) Opinio minùs pia, non aliam, quàm mortis quietè, & hanc sum̃a cum sollicitudine & anxietate sperare posse. Concedo ergo illā opinionem quiescere, sed nego eā quiescere in Sinu Sanctorū & Sacrorum Doctorum priscorum. Adducit quidem Caietanus, ex NeoCastrio, pro sua Opinioe, Sanctos quindecim, Copreolus item quadraginta, NeoCastrius supra ducentos sexaginta; sed de NeoCastrio lege ad initium libri huius in Prologo rectum Iudicium magni Theologi Raynaudi, & P. Velasquez libro de B. Virgine Immaculatè concepta. fol: 40. ait. *NeoCastrius totum Ingenii impetum in profliganda pia opinione infeliciter consumpsit; Auctorum quos adfert allegationes, penè omnes, à Latino Authore qui ad veracem incudem, calamum non fabricavit, Græca fide conscriptæ sunt. Et ne singulas prosequar.*

- - - Crimine ab uno
- - - Disce omnes.

Cùm non veretur pro suo Commentario sive Commento, adducere Scotum. de quo certum est, quòd contraria dissolverit omnia Argumenta, quæ adduci solent pro opposita Opinioe, nostramq; Sententiam apertè docuerit in 3. dist:

18. q. 1. §. Hoc viso. fueritq̄ acerrimus Propugnator Immaculatæ Conceptionis, Fuliùs & magis in particulari Eundem NecCastrium, falsitatis convincunt, P. Nierembergius in Explicationibus Concilii Tridentini, Hippolitus, Marracius, præsertim in libello cui titulus. *Fides Cajetana.* (quemq̄ malè correctum, stare iussit Alexander VII.) & alii. Vide etiam dicta sub Proposit: VIII. fol: 55.

PROPOSITIO XV.

Opinio tenens, B. Virginem in instanti infusionis Animæ, fuisse Sanctificatã, hodie mulieribus, vulgo, affectuq̄ nonnullorum pio, multorum Industriã ac quaestu cogentibus, ita prævaluit, ut doctrinæ Sanctorum, æstimata pietas præferatur: & moderni, Antiquis; & non Sancti, Sanctis præferantur. Ita Cajeta-

nus in 3. p. Summæ S. Thomæ, quæst: 27. Art: 2.

Scripserat Idem Cardinalis Caietanus in Tractatu de Conceptione c. 5. Doctores tenentes Beatam Virginem esse præservatam à peccato originali, sunt numero infiniti, si ad modernos spectemus: paulò tamen antè, aliqui licèt pauci fuerunt ut Scotus, Franciscus de Majeronis. Et paulò infra.

Propositio hæc Cajetani, est acerbè & felle mixta, & palpabiliter non subsistens.

Mz

Com-

Communis jam facta est hodie ista Opinio, ita ut omnes ferè Catholici, Latine Ecclesiæ, arbitrentur se obsequium præstare DEO, in hujusmodi sequela Opinionis.

Itane numero infiniti Doctores, sunt mulieres, aut vulgus promiscuum? Prudenterne censei potest, aliqua minus rationabili industriâ ac quæstu cogentibus, Doctores illos innumeros, honestatis & vritatis studiosissimos, & ferè omnes Catholicos totius Ecclesiæ, cum suis Magnatibus, Principibus, Regibus, Imperatoribus, Summis Pontificibus, coactos esse, ad manutenendam & propugnandam piam Sententiam, quæ, quòd non contrarietur Antiquis & Sanctis Patribus, imò eorum Doctrinæ consonet, demonstratum sub Propositione VI. VII. VIII.

PROPOSITIO XVI.

Assertio Immaculatæ Conceptionis fundatur in confictis & somniatis miraculis.

Ita Libellatores. Quidnam nomine Libellatorum intelligitur, vide in Prologo. fol: 3.

Miracula, quæ in hac causâ afferuntur, pro mulierculis sunt. *Cajetanus in Opusc: de Concep: B. Virginis c. 5.*

HArum Propositionum Authoribus, congruit dictum illud S. Jrenæi, lib: 5. c. 13. *Coguntur tanta (Miracula, de quibus etiam infra) malè interpretari, qui unum*

unum, (scilicet B. Virginem à labe originali præservatam) nolunt bene intelligere; videnturque non longius abire, à modo loquendi INOVATORUM, Miracula Ecclesiæ Romanæ respicientium. Recenseant, quænam illa Miracula? & evincant, ea esse figmenta, nõ nudè asserant. Audiant, quæ hac in parte bene scripsit M: CANUS, Dominicanus lib: II. de locis Theol: Plerique; (inquit) nostra hac ætate, perversè, ne dicam impudenter, res quas esse gestas, gravissimi Authores testati sunt, in dubium vocant, (imò figmenta esse appellant) qui si idoneas causas, probabilesequè redderent, audiendi quidem essent: cum verò reddant nullas, contemnendi sunt, ut qui communem omnium sensum exuerint, judiciorum humanorum potissima instrumenta, hoc est testimonia reiecerint, vitæ Magistræ, prudentiæ subsidium, Lucem, veritatis, historiam neglexerint.

Ego à probatissimis & doctissimis Scriptoribus, *Miracula multifaria* consignata miracula, ex plurimis, nonnulla hic decerpo, *recensentur,* quæ licet mulierculis etiam in lingua earum vernacula, *que fidè merentur.* possint utiliter proponi, merchantur tamen & merentur legi ac audiri, non solùm à Virginibus, & Matronis prudentibus, ac Nobilissimis: verùm etiam à Viris, qui limatissimo Judiciò, insignique pollent eruditione, nec non in supereminenti dignitate constitutis. *Qualia sunt.*

Alexander Alensis, primarius Theologiæ Professor, *De Alensi.* Parisiis, opinionem contrariam Immaculatæ Conceptioni docuit, in 3. dist: 3. q. 9. & ipso die Conceptioni Virginis celebrandæ destinato, consultò nec à publicis Lectionibus cessabat, nec ab ea opinione promulganda abstinebat: sed

CUM

cum quadam Conceptionis die, in suo proposito permanere volens, Cathedram ascendisset, subito, gravi ægritudine tentatus fuit, quæ quot annis eodem Conceptæ Virginis die recurrebat: ad extremum coniectata. ex stato recursum morbi causa, ex voto recepit, se Immaculatæ Conceptioni deinceps adstipulaturum: & librum hac de re edidit elucidans verba Cantic: 4, v. 7. *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Cuius libri hunc in modum meminit Gvilielmus Barillonus, in 3. d. st: 3. *Tractatus iste, irrefragabilis Doctoris, à Tholossano Magistro, Joanne de Garrin, hujus Ordinis Doctore, contra nonnullos, Virgini de novo garrientes in universitate Tholossana, circa octo Annos, productus est.* In qua quidem de immunitate Virginis Sententia, a deo perduravit Alensis, ut sicut sæpius in vita, ita etiam moriens dixerit: *MARIA, MARIA Domina mea, tota pulchra es, & formosa, & macula Originalis aut Actualis, nunquam in te fuit.* Tam præfati miraculi, quam editi ab Alexandro libri meminerunt Viri gravissimi, præter dictum Gvilielmum, ut Bernardinus de Bustis, Mauritius de Villa probata, Joannes de Celaia, in 3. dist: 3. qui floruit ante Annos prope 200. huncq; librum in Basilica Tholossana asservari testatur. Antonius verò Cucarus, affirmat volumen illud, sex libris constare, & in lib: 3. Alensem, sigillatim ea omnia rescindere, quæ in libris Sententiarum dixerat.

*De Duns
Scoto.*

Joannes Duns Scotus, ob doctissima præsertim & victoriosissima certamina, pro Innocentia B. Virginis habita, *Doctoris Subtilis* titulô ab Academicis, Oxoniensi, Parisi-

riffensi, Coloniensi, & à Legatis Sedis Apostolicæ, & ipso Summo Pontifice donatus, omnium ferè consensu, maximus suo tempore Immaculatæ Conceptionis Vindex. Is cum Parisiis, Aulam Disputationi designatam, in qua etiam iam confederant Sedis Apostolicæ Legati, ingrederetur, cernens marmoream B. Virginis statuam, Januæ impositam, in genua proccidit, dicens: *Dignare me, laudare Te, Virgo Sacrata, Da mihi virtutem contra hostes tuos.* Cui protinus, marmor Caput intexit, servaturq; hucusq; Statua, capite demisso, salutantis & Annuentis more. In illa porro disputatione, ducenta argumenta posita, contra Immaculatam Conceptionem Virginis, ita ex nunc repetit, quasi Angelus suggereret, ita dissolvit, quasi Angelus responderet. Ut refert Hugo Cavellus, in vita Scoti. Pineda, in Advers: Princip: Ruiz, Lezana, Labbe, Bonaventura Baro, in Monumentis Joannis Scoti, & alii.

Circa Annum 1390. Doctor Girolodus de Piscariis etsi ex Seraphico Minorum Ord: esset, Immaculatæ tamen Conceptioni adversabatur. Dum ergo aliquando contra eandem dictione longiore ad populum verba fecisset, moxq; è Cathedra ad Altare, Sacris operaturus accessisset, peracta hostiæ & calicis Sacri elevatione, apparuit illi B. Virgo, hostiâq; Sacra sublatâ, interrogavit, *qua fronte meditaretur, sumere Corpus de ipsa natum, quam hodie verbis maculasset?* percusso illo vehementer, ac magno cum dolore veniam petente, hostiam Sacram benigna Mater reposuit. Finitâ Missâ illico in suggestum regressus, quæ pri-

*De Girolodo
Doctore.*

us asseruerat revocavit, & quæ sibi acciderant, palam exposuit. Ita præter alios refert Joannes Vitalis in Defensione B. Virginis, ac testatur se id à pluribus fide dignis, accepisse.

*De Francisco
Muleto.*

Annò 1428. sva Septembris, Franciscus Muletus, in Jure Baccalaureus, Canonicus Manresanus, à quodam Francisco Planes, in Templo Principe Manresano, die natæ Deiparæ Sacro, pugione confossus, mox vivere desiit: sed tribus post horis revixit, B. Virginis gratiâ, quam impensè coluerat, licet ei immunitatem, ab originali labe pertinaciter negaret; & novem duntaxat horas postea vixit; quo tempore testatus est sapiens, se ad hoc fuisse iterum ad vitam revocatum, ut Sacramenta susciperet, suamq; opinionem, quam iusto acrius defenderat, revocaret, & piam de Immaculata Conceptione Sententiam, quam ante Tribunal Christi, veram esse didicerat, prædicaret: & ut piam ac verissimam omnibus comendaret, quod prædixit, præstitit, ac post novem, vitæ sibi redditæ, horas, ut prædixerat, Sacramentis ritè susceptis, iterum piè obiit. Res tota multoties à publica Auctoritate, & Inquisitione Juridica, accitis, auditisq; testibus comprobata, & veritas à Quæstoribus fidei summo rigore examinata, & confirmata fuit. Tanti prodigii historiam, in claustrò Collegiatae Ecclesiæ Manresanæ, in qua contigit, depictam, cum aliqui oblitteratam vellent, Inquisitio Barchinonensis, quæ in ea ora, tutandæ fidei Catholicæ excubat, semel & iterum interpellata, post causam seriò discussam, induci vetuit, attestatam miraculò veritatem. Ita refert Joannes Serranus Episcopus

scopus Acernensis, Franciscus de Torres, Josephus Minot
 Canonicus, ac Officialis Generalis Ecclesiæ Barcinonensis,
 in publico instrumento, ad S. R. Ecclesiæ Cardinales, dato
 die 20 Decembris. Annò 1653. Sifilinus in Corolla Virgi-
 nea, qui relatâ historiâ, addit: *Hec narratio est liquidissime
 ac firmissimæ Authoritatis, cum de ejus veritate, ab iis, qui re-
 bus fidei præsumunt in Hispania, Authentica Inquisitio sæpius facta
 sit. Nemp? Anno 1484. 1525. 1618. 1653. & inventa sit invictè proba-
 ta, adeoq; pro verissima ab omnibus habita, unde (addit ille)
 nullam hactenus, exceptis iis, que Sacris Codicibus continentur,
 legi historiam, quæ majorem Authoritatem & fidem præferat.*

*Sub tempus
 Concilii Basti-
 leensis mira-
 cula.*

Simul, atq; Annò 1439. Sess. 36. Decretum in Con-
 cilio Basileæ, pro B. Virgine ab originalis peccati immu-
 nitate conditum fuit, exnunc atrox lues pestifera, quæ
 ibidem grassabatur, cessavit; ut refert Spondanus, Episco-
 pus Appamiarum, & alii. Decretum item illud, cum ad
 primum Canobium Cluniacensium, ubi Generalia Or-
 dinis Comitia agebantur, allatum, & solenni Processione
 exceptum est, mox triginta, quos pestis afflaverat, con-
 valuere, & parte Anni reliqua, Monasterium, à lue pesti-
 fera fuit immune.

*De Beatrice
 de Sylva.*

Beatrix de Sylva, Lusitana, sanguine & Sanctitu-
 dine illustris, postquam hortatu Deiparæ Ordinem Sancti-
 Monialium Irmaculatae Conceptionis cepit instituere, ab
 Innocentio VIII, eius Approbationem Annò 1489. obti-
 nuit. Sed diplomate Pontificio, dum in Hispaniam Româ
 prevehitur, cum navi aquis merso, magnus maror piis-
 simam

simam Virginem occupavit; Interpellatione tamen Deiparæ, per immaculatam suam Conceptionem, Diploma Pontificum, integrum, & illæsum inter scrinium alius chartis admixtum, post duos menses reperit, tantâ cum admiratione, ut Episcopus Accitanus decernente Toletano Archiepiscopo, solenni Pompâ, diploma convexerit in rovam Virginis immaculatè conceptæ Monasterium, in quo eadem Beatrix, pridie quàm Professionem emitteret, B. Virgine prænominate, obdormivit. Sic, ut notat P. Velasquez ipsamet literæ, quibus MARIÆ immunitas firmabatur, imaginem præferrent Deiparæ præservationis, quæ *in diluvio aquarum multarum* Paternæ Adami maculæ, *ad eam non approximarunt: sed stetit unda fluens, quia ut ipsam affatur Sanctus Sabbas. In te primi Parentis substitit lapsus, ultra pergerendi facultate sublata.*

Joannes de Viterbio, Dominicanus egerat primùm *De Viterbio.* adversus immaculatam Conceptionem, sed cùm infirmaretur, emisit votum in hæc verba: *O Beata Virgo MARIA; si verum est, quod sine macula peccati concepta fuisti, rogo mihi sanitatem donare digneris, in signum tue puritatis, & ego voveo, toto tempore vitæ meæ, celebrare Festum Conceptionis, & annuntiare populis innocentiam tuam & retractare, quidquid in contrarium prædicavi.* Dixit, & illico sanatus: datoq; campanæ ligno, populum ad Concionem evocare curavit, stupentibus Medicis, qui deploratum viderant, & quamvis Sodales, mutatam eius mentem ferrent gravissimè, persistit tamen, nec ullis precibus & minis, ac persecutionibus

Actus est, in transversum. Conscriptumque Opus integrum, de Immaculata Conceptione, Quod autem hoc Opus in Indice librorum ab eo conscriptorum, non appareat, apud Antonium Senensem, potuit contingere, quia Opus illud erat parum gratum; nam ex ea ipsa causa, Antonius Senensis, oblitus est primi nominis, quod fuit, Antonius à Sancta Conceptione. Hæc P. Theophilus Raynaudus, Vir consummatæ Eruditionis ac Scientiæ, Tomo 8. in Tra: de Pietate Lugdunensi.

Ambrosius Catharinus Episcopus Minoricensis, post *De Cathari-*
Archiepiscopus Compsanus ex Ordine Prædicatorum assum- *no.*
ptus, in Opusculo à se Romæ edito, pro Immaculata Cōcepti-
one, ait: *Cum essem à Latronibus in itinere, cum tribus comitibus cir-*
cumvallatus, B. Virginem invocavi, ut me ita eo discrimine re-
dimeret, sicut ego, illam Redemptam credidi, sic nempe ut à capti-
vitae peccati originalis, quam alioquin erat incursum, fuerit
præservata; unde ejus ope factum est, ut solus fuerim à captivi-
tate & spoliatione præservatus, tribus aliis comitibus meis captis,
spoliatis, ac postmodum liberatis, qualiter B. Virginem ab ori-
ginali liberatam, non præservatam volunt Adversarii. Idem
Catharinus lib. 4. contra Caietanum pag: 337. dicit; nos-
se se personas fide dignas, quibus gratiæ admirabiles in
nomine Immaculatae Conceptionis obtigerunt, & periculosa
agritudines depulsa.

P. Jacobus Laines, ad Concil: Triden: à Paulo III, *De P. Laines*
Julio item III & Pio IV, ter missus, tanquam Sedis Aposto-
licæ Theologus, sub Pio IV, cum iam secundus esset post

Sanctum Nostrum Patrem Ignatium, totius Societatis, Præpositus Generalis, inter Patres, qui non tantum Jus consulendi haberent, sed etiam definiendi, & sedit & Sententiam tulit, tanta illius Sacri confessus approbatione, admiratione, acclamatione, ut omnium iudicio, & consensu Theologorum Princeps iudicaretur. Is cum intererat Concilio, sub Paulo III, quartana Febri laboraverat, cumque in diem dissertationi de Deiparæ immunitate præfixum, quartana, consveto circuitu illi esset obventura, eaque de causa Concilium, quod singulari plausu, eius orationem excipiebat, facultatem fecerat, ut in sequentem diem, transmitteret Concionem; Ipse tamen, Patrocinsio Deiparæ, & bonitate causæ, à se susceptæ innixus datam sibi dilationem recusavit, & per tres integras horas, pro Immaculata Conceptione, magnâ ingenii vi, & doctrinæ ubertate peroravit, ad Sacram Synodum; eique persuasit, ut Sixti IV Extravagantem confirmaret, & B. Virginem, Decretô de peccato originali comprehensam, nollet. Gratam autem fuisse Deiparæ, hanc Lainii pietatem & Orationem, miraculo comprobavit DEUS. Nam ipsum dicentem, quartana febris minimè invasit, & ab ea deinceps evasit incolumis. ut refert Petrus Ribadeneira, coetaneus Lainio, Nierembergii. Item Velasquez, Raynaudus, & alii Scriptores probatissimi. Vide etiam dicta infra in Notato 1.

De B. Joanne
à S. Cruce.

De Beato Joanne, à Sancta Cruce, vitæ Sanctimoniâ,
& miraculis insigni, & quem Carmelitæ; post S. Tere-
sam, Parentem agnoscunt, & colunt, scribit Marracius c. 31.

Fun-

Fundatorum MARIAN: *Quanquam, quosvis Sacros DEI Parentis dies, commendatissimos habuit, Immaculatæ tamen Conceptioni diem dicatam, singularius, propterea & inter mortales agens, ab eadem Virgine, multis gratis cumulatus fuit, & post funus in membris ejus, Purissimæ Conceptionis ejus Imago visa est.*

Cardinalis Bellarminus, in Congregatione Sacri Officii, An: 1615. coram Paulo V, inter miracula, pro nitore Conceptionis, recensuit & hæc: Primum. Quod Archiepiscopus Hispaliensis, ritè discussum, & approbatum Romanam transmisserat, nempe pueri tredecimestrís, qui ne verbum quidem effari valens, sed tantùm inconditè balbutiens, tamen versus quatuor in honorem B. Virginis Immaculatæ Conceptæ, distinctissimè est elocutus. Secundum fuit. Quod naues, quæ signò Immaculatæ Conceptionis, caruè e, naufragiò sepultæ sunt: illis tantùm feliciter appulsis, quibus Immaculatæ Virginis imago, pro Castoribus fuit. Tertium erat repentinæ mortis Episcopi Carthaginensis, apud Indos occiduos F. Petri de Lavega, ex Ordine Prædicat: assumpti, qui ferociter egerat contra nonnullos in honorem Immaculatæ Conceptionis, Religiosissimam Processionem obeuntes, quos insolenti lapidatione dissipari iusserat. Nocte enim proximè consequenti, cum valens lectum subiisset, morte subita extinctus est.

*Bellarminus
varia mira-
cula refert.*

Annò 1617, quo die, cursor Regius, pro Immaculata Conceptione, Pauli V, Decretum attulit Madritum, ubi descendit ex equo, lampas nocturnis tantùm horis, coram
Imagi-

Imagine Deiparæ accendi solita, mediâ plateâ, clara die, sponte ardere capit, consumpto exiguo, quod à præterita nocte supererat, oleo, perduravit flamma; ipsa, quæ supposita erat aqua, ignis fomentum. suppeditante; ut scribit Eusebius Nerembergus lib. 1. de miraculis naturæ, in Europa cap. 68.

*Miraculum
in egestione
calculi.*

Romæ, Annô 1652. in monte Quirinali, è Regione Pontificii Palatii, Columba, Monialis ex Ordine Capucinatorum, gravissimè ex calculo laborans, à Confessario ex eodem Ordine chartulam parti malè affectæ, extrinsecus admovendam accepit, cui hoc lemma, erat inscriptum; *In Conceptione tua, Virgo immaculata fuisti. Ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti;* sed Monialis, tactu non contenta, pia fide glutivit chartam; non diu post, tres calculos egerit, duobus posterioribus, haud sanè exiguis, quam glutiverat, charta circumvoluta, & salva omnino exivit, ita ut reliquis partibus involutis, ac latentibus, duo hæc. *Immaculata & Filium,* calculo accommodata appaterent, ut planè, quasi de industria, sic ad legendum visa sint divinitus collocata. Narratio hæc variorum omni exceptione maiorum, literis approbata est. testatiq; id sunt iurati & oculati testes; ut refert Petruvius, Raynauldus, Louffius.

*Bernardinus
de Bustis re-
censet mira-
cula varia.*

In Officio Bernardini de Bustis, approbato à Sixto IV, in secunda die Octavæ Conceptionis, Lect: 4. sic legitur. *In quodam B. Dominici Opusculo, quòd cum Regularis esset Canonicus, in Episcopatu Tolossano contra hereticos quosdam, disputando contendit, qui multas veritati contrarias conclusiones asserabant. Inter alias autem Opiniones, hanc populis prædicabant.*

Bea-

Beatam scilicet Virginem, non fuisse ab originali vitio preservatam. Cum verò B. Dominicus se non posse veritatem illis persuadere conspiceret, taliter cum eis convenit, ut suas pariter Conclusiones, in ardenti fornace deponerent; que autem ignis ardore non deficerent, veridice putarentur. Deposuere igitur heretici suas in medio ignis Conclusiones, inter multa dicentes, Originali maculâ contaminata fuit Virgo MARIA; in contrarium verò B. Dominicus affirmavit. Statim verò falsas Hereticorum Conclusiones, vorax flamma consumpsit, B. verò Dominici verissima dicta, in medio ardentis flammæ, sine ulla penitus lesione nulloq; in eis apparente ignis incendio, per tres continuos dies persistere. Hanc Historiam præter antiqua Breviaria, teste Vincentio Justiniano Anustito, ex Ordine Prædicat: in Additionibus, ad vitam B. Ludovici Bertrandi: item præter munimenta Antiquissima in Archivis Urbis Barcinone asservata, contestantur plurimi fide dignissimi, ut Petrus Lurnensis, in hist: Albigens: c. 7. quamvis in novis Editionibus abrasa sit. Antonius de Cucharo, Author Elucidarii Deiparæ, editi Lutetiæ, An: 1507. P. Sahneron in c. 5. Epist: ad Rom: Disput: 52. P. Canisius lib: 1. de Deipara. c. 7. Perbartus lib: 4. Stellarii, p. 1. Tartaretus in 3. dist: 3. q. 1. Alanus Parisiensis, in Prologo Defensorii, de Conceptione. Coccius libro 3. Thesauri Artic: 1. P. Petrus de Oieda, in informatione Ecclesiastica, Velasquez. &c.

In eodem Officio de Bustis approbato, habetur Narratio de Nebulone, qui ex pacto cum lociis finxit se defunctum, & in Feretro collocatus est, ut ad vocem

Socii

Socii resurgeret, testaturus eò miraculò Conceptionem B. Virginis fuisse maculatam. Justo autem DEI Judiciò ad Socii inclamationem, ut in confirmationem conceptæ in peccato Virginis surgeret, qui mortuum se simulaverat, mortuus reipsa est, ut contrariam illi falsitati veritatem, sua morte comprobaret, in Actu exercito.

Sub Martino V. Pontifice Summo, Lector Studii Tolossani, cum B. Virginis Conceptionem inquinatam asseruisset, populus Tolossanus in Eum concitatus, Urbem exesse iussit. Romam itaq; profectus, quærelas ingentes de irrogata sibi iniuria exciuit, & ut publicè suam Sententiam propugnaret, petiit. Concessit Pontifex, sed dictâ ad disputandum die, cum plurimi adessent Doctores, Lector ille non comparuit, proinde missus est, qui Eum advocaret, sed inventus est in cubiculo suo mortuus. & quidem absq; interioribus ventris, quæ fortè per secessum emiserat. Referunt hanc tragediam, inter cæteros, Antonius de Cucharo, in suo Elucidario, & ut rem certam, Officio suo de Immaculata Conceptione, approbato à Sixto IV inseruit supra citatus Bernardus de Buis.

Plura Miracula, vide in libro cui Titulus: *Regesum Armamentarii Seraphici*. Ubi recensentur septuaginta duo, & alia insuper recenset Catharinus lib: 4. contra Caietanum, Dorotheus, Louffius in cultu immaculatæ Conceptionis, cap. 6.

Nota imò. Ad Eminentissimos Congregationis Indicis

dicis Patres, quidam malè feriatuſ Aristarchuſ (ut 'refert P. Raynaudus, Tomo 7. fol: 320) obtulit libellum in quo inter alia aſſeruit, quòd P. Joannes Eusebiuſ Nierembergiuſ confinxerit miraculum, in subita depulſione ægritudinis à Patre Jacobo Laines, de quo supra. Probavitq; suum aſſertum ex eo, quia inquiebat, Decretum de peccato originali iatum est sub Paulo III, cum Laines ad Synodum Tridentinam miſſuſ sit sub Pio IV; Aristarchuſ hic cenſuratâ illa aſſertione, crassam suam ignorantiam, obcæcatam malitiam, criminandiq; scabiem, vel omnia hæc inſimul prodidit. Certiſſimum enim est, etiam longè anteceden- ter à Paulo III Lainium miſſum fuiſſe ad Conciliuſ Tri- dentinum unâ cum P. Salmerone, fuiſſeq; illibatæ Virgi- nis eximium Advocatum, ac repente quartanâ febrî libe- ratum. Idq; non ſolùm ſcriptò conſignavit, P. Nierem- bergiuſ, de Eccleſia & re literaria optimè merituſ, ſed & alii plurimi graviſſimi. Hic ille est Pater Laines, cui poſt deceſſum Pauli IV, ut deferretur Summuſ Pontificatuſ, conſenſerant iam & concluſerant duodecem præcipui & gra- viſſimi Cardinales. Nec facilè ab incepto deſtituri fuiſ- ſent, niſi Sanctioneſ reveriti eſſent, tot iam inveteratiſ e- xempliſ firmataſ, non aliunde Pontificem, quàm è Sacro Cardinalium Collegio, eligendi.

Nota 2da. Ex occasione immediatè dictorum convenit *Opinio con-* ſaltem innuere, quòd præter alioſ, prodiderunt Scriptoreſ, *traria habeo* omni exceptione maioreſ, ut Thrithemiuſ, Suriuſ, Spon- *ſicitia pro-* danuſ, Angleriuſ, quomodo ſcilicet nonnulli Deſenſoreſ mi- *digia.*

nus piæ Sententiæ, commentitiis Miraculis, & visionibus, suam opinionem tueri caperunt, apud Bernates in Helvetiis, Annô 1509. sed facta seria Inquisitione, per Episcopum Lausanensem, & veritate comperta, quatuor ex iis Primariis (nomina eorum & Officia, consultò reticeo, etsi sciam) degradati sunt & flammis exusti. Lege hanc notabilem historiam, apud Laurentium Surium Carthusianum Scriptorem celeberrimum, & piissimum in Commentario de rebus sua ætate gestis ad Annum 1509. Innuo item, exarata esse multifaria miracula ab Hyacinto Coqueio, in libro, cui titulus est: *B. Mariæ viscera Materna &c.* de P.F. Thoma de Lemos, oppugnatore strenuo Immaculatæ Conceptionis, qui obiit Romæ Annô 1629. Verùm ille liber meritò ob fictitia ea prodigia, Urbani VIII mandatò proscriptus est.

PROPOSITIO XVII.

Miracula quæ sunt & prædicantur, in favorem Conceptionis Immaculatæ, à

*Enormiter
erronea Pro-
positio.*

Domino DEO permessa sunt patrari, ut errorem in Ecclesia nutriant. Ita

NecCastrius, in lib. cui titulus: De Conceptione B. Virginis, vera, tuta, & tenenda Sententia.

Nonne hæc Propositio, repugnat Christo Domino promittenti non prævalituras portas inferi adversus Eccle-

Eccle
se Co
di, L
Angel
quod
Sic en
nissa
va c

ex er
Ray
lib: 3
Adno
1
dicat
pietas
error

2
huma
dogm
digni
rupti
3
pecc
omn
Co
err

Ecclesiam? & Sancto Paulo dicenti, Ecclesiam Christi esse Columnam & firmamentum veritatis? Nonne item facit, DEUM esse testem falsitatis? rectissimè enim Doctor Angelicus Quodlibeto 2. Art: 6. ait. *Contingere non potest, quòd quis falsam doctrinam annuntians, vera Miracula faciat. Sic enim DEUS esset falsitatis testis, quòd fieri non potest.* Admissa item illa Propositione, præcudubio præcipua motiva credibilitatis fidei Christianæ convellerentur.

Alias Eiusdem NeoCastrii Propositiones horrendas, ex eiusdem libris desumptas exhibet inter alios Theophilus Raynaudus, Tò: 7. fol: 153. & T. 8. f. 326. nec non P. Velasquez lib: 3. de B. Virgine immaculatè concepta, Dissertatione 2. Adnotatione 5ta. inter quas Propositiones sunt etiam hæ.

1. *Opinio, qua Conceptio B. Virginis à peccato originali vindicatur, est insana, & semen falsitatum, captiosa ignorantia, pietas falsa, superstitiosa, temeraria, erronea, perniciofa. Estq; error Pelagii, Celestii, & Juliani.* NeoCastrii
Propositiones
execranda.

2. *Eadem Opinio est horrenda Christianæ Fidei perversitas, humanum commentum, deliramentum nequitie, Diabolicum dogma, sanguini Christi injuriosa, & nefandissimè detrahens ejus dignitati contradicens fidei antiquæ omnium Catholicorum, corruptiva fidei, heretica.*

3. *Illicitum est ad Conciones accedere in quibus negatur peccatum originale respectu B. Virginis, & mortaliter peccant omnes, illas audientes, utpote faventes mendacibus, falsariis Concionatoribus, propter favorem, & terrenum lucrum, novos errores, & falsa miracula consingentibus, nec non annuntiantibus*

bus, quæ omnino adversantur Scripturæ Sacræ, Spiritui S., Conciliis, dictisq; sexaginta & ducentorum Patrum, ac Doctorum, qui in iis, quæ pertinent ad fidem, & totos mores, Summorum Pontificum & Conciliorum constitutis, præferendi sunt.

4. *Stultæ mentes, & pectora cæca, opinionem de B. Virginis immunitate à labe originali defendunt.*

5. *Hæresis est, sentire B. Virginem caruisse peccatò originali in sua conceptione, & contra eum, qui id asseruerit, nõ argumentis, sed flammis est procedendum. Et qualiter procedendum fuerat adversus NeoCastrium, qui tam enormiter erroneas, & scandalosas prædictas Propositiones, asseruit esse omnimodè veras, quin & in libris suis impressit? Judicet prudens Lector.*

PROPOSITIO XVIII.

Sanctæ Catharinæ de Senis revelatum est, Beatam Virginem conceptam esse in peccato originali, ut refert Antoninus, Archiepiscopus Florentinus in prima parte summæ suæ Tit: 7. cap. 2. Ita Cajetanus, in Tract: de Concep: B. Virginis. c. 5.

Respondet P. Alphonsus Salmeron, (unus ex primis decem Patribus Societatis & in Concilio Triden: Pontificius Theologus) super Epistolam, ad Roman: 5.

Disput

Disput: 52. P. Frãnciscus Suarez, Tomo 2. in 3. p. Disp: 3. *Revelationē*
 Sect: 3. P. Gabriel Vasquez, Tomo 2. in 3. p. Disp: 117. *prædictā, non*
 c. 6. & alii doctissimi & piissimi Theologi, supra viginti. *esse S. Catha-*
 Nulla ratione probari posse, Revelationem eiusmodi verè *rina, multi-*
 factam S. Catharinæ, sed hæc Revelatio (ut ait Suarez Ma- *fariè deduci-*
 gnus, locò citatò) tunc inventa videtur, quando necessaria *tur.*
visa est ad extenuandam Authoritatem, aliarum Revelationum.
 Quod ipsum antea Catharinus, Disput: pro Immaculata
 Conceptione, lib: 3. adhuc clarius expressit: Credo, (inquit)
 Zelatores quosdam ut haberent, quòd S. Brigittæ testimonio oppo-
 nerent, de B. Catharina id confinxisse. Hippolytus etiam Ma-
 raccius, libellum hac de re impressit, cui Titulus: *Vindica-*
tio S. Catharinæ Senensis. in quo demonstrat esse commentiti-
 am Revelationem illam; & certè, si verè facta fuisset illa
 Revelatio, cur nullus, ex vitæ huius Sanctæ accuratis Scri-
 ptoribus antiquioribus, illius mentionem fecit? Porro consi-
 gnârunt scriptò, Sanctæ Catharinæ vitam, & Revelationes,
 Beatus Raymundus de Capua, prædictæ Virginis Confes-
 sarius, & Comes asiduius (qui postea electus fuit, in Ma-
 gistrum Generalem Ordinis totius Prædicatorum, Annò
 1380, quo etiam Anno, ex hoc Mundo migravit Sancta
 prædicta) nec non B. Stephanus Carthusiensis, eius quo-
 què Comes perpetuus, & amanuensis; item Thomas Se-
 nensis, alter Sanctæ Confessarius; Cur item nullum vesti-
 gium, eiusmodi Revelationis, apparet in Revelationibus
 S. Catharinæ, impressis Compluti Annò 1512, iussu Fran-
 cisci de Cyneros, Archiepiscopi Toletani, nec in impres-
 sis, An: 1504 Venetiis, ut testatur oculatus testis, P. Ni-
 cola-

colaus Lancicius, Tomo 2. Opusc. 11. de praxi Divinæ præsentia, cap. 13. ubi hæc habet. Addo, me Romæ invenisse, ante Annos circiter 15, impressas Revelationes Sanctæ Catharinæ, Annò 1574. Venetiis per Lazarum de Scardi, Antiqua lingvâ Italica, & bis me legisse continuatò illas Revelationes, cum accurata attentione - - nullam tamen prorsus invenisse, talem Revelationem, quæ etiam in speciem & indirectè indicet, Sanctissimam DEI Matrem, esse in originali peccato conceptam aut ullâ maculâ, in suâ Conceptione coinquinatam. Additamentum ergo est aliquorum, qui ut fidem conciliarent suæ Sententiæ, hoc S. Catharinæ Senensi adscripserunt. Fieri quidem potest, ut illa sicut Filia Spiritualis Patrum Dominicanorum, ab aliquo Confessario, edocta fuerit idut de B. Virgine sentiret; sed ut hac de re, habuerit Revelationem Divinam, nullus id verè ostendere potest. Hæc Pater Lancicius.

Testatur item Eruditissimus de Alva, in funiculis Nodi indissolubilis, à se visos multos manuscriptos libros Revelationum S. Catharinæ, in diversis Galliæ, Germaniæ, Flandriæ, Bibliothecis, & non comperisse in ullo, prætensam Revelationem.

Accedit. Quòd Pius II, non omnes Revelationes, quæ nomine Sanctæ Catharinæ circumferuntur, recepit. Verùm tantummodo, à E. Raymundo scriptas, inter quas, cum prædicta non habeatur, non subsistit obiectio. Ad illud quod dicit Caietanus, referri à S. Antonino, id ipsum fuisse revelatum S. Catharinæ. Respondet F. Pernelosa, primarius in Academia Viennenti Theologiæ Professor, poitea Casareæ & Catholi-

tholicæ Maiestatis Concionator insignis: *Verisimile est Respondetur*
Divum Antoninum prædictam Revelationem, ut fertur, Sanctæ ad Relationē
Catharinæ, in aliqua schedula reperisse, & eā incidenter, suam S. Antonini
opinionem, cui primò adhaeserat, confirmasse. Imò Melchior de illa Reve-
 Canus, lib: II. de locis Theol., c. 6: universaliter dicit. *Di-*
latiōe.
lus Antoninus, non tam dedit operam, ut res veras certasq; de-
scriberet, quàm ne nihil omnino præteriret, quod scriptum in Sche-
dulis quibuslibet reperiretur.

Hoc certum, quòd prædictus Sanctus in suis Chronicis, vi-
 tam conscribens, eiusdem Sanctæ, non n̄ emerit dictæ Re-
 velationis. Certum item, quòd locò superiùs citatò à Ca-
 ietano, non meminerit expressè S. Catharinæ, sed genera-
 liter dixit: *Si quis obiiciat hanc Revelationem S. Brigittæ;*
sciendum, alias Sanctas, Miraculis claras, contrariam Revela-
tionem habuisse.

Ad enervandam illam Propositionem XVIII, sat
 multum etiam conferunt, quæ habentur infrà sub Pro-
 positipne XX. ubi ostenditur, pluribus ex titulis, in præ-
 tio habendas esse Revelationes Sanctæ Brigittæ & alia-
 rum plurimarum Sanctarum, quibus revelatum est, Be-
 atam Virginem esse sine labe conceptam. Vide etiam
 sub Propositione XIX. Responsionem Patris Nierem-
bergii.

PROPOSITIO XIX.

Sancta Catharina Senensis, in fine Orationis decimæ sextæ, quam habuit Romæ Annò 1377, dum esset in abstractione à sensibus, dicit, Beatam Virginem post conceptionem suam, à peccato originali mundatam. *Ita communiter Patroni rigide Sententiæ.*

Probantq; id ipsum, quia in illa Oratione, continentur verba hæc. *Datum est nobis Verbum Æternum, per matrem MARIÆ, & de Substantia Materna, induit naturam, absq; peccati originalis macula: quia non hominis, Sed Spiritus Sancti gratiâ, facta est illa Conceptio; quod quidem non fuit sic in MARIA, quia non processit ex Massa Ade, operatione Spiritus S., sed hominis, & quia tota illa Massa fuit putrida, non potuit, nisi in putridam naturam, Anima illa infundi, sed post Conceptionem ejus, fuit ab illo peccato originali mundata &c.*

Oratio prædicta vel non est S. Catharina, vel debite explicatur.

Respondet primò Cardinalis Sfondrati, cum plurimis, Orationem prædictam, non esse Sanctæ Catharinæ; Tum quia certum est, S. Catharinam non venisse Romam, nisi ab Urbano IV vocatam. hic verò electus fuit nonni-

70

si Annò 1378, Quomodo ergo Romæ Orationem habuit, Annò 1377. cum Romæ nõ esset? Tũ quia, Petrus de Alva, signo secundo, radio 36, multis docet, hanc Revelationem, vel Orationis illa verba, conficta fuisse à Vincentio Bandello. Tum quia nullum exemplum reperitur in Sacris libris, aut aliis veris Ecclesiæ monumentis, DEUM hominis, iam vitæ functi, peccata, in particulari revelasse; cur eõo revelaret peccata Matris occulta, soli DEO nota? nec Magdalensæ peccata, in particulari, nec Latronis, vulgavit, & vulgaret delicta Matris?

Respondet 2dò Pater Nierembergus Epist: 14. Revelatio, vel Oratio Sanctæ Catharinæ, quamvis verissima, & ex DEO fuisset, tunc locuta est eo sensu, quo multi Doctores loquebantur, tempore eiusdem S. Catharinæ, imò & ante, de peccato nempe originali causaliter, non formaliter contrahibili, nõ contractio; sive de debito eius, nõ de contaminatione Actuali: DEUS enim se accommodat modo loquendi communiter, iuxta tempora & personas.

Respondet 2tò Pater Lancicius, locò superius citato. Si verè illa Oratio facta est, à S. Catharina, & non illi afficta, id illa in Oratione, dixit nõ Deo revelate, sed ex proprio spiritu, & sensu, tanquam ab ea, quæ fuit filia Spiritualis Patrum Dominicanorum; à quibus hanc Sententiam edocta fuerat, Lancicii. *Notabilis Responsio Venerabilis Patris*

Sciendum autem est, quando persone aliquæ pie, abstractæ à sensibus, aliquid loquuntur, sæpius eas loqui ex proprio sensu, & aliquando hallucinari. Hoc nimis certum est, ut sciunt rerum

talium periti, & constat ex historiis Ecclesiasticis Authenticis, & ego possem nominare quasdam Sanctas, ex Sedis Apostolicæ Decretis, relatas in numerum Sanctorum, quarum dicta & scripta, in raptibus derivata, legi magnis hallucinationibus resperfa, ideoq; non permessa imprimi. Ita & S. Catharinæ contigit, non semel. Nam in aliis Orationibus, quas diligenter legi, non semel hoc adverti. Siquidem Oratione 9na dixit. Sanguinem Christi fuisse æternum. Et Oratione 15ta dixit: A Beatis DEUM videri, non per visionem creatam, mediam inter DEUM, & videntem Animã; sed per visionem increatam DEI, & DEUM ipsum. Et Oratione 18va, in fine, ait: Peccantes graviter peccare, quia perdididerunt lumen veritatis, quod acquiritur per fidem DEI. Atqui, non omni peccatõ mortali, fides amittitur, ut contra hæreticos definiit Concilium Tridentinum, Sess. 6. c. 15. & Canone 28. Simili ergo modo, ex sensu proprio edocta à suis Confessoris, id dixit S. Catharina Senensis, de Conceptione Virginis Sanctissimæ, & non ex inspiratione, multò minus Revelatione Divina, nec plus hoc dictum ejus habet Auctoritatis, quàm dictum alicujus alterius ex Ordine Sancti Dominici, Magistri & Instructoris Sanctæ Catharinæ. Hæc omnia Venerabilis Pater Nicolaus Lancicius circa eiusmodi illuminatissimus. Non absimilia habet Joannes Baptista de Lezana, Carmeliticorum Authorum, ex recentioribus facilè primus, in Apologetico de Conceptione c. 14. Non ea (inquit) quæ in Orationibus Sanctarum habentur, ipsis factas Revelationes indicant, sed ea, quæ vel ipsæ credunt, vel existimant ita esse; quod item de Beata Catharina dici potest, nimirum, quòd ab aliquibus edocta, Virginem Sanctissimam, Originalem labem contraxisse, existimaret.

PRO-

PROPOSITIO XX.

Beatae Brigittae revelatum dicitur, Be-
atam Virginem praeservatam esse, ab
originali peccato: sed oppositum est re-
velatum Sanctae Catharinae, quae majori
fide videtur digna; quia Canoniza-
ta est sicut caeteri Sancti; Sancta vero
Brigitta Canonizata est tempore Schi-
smatis, quo nullus habebatur certus,
& indubitatus Papa, à Bonifacio IX.

*Ita Cajetanus in Tractatu de Conceptione Beatae
Virginis. cap. 5to.*

Non tantum id de S. Brigitta dicitur, ab innumeris
Viris doctissimis, sed etiam in libris Eius Revelatio-
num, accuratè à Sapientissimis Theologis examina-
tarum, & à Romanis Pontificibus approbatarum, clarè id
ipsum legitur, quod scilicet ipsamet Divinae Veritatis Sedes,
Beata Virgo, Sanctae Brigittae dixerit: *Veritas est, quod
ego concepta fui, sine peccato originali* (ut habetur in libro 6.
Revelationum eius c. 49. & c. 55. in eodem libro 6.) *Scito*

P₂

quod

quod Conceptio mea non omnibus nota fuit, quia voluit DEUS quod sicut ante legem scriptam, præcessit lex naturalis, & electio voluntaria, boni & mali, ut postea veniret lex scripta, quæ cohiberet omnes inordinatos motus; sic placuit DEO, quod amici sui piè dubitarent de Conceptione mea, & quilibet ostenderet zelum suum, donec veritas illucesceret, tempore præordinato. Libro item 5. c. ultimo, DEUS ait: MARIA de peccatoribus nata est, licet sine peccato concepta.

*Revelationes
S. Brigittæ
pluribus ex
titulis in pretio
habenda.*

Porro S. Brigittæ Revelationes, pro sui veritate habent Suffragium Summorum Pontificum, Bonifacii IX, Martini V, Urbanii VI, & Conciliorum Basiliensis, ac Constantinensis, Gregorius quidem XI, Annò Doñi: 1377. cum has Revelationes, tribus Cardinalibus, & quatuor Sapientissimis Theologis, examinandas tradisset, non nisi ex eorum Judicio, eas probavit: Ipsorū verò Judicium id fuit. Totum, quod in eis continetur, & veritate conspicuum est, & Sanctitate plenum; pellucidum, atq; perfectum. Dande Urbanus VI, Gregorii Successor, Annò 1478 post novum & accuratissimum, per quinque Cardinales, septem Theologos, & Jurisperitos, earundem Revelationum, factum examen, ipse his verbis, probavit. *Authenticas, & veritate plenas, à DEI Spiritu veraciter traditas, & ad utilitatem legentium, & audientium: pro saluberrimo Fidelium Dogmate, in DEI Ecclesia, in perpetuum cum devotione, & reverentia, studiosius observandas esse.* Demum Bonifacius IX, Prædecessorum suorum vestigiis insistens, itidem illas examinandas dedit Viris Sapientissimis, & ab illis diligenter revisas, & probatas, iisdem

ipse

ipse verbis approbavit, quibus & Pontifex Ozias, Sanctam Judith, laudavit. c. 8. *Omnia* (inquit) *quæ locuta es, veræ sunt.* Insuper, quod specialem etiam considerationem meretur, pretiumq; ingens addit, Catholica Ecclesia, in Oratione Missæ. de S. Brigitta, DEUM sic orat: *Domine DEUS noster, qui B. Brigittæ, per Filium tuum Unigenitum, secreta Cælestia revelasti, ipsius pia intercessione, da nobis famulis tuis, in Revelatione sempiternæ gloriæ tuæ, gaudere letantes.* Hinc ceteras Revelationes vni gravissimæ, in magno semper habundare pretio; ut ex Ordine Prædicatorum Joannes Turcremata, Sacri Palatii Apostolici Magister, postea Cardinalis, in Prologo Defensionis, earundem Revelationum, c. 1. Ambrosius Catharinus, Archiepiscopus Compfanus, Opusc: 2. de Concept. &c. Item alii insignes Theologi, ut P. Salmeron Tomo 13. disput: 52. P. Franciscus Suarez, P. Gabriel Vasquez, locis supra citatis. P. Petrus Canisius, lib: de Deipara, c. 10. Vadingus, Sect: 3. Legationis, Oratione ad Paulum V, Tract: 21. §. 16. &c.

Revelationibus etiam aliis plurimis, DEUS comprobavit piam Sententiam; Armamentarium Seraphicum, præter supra recensitam, enumerat triginta & unam ex probatis Authoribus collectas, factas scilicet: S. Anselmo, S. Hildegardi, S. Gertrudi, S. Mechtildi, S. Elisabethæ Hungaræ, S. Franciscæ Romanæ, B. Angelæ Bohemæ, S. Norberto, Helvino Abbati, Fantino Episcopo, Petro Villanensi, Jacobo de Marchia, Beatriçi de Sylva, & aliis.

Præter has triginta duas, sunt aliæ multæ, inter quas,

est

*Pluribus etiã
aliis Revela-
tionibg com-
probatur piã
Sententiã.*

est illa insignis Revelatio, quæ facta est B. Oringæ, quæ aliàs Christina nominatur, & in Hetruria Annò 1310. pietate, & prodigijs clarissima, vivere in terris detuit. Vide Patrem Polandum Tomo 1. Januarii die 10. Notatu item dignissimum, quòd Religiosissima Virgo, Maria de Escobar, Ordinis Sancti-Monialium S. Brigittæ, in Hispania Fundatrix; vitæ Sanctimoniâ, Orbi Christiano conspicua, (obiit illa Anno 1622) scripsit ad Adm: Rduñ Provinciale Ordinis Prædicatorum, Epistolam, in qua inter alia hæc: *Veritas infallibilis est, B. Virginem Dominam nostram, sine peccato originali fuisse conceptam, & hoc à DEO ipso scio, qui Veritas ineffabilis est.* ut habetur in libro 4. vitæ ipsius, c. 9. §. 1. Eademq; Venerabilis Virgo, pluribus è Familia Dominicana, Viris Eruditissimis, Sententiam piam perivasis: eamq; quidam eorum, publicè etiam propugnârunt, ac ob hanc fortitudinem, singulari corona donati sunt; ut refertur in lib: 4. vitæ ipsius, c. 31. Porro intuitu huius Virginis, imposita est lex Concionatoribus, per Hispaniam, ne sermonem ad populum incipient, nisi prius laudem Beatæ MARIÆ Virginis Immaculatè Conceptæ, pronuntient.

Extra omne prudēs dubiū est, S. Brigittæ legitimè Canonizatâ esse.

Nota imò. Bonifacius IX licèt tempore Schismatis, tamen legitimè electus fuit Anno 1389, & verus erat Pontifex. Item Martinus V, concedi Suffragiò in Generali Constantiensi Concilio, Annò 1417, fuit Pontifex denuntiatus, & indubitatus. Uterq; autem S. Brigittam, Sanctorum Catalogo adscripsit, ut constat ex Bulla Canonizationis, in qua Martinus V sub interminatione iræ DEI, &

San-

Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, prohibet, ne quis prædicti Decreti Sententiam, infringere conetur. Unde utriusq; Sanctæ Canonizatio, æquè valida, atq; certa est. Ex dictis clarissimè patet, quantum à vero deflexerit Caietanus, qui in Opusc. suo de Concept. B. Virginis c. 5. ait. *Novellæ Revelationes contra tot Sanctos, & antiquos Doctores, Angelum Satane, in Angelum lucis transformatum, aut phantasias, vel etiam figmenta Sapientibus ingerere videntur. He siquidem, cum vocatis miraculis, quæ in hac causa afferuntur pro mulierculis, non pro Sacra sunt Synodo: Unde non censeo digna, de quibus verba fiant.* Merito hæc censura, graviter displicuit Viris Sapientissimis. Antonius de Corduba, Quæst. 44. Egidius à Præsentatione lib. 3. q. 6. & alii, censuram illam asserunt esse temerariam, & impiam, esseq; projectæ temeritatis, Revelationes S. Brigittæ, & aliorum, figmenta, & somnia dicere.

Propositio
temeraria.

Nota 2da. Rhamnus libro de Universalis corruptione Generis humani, parte 5, asseruit omnimodè veram esse Propositionem hæc: *Revelationes, quæ pro Immaculata Conceptione B. Virginis iactantur, innotuerunt per infames, & male vite personas atq; adeo ab Angelo Satane, transfigurante se in Angelum lucis, prodierunt.*

Rhamni Pro-
positio nimis
cruda & scâ-
dalosa.

Itane personæ Infames, Sanctitate eximia illustres, Brigitta, Gertrudis, Mechtildis, & alix, de quibus supra mentio facta? Non diffiteor, in Sancti Anselmi Epistola de Concept. inter alias Revelationes, recenseri etiam duas, quarum una facta est Diaceno, Fratri Regis Hungariæ, vor
lenti-

lenti nubere. Altera Sacerdoti, post adulterium in Sequena amne, miserè merfo. Sed ne sic quidem, Revelationes illæ, penitus rescindendæ sunt. Potuit enim Diaconus ille, oblata dispensatione à Summo Ecclesiæ Antistite, atq; adeo sine peccato, velle nubere, Sacerdos verò, statim post lapsum suum, DEO reconciliatus, cur inter actu infames, recensendus?

PROPOSITIO XXI.

Opinio de Immaculata Conceptione Beatæ Virginis, est nonnisi hominum è media plebe, lanariorum, talarium, futorum, & Artificum. Ita NeoCastrius in Tract. de Concept. B. Virginis.

*Predicta
Propositio e-
videnter er-
roneæ est.*

Obit NeoCastrius in Calabria, Annò 1506, 27 Augusti. Nomen genuinum Neo-Castrii habes apud Patrem Velasquez lib: 4. de Immaculata Conceptione, Diss: 10. Annot: 1. qui ibidem citans prædictam Propositionem ait. *In mero meridie cacutit (NeoCastrius) Rectissime enim P. Joannes Pineda in Advertentiis suis ad Privilegium Joannis primi, Regis Aragoniæ scripsit. A primis Ecclesiæ sæculis, nullus fuit Catholicus Imperator, nullus Rex, nullus Princeps, nullus Vir, sanguine & statu illustris, qui hanc*
piam,

piam, hanc Sanctam de Immaculata Conceptione Opinionem non
 sit professus.

Et Bernardinus de Buis (qui ob insignem doctrinā & pietatē magno in pretio fuit apud Sixtum IV, ante annum Christi 1474.) P. 1. Ser. 3. Art. 3. Hanc (inquit) piā de Immaculata Conceptione B. Virginis opinionē tenet Primò Caput Ecclesiæ Summus Pontifex cum Cardinalibus, & Curia Romana: qui in die Conceptionis devotè canunt in Officio ejusdem diei: Immaculata Conceptio est hodie &c. Id ipsum ornes Constituentur Episcopi, & Sacerdotes Catholici, & Fideles. Id Abbates, & quacunq; Ecclesiastica dignitate decorati. Id Ordo Sancti Benedicti & Canonici Regulares. Id Ordo Eremitarum Sancti Augustini: atq; Ordo Carmelitarum atq; Servorum. Id Ordo Fratrum Minorum. Et ut breviter concludam: id tenent quasi omnes cujuscunq; Religionis, paucis exceptis, quos exprimere non est opus. Idem tenet & credit tota fidelium unitas. Cujus rei testimonium reddit Capella Serenissimi Imperatoris, atq; omnium Regum, Dominationum, Potestatum, Civitatum, Oppidorum, & Villarum Ecclesiæ, in quibus Officium Conceptionis Nogarolicum devotissimè celebratur. De Officio Nogarolico vide nrà sub Propositione XXXV.

E mediane plebe hominum, præter alios Imperatores, & Reges, fuit Leo Imperator Orientis, qui elegantissimam de B. Virginis Conceptione illibata Orationem composuit: cuius meminit Cardinalis Baronius in Notis, ad Martyrologium Romanum die 8va Iobris. Thomas Bosius lib: 9. de signis Ecclesiæ, & alii. Philippus IV E-

Q

pisto-

pistolam suam ad Gregorium XV pro definitione illibatæ Conceptionis sic exorditur. *Horum Hispanie Regnorum Reges Predecessores mei, magno colebant affectu Purissimam Conceptionem Domine Nostræ Virginis MARIE.* Patet id ex Joannis I Aragoniæ Regis dato diplomate, Annô Christi 1394. Vide illud infra.

Sententiam de Immaculata Conceptione B. Virginis non esse opinionem solùm hominum de media plebe, lanariorû, sutorû, artificû, patet etiã ex eo. Quia eam approbat non tantùm Concilium Basileense per Decretum suum formatum Annô 1439. Item Concilium Provinciale Avenionense, celebratum Annô 1457, cui interfuerunt tredecim Episcopi, & duo Cardinales. Vide dicta sub Propositione XXX. Verùm etiã eam amplexi sunt, Tum omnes Pontifices Sani incipiendo à Sixto IV, qui obiit An: 1484, imò & quidã ante Sixtû IV. Tum Universæ Academiæ celebriores Orbis Christi, nec non omnes Sacri Ordines & Religiosæ cunctæ Familiæ. Vide dicta sub Propositione XXVII. Et quod maius est, Scriptura Sacra favet piæ Sententiæ, eamq; tuentur Sancti antiqui Patres & Illustres Doctores. Vide dicta sub Propositione V. VI. VII. VIII, IX. X.

Appono Diploma Joannis I Regis Aragoniæ.

Diploma Joannis I, Regis Aragoniæ, pro Immaculata Conceptione B. Virginis.

Nos Joannes DEI Gratiâ Rex Aragonum, Valentie &c. Quid mirantur Religiosi quidam (ne dicamus quanquam veriùs, curiosi, supersticiosiq; homines) Singularem Virginem Matrem DEI Benedictam MARIAM fuisse conceptam sine originali peccato: dum Joannem Baptistam Materno in Utero

San-

Sanctificatum ab illo Sancto Sanctorum (qui à Summo Cælo, & Throno æternæ ac individue Trinitatis egrediens, sese in ejusdem Virginis alma viscera clausit, ineffabili Mysteriò factus Homo) non dubitant defuine tam Excellentissimæ Virgini in Conceptu almifici sui Corporis aliquid puritatis vel gratiæ ob præsumptum originale peccatum? Quam missus ad eam Cælestis Nuntius, pacis Angelus salutando: AUE MARIA Gratiâ plena, Dominus Tecum, Benedicta Tu in Mulieribus, prædicavit? Quippe taceant vociferatores inutiles, Disputatores stolidi erubescant de tam præclara, Immaculata & pura Conceptione Virginis violenta producere argumenta: decuit enim, ut ea puritate niteret, quâ sub DEO nequit major intelligi. Decuit, & profectò perfectam & perfectissimam, purissimam, & decoratam semper extitisse, & esse in omnibus, quæ omnium genuit Conditorem & Patrem, quæq; ab initio & ante secula Decretò æternò in Consilio Divinæ Majestatis electa fuit, & præelecta gestare, quem totus nec ipsa immensa magnitudo Cælorum capere non sufficit. Et nos qui licèt immeriti dona tanta, & beneficia gratiarum ab ipsa Matre misericordiæ inter cæteros Mundi Catholicos Reges suscepimus firmiter credimus & tenemus, quòd præfate hujus Sanctissimæ Virginis, Sancta fuit penitus & electa Conceptio. - Hujus itaq; B. Conceptionis B. Virginis colimus puro corde Mysteriorum & ejus festivitatem solennem, quam Regia Domus nostra, quolibet Anno devota exultatione concelebrat, & perinde perpetuam Nostri Prædecessores Illustres memoriæ recolendæ & nos utiq; dedicavimus Confraterniam. Disponimus & jubemus per omnia Regna nostra & per terras annuatim cum reverentia

maxima: celebrari perpetuò ab Universis & singulis Fidelibus Orthodoxis, tam Religiosis ac Clericis, quàm Laicis infimis atq; mediis & Supremis. - Quod si fortè de cætero aliqui Prædicatores, vel cæteri cuiuscunq; fuerint Conditionis, vel Sexus, in nostro Dominio non servaverint Ordinationem huiusmodi, nullo alio precedente edicto nostro, Claustra domosq; suas prorsus deserant, & quamdiu in contraria Opinione, in Confessione manserint, fiant tanquam inimici nostri extra omnes terminos Regiæ nostræ Ditionis - in cuius rei testimonium, presentem fieri iussimus nostro pendenti Sigillo munitam. Datum Valentie 2da Februarii, in qua Festum Purificationis huius Sanctissimæ Virginis celebramus. Annò. à Nativitate Domini. M. CCC. XCIV.

Similem Constitutionem Annò 1398 edidit Martinus I, Joannis I in Regno Aragoniæ Successor; in illa Constitutione inter alia habentur hæc. Opinioni prædicti quondam Martini I, Regis Fratris nostri; hoc est, quòd Gloriosissimæ Virginis & Matris MARIÆ Beata Conceptio fuit ab omni labe originalis peccati exempta, omnino firmiter inherentes, tanquam salubri, Catholice piæq; non modicum & devotæ, tenore huiusmodi providemus, statuimus, volumus, & etiam inhibemus, ne amodo quispiam Religiosus seu Clericus vel alia quævis Persona, cujuscvis conditionis seu Status; audeat, vel præsumat dicti quondam Fratris Nostri, ac nostram Opinionem huiusmodi, prædicando, disputando, aut aliter impugnare, augere, seu quomodolibet improbare, & minus asserere, dicereve illam esse damnatam, erroneam, indevotam, seu in aliquo reprobata; quin potiùs abinde frenò abstinentiæ se compescant, totaliter ori suo custodiam imponentes &c.

Desumptum
ex Diplomate
Martini I,
Regis Arago-
niæ. pro In-
culata Cõce-
ptione Beatæ
Virginis.

PROPOSITIO XXII.

Titulus Immaculatæ Conceptionis in Bullis adulteratis fundatur. Ita Libellatores.

Respondetur verbis P. Raynaudi, Tomo 7. in *Dissertatione de retinendo Titulo Immaculatæ Conceptionis.* *Propositio est calumniosa.* E diplomatibus Pontificiis, pro Conceptione Immaculatæ, nullum prorsus occurrit, quod vel per somnium comminisci liceat esse suppositum, aut adulteratum. Allegantur passim in hanc rem Decreta, Sixti IV, Alexandri VI, Pii V, Pauli V, & Gregorii XV. Exploratissimum est, Sixti Decreta esse sana, undecumq; & insermentata, cum existant in Corpore Juris. Caterorum Diplomatum Fides, non potest nutare, cum ritè comprobata habeantur, & adhuc posteriorum caleat memoria in quibus allegantur anteriora. Gratis autem confingere, Bullas illas esse adulteratas, calumnia est voluntaria, atq; temeraria. Voluntaria quidem, quia cum oportuisset signare locum, tempus, officines adulterationis, ac quid insertum sit, principalibus edictis, nil tale est factum, sed gratis, absq; probatione, ac rectè generatim tantum, ut melius criminatio lateat, obtruditur, Conceptionem Immaculatam stabiliri à nobis, per adulterata, aut etiam supposita Diplomata. Esse autem hanc calumniam, planè horrendam, monstrant pænæ gravissimæ inflictæ falsariis. Nequitia autem verticem, inter falsarios

occu.

occupant, qui principalia Edicta, vel Rescripta adulterant. Inter quos Adversarii reponunt, Assertores Conceptionis Immaculatæ, non alia de causa, quàm quia ipsis placet, aut ne rudes in calumniando videantur.

PROPOSITIO XXIII.

Sacra Inquisitio Romana sub Urbano VIII, Annò 1644. Januarii 20, tulit Decretum, in quo prohibetur vocari Immaculata Conceptio; sed jubetur solum dici, Conceptio Immaculatæ Virginis. Ita à Patronis rigidæ Sententiæ jactabatur, Annò 1647.

Decretum illud si fuit, sublatum est ab Alexandro VII.

CUm supplicatum fuisset Innocentio X. qui fuit Successor Urbani VIII, legitimè ratumq; Decretum illud foret? Respondit se in eum usq; diem, de eiusmodi Decreto, nihil scivisse, unde plurimi Sapientissimi Theologi, inter quos Calderonius, Amedæus, Salyus, applaudente Ecclesia, titulum *Immaculatæ Conceptionis*, feliciter propugnârunt, eò fructu, ut contrario Decretò, in Actu saltem exercito prætensum illud Decretum annullaretur. Et postea Alexander VII, (ut refert Raynaudus Tomo 8.

in

in *Pietate Lugd.* mox ab inauguratione declaravit, Decretū si quod fuerat, ad unum particulare factum Anconitanum pertinēsse. atq̄ adeo non valere, quò ad alia; edixitq̄ ne deinceps ii, qui Decretum illud curaverant, & vi eius obstabant, n: *Conceptio* diceretur *Immaculata*, inicerent impedimentum, iive Scriptoribus, iive Concionatoribus, quò minus Conceptionem passivam Virginis, vocarent *Immaculatam*. Et merito, cum certum sit, à plurimis Summis Pontificibus, *Conceptionem* vocari *Immaculatam*: Religiosumq̄ Ordinem, sub titulo *Immaculate Conceptionis* erectum, & approbatum ab Innocentio VIII, & confirmatum deinde, à Julio II. Vide dicta sub Propositione XXVIII.

Certum item, erecta esse passim Tempła, Sacella, Aras, Statuas, Sodalitates, sub titulo *Immaculate Conceptionis*, & de eadem *Immaculata Conceptione* impressa Officia, à plurimis recitari solita, & hæc omnia, Summis Pontificibus scientibus, & approbantibus: & concessā Indulgentiarum gratiā, condecorantibus.

NOTA. Tusculi unum est Templum, ad Urbis muros, adscripta trabealibus literis Epigraphe. *Templum Immaculate Conceptioni Sacrum*. De ea Epigraphe, conquirentibus Patronis, adversæ Sententiæ, Respondit Paulus V, concedere se, ut ex opposito fabricarent aliud Templum, dicandum *Beatæ Virgini*, cum Epigraphe: *Templum Conceptioni maculate Sacrum*. Quod Responsum, quo spectaret, intelligentes, haferunt: ut scribit Raynaudus Tomo 7. in *Diplychis Marianis*.

Pauli V notabile Responsū.

PRO.

P R O P O S I T I O XXIV.

Ex hoc quod in Officio Conceptionis, à Pio V, in Breviarium Romanum inducto, in Responsorio octavo dicatur. Sentiant omnes tuum juvamen, quicumquè celebrant Tuam Sanctam Conceptionem; celebretq; Ecclesia, & dicat, Conceptionem Sanctam. Non rectè inde infertur, quòd Conceptio Beatæ Virginis sit immaculata, celebretq; Ecclesia, & sentiat Conceptionem esse immaculatam. *Ita Libellatores Romani, qui Propositionem dictam probant ex eo.*

Quia (inquunt) non idem est, esse Sanctam Conceptionem, & esse immaculatam Conceptionem. Quia vox, Sancta, in sensu ab Ecclesia intento, tam primum, quàm secundum instans complectitur, sive ut abstrahit, à primo vel à secundo; & cum sit terminus positivus, sufficit in altero instanti verificetur. Vox autem immaculata, exprimit Sanctitatem per negativa; hoc est per negationem cujusq; macula. Hucusq; Libellatores.

Meri-

Merito doctissimus Antonius Calderon, litrum edidit, cui Titulum praefixit: *Monstrum est, Conceptio Sancta, & non Immaculata.* Sicut enim monstrum est, Petrus homo, & non animal rationale; ita & monstrum est: Conceptio Sancta, & non immaculata: definitivè enim iuxta S. Dionysium Areopagitam, lib: de Divinis Nominibus, cap. 12. *Sanctitas est ab omni scelere libera, perfecta; ac omni ex parte incontaminata,* (live ut alii legunt, *Immaculata*) *puritas.* Hancq; ipsam definitionem esse rectam, probat S. Thomas, in 3. dist: 3. q. 1. art: 1. in Corpore: approbantq; eam omnes Theologi Classici. Ergo, cum ex sensu Ecclesiae, Conceptio B. Virginis, sit Sancta, sicq; vocetur in Breviariis, & Martyrologiis, eo ipso, est ab omni scelere, ac omni ex parte, incontaminata, seu immaculata puritas: proinde eò ipso, Conceptio immaculata. Ex data Sanctitatis definitione, patet etiam, quòd vox *Sancta*, non minus, sicut vox: *Immaculata*; exprimat Sanctitatem, per negationem cuiuscunq; maculae mortiferae.

Argumentatio est recta. Conceptio Sancta. Ergo Immaculata.

PROPOSITIO XXV.

Ex eo, quòd Ecclesia Romana celebret Festum Conceptionis B. Virginis, non rectè infertur, B. Virginem in primo instanti suae Conceptionis fuisse Sanctam, & Immaculatam. *Ita Patroni Sententia minus pie.*

SI quaeratur Ratio huius ipsius, Respondetur primò à Caetano, in Tract: de Conceptione Beatae Virginis,
R. cap:

Rationes af-
feruntur pro
dicta Proposi-
tione ab Ad-
versariis.

ap. 5. Quia (inquit ille) constat, quod à quibuscunq; Catho-
licis celebratur hoc Festum Conceptionis, celebratur ratione San-
ctificationis B. Virginis in utero Matris: sive illa Sanctificatio fu-
erit praeveniens, & quasi praecoccupans peccati originalis Actua-
lem incursum, ut opinio ista dicit: sive fuerit mundans, à peccato
originali jam contracto, ut altera dicit opinio. Similiter respon-
det Dominicus Gravina, 2. p. q. Art. 3. In hoc Festo
(inquit) Ecclesia solum intendit declarare, quod B. Virgo fu-
erit Sanctificata in Ventre Sanctae Annae, quod autem hoc conti-
gerit, in hoc vel illo instanti, non curat. In idem ferè recedit
Responsio eorum, qui cum Bandello affirmarunt, Conce-
ptionis vocabulum, ex sensu Ecclesiae, non ad naturalem B.
Virginis Conceptionem, seu ad primam B. MARIÆ ani-
mationem referendum esse, sed ad Spiritualem, quae in San-
ctificatione censetur, cum, gratia veluti Mater, animam ipsam
concepit.

Secundò Respondet Aureolus, in 3. dist. 3. Capreolus
ibidem, Quaest. unica, Art. 3. quos communiter plures
sequebantur Thomistae; Festum Conceptionis non celebrari
de ipsa Sanctitate Conceptionis, seu quia Sancta imma-
culata, in primo instanti suae animationis fuit Deipara: sed
tantum in gratiarum actionem pro beneficio eius Conceptionis
naturalis miraculosa, ex utroq; Parente sterili (Conceptionis enim istius tempore, fertur S. Anna habuisse Annos 44;
S. verò Joachim 66, vixisseq; secum 20 annis in sterilitate)
nec non in gratiarum actionem pro beneficio Conceptionis
utilissimae, utpote, quae fuit initium nostrae repara-

tionis; sicut similiter etiam, est Festum Inventionis S. Crucis, Apparitionis S. Michæelis, quæ Sancta propriè, nec dici, nec esse necesse est, imò nec sunt; sed Sanctus est DEUS, cui in illis festis referuntur gratiæ, pro beneficio Inventionis, Apparitionis.

Tertiò Respondent alii, cum F. Francisco Combe-
fis, Disp: 1. de hæresi Monothelitarum, c. 3. v. 2. per pari-
tatem hanc. Ex eo, quòd Ecclesia Græca, 23 7bris cele-
bret Festum Conceptionis S. Joannis Baptistæ, non rectè
infertur, Baptistam fuisse sine peccato originali conceptum.
Ergo & in præsentî.

Sed hæ Responsiones patenter non subsistunt. Non
prima Responsio, Quia eam esse omnino erroneam & dif- *Et convellū-*
formem Constitutionibus Summorum Pontificum, Sixti IV, *tur evidenter*
Pauli V, Gregorii XV, nec non Alexandri VII, eviden-
ter constat ex Bulla eiusdem Alexandri VII, edita An: 1661.
die 8. Decembris, quæ incipit: *Solicitudo omnium Ecclesia-*
rum. ubi habentur hæc. Sanè vetus est Christi Fidelium erga
ejus B. Matrem Virginem MARIAM pietas, sentientium, Ejus ani-
mam in primo instanti creationis, atq; infusionis in Corpus, fu-
isse speciali DEI Gratiâ & Privilegio - à macula peccati ori-
ginalis præservatam, immunem, atq; NB. in hoc sensu ejus Con-
ceptionis, festivitatem celebrantium, - Vide ad calcem libri
huius Bullam, à numero primo, ad numerum tertium.

Accedit. Quia stante illâ Responsione, Festum Con-
ceptionis evanesceret, & propriè dici deberet, Festum San-
ctificationis, quod est directè contra Bullam Gregorii XV

editam Annò Domini 1672. Mæii 24, quæ incipit. *Sanctissimus Dominus noster Paulus V. &c.* in qua mandat, ac præcipit omnibus, ut in Sacrosancta Missa, ac Divino Officio, celebrandis, tam publicè, quàm privatim, non alio, quàm Conceptionis nomine: uti debeant. Sixtus etiam IV, in sua Constitutione, damnat Propositionem hanc: Romana Ecclesia, solam Spiritualem Conceptionem seu Sanctificationem celebrat.

Secundam Responionem, patenter convellit eadem Bulla, Alexandri VII, ut constat ex suprâ dictis.

Tertia verò Responio, inter alia ex eo corrui, Quia dato, non concessio, quòd Ecclesia Græca antiquitus constituerit Festum Conceptionis Sancti Baptistæ, tamen certum est, ab Ecclesia Græca, non institutum esse ex eo, quòd censuerit, vel censeat fuisse illum sine peccato originali conceptum, hoc enim est manifestus error: sed tantum institutum est, in gratiarum actionem, pro Conceptione eius miraculosa: idcirco nullibi nominatur eius Conceptio, *Sancta, Immaculata*. E contra constat ex Bullis Pontificum, præsertim Alexandri VII, Festum Conceptionis institutum, à Romana Ecclesia, (quæ in cultu exhibitio Sanctis, à vero deviare nequit) institutum inquam, ob Sanctitatem, quam Beata Virgo habuit, in primo instanti suæ Conceptionis, vocariq. tam à Græca, quàm à Latina Ecclesia, Conceptionem B. Virginis Sanctam, immaculatam: non minùs, quàm vocatur Nativitas Beatæ Virginis, Sancta.

Fate-

Per enervationem Propositionis XXV.

Fateor, Bellarminum lib: 3. de Cultu Sanctorum, c. 6. scripsisse hæc. *Fundamentū hujus Festi præcipuū dico, non esse Conceptionem Immaculatam, sed simpliciter Conceptionem Matris DEI future, qualiscunq; enim illa Conceptio, eò ipso, quòd Conceptio fuerit Matris DEI, singulare gaudium affert Mundo, ejus memoria.* Verùm hæc incipit, longè ante prædictam Bullam Alexandri VII: Bellarminus enim obiit, Annò Domini 1621. Annò verò 1661 edita fuit illa Alexandri Bulla, in qua evidentè declaratur contrarium: cui Declarationi haud dubiè firmiter assensus fuisset, si tunc vixisset. Quamquam Pater Eusebius Nierembergus, in Tract: de perpetuo Obiecto Festi Conceptionis, c. 31. cum pluribus aliis, asserit & probat, illa scripsisse Bellarminum, non ex propria Sententiâ, ast ex aliena: nempe eorum, qui non assentiuntur Deiparam esse sine labe conceptam; in citato siquidem loco, Bellarminus dicit. *Quia major Ecclesiæ pars, piè credit Immaculatam Conceptionem; inde habuit eadem Ecclesia, occasionem instituendi hoc Festum.* Libro item 4. de amissione Gratiæ, & in statu peccati. c. 15. ait. *Totus Orbis Christianus celebrat diem Festum Conceptionis Virginis Mariæ, eamq; Conceptionem immaculatam vocat.*

Sic reiectis Adversariorum Responsonibus, iam ex eo, quòd Ecclesia Romana, celebrat Festum Conceptionis B. Virginis, rectè inferri B. Virginem, in primo instanti suæ Conceptionis, fuisse Sanctam, & immaculatam.

Probatur Primò. Quia Sancti, Ildephonsus, Bernardus, Thomas, Bonaventura, item Albertus Magnus, Richardus, & alii, ferè unicè ex eo probant B. Virginè fu-

ille

Ex eo, quòd
Ecclesia cele-
brat Festum
Conceptionis
B. Virginis,
sequitur esse
immaculatam
Cõ-
pt: Proba-
turq; id mul-
tipliciter, &
convictivè.

*Primo ex
Patribus.*

isse Sanctam, in sua Nativitate, quia Ecclesia Romana celebrat Festum eius Nativitatis. Ergo siquidem (ut patet ex dictis,) Ecclesia Romana celebrat etiam Festum Conceptionis B. Virginis; rectè etiam inferitur, Deiparam fuisse in sua Conceptione Sanctam, & immaculatam. Antecedens probatur. S. Ildephonsus, Episcopus Toletanus, qui obiit Annò 667. lib: *de Virginitate & Purificatione MARIÆ* ad probandum Deiparam, ante Nativitatem suam, fuisse Sanctificatam, utitur hoc Argumento. *Enimverò si non Beata (Nativitas B. Virginis) esset & gloriosa, nequaquam tam festivè celebraretur ubiq; ab Universis; sed quia tam solemniter colitur, constat ex Auctoritate Ecclesie, quòd nullis, quando nata est, subjacuit delictis.*

S. Bernardus in celebri illa Epistola 274. ad Lugdunenses. *Quia ortū Virginis, didici in Ecclesia & ab Ecclesia, indubitanter haberi festivum, atq; Sanctum: firmissimè cum Ecclesia sentio, in Utero eam accepisse, ut Sancta prodiret. - Fuit proculdubio Mater Domini, antè Sancta, quàm nata: nec fallitur omnino Sancta Ecclesia, Sanctam reputans ejus Nativitatis diem, & omni Annò cum Exultatione Universe terra, Votiva celebritate suscipiens.*

S. Thomas, 3. p. q. 27. Art: 1. *Ecclesia celebrat Nativitatem B. Virginis, non autem celebratur Festum in Ecclesia, nisi pro aliquo Sancto, Ergo B. Virgo in ipsa sua Nativitate fuit Sancta; fuit ergo in Utero Sanctificata.*

S. Bonaventura in 3. dist: 1. q. Art: 3. *Pro NB: indubitato habet hoc Ecclesia (quòd nempe B. Virgo fuerit in*
Ute-

Utero Sanctificata) & illud ex hoc patet, quod ejus Nativitatem tota Ecclesia celebrat, quod non faceret, nisi Sancta esset. Et in 3. dist: 3. q. 2. ait: Statuta Universalis Ecclesie, de Sanctorum celebritatibus, omnia fundata sunt supra Sanctitatem; ut nullo die, pro aliquo Sancto Solemniseretur, in quo, vel pro quo, Sancta non fuerit aliqua persona, cui ille honor deferatur.

Albertus Magnus Marial, cap. 66. argumentatur sic. Ecclesia celebrando festivat Ejus (Deiparæ) Nativitatem. Ergo fuit Sancta, quando nata.

Richardus à Sancto Victore, Ordinis Canonorum Regularium, Sancto Bernardo amicissimus, Dist: 3. Art: 1. q. 1. Argum: 3. dicit. De re non Sancta, non est solennisandum; sed Conceptio (animatæ) carnis B. Virginis MARIE est Solennisanda, multi enim eam solennisant, nec reprehenduntur. Ergo est Sancta. Hocq; ipsum omnes citati à Sancto Augustino desumpsiisse videntur, qui Epistola 113. generali ratione affirmat. Ideo Ecclesia, obitus, non natales Sanctorum, celebrat; quia obitus sunt Sancti, non natales. Et serm: 93. de Sanctis. Cum dubitasset, cur Ecclesia, obitus Sanctorum solenniter celebret non verò Natales? Respondet. Martyres ad mala certamina nascendo venerunt, trahentes originale peccatum: morientes autem ad bona certamina transferunt, finientes omne peccatum. Similia habet serm: 13. q. de S. Cypriano.

Probatur addo. Si Summus Pontifex præcipiat defunctum aliquem, Missâ & Ecclesiastico Officiò coli, ab Univerſa Ecclesia, tunc certum, & extra omne dubium prudens est

est apud Catholicos, illum, cui cultus is decernitur & exhibetur, revera supremò vitæ momentò, in gratia Sanctificante, decessisse. Ergo siquidem Summi Pontifices, præsertim Alexander VII, colit sic iubet, colatq; sic Ecclesia tota, Conceptionem B. Virginis, ut immaculatam & præservatam à peccato originali; certum est B. Virginem in primo instanti suæ vitæ, non caruisse gratia Sanctificante.

Gravina celebris Thomista, Tomo 2. Catholic: præscript: q. 6. Art: 3. ait. *Proferant Adversarii, absoluto cultu, tanquam ad primarium objectum, B. Virginem positam Immaculatam & præservatam, & jam causa finita est.* Ecce proferimus Bullam Alexandri VII, in qua clarissimè id assertitur; à Sede Apostolica. (loquor verbis S. Augustini de verbis Apostoli Serim: 2.) *Rescripta venerunt: causa finita est.*

NOTA primò. Lutherus Hæresiarcha, etsi Conceptionem B. Virginis fuisse purissimam, censuerit, ut videre *Lutheri iudiciū de Festo Conceptionis.* est in sermone Eius de Conceptione: Festum tamen ipsum, adeo fuit averfatus, ut dixerit: *Nullum Festum magis odi, quàm Festum Conceptionis, & Festum Corporis Christi.* Verùm, ut de Nerone, qui primus Romæ Cæsariano gladiò, in Christianos ferocivit, dixit rectissimè Doctissimus Tertullianus in Apologetico suo, contra Gentes, c. 5. *Tali dedicatore damnationis nostræ, etiam gloriamur; Qui enim scit illum, intelligere potest, nonnisi grande bonum, à Nerone damnatum.* Ita & nos gloriamur tali damnatore huius Festi. Qui enim scit, quis fuerit Lutherus, admirandè inquam mendax, convitiator, &

& maledicus (ut demonstravi in libro meo, cui titulus. *Admiranda Lutheri*) intelligere potest, non nisi aliquod grande bonum, à Luthero esse damnatum, & odiò habitum.

NOTA 2dò. Festum Conceptionis celebrari in Ecclesia Græca capit, saltem ante Annos mille ducentos, idè ex eo constat; quia Græci, saltem à tempore S. Sabbæ Abbatis, & S. Andreæ Episcopi Cretensis coluerunt Officiò Divinò, & Canone Ecclesiastico, die 9na Decembris Conceptionem Activam S. Annæ: S. autem Sabbas, qui (ut legitur in Martyrologio Romano, 6ta Decembris mirò Sanctitatis exemplò in Palæstina refulsit) natus est Annò Christi 439, & obiit Annò 531, ætatis suæ Annò 92 ut testatur Cardinalis Baronius, Tomo 7. Annalium. S. verò Andreas Cretensis, floruit circa Annum 550, composuitq; Canonem Ecclesiasticum, in quo hæc leguntur. *S. Anna concepit hodie intemeratam immaculatam, DEI-Genitricem, omni ex parte incontaminatam; ejus nos Sanctam Conceptionem & immaculatam, colamus.* In Latina autem Ecclesia, ut in Anglia, & primum quidem in Monasterio Anglicano Beccensi, capit celebrari, Annò 1065, ex occasione Revelationis factæ, Venerabilis Elvino, seu Helvino, Abbati eius Monasterii. Gallia circa Annum 1100. celebrationem huius Festi, in multis suis Ecclesiis desumpsit ex Anglia. Item Germania, circa Annum 1152. Mauritius tamen Episcopus Parisiensis, Annò 1175. prohibuit hoc Festum celebrari in Ecclesia Parisiensi, cur autem id prohibuerit. Vide sub Propositione XII, fol: 84.

*Quando natus
Festum Con-
ceptionis ca-
pit in Eccle-
sia Græca, nec
nò in Anglia,
Gallia, Ger-
mania, cele-
brari?*

NOTA 3^{ti}o. In Romana, Ecclesia seu in tota Ecclesia Catholica necdum celebrabatur, tempore S. Thomae, qui obiit Ann^o 1274, nam in 3^{ti}am partem, q. 27. Art. 2. ad 2. ait. *Licet Romana Ecclesia, Conceptionem B. Virginis non celebret, tolerat tamen consuetudinem aliquarum Ecclesiarum, illud Festum celebrantium: unde talis celebratio, non est totaliter reprobanda.* Brevi tamen post S. Thomae obitum, in privata Ecclesia, etiam Romae celebrabatur illud Festum; unde Joannes Baconius, natione Anglus, de Ordine Carmelitarum Prior Provincialis, Theologus & Philosophus doctissimus, (qui floruit Ann^o 1340) in 4, dist: 2. q. 4. Art. 3. ait. *Publica & diuturna consuetudine celebratum est Festum Conceptionis B. Virginis in Curia Romana, etiam cum Venerabili Congregatione Dominorum Cardinalium, cum solenni Missa & sermone, singulis Annis in Domo Fratrum B. MARIAE de Carmelo; & haec duraverunt tempore multorum Romanorum Pontificum usq; ad praesens tempus.* Concilium item Basileense Sess 36. quae habita fuit Ann^o 1439. dicit: *Renovantes praetera institutionem de celebranda B. Virginis Conceptione, quae tam per Romanam, quam per alias Ecclesias, sexto Idus Decembris, antiqua & laudabili consuetudine celebratur.* Jam vero Sixtus IV, Solenne Festum Conceptionis per Universam Ecclesiam celebrari, bina sua Constitutione praescripsit, quas observandas esse praecipit Concilium Tridentinum Sess: 5.

De Festo Conceptionis, praecipuum laetum à Clemente XI.

NOTA 4ta. Dies Conceptionis B. Virginis multo tempore non fuit ex praecipio, nisi quod ad Officium Ecclesiasticum; in aliquibus tamen Regnis, ut in Gallia, Hispania, Lusitania

Lusitania, nec non multis Provinciis invaluerat consuetudo, ut etiam ille dies festivus fuerit cum cessatione à servilibus, seu quòd etiam in foro fuerit feriatum & iestus. Clemens verò XI, Constitutione, quæ incipit. *Commissi nobis Divinitus* Annò 1708, die 6 Septembris præcepit *Apostolica Autoritate Festum Conceptionis B. MARIE Virginis Immaculate ubiq; Terrarum in posterum ab omnibus & singulis utriusq; Sexus Christi fidelibus, sicut alia Festa de præcepto servari & celebrari, & sub Præcepto observationis Festorum comprehendi.*

NOTA 5to. Si queratur cur die 8va Decembris celebratur Conceptio B. Virginis? Responderi solet. Id potissimum fieri ex eo, quia Sancto Helvino, Abbati Canobii Eccensis, apprensus S. Nicolaus Episcopus Myrensis præcepit, ut hoc Festum Celebraretur illa die. Archiepiscopus Cantuariensis, S. Anselmus qui ante eidem Canobio, post Helvinum præfuit, in Epistola sua ad Episcopos Angliæ refert, quòd Helvino in mari cum Sociis, immò periclitanti, & à DEO per intercessionem B. Virginis opem imploranti, subito quidam Venerabilis Vir, Pontificali Infula decoratus (creditur fuisse S. Nicolaus Myrensis quondam Antistes) inter medias undas navi proximas, apparuit, qui Abbatem his verbis compellavit: Vis periculum maris evadere? vis ad Patriam sanus redire? cumq; ipse cum fletu, id se toto mentis affectu appetere, responderet; scias inquit, me, ad te, à Domina nostra DEI Genitrice MARIA, directum, quã dulciter inclamasti, & si dictis meis obtemperare volueris, sanus cum Coniugibus tuis evades savientis peri-

Festū Conceptionis, cur 8va Decēbris celebratur.

culum maris. Promitte ergo DEO & mihi quod diem Conceptionis & Creationis Matris Domini Nostri JESU Christi solenniter celebrabis, & celebrandam prædicabis. Et cum Venerabilis Abbas interrogasset, quo die Festum hoc celebrandum est? Responsum est, quod octava Decembris, & cum iterum rogasset, quod Officium dicendum foret? Responsum est, quod Officium Nativitatis B. Virginis, mutato duntaxat non in Nativitatis, in Nomen Conceptionis: his dictis ille disparuit, & dicto citius, sedata tempestate, Abbas incolumis, incito flatu applicuit Littoribus Anglicanis, & quæ viderat & audiverat, quibus potuit, notificavit: statuit autem diem Festum in Beccensi Canobio celebrari, & ipse quam diu vixit, devotis obsequiis celebravit. Hoc relato miraculo, hortatur in sua illa Epistola Divus Anselmus, Episcopus Angliæ, ad hoc Festum celebrandum, & ipse Officium Ecclesiasticum disposuit, & in 3tia Vigilia, seu Nocturno, totam historiam huius miraculi, in tribus Lectionibus distribuit. Officium hoc, adducit Armamentarium Seraphicum in Registro, in col: 3. ad 8. Veram esse & genuinam, illam S. Anselmi Epistolam, testantur plurimi Viri gravissimi, inter quos sunt: Petrus Aureolus de Verbaria, Archiepiscopus Aquensis, & Cardinalis, de Conceptione B. Virginis, Tract: 1. quem scripsit Annò 1338. Joannes de Baccone, Doctor resolutus. Joannes Gerson Cancellarius Parisiensis, Petrus de Oieda; item testatur hanc Epistolam Anselmi, haberi in Antiquissimis Breviariis. Petrus de Alva addit: Vidisse se Epistolæ dictæ Originalia antiquissima, manuscripta quatuordecim, eaq; reperiri in quatuor Br

Bibliothecis Angliæ, & in aliis quatuordecem Galliæ, & Belgii. Vide hac de re plura, apud Eruditissimum P. Joannem Absolon, ad finem libri, cui titulus: *Inmaculata Conceptio B. Virginis illustrata, & asserta per Conclusiones Theologicas* editi Anno 1717.

NOTA 6ta. Conceptio propriè dicta, est duplex. *Prima & secunda.* Conceptio *prima* vocari solet materialis, inchoata, imperfecta, quæ dicit formationem corporis, in quod rationalis anima deinde à DEO infunditur, prout innuit S. Thomas lib: de anima. c. 2. *Secunda* Conceptio, partui vicinior est, & contingit in instanti, quo anima rationalis creatur, & corpusculo iam organizato infunditur, ac unitur, & hæc Conceptio vocari solet, Conceptio formalis, completa, perfecta: Conceptio naturæ, personæ. Quæri ergo solet à Theologis. an 8va Decembris contigit B. Virginis Conceptio formalis? seu an illa die, creata est anima Beatae Virginis, & Corpori illius unita? an verò contigit Conceptio materialis? Ad hoc quæsitum, responsiones Theologorum variant. P. Vasquez in 3. part. disp. 117. ait, num: 10. *Fatemur sanè, 8vâ Decembris, non fuisse Conceptam Beatam Virginem, secundùm esse humanitatis, per animationem materiae, sed eo die conceptum solùm fuisse semen, in Utero Matris (Sanctæ Annæ) nam ab eo die, usq; ad 8vam diem Septembris (quo recolitur Nativitas B. Virginis) computantur novem menses, quibus completur tempus partus, à die Conceptionis seminis; sed ratione animationis, verum Festum celebratur, non ratione Conceptionis seminis, quia certius de priori Conceptione constat, quàm*

Quonam die contigit formalis Conceptio B. Virginis? Sententiæ variorum proponuntur.

de

de posteriori. Consentunt Patri Vasquez nonnulli. Alii vero Theologi, ut Granado, Nierembergus, Uldericus &c. Respondent, eodem die octavo Decembris, factam Conceptionem materialem, & post aliquot horas, eodem die miraculosè factam esse Conceptionem formalem. Admodum R. P. Thyrsus Gonzales Societatis nostræ Præpositus Generalis, insignis Theologus, in suo Tractatu pererudito, de Immaculata B. Virginis Conceptione, cum plerisque affirmat, Conceptionem primam B. Virginis, factam esse initio Decembris, die Dominico, per correspondentiam, ad primam diem Creationis Mundi, qui fuit dies Dominicus, in quo conditi sunt Angeli, in quorum Reginam electa fuerat B. Virgo. Conceptionem verò secundam, factam esse s. prima die, à prima, id est Sabbatho proximè sequenti, 8vâ Decembris, per correspondentiam, ad septimum diem, in quo perfecta est creatio, & DEUS quievit ab omni opere, quod patrauerat & tunc in eodem instanti, in quo anima illa creata est, & infusa corpori, eximius gratiæ donibus fuisse ornata; & ideo diem Sabbathi specialiter deputatum fuisse, cultui B. Virginis, quia Divina Providentia, septem illis diebus perfectius organizavit & disposuit corpus ad infusionem Animæ, quàm virtute solius naturæ, solet disponi Corpus famineum ad receptionem Animæ intra longum illud tempus, quod Medici & Philosophi assignant vel 80, 50 40, dierum. Quare Sententia hæc affirmat, ab Ecclesia non celebrari primam Conceptionem Virginis, quæ accidit initio Decembris, sed secundam, seu animationem, quæ facta est octavâ Decembris, asseritq; B. Virginem post animationem,

fu-

fuisse novem mensibus in utero S. Annæ: & ita mira datur correspondentia inter Matrem, & Filium, de quo constat novem mensibus, à die Creationis Animæ Sanctissimæ, & infusionis in Corpusculum & assumptionis à Verbo, inclusum esse in Utero B. Virginis.

PROPOSITIO XXVI.

Opinio de Immaculata Conceptione, est à Fidelibus cancellanda, etiam ex eo, quia Sanctificationem Beatæ Virginis diffitetur. Ita Alvarus Pelagius ex Ordine Minorum, qui floruit ante aliquot centena Annorum, ita inquam, nunc legitur in ejus lib: 2. Art: 52.

PRobatur ibidem à prædicto Authore Propositio illa XXVI sic. Quia (inquit) Sanctificatio, est emundatio: supponitq; præjacentem iniquationem. Unde Sententia illa pugnat cum sensu Romanæ Ecclesiæ, quæ in Ecclesia Patriarchali Sanctæ Mariæ Majoris, hanc Orationem adhibet in Missa pro die Conceptionis. DEUS, qui Sanctificationem Virginis &c. sicut vidi, & audiivi, cum ibi de ista Sanctificatione prædicarem in isto Festo Sanctificationis, quod fit in Decembri, ante Festum Natalis, per quindecim dies.

Sed

*Sanctificatio
non semper
supponit in-
quinationem.*

Sed contra est. Quia Christus Dominus, utiq; nullo laabe peccati, fuit unquam inquinatus? & tamen dicitur Joan: 10. à Patre Sanctificatus? Sanctificatio proinde solum dicit collocationem gratiæ Sanctificantis, præscindendo, an, vel non, præfuerit, aliqua labes mortifera.

*Incertum est,
an dicta Pro-
positio XXVI
sit Alvari,
Pelagii.*

NOTA. Ex Patre Theophilo Raynaudo Tomo 9vo. in lib. cui Titulus. *Pietas Lugdunensis, erga Beatam Virginem immaculatè conceptam.* Apud Alvarum, loco citato, dictæ Propositiones nunc continentur, sed an eius verè sint, dubitatur; Non sine fundamentis enim multà n. probabili- bus, creditur aliunde intrusas esse in eius librum. Ratio est, Quia in antiquo Alvari codice Vaticano, & in alio, quem asservat Bibliotheca Sfortiana, non habentur illæ Propositio- nes. Item cum iussu Pauli V, diligenter conquiriti fuis- sent, omnes antiqui Codices, illius Ecclesiæ, Sanctæ MA- RIÆ Maioris, nihil in eis inventum est, quod suffragetur illis, quæ nunc apud Alvarum leguntur.

Accedit. Quòd dictus Religiosus Alvarus fuerit ex Ordine Minorum, qui Ordo, à temporibus Subtilis Joan- nis Duns Scoti, firmiter tuebatur, Immaculatam Conce- ptionem Beatæ Virginis.

PRO-

PROPOSITIO XXVII.

Ex consensu totius ferè Ecclesiæ, approbativo Immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis, non sequitur Eam sine labe Conceptam. *Ita Libellatores Romani.*

ANtequam convellatur hæc Propositio, præstat considerare, quantusnam consensus fuerit & sit in Ecclesia DEI approbativus Sententiæ piæ.

Sciendum ergo Primò, Quòd omnes Summi Pontifices (loquor verbis Vincentii Justiniani Antistii, è Sacra Divi Dominici Familia, quæ verba in eius Additionibus ad vitam S. Bertrandi habentur) *qui post Sixtum IV. Ecclesiam gubernârunt* [Pio III, Marcello II, & Urbano VI, exceptis, *Piæ Sententiæ plurimū favent Summi Pontifices,* qui cum mensem integrum in Pontificatu non expleverint, pium affectum suum ostendere non potuerunt) magnis affecerint honoribus, & multis sint prosecuti gratiis eos, qui sentiunt Dominam nostram conceptam fuisse sine peccato originali; & ex adverso, nec unus Pontifex reperietur, qui vel in re minima, oppositum opinantibus faverit. Aliqui eorum, Sanctæ Conceptioni devotos laudârunt valde, ut Sixtus IV, & Julius II; alii, (& hi sunt ferè omnes) copiosas Indulgentias Ecclesiis, Processionibus, Imaginibus, & Festis Ejus concesserunt. Alii, ut Alexander VI, & Adrianus VI, Confraternitates in testimonium immunitatis Reginæ Cæli

ab originali peccato erectas, confirmârunt. Et demiq; alii, scilicet Leo X, & Pius IV, Monasteria quædam Franciscanarum Monialium Conceptionis Ordinem profiteri voluerunt. Hæc Justinianus.

Imò ante Sixtum IV, Innocentius VII, erga Beatæ Virginis Immaculatam Conceptionem ita fuit affectus, ut quendam Religiosum, Nomine Joannem Montefonum, qui in suis Concionibus, animosius quàm par erat, in peccato fuisse Conceptam B. Virginem ausus est prædicare, instante ad hoc Academia Parisiensi, de Conceptionis Articulo semper bene merito, rigidè punivit, & ut palinodiam caneret, imperavit: ut refert Robertus Gagvinus, P. Salasar, Hyppolitus Maraccius, & alii. Vide etiam dicta sub Propositione XXIV. Vide item sub Proposit: XXXV. de Innocentio XI. Urbanus etiam VIII, Annò 1624, Viennæ Austriæ novum Ordinem militiæ Christianæ, sub Advocatione Deiparæ Virginis Immaculatæ institutum approbavit, & per Bullam, quæ incipit: *Imperscrutabilis*. &c. confirmavit, qui Ordo ita vovet. *Semper tuebor Conceptionem Matris DEI Immaculatæ.*

Militant pro pia sententia, Academiæ & Universitates Secundo sciendum. Quòd pro testimonio hujus Veritatis (loquor etiam verbis Ambrosii Catharini ex Ordine Prædicatorum assumpti ad Insulam) sit determinatio Universitatum, quod certe tantò est gravius, quantò validior est, quàm dispersus, & quantò præstat aliquid determinatè asserere judicando, quàm simpliciter de suo sensu, testari enuntiando. Adde & temporis diurnitatem, qua perduravit semper statutum hoc, ut in Gallis jam

non

non sit memoria in contrarium. Et quidem tanta est determinatio pro Testimonio veritatis huius, ut ferè omnes Academiae Orbis Christiani, Iureiurando se obligaverint ad propugnandam Immaculatam Conceptionem, & quidem primò celeberrima Academia Parisina, Annò 1497, 7bris 17, ita decrevit, Pro nostra Professione & gradu, Majorum nostrorum vestigia sequentes, Universi octoginta Theologiae Doctores, congregati, post multam gravem & maturam determinationem, in ejus piissimæ Doctrinæ, quæ Benedictissimam DEI Matrem ab originali peccato, DEI singulari donò fuisse præservatam affirmat, quamq; jam pridem veram crediderimus, & adhuc credamus, defensionem & propugnationem speciali Sacramentò coniuravimus, nosq; eidem devovimus, statuentes ut nemo deinceps sacro huic nostro Collegio adscribatur, nisi se hujus Religiosæ Doctrinæ assertorem, strenuamq; propugnatorem semper pro viribus futurum, simili Iuramentò profiteatur. Quod si quis ex nostris (quod absit) ad hostes Virginis confugere voluerit & hunc honoribus nostris omnibus privandum, atq; excludendum à nostro consortio, ut Ethnicum & publicanum, procul abjiciendum decernimus. Idem omnino decrevit Academia Colonensis, biennio post, Annò 1499. & Moguntina, Anno 1501. Non multum absimile Iuramentum præstiterunt, Academiae, Lovaniensis, Bononiensis, Neapolitana, Tolossana, Viennensis, Pragensis. In Hispania, Salmaticensis, Complutensis, Valesoletana, Toletana, Hispalensis, Granatensis, Saguntina, Oxomensis, Ovetensis, Compostellana, Olutrensis, Bédana, Onatensis, Et in Regnis Aragoniæ, Cæsaraugustana, Valentina, Gandinensis, Barcinonensis, Tarraconensis, Jilerdensis, Oscensis. Itidem in

In Indiis Occidentalibus; Hispaniæ ditioni subiectis, Mexicana, atq; Limensis. In Regno Lusitaniæ, Coninbricensis & Eborensis. Item cum fides Catholica floreret in Angliâ, à temporibus Scoti Doctoris subtilis, ab omni originali crimine semper mundissimam prædicârunt & fatebantur Oxonienses Academicis: nec non ab omni originalis peccati labe præservatam, Cæli, terræq; Reginam piissimam, Cantabrigensium Theologorum præclara Facultas seculis multo retrôactis firmavit suscepitq; defendendam. ut refert Illustrissimus Antonius Cucarus Episcopus Acarnensis in Elucidario Deiparæ, 2. p.

*Propugnant
eam omnes
Sacri Ordines.*

Tertio sciendum. Certum esse, quod omnes Sacri Ordines & Religiosæ cunctæ Familiæ, B. Virginem Immaculatè Cõceptam esse, profitentur. S. Anselmus, ex Ordine S. Benedicti, in Latina Ecclesia prævit in celebrando festo Immaculatæ Conceptionis. Idem præstitit Carthusienses, ante Sixti IV. Constitutionem, ut testatur Dionysius Carthusianus in 3. dist. 3. quæst. 1. S. Norbertus, Religionem suam instituit, in honorem illibatæ Conceptionis. Unde Reverendissimus Quintanella, in Epist. ad Philippum Hispaniarum Regem; *Ad nullam (inquit) Religionem ita pertinet tueri Articulum de pura Conceptione, sicut ad istam Præmonstratensem; quoniam à quingentis Annis, eius Fundator S. Norbertus, eam consecravit Immaculatæ Conceptioni.*

In sacra Augustiniana Familia, omnes huius Ordinis Theologi ab hinc trecentis Annis, & supra, intensissimè propugnârunt eandem piam Sententiam, ut testatur P. Ægidius à Præ-

à Præsentatione, lib: 3, de Immaculata Conceptione, Quæst: 6. Art. 4.

A Sacro Ordine Carmelitarum, in Capitulo Generali, in Gallia celebrato, Anno 1306, Decretum factum, pro celebranda Immaculata Conceptione B. Virginis, teste Lezana. in Tract: de Concept: c. 2. S. Teresia, quantum fuerit affecta piæ sententiæ, ex eo etiam colligere licet, quod ipsamet in lib: de Vita sua, cap, 4. referat. Quendam à LEO singulare Conversionis suæ beneficium fuisse consecutum, intercedente Deipara sanctissima, *quia nimirum suæ Conceptionis devotus erat, ipsoq; die magnum celebrabat festum.*

Ordo Sanctissimæ Trinitatis, à primordiis suis celebrabat festum Conceptionis, sub titulo Præservationis: unde in Breviariis Antiquitus in tota illa Religione receptis, hoc erat in matutinis horis Invitatorium. *Immaculatam Conceptionem Virginis Mariæ, celebremus: Christum ejus Præservatorem adoremus Dominum.* Insuper ter in die, Commemorationem Eius immaculatæ Conceptionis, agit; post Matutinum scilicet & Completorium, cum Antiphona, *Conceptio Tua DEI Genitrix Virgo &c.* post meridiem verò, cum alia peculiari, quæ incipit, *Gaude DEI Genitrix, &c.*

Seraphica Religio, præduce subuli Doctore Scoto, ita elucidavit & propugnavit piam sententiam, ut hæc appellata fuerit. *Opinio Minorum.* ut colligitur ex Abulensi, Parad. 1, c. 21. Totaq; hæc sacra Religio, Deiparam Immaculatæ conceptam, sibi sigillatim in Patronam elegit, in Capitulo Generali, Toleti, in Canobio S. Joannis Regum celebra-

to, Anno Christi 1645. Tota item Religio ex præscripto Ordinis, bis in diem tenetur facere commemorationem Immaculatæ Conceptionis. Ex hac Seraphica Familia, prodit numerosissima & florentissima scriptorum phalanx pro B. Virgine Immaculatè Concepta, strenuissimè decertans, & Adversariorum impetum per tot Annorum seriem retundens. Prodit inde & Sixtus IV, Pontifex Maximus, qui afflante Divino Spiritu, festum Conceptionis Mariæ, in Catholicam Ecclesiam Pontificiâ Auctoritate, invexit, & Officium de hac solennitate in quo Mariæ immunitas omnimode asseritur, probavit, firmavit, & gratis spiritualibus communivit. Demum, quod infra ex P. Velasques adduxi pro Societate nostra, ferè totum applicandum censeo, etiam huic sacro Ordini.

S. P. Ignatius quàm intensè affectus fuerit piæ sententiæ? ab eodè fundata Societas?

Quod attinet Societatem nostram, omnes decem primi Patres in scientiis laureâ donati (nempe S. Ignatius, S. Xaverius, Petrus Faber, Jacobus Laines, Alphonsus Salmeron, Nicolaus Bobadilla, Simon Rodericus, Jeannes Codurius, Claudius Jaius, Paschasius Broëttus.) illibatum B. Virginis conceptum, acerrimè propugnârunt: quin, S. Ignatius, S. Xaverius, Faber, Rodericus, Codurius, Jaius, Broëttus, accepto gradu Magistri, in celeberrima Academia Parisiensi, iuxta Universitatis illius Praxim, Anno 1497. introductam, Iuramentô se obstrinxerunt, ad defendendam B. Virginis, sine labe Conceptionem: & quidem Laines cum Salmerone in Concilio Tridentino, illibatæ Conceptionis, potentissimi fuisse Advocati: quod ipsum Salmeron etiam in Tomo suo 13to, à Desput. 49. incipiendo, abundè præstitit.

tit. Idem fecit & Bobadilla, in Academia Valisoletana, & Parisiensi, Professore; in septuaginta septem Episcopatibus, Missionarium, agendo. & quidem S. Ignatius non contentus generali sua adiuratione Parisiensi, Immaculatæ Conceptionis defensionem conscripsit, quæ in Codice, Romæ asserto, ipsiusq; manu exarato, exstat. Cùmq; primæ Theologicae Theses in Collegio Romano, publicè propugnandæ, allatæ essent Sancto Ignatio, ut sua benedictione, eas sanctificaret, quàm primùm vidit & legit, inter eas, esse quæstionem hanc. *An B. Virgo esset immunis à peccato originali?* exnunc mandavit ut tolleretur, & non per modum quæstionis, sed absolute poneretur; *B. Virginem immunem esse, à labe originali;* ut videlicet ad hanc, sapientissimæ Deiparæ immunitatem pietatis idæam, omnes subinde nostrorum, sive Doctorum, sive addiscentium sensus formarentur. Atq; ab hoc limpidissimo Fonte, nostrorum de Deipara Conceptuum, assertionum, & sententiarum, rivuli dimanarent. ut notat P. Velasques, cum aliis.

Accedit. Quod Alphonfus Rodriques, Vir, sanctitate, & miraculis supra omnem admirationem clarissimus, cum summo ardore Spiritus, (ut habetur in eius vita à P. Michæle Juliano, Rectore Collegii Maioricensi cõscripta) cælitus sibi revelatum affirmavit. *Unam ex causis, ob quam DEUS Religionem Societatis fundavit, fuisse, ut defenderemus, & predicaremus illibatam Conceptionem sue Matris.* Quantum autem defendat Societas Purissimam Conceptionem B. Virginis, audiatur Admodum R. P. Philippus Bernal, Ordinis Præmonstratensium Definitor, ac Magister Doctissimus, is

Discur.

Discursu 3. pag: 43. ait. *Ex omnibus Religiosis Ordinibus, Viri gravissimi ac Doctissimi scripserunt in favorem Virginis Sanctissimæ absq; labe Originali Conceptæ, & ex sola Religione Societatis JESU (utpote in qua tantopere florent, unâ cum virtute & Sanctitate, bona studia & literæ,) tot ac tam eminentes Magistri scripsere, ut illi soli sufficerent ad faciendam illam sententiam, plus, quàm probabilem. Enumeratisq; ibidem multis è Societate Scriptoribus, addit: & alii sexcenti. Sine errore addidisse poterat: & alii millem.*

Quid plura? Rem absolvo, verbis Patris Velasques. Dato mihi Societatis Filium, sive Theologum Scholasticum, sive sacre scripturæ Interpretem, sive Concionatorem, sive Magistrum vitæ Spiritualis; & ego dabo tibi ipsum vel Theologicè docentem, vel è sacra pagina elicientem, vel è suggestu ad populum concionantem; vel in monitis spiritualibus, svadentem; Mariam Immaculatè Conceptam; sic docet Societas, sic interpretatur, sic concionatur, sic monet, & monabit, & docebit in perpetuum.

Si quæras, Quid sentiant aliæ Religiones, præter enumeratas, hoc in passu? Respondeo Verbis P. Ægidii, à Præsentatione, Augustiniani lib: 3. de Præservatione Virginis, quæ 6. Art: 4. *Hanc piam, veram & certam sententiam amplexati sunt Ordines, Camaldulensis, Cluniacensis, Servitarum, deniq; omnes Ordines tam Mendicantes, quàm non Mendicantes.*

Quod

Per enervationem Propositionis XXVII. 153

Quod si quis asserat Univerſum ſacerrimum Ordinem S. Dominici, militaſſe ſemper cōtra piam ſententiā, is profecto graviffimè fallitur, ut conſtat ex dictis infra ſub Propoſitionè XXXVII.

Extra etiā omne prudens dubium eſt, Omnes orthodoxos Magiſtratus, Principes, Reges, Imperatores, cum omni populo Chriſtiano, idem de illibata Conceptione B. Virginis ſentire, & quidem tam intensè, teſte Gregorio XV. ut ex contrariā aſſertione, orta ſemper fuerint in populo Chriſtiano, cum magna DEI offenſione, ſcandala.

Tantus ergo firmiſſimus conſenſus totius Eccleſiæ Chriſtianæ, orthodoxæ, validiſſimè comprobatur immunitatem Beatæ Virginis. Tum quia, ut bene arguit primæ magnitudinis Theologus P. Vaſquez in 3. p. diſput. 117. cap. 6. Haec communem vocem, totius Chriſtianitatis non ſine DEI nutu, & peculiari Providentia percreeuiſſe quis dubitet? Si enim hæc ſententia foret erronea, certè non permetteret DEUS totum populum Chriſtianum, tam firmo & conſtanti Animò eam profiteri, & amplecti. Tum quia ut argumentatur P. Pennalofa; Eccleſia viſibilis Chriſti Domini, tantæ eſt Authoritatis, ut ea, non ſolum in Concilio Generali congregata, ſed etiam extra Concilium exiſtens, & per Orbem diſfuſa, in rebus ad fidem & mores pertinentibus errare non poſſit. Et ideo, quādo ſones ferè Epilcopi, Theologi, Interpretes, Concionatores, & Fideles, unanimi conſenſu, aliquid cōſtanter amplectūtur, illud eſſe verum oportet. Tum quia ex cōſenſu populorum atq; Gentium, S. Auguſtinus agnovit, quænam ſit vera Eccleſia, ut conſtat ex e-

Communiſſimus ſenſus totius Chriſtianitatis, validiſſimè firmat piæ ſententiæ veritatem.

ius Epist. fundament. c. 4. Quidni etiam ex consensu eodem, agnoscamus verum esse, B. Virginem fuisse illibatam in sua Conceptione?

*Adversariorum Respon-
siones in cõ-
tra, convul-
suntur.*

Respondent ad hoc Argumentum Libellatores in suo libello supplicij, quem obtulerunt Eminentissimis Cardinalibus pro abolendo titulo Immaculatæ Conceptionis. *Universitatum, Doctorum, aliorumq; opinantium objicitur multitudo; sed vota ponderanda sunt, non numeranda; nec populorum consensus, definitiones facit. Ariana hæresis ferè in omnes invaluit, & teste S. Hieronymo, ingemiscens Orbis terrarum, se Arianum esse, miratus est. Sub Pontifice B. Stephano, ferè Ecclesia duobus tantum vel tribus Episcopis resistentibus, in Anabaptismum abiit, quia tamen non adfuit summi Pontificis consensus, in quo infallibilitatis privilegium residet, Ecclesia non erravit. hæc uli.*

Sed contra est. Pro immunitate B. Virginis, Vota & Suffragia summorum Pontificum, & Concilii Tridentini; item Episcoporum & Prælatorum totius Orbis Christiani, omnium Academiarum, omnium sacrorum Ordinum, & Religiosarum Familiarum, Imperatorum, Regum, Principum, Magistratuum, cunctorumq; Populorum Christianitatis, nonne incomparabiliter plus in rei veritate præponderant, aliquot Doctorum Opinioni de Maculata Conceptione? cuius Opinioni fundamenta universa, esse planè ruinosa, toties demonstratum etiam in hoc Volumine.

Ariana hæresis non in omnes invaluit, nam testatur S. Athanasius in Epist. ad Afros, apud Theodoretum Hist. Eccles.

Eccles: 2. c. 23. Item S. Hilarius in libro de Synodis ad-
 versus Arianos, Quod hæresis Ariana solùm infecerit Ori-
 entales Ecclesias. Et licet multi Episcopi Occidentales in A-
 riminensi Concilio, ab Arianis fuerint decepti, ratione cu- *Rectè expli-*
 ius deceptionis S. Hieronymus hyperbolicè dixit. *ingemiscens* *catur dictum*
totus Orbis terrarum, Arianum se esse miratus est: tamen certum *S. Hierony-*
 est, totum Mundum non fuisse Arianum; nam qui se Aria- *mi.*
 num esse mirabatur, Arianus non fuerat, & qui de Ariani-
 smo ingemiscebat, Arianus esse omnino nolebat. Nemo e-
 nim admiratur se hominem esse, aut de eo ingemiscit, quod
 amat, atq; complectitur; sapienter Cardinalis Baronius in
 suis Annalibus ad Annum 359. scripsit. *Quod igitur ait San-*
ctus Hieronymus, Orbem ingemuisse, seq; Arianum esse miratum,
haud sic accipiendum est, ut quam adeo detestati erant, atq; ha-
ctenus abominarentur Arianam hæresim, crederent se invitos do-
lentesq; esse complexos, cum tamen non nisi volens quis effici pos-
set hæreticus: Sed quòd in nova Fidei Regula, Concilio tantu-
alitatatis nomine prætermisso, atq; Substantiæ, pariter ablega-
to, patefacto eam ob causam Arianis aditu, ad invadendam Ca-
tholicam Fidem, iidem visi essent Nicenæ Fidei proditores.- Nam
quia Valens, in hæreticum sensum verba illa detorsit, fiet, ut qua-
dringenti Episcopi in optimam potioremq; significationem eam sen-
tentiam interpretati, evaserint hæretici ex Catholicis? Absit: cum
presertim noscatur, quòd explicatio illa Valentis, fuerit subdola
potius cavillatio, quam quæ posset ex Regula illa Fidei interpre-
tatio Germana deduci. Hactenus Eminentissimus Pater.

Falsissimum item est, totam ferè Ecclesiam, demptis du-

Anabapti- obus aut tribus Episcopis in Anabaptisum abiisse. Nam
smum non extra Africam, ubi auctoritas S. Cypriani bona fide erran-
probavit u- tis, nonnullos abripuit, vix tres quatuorve alicuius non i-
niversa Ec- nis Antistites, ut Firmilianus Cappadox, & Dionysius Ale-
clesia. xandrinus, S. Cypriano adhererunt, & multa Episcoporum
 millia, cum S. Stephano, constanter steterunt, ut disertissimè
 affirmat S. Augustinus lib. 3. contra Cresconium cap. 1. 2.
 & 3tio. his verbis. *Proinde si omnino jam credendum sit, quin-*
quaginta Episcopis Orientalium, id esse visum, quod septuaginta
Afrâ, vel aliquanto etiam pluribus, contra tot millia Episcopo-
rum, quibus hic error in toto Orbe difflicuit. Quin etiam mul-
 ti Antistites Africanî, teste eodem sancto Augustino, locò
 citato, adherere S. Cypriano renuerant; additq; etiam S.
 Hieronymus lib: contra Luciferianos, illos ipsos, qui ei pri-
 mum adhererant, brevi, contrariò editò Decretò rekidisse,
 quod cum eo de Anabaptismo sanxerant: quod idem fecit
 Firmilianus ac Dionysius & alii, ut testatur Eusebius lib. 7.
 Hist: cap. 4. & 8vo.

NOTA Andreas Copeisten in Clavi prædicandi
 Rosarium lib: 1. c. 10. erroris arguit Centuriatores, & ali-
 os Ministros hæreticos, quòd Deiparæ attribuant labem o-
 riginalem, & inter alia dicit. *Contra hos hæreticos stant Tur-*
ce, in Alcorano, ubi sic Azorâ, Nullus nascitur de Filiis Adam,
quem non tangat Satan, præter Mariam & ejus Filium. Quod
 hic adducitur ex Alcorano: Sciendum, quòd Mahometes A-
 zorâ 75. in suo Alcorano scripserit hæc. *Nullus de filiis A-*
dam nascitur, quem non tangat Satan, & ideo plorat vociferans

ex eius

ex ejus tactu, præter Mariam, & ejus Filium? & Azoara 5: dicit. *Maria omnibus viris & mulieribus splendidior & mundior atq; lotior, soli DEO perseveranter studens.* Unde Turca idem hoc in passu nobisum tenuit. hocq; ipsum constat, etiam ex illa historia quam refert Jacobus de Valentia, *E-* *Historia no-* *tabilis.* *piscopus Christopolitanus, in Expositione Cantici Magnificat,* de quodam Filio Soldani Armenia, græcè & latine perito, qui audiens Concionatorem, probantem præsentem Papæ, Joanne XXII, Avenione, Annò 1322, B. Virginem contraxisse lahem originalem, surrexit à loco, & cum magno furore dixit Papæ, & Cardinalibus, quòd mirabatur de ipsis, qui erant Capita Christianæ Religionis, ut talia tolerarent audire, de Virgine Maria. Unde etiam dixit, quòd si quis talia dixisset in Conspectu Califæ, aut Soldani Ægypti, aut in conspectu aliorum Saracenorum, nullo pacto posset evadere, quin ab omnibus lapidaretur, quantumcunq; ille esset magnus. Hisq; dictis resiliit à Consilio suscipiendi Baptismi, qui ad Pontificem, Baptismi candidatus advenerat. Hinc & Leonardus de Neguerolis, Notarius Sixti IV, ad eundem Pontificem scribens, ait. *Inimicus Christiani nominis Machomet, in Alcorano, originalem maculam à Christi Matre excludit, & Tu, tantæ Matris Filius non excludes?*

PRO-

PROPOSITIO XXVIII.

Ex Assertionem Conceptionis Immaculatæ, inferuntur tres perniciosæ sequelæ. Scilicet. Primo. Quod Conceptio Beate Virginis, æquarctur Conceptioni Christi Domini. Secundo. Posset inferri, aliquos etiam Sanctos, esse conceptos sine peccato originali. Tertiò. B Virginem non fuisse mortuam: nam originalis peccati effectus, est mors.

ITa multi ex Patronis rigidæ Sententiæ. Imò ex eorum numero quidam Rhamnus, ut refert P. Raynaudus Tomo 7mo. in Diptychis Marianis, non erubuit in Libro suo imprimere, Esse verissimam Propositionem hanc. *Errores 48 contra Fidem, sequuntur ex Assertionem Immaculatæ Conceptionis.*

Joannes verò de Montefono, Annò 1387 asseruit, Propositiones veras esse has,

1. Non omnem hominem, præter Christum, contraxisse peccatum originale, est expressè contra Fidem.
2. Tam est expressè contra Fidem, B. Virginis ab originali labe exemptio, quàm aliorum decem, qui similiter exempti fingerentur.

3. Magis

3. Magis repugnat Fidei ea assertio, quàm si diceretur, B. Virginem ab instanti sua Conceptionis, fuisse simul Viatricem & Be-
atam. Vel, quàm si diceretur, B. Virginem ab instanti sua Con-
ceptionis, fuisse unitam hypostaticè divino alicui Supposito.

RESPONDETUR. Perniciosa illa tria enumerata,
minimè sequuntur.

Non Primum. Quia Christus Dominus suapte naturâ, *Propositionis*
absq; Privilegio, fuit sine labe originali, utpote non conce- *pradictæ*
ptus viâ communis generationis, ex Adamo, sed conceptus *XXVIII fal-*
de Spiritu Sancto: secus Beata Virgo. Thomas Illyricus *stas demon-*
Homilia de Concept: Prælud 3. alias novem differentias, *stratur.*
eruditè assignat, inter Conceptionem Christi Domini, &
Beatæ Virginis.

Secunda sequela est etiam erronea; quia pro solius Dei-
paræ Immaculata Conceptione, sunt talia fundamenta, quæ
pro nullius alterius Sancti, illibato Conceptu militant, ut pa-
tet reflectenti. Unde de fide est, vel saltem fidei proximum:
Omnes, exceptâ Deiparâ, feminaliter ex Adamo descenden-
tes, in sua Animatione, originali peccatô infici. Siquidem
scriptura, Concilia, & Patres, universaliter docent, Omnes
peccasse in Adamo, & ex illo contraxisse peccatum; nec est
ullum fundamentum solidum, quemquem, excepta Deiparâ,
eximendi à lege omnibus communi, eisi aliqui fuerint tan-
ctificati in utero, ante nativitatem, ut Jeremias, & Joannes
Bapista. *S. Jeremiam*
Quamquam Sanctus Ildephonsus S. Hierony- *Prophetam*
mus, S. Augustinus, Abulensis, id, de Jeremia negant, ut *fuisse in utero,*
citât P. Vasquez. Tom 3. in 3. part. Divi Thomæ, Di- *ro, proprie*
sputat.

*sanctificati,
non est omni-
modo certum.* sputat. 114. cap. 3. Ipsę Vasquez censet, solam probabiliorem esse sententiam, quod in utero fuerit sanctificatus. Verba autem illa scripturæ; *Antequam exires de Vulva, sanctificavi Te.* Explicat de sanctificatione latius sumpta; vel ita, ut in typo, & figura Christi, de Jeremia illud dictum fuerit: vel ita, ut ad æternam prædestinationem, (sicut sentit, Sanctus Hieronymus) referatur. Prout illud ad Galatas 1. *Cum placuit ei, qui me segregavit ex utero.*

Tertia etiam sequela non subsistit, strictè enim & propriè loquendo, mors non est effectus peccati originalis; aliàs Christus mortem non subiisset, qui tamen etsi morte violenta, non fuisset sublatus, tamen tandem ad mortem aliquando pervenisset, ut dicit Sanctus Augustinus, libro 2. de peccat. mer. c. 29, Mors enim, ex se, naturaliter consequitur naturam humanam; utpote compactam ex pugnantibus principis. Mortua est quidem Beata Virgo: ast mors hæc non fuit pæna peccati originalis, verùm imitatio mortis Christi.

NOTA 1. m. d. Sixtus IV in sua Bulla. *Gravenimis.* approbata à Concilio Tridentino, damnavit Propositionem illam quæ asserit, errorem vel unum contra fidem sequi ex pia sententia. Quàm multiplicem damnationem merebitur Propositio, quæ asserit 48 errores cõtra fidem sequi ac assertione Immaculatæ Conceptionis? Joannis verò de Montefano, enumeratas Propositiones tres, Parisiensis Academia tanquã falsas, scandalosas, præsumptuosè assertas, piarum aurium offensivas, eodem Annò 1387, meritò damnavit, & statuit esse

revo=

revocandas. Vide etiam dicta supra sub Propositione XXVII. folio 146.

NOTA 2da. Ex admissa Propositione XXVIII. ut vera, evincitur satis clarè, inferri inconvenientia grandia.

Primum enim inconveniens infertur. Quòd Ecclesia Universalis Orthodoxa, Columna veritatis, quæ speciali Spiritus Sancti assistentiâ, sibi à Christo Domino appromissâ, dirigitur, quòd inquam, Sanctitati enormiter falsæ ex qua tot perniciosæ sequelæ contra fidem sequuntur (ut quidam temerariè opinantur) ex hibeat cultum publicum Sacrificii, & Officii Canonici; nam Ecclesia exhibet hunc cultum Sanctitati Conceptionis Beatæ Virginis, in primo instanti sui esse, ut patet ex dictis sub Propositione XXV.

Inconvenientia multa inferuntur, si censeatur aliquid perniciosi sequi ex pia sententiâ.

Secundum grande inconveniens sequitur. Summos Pontifices decrevisse, sententiam illam, quæ tenet Beatam Virginem in instanti suæ Animationis præservatam à labe originali, esse piam, & laudabilem, ab Universâ Ecclesia, appellari *Sanctam & dignissimam Conceptionem*, & tamen inquinatam peccatò gravi originali.

ACCEDIT 1mo. Quòd Leo X. Annò 1518. in Bulla, *Pia Christi Fidelium*. Sixtus, V. in Bulla. *Ineffabilia*. Anno 1588. Paulus V, in Brevi ad Philippum 3ium, & in aliis pluribus suis Bullis, vocent Conceptionem, *Immaculatam, Purissimam*.

ACCEDIT 2do. Quòd Sixtus IV. Officium de Immaculata Conceptione compositum, tum à Leonardo de Nogarolis, tum à Bernardino de Bustis, approbaverit; in quibus

bus Officiis, variaz historiaz, sermones. *Miracula*, referuntur, approbatiua Immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis. de Officio Nogarolico, vide infra sub Propositione XXXV. Et in Bulla sua Extravag. *Grave nimis*. quæ exstat in Iure Canonico, & est confirmata per Tridentinum. Sess. 5. definivit, sententiam nostram piam non esse hæreticam. Ergo definivit, proinde certum debet esse apud Orthodoxos, sententiam non esse talem, ex qua perniciosæ sequelæ inferantur.

ACCEDIT 3tia. Quod Innocentius VIII Constitutiones Monialium Immaculatæ Conceptionis, in quarum vendi forma asseritur Immaculata Conceptio, confirmavit: Iisdemq; Monialibus, Regulam præscripsit Julius 2dus, Annò 1511. ubi disertè pia sententia docetur. Leo X. Ecclesias Beatæ Mariæ, in Campo Sancto, Sanctæ Mariæ de Populo, de Monte, de Ara Cali, Sanctorum Apostolorum, Sancti Francisci trans Tyberim, Sancti Laurentii in Damaso, Jubilæo donavit in Feste Conceptionis. Item Minoribus, Missam de Conceptione celebrantibus, eamue audientibus, Indulgentiam plenariam est elargitus. Adrianus VI Annò 1522 confirmavit Congregationem Toletanam, in honorem Immaculatæ Conceptionis erectam. Clemens VII Officium Immaculatæ Conceptionis approbavit. Paulus III stabilivit omnia Privilegia, Religionis Immaculatæ Conceptionis. S. Pius V confirmavit Extravagantes Sixti IV, & Officium Immaculatæ Conceptionis reduxit in eam formam, quæ modò in Ecclesia observatur, ubi etiam Conceptio, appellatur, *dignissima & Sancta.*

Clemens VIII approbavit Sixti IV, & S. Pii V Constitutiones, de Immaculata Conceptione. Paulus V auditis validis rationibus Cardinalis Bellarmini pro pia sententia; miras piam, publice prædicari, vel defendi vetuit. Gregorius XV precibus Christianorum Principum, præcipue Philippi IV Regis Catholici, magnum aliquid tribuendum esse ratus, Decretum illud edidit Anno 1622, 24. Maii: quò vix aliquid potuit citra Definitionem favorabilius excogitari, in quo statuit, ne sectatores contrariæ sententiæ, in sermonibus etiam & scriptis privatis, audeant asserere, quòd B. V. fuerit concepta cum peccato originali; Eisdemq; obligat, ut sub Conceptionis nomine, Festum celebrent, ablegata voce Sanctificationis.

Porrò sententiæ illi, ex qua inferuntur (iuxta quosdã nobis oppositos) tot perniciosæ sequelæ superius recensitæ, favisse tantopere, & tot summos Pontifices, Ecclesiæ Capita, & Doctores, in definiendis rebus Fidei infallibiles, nec non Universale Concilium Tridentinum: ut videre est sub Propositione XXXI. & XL. quis Orthodoxorum credat?

Tertium grave inconveniens infertur. Nempe, non fuisse à Bonitate, & sapientissimã Providentiã DEI, alienum, ut DEI Ecclesiam, (cui Christus specialem, ad vitandas falsitates, & damnandas, Assistentiam dedit) in tam univèrsalem ferè omnium Catholicorum errorem labi permetteret, tantumq; tot Ecclesiasticorum, tot Religiosorum, tot Doctorum ac Virorum, Sanctitate, Miraculisq; illustrium, fieri conspirationem, ad tuendam tam acerrimè in Mysterio Religi-

onis Opinionem, falsam, scripturae contrariam, & ex qua inferuntur sequelae perniciose.

Quartum grande inconueniens, Miracula facta esse à DEO, in Confirmationem erroris, reuelatumq; Divinitus ut verum, quod à Veritate deviat; Vide sub Proposito XVI. & XX.

PROPOSITIO XXIX.

Concilium Florentinum definivit contrarium piæ sententiæ. *Ita videtur sentire Cardinalis Cajetanus, in suo Tractatu de Conceptione Beatæ Virginis, cap, 5. Ibi enim leguntur hæc.*

Conciliabulo Basileensi declaranti Sess. 36. Beatam Virginem, esse sine labe conceptam, è Regione opponitur, verum ac venerandum Concilium, ex Ferraria, in Florentiam translatum, Græcorum & Latinorum, sub Eugenio IV, ubi inter Dogmata Fidei, traduntur hæc verba. *Firmiter credit, profiteretur, & docet sacrosancta Romana Ecclesia, neminem unquam ex viro seminaq; conceptum, à Diaboli dominatu fuisse liberatum, nisi per Fidem Mediatoris DEI & hominum, JESU Christi Domini nostri, qui sine peccato conceptus, natus & mortuus, humani generis, peccata delendo, solus sua morte prostravit & Regni celestis introitum, quod primus homo, peccato proprio, cum omni sua successione, prodiderat, reseravit. Hæc ibi. Quæ inducta sunt, ut appareat pro illo tempore quò res, in questione erat, Universalis Ecclesia, solum Christum excepit, ab originali pecca-*

peccato, quod non erat dicendum; si Beata Virgo quoq; excipienda esset. *Truculens Caietanus,*

Respondetur. Concilium Florentinum nihil decrevisse contrarium piæ sententiæ. *Probatur id multipliciter.*

*Florentinum
Concilium non
adversari
piæ senten-
tiæ demon-
stratur.*

Primò. Quia Patres Concilii Tridentini bene noverant, quid nam Concilium Florentinum decreverit, nec illi in materia Fidei, quidquam contrarium statuerunt, & tamen professi sunt & declararunt, non esse suæ intentionis comprehendere Beatam Virginem, in Decreto de peccato originali, sed observandas esse Constitutiones Sixti IV. plurimam favorabiles piæ sententiæ. Ergo patet in Concilio Florentino, nihil decretum fuisse, contra puritatem Virginis in sua Conceptione.

Secundò. Summi Pontifices, ut Sixtus IV. Innocentius VIII. Leo X. Adrianus VI. Clemens VII. Paulus III. Sanctus Pius V. Clemens VIII. Paulus V. Gregorius XV, Alexander VII. & alii impensè faverunt piæ sententiæ, ut constat ex dictis. Imò quidam eorum, ut notavi suprâ, totum ferè id, in Bullis suis tradiderunt, quod Concilium Basileense de Conceptione. Estne autem credibile, eos favisse illi sententiæ, cuius oppositum antea decrevisse, dicitur, Eugenius IV. cum Concilio legitimo Florentino?

Tertiò. Admisso interim, à Caietano allegata esse Verba Concilii Florentini, Vox illa *solus*, ut patet reflectenti, coniungitur cum subsequentibus verbis, nempe, *solus sua morte prostravit*: quod verissimum est. quamvis B. Virgo sic concepta, & nata sine peccato. Imò ut sapienter advertit, P. Nierembergus, in Exceptionibus Concilii Tridentini, c.

*Explicanda
verba Concilii.*

8. potius Immaculatæ Conceptioni favet Florentinum, cùm dicatur. *Solus Christus prostravit, & non dicitur. Solus Christus sine peccato Conceptus & natus.* Dixi. *admisso interim illa verba esse Concilii Florentini,* Nam non habentur in Definitione, nec in Decreto Eugenii IV, nec in Tomis Antiquorum Conciliorum, sed tantùm recens posita sunt in Bullario, sub nomine Bullæ Eugenii IV. contra Iacobitas, quæ ferè tribus Annis post Concilium finitum Florentinum, facta est.

PROPOSITIO XXX.

Opinio de Immaculata Conceptione debet esse probis Catholicis suspecta, utpote, quæ est approbata, à schismaticis in Concilio Basileënsi, inconsultè ac temerariè cudentibus novam ac insolitã determinationem, in qua DEUS permisit Concilium schismaticũ errare, quia sine probatione præsumpsit definire, Beatam Virgine sine labe esse conceptã.

Ita Gulielmus Estius in 3. Dist: 3. §. 3.

Concilium Basileæ celebratum, Sess: 36. quæ habita est Anno 1439. 17 Septembris ita decrevit. *Diligenter in-*

rer inspectis Auctoritatibus, quæ jam à pluribus annis, in pluribus relationibus, ex parte utriusq; Doctrinæ, coram hac Sancta Synodo, allegatæ sunt, aliisq; plurimis, super hac re visis, & maturâ consideratione pensatis, Doctrinam illam asserentem, DEI Genitricem Mariam præveniente & operante Divini muneris gratia singulari, nunquam actualiter originali subiacuisse peccato, sed immunem semper fuisse, ab omni originali culpa, sanctamq; & immaculatam, tanquam piam & consonam cultui Ecclesiastico, Fidei Catholicæ, rectæq; rationi & sacre scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam fore, tenendam & amplectendam, definimus, & declaramus, nulliq; licitum esse de cætero in contrarium prædicare, seu docere.

Basileensis
Concilio de-
cretum pro
Immaculata
Conceptione.

Michael Palacius in 3, distinct. 3. disput. 1. Manuel Rodericus Tono 1. qq, Regul. quæst. 58. P. Raynaudus in Tract. de Pietate Lugdunensi, & in suis Diptychis Marianis. & alii plurimi, sapientissimè notant, quòd post Decreta Sixti IV, à Concilio Tridentino approbata; item post Constitutiones Pauli V, Gregorii XV, & maximè Alexandri VII, quòd inquam Ecclesia Orthodoxa, illa omnia videtur tradere, de pia sententiâ, quæ tradita sunt de ea, in allegato Decreto Concilii Basileensis; Unde Estius arguendo erroris, temeritatis, & præsumptionis Patres Concilii Basileensis, ratione illius Decreti, eò ipso nimis inconsultè ac temerariè, arguit erroris summos Pastores Ecclesiæ.

Summi Pontifices idem videntur decrevisse.

NOTA imò. Multùm à vero deviat Estius, dicendo hoc Dogma novum esse. Vide sub Proposit. III. Ex ipsis etiam allegatis Verbis Decreti Basileensis, patet Estium gravi-

Decretum Concilii Basileensis factum est prævia magna deliberatione.

graviter falli, dum asserit, sine probatione, processisse Patres illos, ad determinationem. Constat enim in hac materia, institutum fuisse, accuratissimum examen; quadriennio enim antè, id est Annò 1435, Cardinali Arelatensi iniunxit Basildensis Conventus, ut diligenter procuraret per omnes Bibliothecas, ac singula Archiva Universitatum, Ecclesiarum, Monasteriorum, Regumq; ac Principum perquiri quoscunq; libros, scripta, Acta, Deliberationes, Decisiones publicas & privatas, in Generalibus studiis, & alibi de hac materia factas, easq; extrahi, & ad Synodum deferri, ut iis, adiuta, posset quæstionem hanc decidere. Ut testantur Acta Concilii huius, apud Spondanum Episcopum. Constat demum ex probatis Auctoribus, ut refert, P. Velasquez, quòd antequam illud Decretum formatum est, selectos esse duos Doctores, & Doctoribus, qui Concilio assidebant, quorum alter piam opinionem, alter contrariam propugnarent, cunctis argumentorum & Rationum momentis propositis. Disputarunt igitur singuli per octo continuos dies, sat fuscè, cuncta cuiq; sententiæ convenientia, deditq; initium dissertationi, P. F. Joannes de Montenegro, ex Ordine Prædicatorum, Vir apprime doctus, & magnæ in disputando Auctoritatis, (quo subinde Doctore, Concilium Florentinum in Disputatione cum Græcis, ab eximia Eius doctrinam, uti voluit) suamq; Opinionem proposuit, explicavit, & variis argumentationibus fulcivit. Sequenti verò die, Doctor Joannes, de Contreras, Canonicus Toletanus, piâ sententiâ dilucidè expositâ, & multiplici ratione communita, oppositis sibi Argumentis satisfecit, quo ordine alternativè servato,

toti

toti Octo dies, tam in disputando, quàm in scribendo, ut Patres Concilii, utriusq; sententiæ momenta, commodiùs perpendere, consumpti sunt. Re igitur maturè, & summa curâ examinata, formatum est Decretum suprà citatum.

NOTA 2dò. Decretum illud, fuit paulò post, scilicet Annò 1457. receptum, & observari mandatum, à Concilio Provinciali Avenionensi, cui interfuerunt tredecem Episcopi Galli, & duo Cardinales præsidebant. Circa idem etiam tempus, Regnum Valentia, ad Basildensis Concilii Decretum observandum se obligavit. Veritatem item illius Decreti comprobavit DEUS miraculis. Vide sub Propositione XVI. Præerat etiam tunc Concilio Basildensi, dñ illud Decretum formatum est, Ludovicus Alemanus, Archiepiscopus Arelatensis, Pio II, in sua Europa, c. 42. & Gvidoni Papæo laudatissimus, & ob multa miracula, Beatorum numero adscriptus diplomate Clementis VII, Annò 1527.

*A pluribus
receptum cõ-
probatumq;
est miraculis
decretũ illud.*

NOTA 3tiò. ex P. Vasquez Tom. 2, in 3. p. disput. 117. cap. 15. & ex aliis quibusdam Theologis Classicis, ut Bellarmino, Suarez. Quòd Concilium Basildense, sententiam suam de Immac. Conceptione B. Virginis, pro Articulo Fidei haberi noluit, solùm enim statuit, sententiam illam amplectendam esse, ut piam & consonam cultui Ecclesiastico, Fidei Catholicæ, scripturæ Sacræ, & Rationi. Porro idem statuisse Sixtum IV præcipuè verò Alexandrum VII, in comperto est.

PROPOSITIO XXXI.

Concilii Tridentini Patres, non fuerunt docti, qui declarârunt, Beatam Virginem non comprehendi in illa Propositione Universalis: Omnes in Adam peccaverunt. Ita Rhannus in Præfatione sua præfixa libro de Concept. Cardin. Turrecremata, ut præter alios refert Catharinus, in Prologo ad Iulium III, & Concilii Tridentini Patres.

PRæmitto. Annò 1545. sub Paulo III, inceptum est Concilium Tridentinũ, in illo, Sess: 5. quæ celebrata fuit, die 17. Mensis Junii, Annò 1546. Canone. 2. & 4. de peccato originali, hæc statuit. *Si quis Adæ prevaricationem, sibi soli, & non ejus propagini, asserit nocuisse, & acceptam à DEO Sanctitatem, & Iustitiam, quam perdidit, sibi soli & non omnibus etiam, eum perdidisse, aut inquinatum ullum, per inobedientiæ peccatum, mortem & pœnam corporis tantum, in omne genus humanum transfudisse, non autem & peccatum, quod mors est Animæ, Anathema sit: cùm contradicat Apostolo dicenti. Per unum hominem, peccatum intravit in Mundum, & per peccatum Mors, & ita in omnes homines Mors pertransit, in quo omnes peccaverunt. Hæc Concilium. Quæ sanæ verba, cùm semel &*

Tridentini
Concilii de-
cretum pro
Immaculata
Conceptione.

mel & iterum repetisset, statim in Beatam Virginem, mentis oculos reverenter intendens, disertis Verbis addit: *Declarat tamen hæc ipsa Sancta Synodus, non esse suæ intentionis, comprehendere in hoc Decreto, ubi de peccato originali agitur, Beatam & Immaculatam Virginem Mariam, DEI Genitricem, sed observandas esse Constitutiones, felicitis Recordationis, Sixti Papæ IV. sub penis in eis contentis, quas innovat. Hucusq; Concilium.*

NOTA. Concilii prædicti, Annò 1545 inchoati, Decreta omnia lecta sunt, in fine illius Concilii, Annò 1563. Iisq; subscripserunt omnes Patres, fueruntq; numero 255. Scilicet Legati 4. Cardinales, 2. Patriarchæ 3. Archiepiscopi 25. Episcopi 163. Abbates 7. Procuratores absentium cum legitimo mandato 39. Generales Ordinum 7. Qualiter verò quidam moliebantur impedire Declarationem illâ Tridentinam, impensè faventem piæ sententiæ; cur item in illa Sacrosancta Synodo, non est ultimatò definita sententia de Immaculata Conceptione. Vide sub Propositione XL.

Quidam Sabinus, Heracleæ Episcopus, hæreticus Macedonianus, non dubitavit olim, in cælum ponere os suum, Oecumenici Concilii Nicæni Sanctissimos & doctissimos Patres, appellando indoctos, ut refert Socrates in Historia sua Ecclesiastica lib: 1. cap, 5. Et en Rhamnus ille Thraso, impudenter ausus est renovare stolidum Judicium Sabini, dum Sacrosancti Concilii Tridentini sapientissimos Patres, quorum maxima pars, scriptis doctissimis, quæ existât, quantum doctrinâ, etiam Theologicâ valeret, exquisitè com-

De illius Concilii Patribus judicium Rhamni, à Veritate alienissimum & calumniosum est.

probat, vocat indoctos. Certè Concilium Tridentinum, & Sapientiâ, & Auctoritate, & consensu congregatorum, si ullum aliud, maximè constabat. Sanctus quoq; Carolus Boromæus Cardinalis & Archiepiscopus Mediolanensis, in eo plurimam operam dedit, ut iuxta hoc Sacrosanctum Concilium, quod Eius potissimum sollicitudine, iam tum fuerat absolutum, Ecclesiam sibi commissam componeret.

Quid secundùm rei Veritatem, de illius Concilii Patrum, Doctrinæ eminentiâ, Sanctitate, & studiorum ac virtutum eximiarum divitiis, inclytus Annò Christi 1581, in Anglia Martyr, Edmundus Campianus, Nostræ Societatis, censuerit, libeat audire. Is in libro ad Academicos, Ratione 4. loquitur sic. *Tridentina Synodus, quò magis in veterascet: eò magis in dies, eoq; perennius efflorescet. Bone DEUS! Quæ Gentium varietas? Qui delectus Episcoporum totius Orbis? Qui Regum & Rerumpublicarum splendor? Quæ medulla Theologorum? Quæ Sanctitas? Quæ lacrymæ? Quæ Ieiunia? Qui flores Academici? Quæ lingua? Quanta subtilitas? Quantus labor? Quàm infinita lectio? Quante Virtutum & studiorum Divitiæ? Augustum illud Sacrarium impleverunt? Libeat etiam audire eruditionis ac sapientiæ fanâ celebrem Sfortiæ Pallavicinum in Apparatu suo ad Historiam Concilii Tridentini cap. 1. Nullum (inquit) ex Conciliis, fuit Tridentinò Conciliò diuturnius tempore; amplius, Fidei dogmatibus ibi sanctis; morum mutatione, efficacius; obstaculis interpositis, magis arduum; & sedulitate in rebus discutiendis, accuratius.*

Miraris crudite Orthodoxe Lector & damnas haud dubiè, Rhamni illius stolidum Judicium de Patribus Concilii Tridentini, quòd eos vocaverit, non doctos, imò ut testatur Catharinus, locò Superiàs citatò, ausus est eos arguere immoderationis, audaciae ac petulantis inscitiae, ut qui, cum se noscerent, apud doctos Theologos minoris esse existimationis, istis novitatibus captarunt auram popularem, atq; ideo non veriti sunt facere verbum hac de re. Verùm nonne obstupesces & execraberis Eiusdem Rhamni, (aliàs Viri Catholici, ut se profitetur, ne dicam quid amplius) Propositiones, quæ in Rhamni Pro- Opere eius, cui Titulum præfixit de Universalì Corruptione positiones deo Generis humani. parte ista capite 9no. continentur. scilicet testanda.

1. Lutheranismus, à DEO permissus est exoriri, ad castigationem negligentiae summorum Pontificum, qui Assertionem Immaculate Conceptionis non eradicaverunt.
2. Non obstante Extravagante Sixti IV. vetantis notare hæreses alterutram partem: in hac controversia, tamen firmiter tenendum est, secundum fidem Catholicam, quòd B. Virgo sit concepta, in originali peccato.
3. Festum Immaculate Conceptionis, est inventum Saranen, ad bonos servos DEI, antiquæ Doctrinæ tenaces, fidei Sanctæ pugiles strenuissimos, divi persecutionibus insectandos.

Præstat Lacrymis ista diluere, quàm argumentationibus: imò merentur hæc, non calamum detergentem, sed fustuarium contudentem.

PRO.

PROPOSITIO XXXII.

Nulla affertur Ratio valida, imò nec ulla congrua, ut quis prudenter inducatur ad sentiendum, illibatam fuisse Conceptionem B. Virginis. *Ita olim communiter Patroni rigida sententia.*

*Argumenta
quinque con-
victiva.*

Nonne apud quemlibet Orthodoxum, veritatis Aman-tem, Argumenta validissima pro illibata Conceptione censenda sunt; quæ ex variis classicis Auctori- bus desumpta, breviter innuo.

*Primum Argu-
mentum con-
victivum pro
Immaculata
Conceptione
B. Virginis.*

*2dum Argu-
mentum.*

1. Quidquid publico ritu & solenni, *Universa Ecclesia Catholica* celebrat, non est falsum. Sed *Universa Ecclesia Catholica*, publico & solenni ritu, celebrat, B. Mariam fuisse præservatam à peccato originali. Ergo id non est falsum. Maior & Minor huius Argumenti constat ex dictis sub Propositione XXV. à folio 131. ad folium 139.

2. Si quaratur ex S. Augustino, quibusnam Argumentis, & motivis, tantus Vir, incredibili prudentia, ad iudicandum præditus, inductus est, ut relictò Manichæismò, Religionem Catholicam, multa licet summè ardua, ad credendum, continentem, amplecteretur? Respondet ipsemet in libro contra Epistolam Manichæi, quam vocant Fundamenti. cap. 4. *Multa sunt, quæ in Ecclesiæ Catholicæ gremio,*

me in-

me iustissime tenent: tenet Confessio populorum atq; Gentium; tenet Auctoritas Miraculis inchoata; tenet Auctoritas Sedis Apostolicae, cui pascendas oves suas, Dominus commendavit. Nonne prohibito etiam Conceptu Virginis, militat, & quidem accerrimè, consensus Populorum & Gentium? Omnium ferè doctissimorum, omnium Academiarum & Universitatum, in Orbe Orthodoxo? Vide sub Propositione XXVII. à folio 145. Nonne idem comprobat multitudo miraculorum, quorum aliqua supra innui sub Propositione XVI. folio 93. Tot item Bullæ & Diplomata Summorum Pontificum? & quid oro difficultatis est, in assentiendo piæ sententiæ, assenti dilectissimam DEI Matrem à Filio præservatam, ne unquam Dæmonis fieret mancipium?

Confirmatur. Quia propè omnium Fidelium sensus, & consensus, planè videtur demonstrare veritatem piæ sententiæ. Rectè enim nos admonet S. Paulinus Nolanus Episcopus Epistol. 4. p. 72. *Ut de omnium Fidelium ore pendeamus.* Nemini enim dubium est Ecclesiam Spiritu sancto regi, nisi quis fortè Christi non crediderit Evangelio; nam in eo promissus est Spiritus ipse Sanctus, Spiritus inquam veritatis, ut in Ecclesia maneat in perpetuum, & ut eam doceat, & ducat in omnem veritatem.

3. Ratio desumitur, ex Miraculis, & Revelationibus, pro eadem veritate, Vide sub Propositionibus, XVI. & XX. folio 93. & seq. item folio 115. & seq. 3^{ium} Argumentum.

4. In causis præsertim criminalibus, nulla Persona, multò minùs constituta, in eminenti aliqua dignitate, est condemnanda: nisi ex Probationibus luce meridiana clarioribus, 4um Argumentum.
planè

plana convincatur. Ut docent omnes Iuris consulti, & habetur lib. 5. ff. de Pœnis, & alibi. Sed nulla affertur Probatio, luce meridiana clarior, qua convincatur, B. Virgo, eminentissimæ dignitatis (quia DEI Mater) crimen mortale originale incurrisse, imò sunt argumenta validissima, pro illius Innocentia, ut constat ex dictis & dicendis in hoc Libro. Non ergo damnanda est, criminis mortalis originalis. Accusatore non probante, reus etiam vilissimus absolvitur, & Mater DEI, cui innocens non pronuntiatur, siquidem Accusator in probando deficit. At per impossibile, concedamus, æque validas esse Rationes, contra & pro innocentia Virginis, tamen cum certum sit, ut docent omnes Theologi, cum D. Thoma. 2. 2. q. 70. Art. 2. *In dubio, Iudex, facilius debet esse ad absolvendum, quam condemnandum.* Nonne Iustitiæ & pietati consonat, ut Mater DEI, & omnium nostrum, cum de originali culpa, certo non constet, à nobis absolvatur, non condemnetur?

sum Argu-
mentum Cõ-
stitutivum.

5. Qui est optimè affectus, erga Beatam Virginem, debet de Ea sentire & loqui quàm honorificè potest, & quantum per Ecclesiam licet. Quis enim eum censuerit optimè affectum, erga aliquem, qui si possit de eo bene sentire, & loqui honorificè, idè abiq; errore, & culpa ulla præstare possit, malit tamen tetram aliquam labem ei inurere, & de eo loqui spurca, aut indigna? Hoc, quod dixi, credo, nullus prudens inficiari potest. Sed ingens est decus B. Virginis, semper caruisse, non tantùm veniali peccatõ, verùm etiam multò magis, mortali originali, ut demonstratum
sub

sub Proposit: 2da. f. 23. & seq. Fas item est omnibus Fidelibus, tenere Eam, sine labe originis conceptam, docente Ecclesia, per Summos Pontifices, in illo Judicio, de B. Virgine, nullum esse erroris practici periculum, & eadem Ecclesia ad sic sentiendum, invitante Fideles, elargitione Indulgentiarum de Sacro Thesauro, in eam rem collata. Ergo sic tenendum.

Sapienter Franciscus à Penna Ordinis Prædicatorum, *Notabilis Ad-*
scripsit. *versio.* *Quid in nos admisit Sanctissima Virgo, ut de Ejus puritate non credamus, quidquid credi sine scrupulo potest? Et quia Sacrum Concilium Tridentinum Eam comprehendere, non vult in suo Decreto, de peccato originali, nec ego comprehendere volo. Videtur Propositione XXXII. f. 171. & sub Propositione XL.*

Jam insuper adjicio quasdam alias Rationes, sat validas, & multum congruas.

Rationes
Duodecim referuntur, quibus sat valide probatur B. Virginis immunitas à labe originali.

I. **P**otuit DEUS præservare Matrem suam à labe originali. Quæ enim in hoc implicantiâ? & decuit, ut id faceret. Decuit enim ut Mater DEI, non fuerit unquam rea æternæ damnationis, & Dæmonis mancipium. Decuit item, ut DEI Filius, Matri suæ, quam maximè diligebat, id beneficium præstitisset. Ergo tenendum est id præstitisse. Hoc Argumentum convicit Doctores Parisienses, ut illibatam Conceptionem B. Virginis tuerentur, desumptum est ex Subtili Doctore Scoto, qui in 3. Sent. Distinct: 3. q. 1. in favorem piæ Sententiæ, ait. *Si Auctoritati Ecclesiæ,*

Prima sat valida Ratio.

vel Autoritati Scripturæ non repugnat, videtur probabile, quod excellentius est tribuere *MARIÆ*. Sed B. Virginem esse conceptam sine peccato, non repugnat. &c. Ergo id illi attribuendum. Vide dicta de Subtili Scoto, sub Preposit. XVI. folic, 94. & seq:

Ratio 2da. II. Propter Dignitatem Maternitatis, Mater DEI, debuit esse Virgo Corpore, sine corruptione coniugali, sine motibus concupiscentiæ, sine labe originali; ut conceditur. Ergo multò magis propter eandem Maternitatem, debuit esse Virgo Mente, sine labe originali, quæ Virginitatem mentis corrumpit, maiusq; est malum, quàm corruptio coniugalis, quàm motus concupiscentiæ, & quàm culpa quæcunq; venialis.

Ratio 3tia. III. Propter eandem Dignitatem, non permisit DEUS corrumpi post mortem Corpus B. Virginis. Ergo multò magis non permisit corrumpi in vita animam Virginis, per labem originalem. Arcuit DEUS vermes à Carne Virginea; & ab anima Eius, non arcuerit stygium serpentem? Si abiit B. Virgo, in Montana cum festinatione, ut Sanctificaretur Joannes; Nonne congruum est censere, Spiritum S. venisse & festinasse ad Virginem, imò prævenisse, & præfestinasse, ut Sancta conciperetur?

Ratio 4ta. IV. Nullum unquam Privilegium & donum speciale concessum est, alicui puræ creaturæ, quod non sit etiam concedendum Matri DEI, nisi fortè conditioni, statui, naturæ, aut sexui repugnaret; præsertim si tale Privilegium concer-

nat

nat puritatem. Nam Deiparae puritas maxima est sub Christo DEO. Ut dicit S. Thomas 3. p. q. 27. Art. 2. ad 2. sed Angelis & primis Parentibus concessum est hoc donum, quod sint creati in statu gratiae Sanctificantis. Ergo multo magis Reginae Angelorum est hoc concessum. Et certè (ut bene arguit Catharinus Disput: pro Immaculata Conceptione B. Virginis, lib: 3.) Si B MARIA, quovis unquam fuisset maculata delicto, & posset aliquod murmur esse in Caelo; jure optimo data esset Angelis, multa conquerendi occasio, quod Eam sibi præpositam viderent, & ut Reginam venerandam, quam tamen, & peccato, & Diabolo, aliquando subditam considerarent; quin & ipsa Virgo nonnullo humili pudore suffunderetur, dum se impuram aliquando fuisse conspiceret, & beatos illos spiritus, puritate nituisse, quâ certè indecentiâ offuscaretur gloria Paradisi.

V. Illos quos DEUS eligit, ita præparat & disponit, ut ad *ista Ratio.* id, ad quod eliguntur, inveniatur idonei. ut loquitur S. Thomas, 3. p. q. 27. Art. 4. sed dignitas Maternitatis DEI, incomparabiliter excedit dignitatem omnium Angelorum; Unde S. Anselmus de Excellentia Virginis cap. 2. Hoc (inquit) solum de Beatissima prædicari, quod sit Mater DEI, excedit omnem altitudinem, quæ post DEUM dici, vel cogitari potest. Ergo si quidem Angeli fuerunt creati in statu gratiæ, multo convenientius fuerat, ut sic etiam crearetur Anima Matris DEI. Gloriatur Apostolus 2. ad Corinth: 3. quod se & alios Apostolos DEUS fecerit idoneos Ministros, novi Testamenti. Et gloriari non posset MARIA, idoneam se factam esse Angelorum Dominam?

Ratio 6ta. VI. B. Virgo omnes homines, uti cæteris Virtutibus, sic præsertim humilitate superabat. Ergo cum se nusquam peccatricem dicat, ne quidem in suo Cantico, ubi exponit suam indignitatem; *Respexit humilitatem Ancilla suæ*; apparet semper immunem eam fuisse ob omni labe. Maximè cum certum sit, in illis verbis, B. Virginem exercuisse Actum perfectissimæ humilitatis: Maior autem est humilitas, confiteri indignitatem moralem, qualis est ortus cum labe originali, quàm confiteri se esse creaturam & Ancillam DEI.

Ratio 7ma. VII. Primus homo ex terra, eaq; nondum maledicta, ab ipso DEO conditus fuit, non è concubitu Maris & fæminæ generatus. Ergo etiam Christus Dominus, qui similiter non ex concubitu Maris & fæminæ, sed operâ Spiritus S., formandus erat; ex terra non maledicta, id est ex Matre Virgine, quæ omnis maledictionis, proinde & omnis noxæ etiam originalis expers, formatus est. Hac paritate usus est, & S. Andreas Apostolus, ut legitur in Historia vitæ Eius.

Ratio 8va. VIII. Gratia Sanctificans, seu Filiatio DEI adoptiva, est impossibilis, cum quovis peccato gravi. Ergo multò magis Maternitas DEI, etiam cum originali; Utiq; enim Mater vera & physica, plus diligitur, quàm filius, solùm adoptivus? Proinde Maternitas vera physica, naturalis, longè æstimabilior est, quàm filiatio DEI adoptiva. Sicut præstantius est esse, Matrem naturalem Regis, quàm esse filium adoptivum Regis.

Ratio 9na. IX. Redemptio præservativa, est multò perfectior Redemptio
ptio

ptione curativâ, ut patet: à pluribus enim liberatur, qui non permittitur peccare; nam liberatur à culpa Actuali, à pudore, & ab irreparabili iactura perfectæ innocentia, à quibus non liberatur is, cui post lapsum, culpa remittitur: quia semel admisso peccatô, semper verum est dicere, peccavit, innocentiam perfectam non habet, habet materiam pudoris. Ergo Christus Dominus, utpote perfectissimus Redemptor, circa aliquam creaturam, exercuit Redemptionem illam præservativam; Quam verò, hac excellenti Redemptione, à peccato liberaret, si non Matrem suam?

X. Magister Petrus Aureoli in Tract: de Concept. B. Vir- *Ratio 10ma.*
ginis, sic argumentatur. *Inveniuntur, & inventi sunt, qui fuerunt vasa iræ perpetua, & erunt; ut concepti in originali, nec baptizati, addiderunt blasphemias Actuales, & in illis defuncti, perpetuò damnati sunt. Inveniuntur & alii qui fuerant vasa iræ, deinde misericordie, ut sunt baptizati. Ergo reperiri debet, extremum alterum excellentius, quod videlicet sit aliquod vas misericordie DEI perpetuum. Quod nunquam fuerit defacto Vas iræ; præsertim cum DEUS ad misericordiam pronior sit, quàm ad iram. Unde si invenitur vas aliquod iræ perpetuum, magis decens est, & rationabile, quòd inventum fuerit aliquod misericordie Vas eternū. Nec valet si quis diceret, quòd tale Vas fuit Christus; nam ipse, misericordiâ non indignuit, cum miseriam peccati non habuerit, nec habere debuerit de jure, nec de facto, cui oportuerit misereri. MARIA verò, etsi defacto non habuerit, tamen habuisset, si non fuisset præventa.*

xi. Argumentum desumptum ex Sapientissimo Patre Hieronymo Baptista de Lanuza, Ord: Prædicat: [Si hæreticus

Ratio 11ma.

vel

vel infidelis mulierem, Catholicam gravidam, idcirco interficeret, quòd Christiana sit, fætum verò in utero latentem, ne Christianus sit is ipse infantulus, Sanctus & Martyr esset. Potest contingere, ut aliquis hostis Christi, fætum huiusmodi occidat in utero Matris, in ipso instanti; vel imediatè, postquam fuerit animatus; puellus iste posset Virgini obicere, se perinde, ac illam, leviter peccatò originali laborasse. &c. Proinde ut verificetur, Supremam Dominam hanc, ceteros omnes, Sanctitate superasse, par est asserere, Eam Privilegiò singulari in gratia & sine peccato conceptam fuisse.

Ratio 12ma.

XII. *DEUS plus dilexit B. Virginem, quàm omnes creaturas,* ut docet S. Thomas in 1. dicit: 17. q. 2, Art: 4. & ex sententiâ omnium Theologorum asserit Magnus Suarez Tomo 2. 3. p. Disput: 18. *DEUS plus amat solam B. Virginem, quàm reliquos omnes Sanctos.* Ergo Eam DEUS ab omni peccato præservavit. Nos qui diligimus B. Virginem, utriusq; in nostra potestate fuisset, præservassemus Eam à lapsu originali? negabimus id, Matri suæ dilectissimæ, præstitum à Filio DEI, vero DEO, qui dedit Præceptum de honorandis & amandis Parentibus? Utriusq; ille filius esset reprehensibilis, qui videret suam Matrem in Captivitate, abducendam esse, & non impediret, cum posset. Nec in cuiusmodi Filio esset Amor efficax intensus; Is enim ex natura sua, est impeditivus, omnis gravis mali moralis ab objecto amato.

Vide & Rationes comprobativas eiusdem Veritatis sub Propositione VIII, & X, à fol: 51. & fol: 71.

Sed

Sed forte obiiciet quispiam in contra. Si à vero non deviat pia sententia, cuius præcipuus ac maximus vindex fuit Subtilis Doctor, Joannes Duns Scotus, qui tantam illi sententiæ, doctrinæ suæ Auctoritate, fidem comparavit, quantam nullus alius, ante vel post ipsum, omnibusq; ferè Theologis, Immaculatae Conceptionis propugnandæ Auctor existit. ut scribit, Pater Ferdinandus de Salazar in sua Defensione, c. 42, sæculo 14to. Si inquam Scotus, tantus Propugnator fuit illius sententiæ, ut dicitur, piæ & veræ; tunc non permisisset DEUS, Eum tam miserabili & horrenda morte extingvi. Referunt enim nonnulli, ut Paulus Jovius, in libro cui Titulus, *Elogia Doctorum Virorum*. impresso Antverpiæ, Annò 1557. & ex eo, Abrahamus Ezovius, & alii quidam; quòd scilicet Scotus comitiale morbum passus, existimabatur esse mortuus, & à suis discipulis, & Religiosis, in Conventu Colonien-
 sepultus est vivus: Interea dum ad se rediit, implorata frustra ope, magnis è tumuli fornice clamoribus, allisit caput, ac præ rabidè manus sibi voraverat, ut postea deprehensum est, tumulo referatò. RESPONDETUR. Esse merum Commentum, quod citati Auctores hoc in passu referant. Huius ipsius sat convictivæ Rationes afferuntur hæ.

1. Quia, cum sepultus fuerit in ingressu Sacriarii, si clamavit adeo, (ut dicitur,) itane omnes Religiosi, quorū tunc supra ducenti, in illo Conventu habitaverant, surdi fuerunt? ut opem implorans magnis clamoribus, non sit auditus? Si audierunt; quanta eorum inhumanitas & crudelitas in illum ingeniorum Phænicem, & suum Doctorem præcipuum negata opitulatione? Nunquam item in

Rejicitur narratio, utpote conficta de violenta morte Scoti Doctoris Subtilissimi.

Illorum Patrum Ecclesia, sepulchra fuerunt concamerata, sed effossæ terræ mandabantur mortui: obrutus autem terrâ, quomodo clamaret?

2. Quia Colonia, ubi Marianus Doctor Scotus vixit, & sepultus, consuetudo est apud Patres Franciscanos, etiam per totum Ordinem observata, non sepelire mortuos, nisi die sequenti, post Missam Requiem pro mortuo cantatam; per quod spatium, si aliquis non esset verè mortuus, sed à se tantummodo alienatus, certè rediret ad se. Usus item est apud eosdem Patres, cadaver asseri impositum, eidem alligare; unde non posset moveri ad dictas Actiones.

3. Quia per ducentos à morte Scoti Annos, non tantum illius Scriptorum, Historicorum, nec non Æmulorum, & potenter adversantium Scoto, in suis scriptis meminit huiusmodi facti; sed etiam, qui eodem sæculo & sequenti à morte Scoti scripserunt, honorificentissimè meminerunt Scoti, inter alios Antonius Andreas, Scoti æqualis, ad finem 12 Metaph: allegans Scotum iam vita functum ait: *Cujus fama & memoria in benedictione est.* Primumque Epitaphium, quod fuit politum supra sepulchrum huius Magni Doctoris, brevi post eius obitum fuit sequens, scriptum conformiter, ad simplicitatem illius temporis.

*Clauditur hic rivus, fons Ecclesiæ, via, vivus,
 Doctor Justitiæ, studii flos, Arca Sophiæ.
 Ingeniò scandens, scripturæ abdita pandens;
 In teneris Annis fuit. Ergo memento Joannic.*

Hunc

*Hunc DEUS ornatum fac cælitus esse beatum
Pro Patre translato, modulemur pectore grato
Dux fuit hic Cleri, Claustri Lux, & Tuba veri.*

ACCEDIT. Quod Paulum Jovium, Scriptorem fuisse sæpè nugivendum & impostorem, multa Viri gravissimi questi sunt, quos inter Justus Lipsius 1. Politic. c. 9. Possavinus lib: 16. Bibliothecæ c. 4. Azorius lib: 6. de gestis Emanuelis Regis Lusitaniæ, P. Raynaudus & passim alii. Jovius ergo, sive innata fingendi libidine, sive implanatus ab aliquo cuius intererat, Scotum denigrare, ea de Scoto chartis illivit, quæ nulli retro scriptori comperta fuerunt.

Commentum item merum est, eundem Scotum morbo comitiali laborasse.

Fundamentum verò fabellæ de Scoto excitatæ, non improbabiler affertur hoc. Trithemius in Chronico refert de Gereone Archiepiscopo Colonia, homine Sanctissimo (cuius electioni Pontifex per Angelum monitus, annuit) quod fuerit sepultus vivus, à Diacono Valaramo ambiente eundem Archiepiscopatû, dum in extasim raptus, mortuus esse videbatur. Egit postea penitentiam Valaramus pro hoc Sacrilegio & veniens Romam, absolutus est à Pontifice, sub ista conditione, ut vel novum fundaret Monasterium, vel vetus aliquod collapsum restauraret pro penitentia, quod ille fecit, restaurando Monasterium S. Martini Colonia, & annuis redditibus dotando, propter sustentationem Religiosorum, qui appellabantur de Scotia, Probabile itaq; est,

quod istæ narrationes confusæ, hoc est de persona sepulta viva, de Religiosis de Scotia, conflaverunt fabulam istam, de sepultura & morte Joannis Duns Scoti; Qui susceptis summa cum devotione Ecclesiæ Sacramentis, obiit Colonia, Anno Christi 1308. die 8va Novembris, nondum expleto Anno ætatis suæ 34to.

PROPOSITIO XXXIII.

Summi Pontifices in favorem illibatæ Conceptionis non sunt locuti dispositivè, quasi ita sentirent, sed tantum locuti sunt recitativè, id est, ad pietatem, vel ad Opinionem aliorum loquebantur. Ita Libellatores Romani. Nemine Libellatorum horum quidnam intelligatur. Vide in Prologo fol. 3.

*Autbores di-
ta Propositi-
onis non rectè
assumpserunt
officiū Inter-
pretis vel Di-
vinatoris.*

Quis Libellatores illos constituit Interpretes, vel fecit Divinatores mentis Summorum Pontificum? Et certè, quoniam fundamento id asserere audent, quod Summi Pontifices usurpaverint verba destituta sensu proprio, vel ea protulerint instar Personarum nullo sensu informatarum? De quo Tribunali dicitis hanc sententiam, Libellatores in tot & tantos Summos Pastores Ecclesiæ? Præsumptione videlicet Cordis vestri: altum Tribunal, sed ruinosum. Item

Item. Nonne sine ullo fundamento, illa interpretatione Libellatorum admitta, posset pariter dici. Summos Pontifices, & S. Thomam, aliosq; Doctores in favorem illibatae Nativitatis Beatæ Virginis, nec non in favorem eius vitæ Sanctissimæ, non esse locutos dispositivè, quasi ita sentirent. Scilicet B. Virginem natam esse sine peccato originali; nec ullum unquam commississe peccatum veniale; sed tantùm locutos recitativè, id est, ad pietatem, vel ad opinionem aliorum?

Bene etiam urget P. Velasquez; Mirum (inquit) est, videri Libellatores istos in verbis apertis, planis, & in manifestum sensum exeuntibus, divinare: an cum intentione, an verò præter intentionem à Pontificibus dicantur. Etenim si hominem, liberè ambulantiem, comedentiem, loquentem, semper credimus ex intentione, scientia, & approbatione voluntatis, ambulare, comedere, & loqui; qua Ratione tot Summos Ecclesiæ Pontifices, qui non nisi ordinatissimè & ex rationis præscripto, agere & loqui censendi sunt, in re adeo gravi arbitramur sine intentione, Scientia & voluntatis approbatione, fuisse locutos? ut non tam veritati, quàm gratiæ humanæ darent, quod vocetenus sine sensu enuntiabant, Summum Pontificem Alexandrum VII in sua Constitutione multùm favorabili Illibatae Conceptioni B. Virginis non tantùm dispositivè, sed dispositissimè esse locutum, patet evidenter ex *Adversione* 2, quæ habetur ad finem libri huius pagina VI.

PROPOSITIO XXXIV.

A Summis Pontificibus utraq; Sententia, in hac Controversia, est ut probabilis declarata & confirmata. *Ita Libellatores.*

Hæc Propositio. Improbabile est Deiparam esse in peccato Conceptam. *Damnata est, ab Alexandro VII. Ita Caramuel in Apologemate de Probabilitate contra Fagnanum, num: 219.*

Utraq; dicta Propositio nulli innitur fundamento.

Nullus Romanus Pontifex Opinionem, Sententiæ piæ oppositam, esse probabilem declaravit & confirmavit. Ut sapienter annotârunt, Franciscus Suarez Tomo 2. in 3. p. disput: 3. Sect: 6ta. Cardinalis Nitardus, Examin: Theolog: p. 1. §. 8. Thyrsus Gonzales, Disput: 2, Raynaudus Tomo 7. in Diptichis Marianis p. 2. puncto 2. num 49. ubi ait. *Non urgeretur Scitis Pontificum, qui affirmaret, Sententiam, qua Conceptioni B. Virginis affricatur originale peccatum, non esse piam, vel non esse nunc etiam probabilem.* Magnus vero Suarez, qui obiit Anno Christi 1627. longè antè, quàm edita esset Constitutio Alexandri VII summè favorabilis piæ Sententiæ, locò supra citato scribit. *Opinio de Conceptione maculata, nulli vel firmo, vel satis apparenti fundamento inniti potest.*

Nullibi etiam Alexander VII damnavit supra nominatam Propositionem, Exhibeatur Bulla vel aliquod Decretum Romanum.

PRO-

PROPOSITIO XXXV.

Officium Leonardi Nogarolis, editum, in quo clarissimè & pluries Conceptio Beatæ Virginis, sine macula fuisse, asseritur, non fuit Sixti IV Pontificis Auctoritate munitum, sed privati cujusdam Doctoris pietate editum: jussu verò Pii V. expunctum est ex Breviario, ut sic Pontifex, aliquomodo derogaret Conceptioni Immaculatæ. Ita nonnulli Patroni rigide Opinionis asserunt apud P. Velasquez libi 4. de MARIÆ Immaculatè concepta, dissert. 3. Rationes illius expunctionis plurimum exultarunt; ut refert idem Eruditissimus Pater.

Videntur hi fuisse ex eorum numero, qui oculos habent & non vident, vel de quibus S. Hieronymus lib: contra Lucif: c. 4. Solent (inquit) oculis clausis denegare, qui non credunt factum esse, quod nolunt. Nam utiq; in Sixti erronea est. IV Bulla, quæ edita Anrò 1476, & incipit. Cùm præexcelsa leguntur hæc. Auctoritate Apostolica, in perpetuum valitura

*Prima pars
35 Propositio
nis patenter*

ura Constitutione, statuimus & ordinamus, quòd omnes & singuli Christi Fideles, utriusq; Sexus, qui Missam & Officium Conceptionis Virginis ejusdem gloriosae, juxta piam & laudabilem Ordinationem dilecti Filii Magistri Leonardi de Nogarotis, Veronensis, Notarii nostri, & quae desuper à nobis emanavit, Missae & Officii Ejusmodi Institutionem in die Festivitatís Conceptionis Eiusdem Virginis MARIAE, & per Octavas ejus, devotè celebraverint & dixerint, Indulgentiam & peccatorum remissionem consequantur. En clarissimè Sixtus Pontifex Apostolica Auctoritate, Officium Leonardi recitandum Fidelibus proposuit. Idem facit in Extravaganti Gravè nimis. Edita Annò 1483.

NOTA. In primis Vesperis illius Officii, ad secundum Psalmum, decantatur hæc Antiphona: *Tota pulchra es MARIA, & macula originalis non est in Te.* Item in Oratione, quæ in Officio illo, & in Missa, dicenda proponitur; Quam Pontifex Sixtus IV, à seipso dicit emanasse, sunt hæc: *DEUS qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio Tuo habitaculum preparasti; presta, ut sicut ex morte Filii Tui provisâ, Eam ab omni labe preservasti, ita nos mundos ad Te pervenire concedas.*

Nec 2da pars ejusdem Propositionis substitit.
Ad 2dum. Quidpiamne Sanctitati Visitationis, Beatæ MARIAE Virginis, nec non Divorum, Augustini, Domini, Josephi, Francisci de Paula, Catharinæ, Ursulæ, & Benedicti, derogavit Pius V, eò, quòd prædictorum Sanctorum Officia propria, iussu ipsius expuncta fuerunt ex Brevariario, aliâq; substituta?

Non leguntur exultasse Patroni minùs piæ Sententiæ,

ex eo, quod idem Pius V, ex Breviario, Festum Præsentationis B. Virginis expunxerit: & cur tripudiant, quod sustulerit Officium Nogarolicum?

Nota Primò. Communiter solet dici, Pium V, ut se Revelationi, Helvino Abbati, tempore S. Anselmi; factæ, (vide sub Propositione XXV, fol: 139) conformaret, instituisse, ut Officium Immaculatæ Conceptionis esset idem, quod in die Nativitatis B. Virginis, mutato solummodo Nativitatis nomine, in nomen Conceptionis; Licet autem sustulerit Officium Nogarolicum, quod fuerat approbatum à Sixto IV. & ferè à cunctis, per Annos ultra centum recitatum: concessit tamen omnibus Religiosis Minoribus, Divi Francisci Alumnis, utriusq; Sexus, ut illud retinerent in suis Breviariis, & defacto hucusq; ab illis recitatur & cantatur.

NOTA 2dò Ex Bibliotheca Scriptorum Societatis JESU; Cùm Pius V. ex Breviario, Festum Præsentationis, tanquam minus antiquum expunxisset; P. Franciscus Turrianus Soc: JESU, ex recondito suo Antiquitatis penu, vetustissimos Auctores, Græcos & Latinos deprompsit, Eorumq; testimoniis probavit, Festum Præsentationis diem, Veteribus atq; Sanctissimis Patribus, & olim cognitum & laudibus celebratum fuisse: Itaq; exquisitâ, & maxima in Beatâ Virginem devotione perfecit, ut festus dies iam obolitus, in usum revocaretur, atq; Ecclesiæ Catholicæ restitueretur. Quam eius pietatem Sanctissima Virgo gratam habuit, & (ut par est, credimus) in ipsomet Festo die, quem ipse tanto conatu defenderat, ut ad felicem vitam commigraret, impetra-

*P. Turrianus
S. J. effecit,
ut restitueretur
Festum
Præsentationis
Beatæ
Virginis.*

petravit suis precibus. Obiit Annò 1584. Novembris 21.

NOTA 3to. P. Joannes Absolon, è Societate JESU, Sacrae Theologiae Doctor, in suo pererudito libro de Immaculata Conceptione, impresso Pragae Annò 1717. habet hæc: *Ut quavis feria sta, que quidem impedita non sit, ex Apostolica concessione recitare possimus Officium Sanctissimi Sacramenti, Austriacæ Caroli VI, Augustissimi Imperatoris pietati debemus. Et erit tempus (ita augurari licet) quòd Ejusdem Pii, Felicis, invicti Caesaris precibus, hoc dabit Christi Vicarius, ut Officium Nogarolicum de Immaculata MARIE Conceptione, quovis non impedito Sabbatho, dicere libeat omnibus, quos DEUS Austriacis Fascibus subjecit. Libet addere: quin etiam aliis, extra Fasces Austriacos constitutis.*

NOTA 4to. Jactabant nonnulli Officiam parvum Immaculatae Conceptionis, prohibitum esse recitari.

*Officiū illud
ab Innocentio
XI confirmatum est.*

Verùm piūssimus Leopoldus Imperator, literis suis datis, ad Innocentium XI. effecit, ut illud confirmaret Pontifex, per Breve Apostolicum datum Romæ 18 Decembris, Annò 1678. Libeat audire ipsum Breve Apostolicum. Superioribus mensibus prohibitum fuit, (à Magistro S. Palatii) Officium quoddam, de Immaculata Conceptione B. Virginis, quia Indulgentiam Apocrypham continebat, & falsò asserbatur, à felicis memoriæ, Paulo V. Prædecessore nostro, approbatum fuisse - sub ea autem prohibitione, non comprehenditur illud Officium, quod ab Antiquissimo tempore, hujus Sanctæ Sedis permissu, in Ecclesia recitatur, neq; enim minuere, ullo pacto volumus Deiparæ cultum, sed potius, quò ad ejus fieri poterit, augere & amplificare.

ficare. Hæc habuimus quæ ad Tuas literas, eo super argumento responderemus: Omnia verò fusiùs cognosces à viva voce Venerabilis Fratris Francisci Archiepiscopi Thessalic: Nuncii Nostri. Egregio interim zelo quem eadem literæ declarant, debitas tribuimus laudes ac Majestati Tuae Apostolicam Benedictionem amantissimè impertimur.

NOTA 5ta. Ex P. Velasquez libro 4. Dissert: 9. Alphonsus Rodriguez Soc: JESU, admiranda Sanctitate, & ^{Alphonsus Rodriguez S. J.} prodigijs conspicuus, cum è B. Virginis imperio, (ut opinio ^{Cultor infans, Conceptionis Immaculate.} fert) eas preces scripserit, quibus eam quotidie salutare consueverat, inter eas signatè conscripsit *Sanctissimum Officium purissimæ, & Immaculatæ Conceptionis Deiparæ.* addens duodecem *Pater noster,* & duodecem *AVE MARIA,* quæ numerum 24. complebant, aecommodata 24. horis diei ac noctis, in honorem purissimæ Conceptionis, ut Virgo quavis hora dignaretur precari Filium suum, ut eum à peccato liberaret & præservaret. Hic ille est Rodriguez Societatis Nostræ Coadiutor, qui dicere solebat (ut etiam annotavi supra sub Proposit: XXVII fol: 131) hanc unam inter cæteras esse causam institutæ Societatis à DEO per B. Ignatium, ut Immaculatam Conceptionem Deiparæ, omnium doctrinæ, tum Eloquentiæ copia tueretur, & quo ^{diffusa est} Orbe toto disseminaretur, atq; evulgaretur.

Bb

PRO.

PROPOSITIO XXXVI.

Juxta Pium V. Sententiã de Immaculata Conceptione, est minùs probabilis, & minùs fundata & solida. Ita asserit Gulielmus Estius in 3. Dist. 3. dicitq; id ipsum constare ex Bulla Pii V. edita Annò 1570. quæ incipit: Super speculam.

S. Pius V. favet piæ sententiæ.

Sed nihil tale continetur in illa Bulla, ut legenti eam, patebit. Certum autem est, quòd dictus Pontifex, in ea ipsa Bulla, quæ incipit. *Super speculam*, firmum atq; ratum esse voluerit, quidquid in favorem piæ sententiæ, tam Sixtus IV statuit, quàm Concilium Tridentinum declaravit, addita illa favorabili clausula: *Ac si ea, de verbo ad verbum inserta essent*. Certum item quòd in Officio Conceptionis, à Pio V, in Breviarium Romanum inducto, in Responsorio octavo dicatur. *Sancta Conceptio*. Ergo est Immaculata. Vide sub Proposit: XXIV. f. 129. Certum item, quòd tam ille, quàm Gregorius XIII damnaverit in speciali Bulla Propositiones 79. Michaëlis Baji, inter quas est & hæc: *Nemo præter Christum est absq; peccato originali. Hinc B. Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum, omnesquè Ejus afflictiones, in hac vita, sicut & aliorum Iustorum, fuerunt ultiones peccati Actualis, vel originalis.*

Non

Non diffiteor tamen, in illa Constitutione Pii V. *Super speculam*, prohiberi Disputationes de Conceptione, sermone vulgari & ad populum. *Statuimus* (inquit) & *ordinamus*, ac per Apostolica scripta mandamus, quatenus nemo, cujuscunque Ordinis, Gradus, Conditionis, vel Dignitatis existat, in popularibus Concionibus, vel ubicunq; promiscua Virorum ac mulierum multitudo convenire solet, de hujus Controversie alterutra parte disputare, rationibus vel Doctorum Auctoritate, asserendo propriam Sententiam & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa questione, cujusvis pietatis prætectu, vulgari sermone, scribere vel dictare præsumat. Qui contra fecerit, suspensionis penam à Divinis absq; nova declaratione, ipso facto incurrat, si modo fuerit in Sacris constitutus, & quocunq; præterea gradu, sive Dignitate vel Administratione fungatur, illis omnibus sit ipso Jure privatus.

Hæc tamen prohibitio, videtur abrogata, per contrariam communem praxim non insciis, nec invitis, Summis Pontificibus, Successoribus Pii V, qui obiit Annò 1571; post obitum enim eius non invita Romana Sede, in Regnis & Provinciis Catholicis, tam in Concionibus popularibus, quàm in libris plurimis, vulgari idiomate impressis, Immaculata Conceptio propugnabatur, & opinio contraria potenter impugnabatur. Certum verò est, quòd Gregorius XV, Anno 1622, & Alexander VII, Annò 1661 districte præceperint, ut nemo, neq; in sermone & scriptis audeat asserere, B. Virginem esse in peccato originali Conceptam, huicq; præcepto ubiq; & semper obtemperatum est.

PROPOSITIO XXXVII.

Universus celebris Ordo Sancti Domini-
nici, acerrimè semper impugnabat
Illibatam Conceptionem Beatæ Virginis.

Ita quidam minus eruditi & minus oculati.

Propositio prædicta, à vero longissimè aberrat, & de Eccle-
sia orthodoxa in terris militante, semper optimè merito Præ-
dicatorũ Ordini clarissimo, iniuriosa est. *Clarissimo* inquam,
ex hoc enim Sacro Ordine euecti ad Summum Pontificatum,
Innocentius V, Benedictus XI, S. Pius V, Benedictus XIII,
(qui felicissimè Ecclesiam Sanctam nunc regit: utinam &
diutissimè!) Numerando verò ad Annum 1719, ad Pur-
puram Cardinalitiam assumpti sunt 45, ad Archipræsuleas
Infulas 119: ad Episcopales 762. Dixi *Propositionem præ-*
dictam, iniuriosam esse; idq̃ ipsum Probatur.

Primò enim, illi qui ex hoc celeberrimo Ordine in
Album Sanctorum; ritè à Summis Pontificibus relati
sunt; propugnârunt Illibatam Conceptum B. Virginis.
S. Dominicus, qui splendore Sanctitatis ac doctrinæ,
Gentes ad Christianam pietatem, tum per se, tum per sui
Ordinis Socios inflammabat, (per eosq̃ hucusq̃ intensè
inflammata) in confirmationem Immaculatæ Conceptionis, in-
signe

*Illibatæ Con-
ceptionis B.
Virginis tue-
tur S. Domi-
nicus & alii Sa-
cti ex hoc Sa-
cro Ordine.*

signe patravit miraculum. Lege illud supra sub Propositione XVI, folio 102. & seq: Libro item de Carne Christi cap. 17. scripsit. *Sicut primus Adam, fuit ex terra Virgine, & nunquam maledicta, formatus: ita decessit in secundo Adam fieri.* Idem Sanctus, cum suis primis Discipulis, solennitatem Conceptionis B. Virginis, 8vâ Decembris celebrabat: ut constat ex Antiquissimo Ordinis huius Martyrologio, Annô 1254. conscripto, & ex aliis Martyrologiis postea impressis, præsertim Annô 1579; iussu Stephani Caballi, Generalis 48, Ordinis Prædicatorum. Et Raymundus Lullus in Prologo Tractatus de Conceptione, testatur: Annô 1250, Festum Immaculatae Conceptionis fuisse à Patribus Dominicanis celebratum in Galliis: additq̃, Patres Dominicanos, ab exordio ferè sui Ordinis usq̃ ad Annum 1387, & ita Annis centum triginta tribus, celebrasse solennitatem Conceptionis, quam postea in Sanctificationem commutârunt; Teste Spondano Episcopo Appamiarum, ad Annum 1387mum, Ambrosio Catharino, aliisq̃, de quo vide Eruditissimum Petrum de Alva in funiculis Nodi indissolubilis folio 107. Proculdubio igitur S. Hiacyntus ab ipsomet S. Fundatore in Ordinem assumptus, Annô 1218, Purissimam Conceptionem B. Virginis etiam celebrabat; idem dicendum de S. Petro Martyre eiusdem Ordinis, qui proximus fuit temporibus S. Domini, utpote in odium Fidei Sanctæ, interemptus An: 1260.

S. Raymundus de Pennafort, qui obiit Annô 1275, sapius à Cathedra, præsertim in Ecclesia Hispalensi, Annô 1260 deprædicabat illibatum Conceptum B. Virginis, ut testatur Palau & Alvarus Pizarus, aliisq̃. S.

S. Thomam in nostris militare Castris, deductum supra sub Propositione X, & XI. folio 65, & 79.

S. Vincentius Ferrerius (obiit is Annô 1419) in Codice Summæ S. Thomæ ad 3. p. q. 21. Art: 2, ad 3. sua propria manu in margine adscripsit. *B. Virgo fuit immunis à peccato originali & actuali.* Exstat de his verbis & Annotatione S. Vincentii, ex Originali descriptis, publicum & Authenticum instrumentum, Annô 1652, die 21 Novembris confectum in Civitate Alcaniz Regni Aragoniæ, totumq; legi potest apud Patrem Joannem Nierembergium in Exceptionibus Concilii Tridentini fol: 207. Vide alios Textus huius Sancti comprobativos eiusdem Veritatis sub Propositione V, fol: 37,

S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus, qui obiit Annô 1459, neutri placito fixè adhæsit hac in parte. Unde pro rerum occasione, utrumlibet obiter admittebat, aut non respondebat, ut deducit P. Nierbergius in Dissert: Epistolicis, Epist: 4. ubi etiam in favorem huius Mysterii, adducit verba huius Sancti, desumpta ex 4. p. c. 13. §. 4. *Ostenditur* (inquit S. Antoninus, explicando verbum Salutationis Angelicæ, AVE) *ex hoc verbo, singularitas MARIÆ, sibi enim soli congruit hoc verbum AVE, quod derivatur ab illo, quod est sine Ve; hoc est sine Veh. Veh autem importat miseriam, nulla autem pura creatura est, quæ sit sine ve, nisi Vago MARIA.*

S. Pius V. (qui obiit Anno 1572) confirmavit Extravagantes Sixti IV & novas indulgentias concessit, qui bene
erga

erga Conceptionem B. Virginis affecti essent. Vide dicta sub Propositione XXXV, fol: 191. & XXXVI. folio 194.

S. Ludovicus Bertrandus (qui obiit Annò 1581) in sermone de Purissima Virgine, quem Valentiz habuit, in 4. parte ait. *Minimè existimandum est, Conceptionem Domine nostre, in generatione, aut organizatione Corporis, sed in infusione, ac unione anime ad idem consistere, per quam integra ejus Persona, ac suppositum, ex Anima & Corpore conflatum, conceptum evadit. Quoniam autem in hac infusione, quando Anima, Corporis possessionem primùm adivit, nullius peccati originalis sorde fuit conspurcata, cui reliquorum Anime in primo momento, quo Corporis contubernium agnoscunt, infeliciter subiiciuntur, ideo Jure optimo de B. Virginis Conceptione Festum celebramus. Hæc sanè Domina, singulares prerogativas, ac cumulatissima Privilegia, in die sue Conceptionis recepit; quorum primum maximum est gratiæ beneficium, quòd in sua Conceptione ab originali labe, præservata fuit. Vide plura de hoc Sancto, sub Propositione V. fol: 36.*

Annumerari his potest & Albertus Magnus qui obiit Annò 1280. Vide sub Propositione V, folio 37, & sub Propositione X. folio 74.

2dò. Propositio 37ma rejicienda etiam ex eo est, quia licet nonnulli ex clarissimo Ordine Prædicatorum, priusquam hæc veritas liquidior fieret, senserint Illibatæ Conceptioni oppositum, tamen plurimi recenseri solent, eam propugnasse. Balthasar Perenno ultra 40 Dominicanos, in rem nostram adducit. Multò plures profert Joannes Ferrandus in Ope-

Ità alii plurimi celebres Thomista antiqui.

re,

re, cui Titulus: *Vindiciæ pro primæva & germana Ordinis Prædicatorum Sententia de Immaculata Conceptione B. Virginis MARIÆ*. Idem præstitit & Antoninus Marcus Palæus in sua *Defensione Dominicana Immaculatæ Concepti*. Idem fecit & Pater Raynaudus Tomo 8. in libro cui Titulus. *Pietas Lugdunensis*. Pater verò Joannes Nierembergicus in Exceptionibus Concilii Tridentini c. 23. recenset pro hac pia Sententia, duodecem Magistros Sacri Palatii, quinque Generales, & circiter centum Doctores. Inter quos sunt.

Vincentius Cassali, (fioruit sub Annum 1217) in Tractatibus suis Panegyricis, acutè & solidè propugnat Illibatam Conceptum B. Virginis.

Vincentius Belluacensis (vivebat Annò 1240) in suo speculo Historico lib: 7. cap. 121, ubi affert & laudat verba S. Ildephonsi, quibus Immaculatam Conceptionem affirmat.

Hugo de Montecaro (assumptus postea ad Purpuram Cardinalitiam) in cap. 11mo & 10mo S. Lucæ; (fioruit sub Annum 1250.

Joannes Bromiardus, qui fioruit circa Annum 1260, in summa Prædicantium Verbo: MARIA. Art. 2. num. 10. ait. *B. Virgo fuit cæteris specialius & eminentius Sanctificata: Nam S. Thomas 3. p. q. 27. Art: 2. ponit ejus Sanctificationis Excellentiam, quantum ad temporis prioritatem in hoc, quòd Sanctificata fuit in Ejus animatione: id est in conjunctione Animæ cum corpore, non antè*. Ita Bromiardus Antiquissimus Thomista citat locum illum S. Thomæ. Eten in modernis Exemplari-

plaribus in eodem loco citato S. Thomæ 3. p. q. 27. Art. 2. legitur contrarium.

Jacobus de Voragine (sic dictus, propter profunditatem doctrinæ, quasi voraret omnia: ab aliis *de Viragine* dictus, ab Oppido, quod est in Territorio Genuensi) Archiepiscopus Genuensis, serm: 6. & 7. de Annuntiatione. Et in Historia sua Lombardica, duo miracula refert comprobativa Immaculatæ Conceptionis, eaq̃ approbat.

Joannes Taulerus, Concionator Insignis & piissimus Teste Card: Bellarmino, (floruit Annô 1350) Ille serm: 1. de Purificatione Virginis Beatæ ait. *Culpæ originalis perpetuò expers est, à qua illam preservavit Filius Ejus, ita, ne momentò quidem temporis Filia iræ fuerit.*

Joannes de Viterbio, nec non Ambrosius Catharinus, integros libros scripserunt pro illibata Conceptione B. Virginis, quæ illis etiam specialia beneficia contulit. Vide sub Propositione XVI, fol: 98 & 99.

Gaspar Catalan de Monsanis, Episcopus Ilerdensis, de quo vide sub Propositione X, fol: 66 & seq;

Hieronymus Lanuza Episcopus Balbastrensis, pluribus rationibus Immaculatam Conceptionem probat & ultra ducentas quinquaginta Conciones de illibata Conceptione habuit; ut refert Hieronymus Fuser Dissert: in eius vita, lib: 3. cap. 12. obiit Annô 1625.

Vincențius Justinianus Antistius in Additionibus ad vitam S. Ludovici Bertrandi, cui Sancto multum familiariter

riter & diu convixit, cap: 3, §. 14. ait. Jam in Hispania, in
 Indiis, & in Gallia, & in tota penè Europa, contra piam Opini-
 onem aut scribere, aut docere, aut concionari velle, nihil aliud
 fuerit, quàm malè canere, & in malo cantu durare, & occasio-
 nem dare, ne illud Terentii occinatur: frustra niti, & laboran-
 do, nihil aliud, quàm odium quærere, extremæ dementiæ est. Ma-
 gnæ prudentiæ fuerit, eam opinionem, omnino deserere; quemad-
 modum ii, qui collabentem jam jam domum vident, (quod de
 muribus Plinius scribit) fugâ se subducunt. Jam illi defunt
 cathedra, suggesta, Confessionalia, Libri. Jam Regum Diadema-
 ta, jam Episcoporum Miræ, jam Cardinalium Galeri, jam Pon-
 tificum Tiaræ, & ipsamet Concilia; quando Tridentinum omnino
 protestatum est, non esse suæ intentionis, in Decreto de peccato o-
 riginali, Deiparam comprehendere. Hucusq; Vincentius. De
 quo Antonius Senentis, eiusdem Ordinis in Bibliotheca Fra-
 trû Prædicatõrũ, impressa Parisiis An: 1585. mihi pag: 26. ha-
 bethæc. Frater Vincentius Justinianus ex Provincia Aragoniæ, in
 Regno Valentiaë agens, Vir ingenio felix, in studiis diligens, in
 evolvendis Annalibus, & rerum Antiquarum monumentis assiduus,
 & tam in Aristotelica, quàm etiam in Scholastica doctrina exer-
 citatus, ac Lector Theologiæ eruditus, & dignus, quem Domini-
 canæ Familiæ Alumni omnes, multo prosequantur amore, &
 multum venerentur. Ita Senentis.

310. Enervatur dicta Propositio XXXVII. Quia
 Idem Vincentius Antistius in suis Additionibus ad Caput
 ultimum vitæ S. Ludovici Bertrandi, cui erat valde fa-
 miliaris, §. 16. testatur, valde receptam; porro valde re-
 ptam colligit Eruditissimus Pater Nierembergicus, & ex eo.
 Tum

Nec nõ recē-
 tiores Tho-
 mistæ.

Tum quia, Cathedras Primarias & Vespertinas Salmanticae, & Compluti occupant, unam item Valisoleti & quartam Limæ, in Regno Peruano. Lege autem ibi cautum est, ne ullus ibidem id munus capeſſat, niſi prævio Juramento propugnandi Sententiam piam. Tum qui a multi lauream & gradum Doctoris, & Magiſtri, aſſumunt in Academiis illis, in quibus nulli confertur honor hic, niſi præſtito eodem Juramento: Et inter eiufmodi Academiæ, eminet Pariſienſis. Ergo multi doctiſſimi ex Ordine Prædicatorum amplectebantur & amplectuntur piam Sententiam. Quis autem dubitet à Viris hiſce doctiſſimis in Diſcipulorum animos eandem Sententiam inſtillari?

4to. Quia Annò 1618 die 14 Junii, Provincialis, & Doctores Provinciæ Hiſpanæ, Ordinis Prædicat: Madriti in Conventu Provinciali congregati, ſupplicârunt Paulo V. Summo Pontifici, ut ipsis imperaret recitationem Officii, & Celebrationem Feſti Puriffimæ Conceptionis Matris DEI. Initium Epistolæ eſt. *Juſſu Sacræ Catholicæ Majestatis &c.* tota hæc Epistola videri poteſt apud P. Nierembergium in Except: Concilii Tridentini fol: 211. Item in Capitulo Ordinis Prædicatorum Beneventano, Annò 1653, factum eſt Decretum eiufmodi. *Noſtri Religioſi & Communitates, aſſiſtant Concionibus & Feſtis hujus Myſterii Immaculatæ Conceptionis, & aliis Actionibus publicis, & in omnibus occaſionibus, laudetur, glorificetur, & ſuſtentetur prædicta Doctrina.* Inò Admodum R. P. Thyriſus Gonzales, Societatis noſtræ Præpoſitus Generalis, zelò ardentiffimò & ſcientiâ eminentiffimâ clariffi-

mus, in gemmeo suo Tractatu Theologico de Immaculata Virginitate Conceptione, Disput: 2. Sect: 15. scribit; post Alexandrum VII, plerosq; imò fortè omnes, ex prædicto Sacro Ordine, inclinare in Sententiam faventem Immaculatae Conceptioni, & Sect: 16 ait. *Crediderim nullum nunc esse Virum doctum in gravissima Prædicatorum Familia, qui ritè expensis fundamentis Sententiæ piæ, judicare id audeat nunc, illam esse falsam.*

PROPOSITIO XXXVIII.

In gratiam Immaculatae Conceptionis, non sunt concedendæ Indulgentiæ; timendum enim est, ne veritas Immaculatae Conceptionis, videri possit definita, tanquam certa ex Fide, quod tamen Ecclesia hæctenus, non definivit. *Ita quidam ex Patronis rigide Sententiæ, ut refert Pater Raynaudus Tomo 7. in Diptychis Marianis.*

Auctor 38va Propositionis, est majoris arrogantia, quàm scientia.

AUctor huius Propositionis, nimirum, quàm par est formidolosus, & in Theologia parùm versatus, discat esse Sententiã omnium classicorum Theologorum, pro opere bono, & probabiliter

liter honesto, etiamsi nondum certo ex Fide, posse concedi Indulgentiam etiam ab Episcopo, qui iuxta omnes, nihil potest certum ex fide definire. Discat item, non tam altum sapere, & elevare se, ad instruendos Summos Pontifices; omnes enim ferè à Sixto IV. incipiendo, pro Conceptionis Immaculatæ cultu augendo, Indulgentiis copiosè donarunt eos, qui sentientes B. Virginem fuisse conceptam sine originali, aliquid recitant in illius honorem. Et tamen iidem Pontifices censuerunt, necdum esse ex Fide certam, piam Sententiam: Idè ipsi, plures eorum, dilucidè contestati sunt, in suis Constitutionibus.

PROPOSITIO XXXIX.

Indulgentiæ concessæ, nihil conferunt Opinioni de Immaculata Conceptione; hæ enim non sunt concessæ Opinioni, nec Mysterio Conceptionis, sed pietati Fidelium. Ita Gulielmus Estius in 3.

Distinct. 3.

Quis dubitat, Opinionem, esse incapacem lucrandi Indulgentias? adeoq̄ ratum est, eas non concedi Opinioni; sed neq̄ pressè loquendo, conceduntur pietati, Fidelibus?

Quæ in fine

collata sunt

Indulgentia

Fidelibus?

vcl

vel Myſterio Conceptionis, ob eandem Rationem; verum ampliffimè collatæ ſunt Fidelibus, ad eorum corda inflàmmandâ, erga hoc Myſterium, ut piæ veritati huic, impenſiùs inhæreant: adeoq̃ ſat luculenter ex hoc ipſo conſtat, propenſio Summorum Paſtorum Eccleſiæ, erga illibatam Conceptionem B. Virginis. Certè Sixtus IV. decoravit Feſtum Conceptionis, Eiuſq̃ Octavam, ſimilibus Indulgentiſ, quales conceſſæ erant Feſto Corporis Chriſti ab Urbano IV. Omneſq̃ ferè Romani Pontifices amplas Indulgentiâs conceſſerunt Eccleſiis, Proceſſionibus, Imaginibus, & eiùs Feſtiſ. Nullæ autem Indulgentiæ ſunt conceſſæ ad alliciendum Fideles, ut profiteantur maculatam Conceptionem.

PROPOSITIO XL.

Non poteſt ab Eccleſia definiri & inter Fidei Dogmata conſtitui, Beatam Virginem fuiſſe Immaculatè Conceptam. Ita Melchior Canus libro 7. de locis Theologicis, cap. 3. & alii nonnulli.

*Propoſitio prædicta con-
vellitur à Sum-
miſ Pontifici-
bus.*

Propoſitionem hanc evidenter damnant erroris, ad minimum ſex Summi Pontifices, dum extra omne dubium prudens, in ſuiſ Conſtitutionibus, ſuppennunt id fieri poſſe. Sixtus enim IV, in Extravaganti: *Cùm præ-
excel-*

excelsa. quæ Corpori Juris inserta est, in Clemens: unica, de Reliquiis & Veneratione Sanctorum. Item in Bulla sua. *Grave nimis.* Annô 1483 edita, dicit. *Cum nondum sit à Romana & Apostolica Sede decisum.* Item Alexander VI, in Bulla, quæ incipit: *Illius, qui se pro.* Nec non Pius V, in Bulla: *super speculâ.* & Paulus V, in Bulla, *Regis Pacifici.* districtè mandant. *Ut nullus alteram harum Opinionum, hæreseos damnet, donec à Romana Apostolica Sede, altera fuerit definita.* Item Gregorius XV, in Bulla, quæ incipit. *Sanctissimus Dominus.* Annô 1622 edita: ait. *Donec Articulus hujusmodi, à Sede Apostolica definitus fuerit.* Idem pariter habet Bulla Alexandri VII.

Eandem Propositionem improbant ipsimet nonnulli celebriores Thomistæ, ut Joannes Turrecremata, in Tract: *Nec non à Thomistis* de Veritate Conceptionis, par: 13. c. 18. testatur, se huius *quibusdam,* negotii definitionem, à Cencilo Basiliensi postulando, his usum verbis: *Quod ut facias, bene citoq; Sacerrima Concio, omni qua possum devotione, flexis genibus, exoro.* Necnon Caietanus, dum Leonem X Pontificem, in Concilio Lateranensi, sic alloquitur in suo Opusculo de Conceptione c. 5. *Medicus tu, arbiter à Christo datus, in hac Sancta Lateranensi Synodo, Religioni Christianæ, vel veritatem firmiter amplectendam tradere, vel publicis oblocutionibus & scandalis, consulere digneris.* Idem postulavit Thomas de Lemos, in Opusculo contra Conceptionem Immaculatam, quod asservat Avenionensis Collegii Societatis JESU Bibliotheca, inibi à Patre Joanne Lorino *Item ab Imperatoribus,* depositum. Improbant & Imperatores, Reges, & Principes *Regibus &c.* Christiani; ut videre est apud P. Velasquez, libro 4.

de MARIA Immaculatè Concepta: qui definitionem huius
causae instantissimè petierunt.

ACCEDIT Quia Sententia, quae conformior est
Sacrae Scripturae, Conciliis, Summorum Pontificum Consti-
tutionibus, Sanctis Patribus, Academiarum & Doctorum
Sanctis, Rationum momentis & consensui totius ferè Chri-
stiani populi, illa potest definiri. Sed Sententia asserens B.
Virginem esse sine labe Conceptam, est eiusmodi, & non op-
posita; ut constat ex dictis in hoc Libro. Ergo potest de-
finiri.

*Sententia pia
est proximè
definibilis.*

Non tantùm autem Sententia pia potest definiri, sed
etiã est proximè definibilis. Certè enim, nullus Summus
Pontifex, habuit unquam tot efficacia argumenta, & do-
cumenta, ad declarandum esse aliquem Sanctum, & frui Cae-
lesti gloria, quanta habet Ecclesia ad declarandum & defi-
niendum, B. Virginem fuisse sine labe Originali Conceptam.
Communior item sensus Theologorum est, expedire, ut defi-
niatur hæc Controversia. Tum propter pacificandos inter
se omnes fideles, Tum quia ipsa veritas, & legitimus sensus,
multorum textuum Scripturae Sacrae, tractantium de trans-
fusione peccati Adæ in posteros, per talem definitionem, de-
cisionemq; innotesceret magis, & regneretur firmitus. Tum
quia obstruerentur ora, hæreticorum illorum, qui, ut testa-
tur Coccius Tomo 1. libro 3. Artic. 6. ex eo etiã, cultum
Sanctis exhibitum contemnunt, quod Ecclesia publicum Fe-
stum celebret de ipsa Sanctitate Conceptionis B. Virginis,
ut evidenter constat ex Bulla Alexandri VII, cùm tamen nec-
dum planè certum sit, an fuerit à peccato originali præser-
vata

*Imò esse de-
finiendam,
probabilissi-
mum est.*

vata. Porro Sententiam piam, suo tempore definiendam esse, inter cætera, persvadent, omnium ferè Orthodoxorum ardentissima desideria, quæ hoc in passu, ut inania pro semper relinquat Christus Dominus, pretiosissimæ suæ Parentis amantissimus, non videtur esse prudenter credibile. Beato item Amadæo, Ordinis Seraphici Religioso, fertur revelatum esse, hanc definitionem certè futuram.

Neg; dicas cum quibusdam. Ecclesia vel Summus Pontifex nihil potest definire contrarium doctrinæ Divi Thomæ. Ergo siquidem S. Thomas docuit B. Virginem fuisse Conceptam in peccato Originali, non poterit definiri contrariam huic ab Ecclesia vel Summo Pontifice. *Respon- Objectio in detur enim Primò.* Negando, Angelicum Doctorem docuisse contrarium piæ Sententiæ, ut sat clarè & fusè deducitur. *contra dissol-* tum est sub Propositione X, à folio 65, cum sufficienti solutione Obiectionum in contra: quin imò ostensum est ibidem, fuisse Defensorem piæ Sententiæ. Insuper deductum est sub Propositione XI, fol: 79, dato non concessio: S. Thomam olim asseruisse B. Virginem cum originali labe conceptam, tamen si nunc in terris viveret, proculdubio diceret oppositum. *Respondetur 2dò.* Negando Antecedens. Quis enim sic arctavit Ecclesiam, vel Summos Pontifices? aut ubi & à quo revelata est illa impotentia? Imò ad convellendum illud Antecedens. *Accedit.* Quòd Ferrariensis cum sat pluribus suis Affectis tateatur, iuxta Divi Thomæ doctrinam sibi hac in parte probatam, dicendum esse, Sententiam de Immaculata Conceptione esse Hæreticam. Vide

suprà Propositionem X, fol: 65. Certum autem est, quòd Sixtus IV in Bulla sua Extravagante. *Grave nimis*. (quæ exstat in Jure Canonico, & est confirmata tam per Concilium Tridentinum Sess: 5, quàm per tot Summorum Pontificum Constitutiones) definit, Sententiam de Immaculata Conceptione non esse Hæreticam. Omitto interim hic & nunc scrutari. An subsistat Sententia illorum Theologorum, qui asserunt, defacto iam à tribus Summis Pontificibus definitum fuisse contrarium, quibusdam Sententiis S. Thomæ: scilicet à Bonifacio VIII, *Cap. 1. de Voto & voti redempt:* definiente solemnitatem Voti Religiosorum non esse Juris Divini, sed Ecclesiastici; & à Gregorio XIII, dum in Bulla. *Ascendente Domino*. Edita Annò 1584, definit, non solùm id, quod Bonifacius VIII, sed insuper definit etiam per sola vota simplicia post biennium Novitiatus emissa (in Societate JESU) fieri verè propriè Religiosum. Demum à Clemente V, declarante in sua Bulla. *Si furiosus de homicidio*. Et definiente, non fore irregularem illum, qui homicidium patraret in suæ vitæ defensionem,

*Oppositū pia
Sententia de-
finiri nequit.*

NOTA primò. Certum est, repugnare, ut Opinio minus pia, ab Ecclesia definiatur ut vera; & Sententia pia condenetur, ut falsa. Ratio est. *Quia* (ut sapientissimè in scripto suo tradito Congregationi Cardinalium coram Paulo V. Annò 1617, expressit Cardinalis Bellarminus) *hoc esset dicere, quòd Sedes Apostolica erravit, in approbando Officio Conceptionis: & tota Ecclesia erravit in recipiendo: quod certè falsissimum, & erroneum est: nec potest responderi, quòd in Officio Conceptionis, non approbatur Conceptio*

Corpo

Corporalis immaculata, sed Sanctificatio in utero post Animationem. Nam Sixtus IV, qui approbavit Officium, declaravit Animum suum; Tum in Extravaganti; Grave nimis; quæ est in Corpore Juris: Tum in approbando Officio, Leonardi Nogarolis, in cujus collecta dicitur, Virginem per merita Christi prævisa, præservatam ab omni macula. Præterea in Responsorio nono dicitur, Sancta Conceptio. At non est Conceptio, nisi in illo primo instanti, in quo infusa est Anima Corpori, alioquin si accipiatur Conceptio pro Sanctificatione, post animationem, etiam Jeremias, & Joannes Baptista, dicentur concepti sine peccato originali. Deniq; communis sensus Fidelium est, celebrari Conceptionem solius Virginis, quia ipsa sola verè Concepta est, sine peccato Originali. Hucusq; Bellarminus, non solùm Purpurâ sed etiam Doctrinâ & Virtute Eminentissimus; ad Purpuram enim à Clemente VIII est suffectus Toletus cum hoc Elogio. Hunc eligimus, quia non habet Ecclesia parem quò ad doctrinam. Virtute verò parem Sancto Carolo Boromæo Urbanus VIII dixit. Invictum robur accedit allato Argumento Cardinalitio, ex Alexandri VII Constitutione, quæ quadraginta Annis post obitum purpurati Bellarmini edita est. In qua clarissimè definitur, cultus, & Festi Conceptionis obiectum esse, & semper absq; mutatione fuisse, præservationem à peccato Originali, in primo Instanti Animationis, seu quod idem est. Conceptionem passivam Immaculatam Beatæ Virginis.

*Nota 2da Cùm in Concilio Tridentino esset eò per-
 ventum, ut de peccato originali ageretur, definitumq; fu-
 isset de eius ad posteros transfusione, & ab aliquibus De-*

*Notabilis cō-
certatio in
Concilio Tri-
dentino.*

creto conficiendo destinatis videretur id Universaliter propo-
nendum sine ulla exceptione; siquidem Propositiones San-
cti Pauli, & Sanctorum Doctorum hac in parte Excepti-
one vacuæ sunt, quod ipsum Patres Dominicani ardentè
optabant, unusq; ex illorum gremio, dictus Frater Joannes
de Udine, pro hoc evincendo tale dilemma proposuit. *Di-
vius Paulus & Patres, aut crediderunt ipsam vestram Beatæ
Virginis, à communi mortalium lege, exemptionem; aut non cre-
diderunt. Si crediderunt, nequè tamen unquam, nisi universè
locuti sunt, nullâ factâ exceptionis hujus mentione; cur non nunc
eorum exemplum imitamini? Si contra crediderunt, tunc ve-
stra Opinio novitatem redolet.* Sed Pater Jacobus Laines
Societatis JESU, nec non Frater Hieronymus Lombard-
dellus, Franciscanus, exnunc doctissimè præfatum dilemma
diluerunt sic. Non minor est Ecclesiæ, huius temporis Au-
toritas, quàm fuerit primitivæ, cum utraq; eodem DEI
Spiritu regatur, & eiusdem Christi Domini Vicario gu-
bernetur. Atq; ideo, si Ecclesiæ Antiquioris consensu fa-
ctum sive potius omissum, ut Patres sine exceptione tunc
loquerentur, consensio universalis, quæ hisce temporibus ce-
lebratione festivitatis, Conceptionis Deiparæ, à Romana Ec-
clesia institutæ sese prodit, multò est fortior, ad Deiparam
à communi sorte excipiendam, & validior ab ea desumitur
Argumentatio. Hæc Responsio & Rationatio tanto plau-
su excepta est, à Sacro Concilio, ut & contrariæ Opinio-
nis propugnator obmutuerit. & Patres Concilii, communi
calculò, censuerint apponendam exceptionem; non compre-

hendi

prehendi scilicet Beatam Virginem illo Decreto. Cùm vero post decretam à Sancta Synodo, hanc exceptionem, Patres Dominicani contenderent, illam non pro altera tantùm parte, sed pro utraq; fore ponendam, & scilicet, Concilium suam mentem explicaret, sic: *Declarat tamen hæc Sancta Synodus non esse suæ intentionis, Deiparam comprehendere, neq; à communi lege, segregare.* Reiecta est ex tunc hæc positulatio, sed absolutè Exceptionem, omnino in Deiparæ immunitatis favorem ponendam esse. Estq; defacto ita posita.

Nota 3^{ia}. — Si quærat, Cur Controversia hæc in Concilio Tridentino, strenuè agitata, non fuerit tandem definita? *Respondet Primò.* Actorum originalium huius Concilii oculatus testis Venerabilis Pater Nicolaus Lancicius, Tomo 1. Opusculo 11. de praxi Divinæ Præsentiæ, cap. 13. *Legi (inquit) & descripsi Annò 1599, ex Actis Originalibus Concilii Tridentini (quæ asservabantur in Castro Sancti Angeli Romano, & cùm expressa licentia Clementis VIII, Summi Pontificis, fuerunt R. P. Petro de Arrubal, Professori Theologiæ in Collegio Romano, & mihi ejus Socio ad aliquas horas exhibita, à Cardinali Casio) Ex aliquot decadibus Episcoporum Deputatorum ad tractandum de hoc puncto Conceptionis Beatæ Virginis MARIÆ, omnes asseruisse, illam esse conceptam sine peccato originali; sed ob instantissimas preces aliquot Episcoporum, & Theologorum Sancti Dominici, qui illi Concilio aderant rogantium, ne hac vice, propter notam, quæ inureretur Ordini Sancti Dominici hoc Decreto, illud ederent, sed supersederent, & ad aliud tempus illud rejicerent: Concilium supersedit, & Decretum illud non vulga-*

Cur in Concilio Tridentino non definita Immaculata Conceptio B. Virginis?

vit, hanc solam ob causam. Ita habetur in illis Actis Concilii, quæ diligentissimè legi, & hæc tunc excepi. Hactenus P. Lancicius Vir eximie Doctrinæ, & prudentiæ, & Sanctitatis Similia habet Doctor Hieronymus Orma chea in Cantica, Prologomeno 3tio. dedi eius verba in libro meo cui Titulus. *Admiranda Jansenis: vi fol: 188.*

Respondet 2do Ambrosius Catharinus, in Præfatione Disputationis ad ipsum Concilium, cui interfuit. ¶ Cùm (inquit) abhinc ferè sexennium istic Tridenti ageret Sancta Synodus, ad id potissimum congregata, ut hæreses & Zizania, quæ in agrum Domini irreperant, tollerentur, & eò iam perventum esset, ut de originali peccato tractaretur, pleriq; ex Patribus admonebant, optimum esse, atq; opportunum, speciali Decretò, etiam Sententiam de Immaculata Beatæ Virginis Conceptione, quæ dudum à cunctis prorsus Ecclesiis, solemnè ritu celebratur, & colitur, ita probari ac statui, ut iam ulterius non liceret cuiq; ea de re, secus vel asserere, vel opinari. Id quibusdam, (licet admòdum paucis) tunc non placuit, nec ut verum fatear, mihi quidem ipsi; non quòd rem ipsam, non vehementer optarem, sicutpote Sanctam, & Christianæ Fraternitati congruentem, quæ in primis eundem in Dogmatibus sensum, eandem in cultu DEI observantiam poscit, sed quòd consuetudis per conditionem temporum videbatur prius adversùs hæreses manifestas, intendere, tum illa aggredi quæ inter Catholicos controversa, digna viderentur decisione. ¶ Hæc Catharinus.

Respondet 3tio Cum pluribus Ægidius à Præsentatione, lib: 3. Quæst: 8. referendo id ad altitudinem divitiarum,

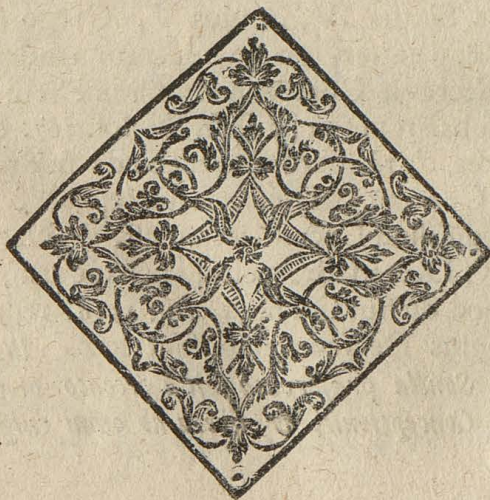
sapien-

sapientiae, & scientiae DEI, & quidem recte. Cum enim Quæstio hæc, Disputationibus & concertationibus variis agitata est, ut commodius defendi potuerit, & considerata est diligentius & intellecta clarius & instantius prædicata, exstintq; occasio, plurima insignia admiranda, quæ latebant, Beatæ Virginis privilegia, decora, cum immortalis eius gloria, Mundo universo prepalare. Insuper ut per talem dilationem ultimò definitivæ ab Ecclesia sententiæ, in hæc Quæstione, zelus Beatæ Virginis Amatorum, magis inflammescat: sicut ipsa Deipara revelavit Sanctæ Brigittæ. Vide sub Propositione XX, fol. 116.

Nota 410. Pia Sententia non est de fide, vi Decreti Basilicæ. *Non est de fide; pia sententia.* Quidquid contradicat Clichtovæus Doctor Parisiensis ad lib: 1. Damasceni, cap. 11. & Dionysius Rickel, aliàs antomasticè dictus Carthusianus, in 3. Dist: 3, Quæst: 1. Ratio est. Quia Sixtus IV, Paulus V, Gregorius XV, Alexander VII, eadem ferè omnia videntur tradere, de pia Sententia, quæ decrevit Concilium Basilicè Sess: 36. Vide hoc Decretum, sub Propositione XXX, fol. 167. & tamen prædicti Pontifices, clarè asserunt, non esse de fide piam Sententiã; Tū quia Conciliū Basilicè fuit Acephalū & non legitimū, eo tempore, dū illud Decretū latum est. Nec pia sententia est de fide vi Decreti ab Apostolis in hanc rem, in primo Concilio editi, quod dicitur Granatæ, An: 1596. reperit in libro plumbeo, cuius Decreti verba sunt hæc. *Ille Virgo, illa MARIA, illa Sancta preservata fuit à peccato originali, in primo instanti suæ Conceptionis, & libera ab omni culpa, & quæ*

ita non censent, non consequentur salutem æternam. Sed Ratio nostri asserti est, quia illud Decretum Concilii, (ut dicitur) Apostolici, non est Authenticum, imò reicitur ut illegitimum, à plurimis classicis, MARIANÆ Innocentiæ Defensoribus; huicq; Asserto nostro, Suffragium addunt plurimi Pontifices Romani, qui in suis Constitutionibus declarant, nihil hac de re, hucusq; definitum esse ab Ecclesia.

Nota sùd. Ad roborandam & illustrandam veritatem de Immaculata Conceptione B. Virginis, nec non ad enervandas multas Propositiones ei adversantes, quia plurimum conducit notitia totius ab Alexandro VII, latæ Constitutionis, quæ incipit. *Sollicitudo.* Ideo eam cum Adversionibus quibusdam hic apponere libet.

SAN-

(**[H]***)

SANCTISSIMI
D.N. ALEXANDRI

DIVINA PROVIDENTIA.

PAPÆ VII.

Innovatio Constitutionum & Decretorum, in favorem sententiæ asserentis, Animam B. Mariæ Virginis, in sui Creatione, & in Corpus infusione, à peccato originali præservatam fuisse, editorum.

ALEXANDER PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ollicitudo omnium Ecclesiarum, quam, licet meritis & viribus longè impares, DEI Optimi Maximi voluntate, & providentiâ gerimus, in id Nos anxie tenet intentos & vigilantes, ut scandala, quæ inter Fideles, pro humanæ naturæ Corruptione, & fragilitate necesse est ut veniant, quantum fieri potest, paucissima, & quàm diligentissimè amoveantur, nam iis, per quos, veniunt, certam peccati perniciem, quibus verò præbentur, præsens afferunt labendi periculum; quorum nos, pro nostro Pastoralis Officii debito, & damnus summopere dolemus, & discrimine assiduè utimur. Sanè verus est

FF

Chri-

I.

- Christi Fidelium, erga ejus Beatissimam Matrem, Virginem Mariam pietas, Sentientium, ejus animam in primo instanti creationis, atq; infusionis in Corpus, fuisse speciali DEI gratia, & Privilegio, intuitu meritorum JESU Christi, ejus Filii, humani generis Redemptoris, à macula peccati originaiis præservatam, immunem, atq; in hoc sensu, ejus Conceptionis festivitatem, solenni ritu colentium; & celebrantiū; erevitq; horum numerus, atq; hujusmodi cultus, post editas à fel. recordat: Sixto Papa IV. Prædecessore nostro in ejus commendationē, Apostolicas Constitutiones, quas sacrum Concilium Tridentinum innovavit, atq; observari mandavit. Aucta rursus & propagata fuit pietas hæc; & cultus erga Deiparam, post erecta hoc nomine, approbātibus Romanis Pontificibus, Religiosum Ordinem, & Confraternitates, ac concessas ab iisdem Indulgentias, ita, ut accedentibus quoq; plerisq; celebrioribus Academiis, ad hanc sententiam, iam ferè omnes Catholici eam complectantur. Et quia ex occasione contrariæ assertionis, in Concionibus, lectionibus, conclusionibus, & actibus publicis, quòd nempe eadem Beatissima Virgo MARIA, fuerit concepta cum peccato originali, oriebantur in populo Christiano, cum magna DEI offensa, scandala, iurgia, & dissensiones, rec: mem: Paulus PP. V. etiā Prædecessor noster, vetuit horum Opinione, præfatæ sententiæ contrariam, publicè doceri aut prædicari. Quam Prohibitionem pia mem: Gregorius Papa XV. Similiter Prædecessor noster ad privata etiam colloquia extendit. Mandans insuper in favorem ejusdem sententiæ, ut in Sacrosancto Missæ Off: Sacrificio, ac Divino Officio, celebrandis tam publicè, quā privatim, non alio quàm Conceptionis nomine uti quicunq; debeant. Nihilominus prout venerabiles Fratres, Episcopi ferè omnes Hispaniarum, cum Ecclesiarum suarum Capitulis; datis ad nos literis exposuerunt, accedente etiam insinuatione, Charissimi in Christo Filii nostri Philippi, earundem Hispaniarum Regis Catholici, qui specialem super hoc; misit ad nos Oratorem, Venerabilem Fratrem Ludovicum Episcopum Placentinum, per quem etiam delatæ fuerunt ad nos supplicationes Regnorum earundem Hispaniarum, pergunt aliqui contrariæ illius Opinioni assertores, contra præfatas Prohibitiones; tum privatim, tum publicè, præfatam sententiam aut impugna-

re, aut vellicare, & favorem à Romanis Pontificibus cultui & Festo, secundum illam præstitum, ita interpretari, ut frustrentur; imò Ecclesiam Romanam, huic sententiæ, & cultui iuxta illam B. Virginis, exhibito favere negant, pios Christi fideles è sua pacifica, quasi possessione deturbare conando: unde Offensiones, scandala, & Iurgia, quibus obviare voluerunt Paulus V. & Gregorius XV. nostri prædecessores, perdurant adhuc, & ex occasione eorundem adversantium majora his incommoda, in posterum, prudenter & meritò timentur. Quapropter super his tam præfati Episcopi, cum Ecclesiarum suarum Capitulis, quam memoratus Philippus Rex, ejusq; Regna, nobis pro opportuno remedio instanter supplicari fecerunt. Nos considerantes, quòd Sancta Ecclesia de intemeratæ, semperq; Virginis Mariæ Conceptione, Festum solemniter celebrat, & speciale, ac proprium super hoc Officium olim ordinavit, iuxta piam devotam & laudabilem Institutionem, quæ à Sixto IV. Prædecessore nostro, tunc emanavit: volentesq; laudabili huic pietati, & devotioni, & Festo, ac cultui secundum illam exhibito, in Ecclesia Romana, post ipsius cultus institutionem nunquam immutato, Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum exemplo, favere, nec non tueri pietatatem, & devotionem hanc colendi & celebrandi, Beatissimam Virginem præveniente scilicet Spiritus Sancti gratiâ, à peccato originali præservatam, cupientesq; in Christi grege unitatem Spiritus, in vinculo pacis, sedatis Offensionibus & Iurgiis, amotisq; scandalis, conservare; ad præfatorum Episcoporum, cum Ecclesiarum suarum Capitulis, ac Philippi Regis, ejusq; Regnorum, oblatam nobis instantiam, ac preces, Constitutiones & Decreta à Romanis Pontificibus, Prædecessoribus Nostri, & præcipuè à Sixto IV. Paulo V. & Gregorio XV. edita. in favorem sententiæ asserentis, Animam B. Mariæ Virginis in sui creatione, & in corpus infusione, Spiritus Sancti gratiâ donatam, & à peccato originali præservatam fuisse: nec non & in favorem Festi & cultus Conceptionis Eiusdem Virginis Deiparæ, secundum piam istam sententiam, ut præfertur exhibiti, innovamus, & sub censuris & pænis, in eisdem Constitutionibus contentis, observari mandamus. Et insuper, omnes, & singulos, qui præfatas Constitutiones, seu Decreta, ita pergent inter-

preta-

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

- pretari, ut favorem per illas dictæ sententiæ & Festo, seu cultui secundum illam exhibito frustrentur, vel qui hanc eandem sententiã, festũ, seu cultum, in disputationem revocare, aut contra ea, quoquo modo directè vel indirectè, aut sub quovis prætextu etiam definibilitatis ejus examinandæ, sive Sacram scripturam aut Sanctos Patrès, sive Doctores, glossandi, vel interpretandi; deniq; alio quovis prætextu, seu occasione, scriptò seu voce, loqui, concionari, tractare, disputare, contra eam quidquam determinando, aut asserendo, vel argumenta contra ea asserendo, & insoluta relinquendo, aut alio quovis excogitabili modo disserendo; ausi fuerint, præter pœnas & censuras in Constitutionibus Sixti IV. contentas, quibus illos subiacere volumus, & per præsentés subjicimus, etiam concionandi, publicè legendi, seu docendi & interpretandi facultate, ac voce Activa, & passiva, in quibuscunq; electionibus, eo ipso, absq; alia Declaratione, privatos esse volumus; nec non ad concionandum, publicè legendum, docendum, & interpretandum, perpetuæ inhabilitatis pœnas, ipso facto incurrere, absq; alia declaratione; à quibus pœnis, non nisi à nobis ipsis, vel à successoribus nostris Romanis Pontificibus absolvi, aut Super iis dispensari possint, nec non eosdem aliis pœnis, nostro, & eorundem Romanorum Pontificum, Successorum nostrorum Arbitrio, infligendis, pariter subiacere volumus, prout subiicimus per præsentés: innovantes Pauli V. & Gregorii XV. superius memoratas Constitutiones, sive Decreta: Ac libros, in quibus præfata sententiã, Festum, seu cultus, secundum illam in dubium revocatur, aut contra ea, quomodocunq; ut supra, aliquid scribitur, aut legitur, seu locutiones, conciones, tractatus, & disputationes, contra eadem continentur, post Pauli V. supra laudatum Decretum edita, aut in posterum quomolibet edenda, prohibemus sub pœnis & censuris, in Indice librorum prohibitorum contentis, & ipso facto absq; alia Declaratione, pro expressè prohibitis, haberi volumus & mandamus. Vetamus autem Sixti IV. Constitutionibus inhærentes, quempiam asserere, quòd propter hoc contrariam Opinione tenentes, videlicet gloriosam Virginem Mariam, cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, aut mortale peccatum incurrant, cum à Romana Ecclesia & ab Apostolica sede, nondum fuerit hoc deci-

sum,

(* * [†] * *)

sum, prout nos nunc, minimè volumus decidere, aut intendimus; quin potius contrariam illam Opinionem, hæresis, aut peccati mortalis, aut impietatis damnare audentes, præter pœnas, quibus eos subiecit Sixtus IV. aliq; Prædecessores nostri Romani Pontifices, gravioribus aliis pœnis subiicimus, quas in contra facientes, huic nostræ Constitutioni, Superius infliximus. Volentes, quòd contra, hujus nostræ Constitutionis transgressores, etiam Regulares cujuscvis Ordinis, & Instituti, etiam Societatis JESU, & quomodolibet exemptos, & alias quascunq; Ecclesiasticas & sæculares personas, cujuscunq; status, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quàm sæcularis, ut præfertur, tam Episcopi, & Prælati Superiores, aliq; locorum Ordinarii, quæ hæretica pravitatis, ubiq; locorum deputati Inquisitores, procedant, & inquirent, atq; in eos strictè animadvertant: Nos enim iis & eorum cuilibet, contra eosdem transgressores procedendi, & inquirendi, ac pœnis còercendi, & puniendi liberam facultatem & Authoritatem iisdem, auctoritate & tenore præsentium, tribuimus, & impartimur, eosq; ut præfertur, procedere, inquirere, & punire districtè præcipimus & mandamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibusvis Indultis & literis Apostolicis, quibusvis personis, quocumq; qualificatis, & in quacunq;, etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quavis alia dignitate & honore constitutis; etiam quòd contra eos procedi, interdici, suspendi, vel excommunicari nequeat, quomodolibet concessis. Quibus omnibus & eorum singulis etiam si pro sufficienti eorum derogatione de eis, ipsorumq; totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, ac de Verbo ad Verbum, non autem per generales, etiam id importantes, clausulas, mentio habenda, aut alia exquisita forma observanda forent, præsentibus, pro sufficienter expressis, & insertis, habentes, harum Serie specialiter & expressè derogamus, cæterisq; contrariis quibuscunq;. Ut autem hæc nostra Constitutio, & præmissa omnia, ad eorum omnium, quorum interest, notitiam congruentius pervenire possint, in Virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub pœna privationis ab ingressu Ecclesiæ, eo ipso incurrenda, præcipimus, & mandamus omnibus, & singulis locorum Ordinariis, ac eorum Vicariis, Suffraganeis & Officialibus quibuscun-

VI.

(**[+])**

buscunq; & aliis singulis, ad quos quomodolibet spectat & pertinet, quatenus hujusmodi, nostram Constitutionem, singulis, sua diocesis, vel Districtus Prædicatoribus, & aliis, quibus expedire indicaverint opportunè insinuent & publicent, ac insinuari, & publicari faciant, ne quis in posterum, quoquo modo ignorantiam de præmissis possit prætere, aut se contra præmissa valeat excusare. Volumus, & similiter eadem Auctoritate decernimus, & mandamus, quod præseates literæ, per aliquos ex nostris Cursoribus, in Basilicarum S. Joannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ Valvis, in Acie Campi Floræ de Urbe, de more publicentur, & affigantur, quæ affixio & publicatio, ita omnes & singulos, ad quos spectat, afficiat & ardeat, ac si illis personaliter intimatæ fuissent; & quod illarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii subscriptis, & sigillo alicuius Personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus literis adhiberetur, si ostensæ, exhibitæ forent. Datum Romæ, apud S. MARIAM Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 8. Decembris. M. DC. LXI. Pontificatus Nostri Annò Septimò.

S. UGOLINUS.

P*Rudens Lector Adverte 1.* Quòd doctrinæ contentæ in hac Bulla, tradantur ab Alexandro VII. ut Capite totius Ecclesiæ, & quidem tradantur, post exactam & maturam trium Annorum deliberationem, & accuratam discussionem, concernantem materiam morum.

Adverte 2. Quòd ipsemet Alexander VII. illam suam Bullam Excellentissimo D. D. Ludovico Crespi à Boria Episcopo Placentino tradens; (ut refert doctissimus Petrus Alva, Funicul. nod. 17. princip. §. 3. nod. 2.) hæc dixit. Tandem pervenit plenitudo temporis, & in hac causa non facimus Officium Advocati, sed Adversarii, & Impugnatoris refractarii Consultavimus hoc negotium ad intrà, & extrà; ad dexteram,

*am, atq; sinistram, quod multoties, examinavimus, & frequen-
tes ad DEUM misimus preces, ac tandem cum sua Divina Inspi-
ratione, pervenimus ad expeditionem presentis Constitutionis; quam
cum haberemus ad pedes cujusdam imaginis Christi Domini Cruci-
fixi, per quatuor Menses integros, ei supplicationem fecimus, ut
dignaretur, nobis inspirare, quod magis expediret ad utilitatem
sue Ecclesie. Deniq; ipso die Sanctissima Conceptionis, Missam
celebravimus, implorando Divinam gratiam, subtus Corporalia
collocando eandem Constitutionem; & sacro sancto Missae sacrifi-
cio finito subsignavimus. Et testificari possumus Vestre Domina-
tioni, quod si vel minima dubitatio nobis occurrisset, circa con-
tenta in ea, non fuisset à Nobis subsignata.*

Concludo Librum hunc ino Cantico, quod ad imita-
tionem Hymni Ambrosiani, eximia Sanctitate & Cælestibus
appatitionibus clarissimus Dominicus Pruthenus Cartusia-
nus composuerat, eodẽ sapissimè collaudaverat B. Virgine
Immaculatè Conceptam, quovè Cantico ipsimet Cælestes
Spiritus audire sunt Eam collaudasse.

Te Cæli Reginam laudamus, Te Mundi Dominam honoramus.

*Te laudant jure Universe creature, Matrem immense clari-
tatis, Aulam Summæ Trinitatis. Sole Divinitatis amicta,
Lunam supplantas Benedicta, tota glorificata, Stellis es Coronata.*

*Tu Æterni Patris Filia dilecta, Tu Filii DEI Genitrix electa,
Sancta quoq; Sponsa Paracleti.*

Tibi omnes obediunt Angeli.

Te Cæli Cælorum inestimabiliter amant.

*Tibi Cherubin & Seraphim ineffabili voce proclamant, Salve,
Salve, Salve, O Domina gloriosa; Pleni sunt Cæli & Terra, sva-
vitatibus gratiæ Tuæ.*

Tu Apostolorum Regina.

Tu Evangelistarum Doctrina.

VIII.

(* * [H] * *)

Te Prophetarum laudabilis numerus.

Te Patriarcharum veneratur cuneus;

Tu Martyrum Victoria.

Tu Confessorum es Gloria.

Te Paradisi Rose, Virgines formosa, laudant, ut & Continentes in Choro suo carentes; Ave Regina dulcissima, gaude Domina nostra dignissima.

Quæ gratiam Sanctis infundis, quæ liberas animas de profundis.

Te ergo nos rei rogamus, ò Genitrix DEL, succurre populo isti, quæ redemit pretiosus Sanguis Filii Tui Domini Nostri JESU Christi.

Supernâ fac & nos cum Sanctis gloriâ munerari.

Per te mereamur Mater Sancta, piè semper consolari.

Tot prærogativis Sanctitatis, Coronata in Gloria Patris.

Tot privilegii dignitatis, gaudens jure Matris.

Iucundare, letare, gaude, major omni laude.

O clemens, o pia, o dulcis Virgo MARIA.

Predicta verba piè pronuntiantibus, Gregorius XV.

Annò 1621. 13. Aprilis, Concessit 100. Annorum indulgentiam.

Concludo insuper Lucubrationem hanc verbis istis.

**Benedicta sit Purissima & Immaculata
Conceptio Beatæ Virginis MARIÆ.**

F I N I S.

O. A. M. D. G.

I N D E X

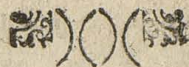
Rerum notabilium, quæ in hoc libro
continentur.

A

- Academia plurimæ se obligarunt juramentò ad propugnandam Immaculatam Conceptionem B. Virginis, & quidem primò, Parisiensis. Juramenti Formula apponitur. folio 147. & sequenti.
- Alexandri VII tota Constitutio plurimum favens Immaculatæ Conceptioni. Ad finem libri à fol: I. ad fol: VI. Doctrinæ in illa Constitutione contentæ, sunt traditæ post diurnam deliberationem & examen. fol: VI. Notatu dignissima verba Alexandri VII, tradentis Constitutionem illam Episcopo Placentino, *ibidem* fol. VI. & seq.
- Ambrosiani instar Hymni, Canticum de B. Virgine. *Ibidem* in fine libri fol: VII. & seq.
- Anabaptismum & Arianam Hæresim Universa ferè Ecclesia nunquam probavit. fol: 154. & seq.
- Anagrammata proponuntur ex his vocibus. Ave Maria gratiâ plena Dominus Tecum. fol: 7. & seq.
- S. Anselmus Defensor piæ Sententiæ. fol: 53. & 85. Objectiones desumptæ ex S. Augustino & Sancto Anselmo, solvuntur. fol: 54. & seq.

Gg

Argu-

Argumentis convictivis quinque, & **Rationibus** sat validis duodecem, probatur illibata **Conceptio**. à fol: 174. ad fol: 183. **Argumentatio** est recta. *Conceptio Sancta. Ergo Immaculata.* fol: 129.
Ex Sancto Augustino rationibus desumptis probatur **Immaculata Conceptio** B. V. fol: 51. & seq.

B

Basilëensis Concilii Decretum pro **Immaculata Conceptione** factum est prævia magna deliberatione, comprobatumque miraculis. fol: 167. & seq.

Bellarmini Cardinalis Elogium. fol: 211.

S. Bernardus tuetur **Illibatum Conceptum** B. Virginis. fol: 64. Ad **Objectionem** ex illius **Epistola** 174. desumptam, respondetur sufficienter quadrupliciter. fol: 57. & seq. Eum apparuisse cum macula post obitum, dissonat veritati. fol: 63. Ex illo non rectè quandoque **Textus** nonnulli allegari solent. fol: 46.

S. Brigittam legitimè esse **Canonizatam**, est extra omne prudens dubium. fol: 118. & seq. Illi etiam revelata est **Immunitas** **Beatæ Virginis** à labe originali. fol: 115. & seq. Ejus **Revelationes** pluribus ex **titulis** in pretio habendæ sunt. fol: 116. & seq.

C

Cajetanus, unde sic dictus? fol: 2. Estne **Auctor** **Opusculi** de **Conceptione** B. Virginis? fol: 3. Ejus **Propositiones** quædam cruda: inter alias **Propositio** XI. fol: 78. & XI. fol: 91. & XVI. fol: 92. & XX. fol: 115. Item fol: 119.

S. Catharinæ **Senensi** nulla est facta **Revelatio** de **Conceptione** maculata **Beatæ Virginis**. fol: 109. & seq. **Oratio** item de maculata **Conceptione** non est **Sanctæ Catharinæ**, vel debite explicatur. fol: 112.

Conce-

Conceptio est duplex. fol. 57. & fol. 141. In Conceptione passiva etiam materiali Beatæ Virginis, nullum fuit peccatum. fol. 62. In instanti Conceptionis formalis, quantissimam donis ornata fuit Beata Virgo? fol. 86. & fol. 88. Formalis Conceptio Beatæ Virginis, quam die contigit? fol. 141. & seq. Conceptio Immaculata non differtur Sanctificationem Beatæ Virginis. fol. 143. & seq.

D

S. Dominicus fuit Defensor Illibatæ Conceptionis Beatæ Virginis & alii Sancti ex hoc Saero Ordine. Nec non Celebres plurimi Antiqui & recentiores Thomistæ. à fol. 196, ad fol. 204. Quotnam ex illo celeberrimo Ordine assumpti ad Summum Pontificatum: ad Cardinalitiam Purpuram: ad Archipræsuleas & Præsuleas Infulas? fol. 196.

E

Ab Ecclesia potest definiri Immaculata Conceptio. fol. 206. Imò est proximè definibilis, & definiendam, probabilissimum est. fol. 208. & seq. Ecclesia satis multa, ut certa, tenet de B. Virgine, quæ de illa non asserit clarè Sacra Scriptura. fol. 41.

F

Festum Conceptionis Beatæ Virginis, quia celebrat Ecclesia, rectè inde inferitur, Conceptionem Ejus esse Immaculatam. fol. 133. & seq. Responsiones Adversariorum convelluntur. fol. 130. & seq. Quandonam hoc Festum celebrari capit in Ecclesia Græca & Latina? fol. 137. & seq. Cur Octavà Decembris celebratur? fol. 139. & seq. Lutheri judicium de illo Festo. fol. 136. Clemens XI præcepit, ut in tota Ecclesia, dies Conceptionis sit dies festus, solemniss & feriatus. fol. 138. & seq.

Flavius Dexter cujusnam Auctoritatis? fol: 46. & seq.
Florentinum Concilium non aduersari piæ Sententiæ, demonstratur.
fol: 165.

G

Gratia Sanctificans quàm intensa fuit collata Beatæ Virgini in E-
jus Conceptione, & in Eius termino vitæ? fol: 86. & seq.

H

S. Hieronymi dictum illud. *Ingemiscens Orbis Terrarum, Arianum
se esse miratus est.* rectè explicatur. fol: 155.
Hispanioli iudicium erroneum, nec non Erasmi & aliorum de Quæ-
stione circa Immaculatam Conceptionem Beatæ Virginis. fol: 17.
& 19. & seq.

I

S. Jeremiam Prophetam esse propriè Sanctificatum in utero, non est
omnimodè certum. fol: 159 & seq.
S. Ignatius fuit intensè affectus Immaculatæ Conceptioni, ab Eoque
fundata Societas JESU. fol: 150. & seq.
Inconuenientia multa sequuntur ex Opinione minùs pia. Nullum
autem ex Sententia pia. fol: 158. & seq.
Indulgentia concedi potest pro opere bono licèt non certo ex fide.
fol: 205. Indulgentiæ sunt collatæ amplæ Fidelibus, ut alliciantur
ad amplectendam Piam Sententiam. fol: 206. Indulgentia cen-
tum annorum concessa est pronuntiantibus piè hæc verba. *Bene-
dicta sit purissima & Immaculata Conceptio Beatæ MARIÆ.* fol: VIII.
in fine Libri.
Joannis primi Regis Aragoniæ, nec non ejus Successoris Martini I.
Diploma laudatissimum pro Immaculata Conceptione. f. 122. & seq.
V,

- V. Pater Laines Societatis JESU, Advocatus singularis fuit in Concilio Tridentino Immaculatæ Conceptionis: depellitur ab eo prodigiosè ægritudo. fol: 100. & fol: 212. Contra hanc prodigiosam depulsionem, Objectio refellitur. fol: 105.
- V. P. Lancicii S. J. Responsio notabilis ad Objectionem petitam ex Oratione S. Catharinæ Senensis. fol: 113. & seq.
- Leo Imperator scripsit Orationem de Conceptione B. Virginis. f. 121.
- Libellorum nomine quidnam intelligitur? fol: 3. Eorundem Propositiones erroneæ; præsertim VII. fol. 47. & XVI. fol. 92. Item XXII. fol 125.

M

- B. Virginis MARIÆ ætas quotnam continebat minuta? fol: 25. Est redempta excellentissimè à Christo Domino. fol: 32. & seq: Magis probabile est, quòd nec proximum contraxerit debitum, incurrendi peccati originalis. fol: 34. & seq. Recitabatne Orationem Dominicam? fol: 51. In quo sensu dicitur Beata Virgo esse mundata? fol: 49.
- Mauritius Episcopus cur prohibuit celebrari Festum Conceptionis B. Virginis? fol: 84.
- Miracula multifaria vera recensentur confirmativa Immaculatæ Conceptionis. à fol: 93. ad fol: 104. Falsa quædam prodigia habet Opinio contraria. fol: 105. & seq.

N

- NeoCastrius Falsarius fol: 4. & 90. Ejus Propositiones graviter erroneæ, præsertim fol: 106. & seq. & fol: 120.
- Nogarolicum Officium de Immaculata Conceptione approbatum est à Sixto IV; & cur Pius V aliud Officium in locum ejus substituit? fol: 189. & seq. Officium parvum Immaculatæ Conceptionis Innocentius XI non sustulit. fol: 192.

Opini-

O

- Opinionis minus piæ nomine: vel Opinionis rigidæ: item nominæ Sententiæ piæ, quidnam intelligitur? fol: 5.
Ordines omnes Sacri propugnant piam Sententiam. fol: 148. & seq.
Originale peccatum in quo consistit? Est aliquomodo gravius, quam Actuale mortale. fol: 22. & seq. Alabe Originali præservatio est eximia prærogativa. fol: 24. & seq.

P

- Sancti Patres tuentur piam Sententiam. fol: 27. & seq. Item f. 43. & seq.
Pauli V. Responsum notabile. fol: 127.
Pontifices omnes Summi post Sixtum IV plurimum favent Immaculatæ Conceptioni. fol: 145. & seq. & fol: 161. & seq. Locuti de Immaculata Conceptione non recitative, sed dispositive. fol: 186. & seq. Nullus Pontifex Opinionem minus piam declaravit esse probabilem. fol: 188. Pontificiæ Bullæ in hac materia non sunt adulteratæ. fol: 125. & seq. Pius V favet piæ Sententiæ. f. 194.

Q

- Quæstio de Immaculatæ Conceptione est utilis. à fol: 17. ad fol: 20. Agitata coram Sixto IV, & Concilio Tridentino, & Parisiis. fol: 19. & seq. Nec non in Concilio Basiliensî. fol: 168. Non est silentio involvenda hæc Quæstio. fol: 17. & seq.

R

- Rhamni Nomine quisnam intelligitur? fol: 4. Propositiones ejus scandalosæ, & detestandæ. fol: 119. 158. 170. 173
P. Raynaudus S. J. quisnam fuerit? fol: 4.
Rodriquez Soc: J. Cultor insignis Conceptionis Immaculatæ. fol: 193.
Sam-

S

- Samsonis Nomen inditum à Sixto IV cuidam Religioso ob strenuè propugnatam Immaculatam Conceptionem. fol. 20.
- Scotus Doctor Subtilis persuasit piam Sententiam Academiae Parisiensis. fol. 83. Nomen *Victoris* cur ipsi inditum? fol. 20. Statua B. Virginis miraculosè se inclinat Scoto. fol. 95. Ejus Argumentum pro Immaculata Conceptione. fol. 177. De violenta ejus morte, mera fabula est. fol. 182. & seq. Fundamentum hujus fabulæ, unde? fol. 185. Epitaphium quod positum erat supra sepulchrum Scoti. fol. 184. & seq.
- Scriptura Sacra non contrariatur piæ Sententiæ. fol. 29. & seq. Imò ei plurimum favet. à fol. 36. ad fol. 41.
- Scriptores de Immaculata Conceptione sunt plurimi. fol. 17. & seq.
- Sententia pia jam non est Opinio, nec nova. Antiquitas ejus demonstratur. fol. 26. & seq. Olim dicebatur: *Opinio Minorum*. fol. 149. Nec est de fide. fol. 215. & seq. Oppositum piæ Sententiæ non potest definiri. fol. 210. & seq.
- Societas Jesu instituta etiam est inter alia, ad defensionem Immaculatae Conceptionis. fol. 193. & 151.

T

- S. Thomam fuisse Defensorem piæ Sententiæ, probatur fuscè à fol. 65, ad 77. Cum solutione objectionum in contra. Et dato non concessio, Eum olim sensisse oppositum, certum tamen est, si nunc in terris viveret, piam Sententiam amplecteretur. fol. 79. & seq. Insigne ejus demissionis exemplum. fol. 80. & seq. Quando & quo ætatis Anno obiit? fol. 82. An scripsit Librum Retractationum? fol. 74. Cur tempore S. Thomæ docebatur Parisiis oppositum piæ Sententiæ? fol. 83. An aliquis Papa, definiit quidpiam contrarium Sententiæ S. Thomæ? fol. 210.
- Tridentinum Concilium plurimum favet piæ Sententiæ. fol. 30. & seq. Item fol. 170 & seq. Pluribus ex titulis est celeberrimum. fol.

fol: 172. Concertatio notabilis in Concilio Tridentino de Immaculata Conceptione. fol: 212. Cur in illo non definita Immaculata Conceptio? fol: 213.
Turcarum sensus de Conceptione B. Virginis. fol: 156. & seq.
P. Turrianus S. J. effecit, ut restitueretur Festum Præsentationis Beatæ Virginis. fol: 191.

U

P. Velasquez S. J. Vir quantus? fol: 5.

Menda quædam Typothesica sic emenda.

Paginâ 41. versu 2. lege Quidni etiam. p. 48. v. 2. l. incipit p. iii. v. 15. l. habuisse. p. 116. v. 14. l. tradidisset. p. 119. v. 11. l. meritò. p. 146. v. 8. l. animosius. *Ibidem* v. 11. l. merita. *Ibidem* v. 22. l. Ambrosii. p. 151. v. 11. l. per modum quæsit. p. 156. v. 15. l. Decreta. p. 157. v. 2. l. dicit. p. 182. v. 23. l. ejusmodi. p. 185. v. 17. l. annuit. p. 186. v. 7. à fine l. asserere. p. 203. v. 6. à fine. l. Decretum ejusmodi. p. 212. v. 4. à fine. l. Ratiocinatio.

BIBL. JAC.

na-
na-

ate

nn.
to.
m-
ta.
it.
af-

Kopiers 94

KSIEGARNIA
ANTYKWARIAT

.....
E * 184495
.....

Biblioteka Jagiellońska

